

1

Aage Hauken

EN

DRONNING

I KONGENES DAL

ROMAN

Knut Harald Ekle og Jan Songstad tilegnet

FORORD

Foreliggende fortelling er ren fantasi hva personer angår. Steder og den historiske rammen er historisk riktig – jakten på Nefertitis grav pågår stadig. Handlingen finner sted en gang i nær fremtid uten at dette lar seg spesifisere nærmere. Beretningene om frater Andreas og pater Rafaels meritter er utkommet på Aventura og Messel forlag.

INNHold

FORSPILL

ANKOMST

FØRSTE DAG

ANNEN DAG

TREDJE DAG

FJERDE DAG

FEMTE DAG

SJETTE DAG

HVILEDAG

HJEMREISE

FORSPILL

PROLOG

Anubis var blitt sett og hørt i Kongenes Dal, han som var de dødes vokter, Dalens vokter. Hans egentlige navn var Inpu, og han var alle gravsteders vokter, som han også vokter over balsameringskunsten. Han var stor og overmenneskelig sterk, med en kraftig mannskropp kronet med sjakalens hode. Ingen hadde vært i tvil denne gangen – det var Anubis, som grekerne hadde kalt ham og som hele verden kjente ham som. Han kastet aldri skygge. Men det behøvde han ikke. Det var nok å se hans silhuett, omrisset av hans fryktelige person, og alle visste hvem han var.

Brølene startet en gang mellom midnatt og klokken to om morgenen. De kom ikke nedenfra inngangen til Dalen, men ovenfra, fra en av stiene ned fra fjellet bak. Lyden ble sterkere for hvert minutt. Den fikk søvnige og sovende vakter til å våkne. Hårene reiste seg på hodene deres, de frøs på ryggen, de stivnet i sine bevegelser og blodet føltes kaldt. Hjertene slo svakere. Bare de eldste til stede hadde sett ham før, noen ganger hadde de bare hørt ham. De yngre var som forvandlet til stenstøtter.

Der!

Oppe fra fjellsiden kunne de se ham bevege seg nedover – rett imot dem. Han skred, ingen stener rullet etter ham, jorden virket uberørt. Han hevet hodet, han snøftet, han hisset, han freste. Han så seg rundt – han lot ikke til å se dem der de huket seg ned og gjemte seg bak murene inn til gravene, de av dem som klarte å bevege seg. Øynene hans lyste rødt, tennene var stålende hvite å se til i nattemørket.

Anubis var på ferde igjen. Det betød at noen forsøkte å krenke en garv som hittil hadde ligget uoppgadet. Han kastet på hodet nå, været med den store snuten, han så rasende ut – og livsfarlig.

Så ble synet borte. Men bare for et øyeblikk. Ikke før var han borte før de så ham igjen. Han kom ned i Dalen nå – kongenes Dal – helt i motsatt ende av inngangen, der hvor europeerne hadde funnet gravene til Siptah og Tausert. Han kom langsomt mot dem. De følte seg dødsens der de satt eller lå. Samtidig visste de at det var de ikke. For han kom ikke for å drepe dem. Han kom for å ta de gravrøvere som var på ferde denne natten, et annet sted i Dalen, inntrengere som hadde klart å lure seg forbi vaktene – eller som hadde medsamsvorne blant dem. Klynking og gråt fra noen av de yngre kunne tyde på at flere slike var tilstede.

Nå passerte han Horemhebs gav, og Ramses III. Han gikk forbi Ramses VI og stanset opp like foran nedgangen til kong Tutankhamuns grav. Her ble han stående og se seg rundt. Han utstøtte ny brøl, samtidig som han freste og knurret. Øynene lyste med et intenst hat, de var ildrøde. Nå slo han seg for brystet, for å markere sin vrede. Han åpnet kjeften og tennene så enda større ut i halvmørket.

Anubis – Anubis! Skån oss, vis barmhjertighet. Det er ikke oss du er kommet for å hevne deg på. Vis miskunn! Ta ikke livet fra oss! Vi skal aldri mer sove på vakt. Vi skal aldri mer la oss bestikke til å slipe noen inn etter stengetid – vi skal gjøre som du vil!

Her hjalp det ikke å påkalle Allah – i denne natt var det de gamle guder som hersket, slik de alltid gjorde det i Dalen.

Så ble synet borte. Han sto der ikke lenger.

Han hadde gått i retning av grav nummer 10, Amenmeses' grav – eller var det grav 16, Ramses I's? Der tok synet slutt. Han var som sunket i jorden. Og det var nettopp det de hadde håpet ville skje. For det var nede i dypet under dem han hørte til, nede blant alle gravene, de han var satt til å vokte.

Det ble helt stille i Dalen.

Noen av de unge hadde besvimt. Andre gråt stille, av takknemlighet til Anubis som nok en gang hadde gått dem forbi. Andre igjen hjalp hverandre i retning utgangen – de ville hjem, snarest.

*

De tre holdt pusten da Mahmoud omsider fikk seg til å kikke inn i den trange åpningen til graven, den var nærmest for en sprekk i veggen å se til. Dette var kanskje første gang noen hadde vært her på 3500 år. I hvert fall håpet de at så var tilfelle. De var forberedt på det motsatte – at noen hadde forsynt seg før dem. Men gravrøvere i gammel tid var en mindre utfordring enn moderne eventyrere: De gamle var på jakt etter smykker og kunstgjenstander, de moderne tok med seg alt de fant.

I flere år hadde familien Babassoul arbeidet systematisk for å få oppleve dette øyeblikket, øyeblikket da de skulle få se inn i dronningens grav, Nefertitis hittil ukjente hvilested i Kongenes Dal. Hele verden hadde vært på leting etter henne i lang tid, falske rykter hadde gått rundt alle sladderbørsene i Egypt først og siden i hele Fororienten.

De hadde gravd seg nedover i det porøse fjellet fra grav nummer 5, Ramsessønnenes store grav, med godt over 100 enkeltgraver i form av nisjer langs hovedgaten, på begge sider; men dette viste seg å være en blindgate. Deretter forsøkte de grav nummer 6, Ramses IX's hvilested – også uten resultat. De prøvde seg så i grav nummer 55, kong Akhnatons og dronning Tiyes grav, men like resultatløst. Arbeidet skjedde alltid ved nattetid. De var nær ved å gi opp da de ble enige om å prøve seg på grav nummer 10 – Amenmesses grav.

Her gikk de raskt fremover siden fjellet var porøst og medgjørlig. De var kommet til et punkt da søkeapparatene fortalte dem at nå var det ikke lenger fjell som ventet på dem, men en større åpning, det de mente måtte være et gravkammer i en annen grav enn den de sto i, en som lå litt lavere i fjellbunnen. Det var sikkert flere kamre på den andre siden, for de var kommet bakveien: rett inn i selve gravkammeret, ikke via trapper og nedganger, forhaller, og lignende. Den rette veien ned og inn begynte nær inngangen til Ramses VI's grav, og løp langs kong Tutankhamuns hvilested. Begge var umulige å nå, derfor var det de prøvde seg fra andre siden av dalen, gravene de nettopp hadde prøvd seg på.

Mahmouds sterke lykt sendte nå sine stråler inn i gravkammeret.

- Hva ser du? spurte en av sønnene, han var helt på bristepunktet av utålmodighet.
- Vidunderlige ting ... sa faren, et ekko av Howard Carters ord da han første gang kikket inn i Tutankhamuns grav.
- Har noen vært her før oss?
- Ja, lokket på sarkofagen ligger litt på tvers ...

Atif, Naguib og Zaid presset på for å få et gløtt av det som ventet dem straks de var innenfor alle sammen. Muhammed Adel albuget seg forbi dem, han var Mahmouds bror og likeverdige partner i dette eventyret. Nå var det hans tur til å

se. Han sto som fjetret til gulvet mens sønnene kom med stadig mer utålmodige spørsmål:

- Hva med gravgodset – har noen forsynt seg av det?
- Ja, men ikke så svært mye ... tingene ligger litt hulter til bulter ... straks skal dere få se selv!
- Tror du det er Nefertiti vi har funnet? Atif skalv i røsten.

Hun var uten tvil den mest kjente kvinne fra det gamle Egypt, takket være den vidunderlig vakre bysten av henne som ble funnet under utgravningene av byen Akhetaten i Amarna, bysten som ble ført ut av landet til Tyskland der den siden har vært det mest berømte objektet i det egyptiske museet i Berlin.

Brødrene svarte ikke, men fortsatte å utvide den trange åpningen. Stenene fra fjellet la de i små stabler langs en av veggene i passasjen de hadde hugget. Luften som sivet ut fra den gamle graven var ikke giftig, lot det til, men for sikkerhets skyld hadde de bind for munnen.

Dronning Nefertiti var trolig blitt begravd i Akhetaten, dagens Amarna, dersom hun døde av pesten som herjet der mot slutten av byens korte levetid; i så fall hadde de lagt henne i kong Akhnatons grav. Da den unge Tutankhamun ble konge, fikk prestene i Karnak makten tilbake, og Akhnatons navn ble bannlyst fra alle monumenter, statuer som innskrifter, fordi han hadde flyttet fra Luxor og derved frigjort seg fra presteveldet der. Hans grav i Amarna ble oppdaget i nyere tid av noen lokale bønder. Den var tom, viste det seg, fragmenter av en knust sarkofag var alt som lå tilbake. De andre kamrene i dette gravkomplekset var også tømt, trolig hadde kong Tut tatt alle sine døde slektninger med seg tilbake til Luxor, til Kongenes Dal. Men Nefertiti – som ikke var hans mor – kunne ha overlevd pesten, lik Tut selv, og blitt med ham tilbake til Luxor, noe mange anså som mer enn sannsynlig. Her døde hun trolig før kongen, og ble

gravlagt for seg. Alle spekulasjoner omkring hennes mumie og dens forhold til diverse kvinnemumier som var funnet i andre graver, ble øyeblikkelig satt til side dersom de nå sto ved hennes sarkofag. Det gjensto å se - kanskje var sarkofagen tom? Det ville de øyeblikkelig få svar på. Det var så stille her nede at de fem kunne høre hjertet banke i brystet.

Det var ingen fare for å bli oppdaget, brødrene hadde selv sørget for at det var deres slektninger som vaktet Kongenes Dal ved nattetider. Guttene hadde lånt nøklene av dem mot løfter om rik belønning dersom de fant det de lette etter. KV 10 – som graven het - var dessuten alltid stengt for publikum, den var heller ikke under restaurering, ingen drev og arbeidet her for tiden, skjønt den var bare delvis utgravd.

Så tok de fatt på ny.

De vekslet om å gjøre hullet i veggen større, de unge tok over fra de eldre og arbeidet gikk raskere. Oksygen var her nok av, men temperaturen var begynt å stige. Etter en stund var hullet stort nok til at alle kunne komme seg inn i gravkammeret. Så sto de der midt i en større samling gravgods, så stor at det de hadde funnet i kong Tuts grav artet seg som en leketøysbutikk i sammenligning. Og her var flere kamre, det så de tydelig i det flakkende lyset. Hele seks lykter opplyste nå graven. Vegger og tak var udekorerte. Til gjengjeld var her så mye gjenstander i gull at de til fulle kompenserte for det som gravkammeret manglet av dekor.

Alle samlet de seg rundt sarkofagen. Gravrøvere i gammel tid hadde nok vært på ferde, men må ha blitt overrumplet av vaktene i dalen da de var i ferd med å skyve bort lokket på den vakre sarkofagen. Alle lot lyset strømme ned i denne for å se bedre. Her lå ikke flere kister, bare en mumie svøpt i eldgammelt lintøy. Vaktene hadde ikke vært mange nok til å skyve lokket på plass, lot det til.

De hadde nøydt seg med å arrestere tyvene og forsegle graven på ny. Mumien virket inntakt, så vidt de kunne se, ingen hadde rukket å skjære den opp for å lete etter verdisaker på bryst og tær og fingre - de så frem til den oppgaven. Ringer og amuletter var lett å omsette, pengene ville flomme inn fra nå av. De rasket til seg noen mindre gjenstander før de gikk, tjenerfigurene som kaltes ushabti, og dem var det mange av, samt noen statuetter av gudene og en av kong Akhnaton. Så forlot de stedet og lot alt ligge slik de hadde funnet det.

Første oppgave ble å kontakte dr. van Balen, en nederlands professor som kjente Kongenes Dal svært godt og som de hadde kjent lenge. Men han kom ikke til Luxor før neste år, da skulle han til en kongress i Kairo og kunne dra sydover straks denne var slutt. Samtidig hadde de tid på seg til å spre litt propaganda for den nye graven - svært forsiktig, men nok til å bekjentgjøre funnet blant få og utvalgte.

Året etter bestemte de seg for å sette fart i sakene.

Van Balen var ferdig med kongressen i Kairo, nå ville han sette kursen sydover. Egentlig skulle de ha ventet på ham før de åpnet gravkammeret, men de hadde valgt å gjøre dette i omvendt rekkefølge. Dersom alt hadde gått etter planen skulle han være på vei til Luxor. Mahmouds bror - Muhammed Adel - var dratt for å hente ham på jernbanestasjonen i Giza. Men professoren hadde understreket at ingen, absolutt ingen, måtte få de se dem sammen. Muhammed hadde tatt med seg noen statuetter for å vise at han snakket sant. - Ryktet om graven hadde nemlig begynt å spre seg i arkeologiske og akademiske kretser, de hadde også nådd til Verdens store museer og ekspertene der.

ANKOMST

NATTOG TIL LUXOR

Klokken nærmet seg 20.00. Forventning og spenning lå i luften da nattoget fra Ramses - hovedbanestasjonen i Kairo - langsomt gled inn på Giza stasjon. En kvinnestemme forkynte begivenheten over høytalerne, først på arabisk dernest på engelsk. Det ble straks liv og røre i forsamlingen som ventet. Den lille stasjonen var blitt bygget nettopp for turister som skulle se det sydlige Egypt, en helt spesiell ordning for disse hordene av utlendinger som invaderer landet hver høst og som stadig er viktig for landets økonomi. Her hadde de stått alle sammen, de mange oppdagerne vi leser om, fra seriøse vitenskapsfolk som arkeologer og filologer, til banditter som røvere og smuglere. Navn på berømtheter meldte seg straks og gjorde at moderne reisende følte seg små: professorene Erman, Breasted og Gardiner, oppdagere som Davies, Carter og Canarvon, for bare å nevne de mest opplagte, listen kunne forlenges i det uendelige. Denne perrongen hadde kjent dem alle, de hadde sikkert hatt den samme kriblingen i kroppen som de som så toget komme denne sene høstkvelden. De var ikke få som trosset moderne flytilbud for å oppleve dette tradisjonsrike eventyret som den egyptiske stat bød på, for toget var stappfullt hver kveld hele vintersesongen, det samme gjaldt sikkert togene sydfra.

I nesten en times tid hadde pater Rafael, som var prest, og frater Andreas, som var legbror, fordrevet tiden med å vente, sammen med mange turister. Kjedelig hadde det ikke vært, for stadig kom det nye drosjer og

minibusser med utenlandske reisende som skulle sydoover. Disse utgjorde en markant kontrast til alle de egypterne som drev omkring på perrongen og ingenting bestilte, mange av dem lå eller satt og hvilte seg og lignet svært lite på kulturelle pilegrimer. Men disse fikk ikke reise sammen med alle de europeere, asiater og amerikanere som ble sendt avsted i eget tog, først til Luxor, derfra videre til Aswan. Her var det virkelig tale om apartheid, men ingen hadde stort imot det. For lokaltog suste forbi med jevne mellomrom, og de var stappfulle av en lokalbefolkning som neppe hadde gjort reisen bekvem. Hva verre var: De hadde sannsynligvis aldri latt dem nå bestemmelsesstedet. For utlendinger var jaget vilt i Egypt, noe et og annet blikk fra de innfødte lot til å bekrefte. Man ble iakttatt, veid og målt, for å si det slik, penger var alltid målet. Men de holdt seg vanligvis i ro, all den tid de var under mer oppsyn enn de reisende.

Politioppbudet var nemlig stort på stasjonen. Billettkontroll var bare en del av hele det sikkerhetsapparatet som møtte de reisende ved inngangen. Et sinnrikt system av tall og tegn viste hvor hver og en skulle stå på perrongen for å komme direkte inn i kupeene. Og slik havnet turistene i grupper av høyst uensartede individer. Noen bar fargerike gevanter - særlig de unge - andre var elegant antrukket, det gjaldt oftest de eldre, mens flertallet hadde så lite på seg som anstendigheten tillot, grunnet varmen som fortsatt lå rundt 37 grader, til tross for at solen var gått ned for et par timer siden og de allerede var kommet langt ut i oktober måned. Europeerne så egentlig litt kjedelige ut - skal vi heller si livstrette? I sammenligning virket asiatene langt mer livsglade: Et ungt par flørtet så iherdig at ikke bare egypterne la merke til dem - de skulle sikkert dele kupe. Amerikanerne så ikke ut i det hele tatt, de var feil kledd hva både farger og fasong angår: Overvektige som de fleste av dem var, burde de ha lært å kle seg i dybden og ikke i bredden.

Og midt i det hele sto pater Rafael, fra St. Øysteins kloster i Gamlebyen i Oslo, av spansk herkomst. Ved hans side skulle frater Andreas ha stått. Siden bagasjen hans sto sammen med Rafael på perrongen, gikk denne ut ifra at han bare var borte i et øyeblikks ærende. Sammen med de to sto noen av de andre fra kongressen de nettopp hadde lagt bak seg i Kairo: Lærde som skulle være den egyptiske stats gjester og nyte en ukes ferie før de fortsatte arbeidet hjemme, en gruppe på rundt 10 personer.

Toget som nå kom sigende, hadde sett sine beste dager. Det bidro på gammelmodig vis til å løfte gjestene ut av den tidstvang de var vant til fra den nordlige verden, det minnet dem heller om at tiden sto stille i Egypt. Likevel var alle villige til å oppgi europeisk komfort for å komme seg sydover. Så ille kunne det forresten ikke være, billettene var utstedt til første klasse. Etter egyptisk målestokk var dette en luksus de fleste bare kunne drømme om: sovekupeer, aftensmat og frokost inkludert i prisen, rene vaskeservanter med rennende vann, rene toiletter, betjening som kunne kalles på etter behov og som snakket engelsk, ingen stans underveis.

Toget var langt, vogn etter vogn dukket frem rundt svingen til høye. Rafael så seg rundt etter frateren - der kom han, bærende på noen store vannflasker i en plastpose. Som det nordiske og romantiske mennesket han var, hadde han kledd seg som om han skulle spille i en Agatha Christie-film. Hvor i Oslo hadde han funnet disse klærne? Han gikk i lin og kaki: shorts, kortermet skjorte, vest med diverse lommer, solide sko og en skulderveske som sto til klærne. Jakken som hørte til lå sikkert i kofferten. Det som imidlertid gjorde ham bemerket denne gangen var tropehjelm, den han påstod han hadde prutet til seg på basaren i Kairo for hundre egyptiske pund, som svarer til hundre norske kroner. At han var karmelittmunk, det kunne ingen se på ham. At han i tillegg var en av den romerske kirkes

betydeligste detektiver, ville ikke falle noen inn. Det slo pateren at han på avstand lignet litt på bilder av Lawrence av Arabia, på nærmere hold kunne han virke som en av de kjente arkeologene, Ayrton eller Weigall: liten av vekst, med velproporsjonert kropp og spenstig gange. Selv hadde Rafael bare på seg en hvit skjorte, en reisevest med altfor mange lommer, skulderveske med kamera, hvite bukser og mokasiner – ingen hatt. Men så var han heller ikke en kirkelig berømmhet, til nød var det en og annen der ute i den lærde verden som hadde lest noen av artiklene hans, ingen av dem var blitt til bøker ennå. Hans spesialitet var de eldste bibelske tekstene, manuskriptforskning.

Telefoner fra Vatikanet til klosteret i Oslo kom imidlertid til Rafael først, det var han som formidlet kontakt til frateren hver gang de hadde bruk for ham. Han måtte ellers nøye seg med å være fraterens storebror og ledsager, skjønt det jo var omvendt: Det var Andreas som ledsaget Rafael på en og annen faglig kongress, for å få litt avveksling fra den daglige rutinen som kokk hjemme i klosteret i Oslo. Slik var det at han hadde dumpet opp i farlige eventyr, saker som også lå like foran paterens nese, men som han ikke hadde evnen til å se. Brødrene hjemme hadde aldri fått oversikt over alle disse episodene, ellers hadde han neppe fått lov til å bli med pater Rafael. Episodene omhandlet mysterier som den dypfryste pateren hjemme i Oslo, mysteriet rundt Judasevangeliet, det skjedde i Jerusalem, mysteriet omkring Solgudens statue, i Roma, mysteriet rundt den trettende apostel, i Istanbul, han kalte konsekvent byen for Konstantinopel. I alt dette hadde Rafael følt seg som en slags doktor Watson, bortsett fra at han aldri skrev om hendelsene.

Men denne gangen var frateren på ferie, på historisk utflukt, som han selv kalte det, bare innstilt på å slappe av og nyte fortidens underverk. Det

hadde han forsikret før avreise. For historie var hans livs største lidenskap - langt mer enn matlaging. Hans interesse for historie hang naturligvis sammen med at han selv var historieløs: et hittebarn som svært ung var blitt plassert hos brødrene i Gamlebyen, før Rafael kom dit. Og dette var grunnen til at han lett ble interessert i historiske mysterier, særlig kriminalgåter, de som handlet om liv og død. Det var som om en indre søkning fikk forløsning i ytre mysterier. Det handlet mest av alt om en uro som satte inn i Andreas' sjel og sinn straks han dumpet opp i noe som var mysteriøst eller direkte kriminelt - med mindre han følte en draging mot slike i perioder da hans eget livs mysterium plaget ham, det dypereliggende spørsmålet om hvem han selv var. Og han var evnerik på dette feltet. I sak etter sak hadde han sett skremmende klart, gjennomskuet dobbeltmennesker, innhentet forbrytere, avslørt løgnaktige fasader og overbygninger.

Alt dette var ikke lenger en privatsak, for å si det enkelt. For sentrale personer i Vatikanet hadde hørt om hans bragder, de søkte råd og hjelp i diverse situasjoner, særlig på grunn av mysteriet han oppklarte ved selveste Seraphicum, et av de pavelige universitetene i Roma. Først hadde han løst et lignende mysterium i Jerusalem, som de også kjente til. Den Hellige Far - Hadrian VII - var etter sigende orientert om fraterens evner. Men denne gangen følte Rafael seg helt trygg på at de var på ren ferie sammen. - Eller gjorde han ikke det?

Mens pateren sto på perrongen i Giza og mintes fraterens meritter, dukket en detalj opp i hukommelsen, en som for et øyeblikk fikk ham til å stusse. En uventet og tilsynelatende umotivert telefon fra Vatikanbibliotekets overhode, pater Emilio, hadde for et øyeblikk klart å så tvil om oppholdet i Egypt var så uskyldig som det var ment å skulle være.

Rafaels venn fra studietiden i Oxford hadde bare villet høre om de var kommet trygt frem og om kongressen var av interesse for Vatikanet. Rafael hadde svart bekreftende på begge spørsmål, og de var gått over til å dele litt sladder fra den faglige verden, og fra det kirkelige Roma ikke minst. Så hadde han glemt det hele.

Andreas var lett å beskrive: en Oslogutt på 33 år, helt vanlig å se til, gyllenbrunt hår, brune øyne, kortvokst - bare 170 centimeter høy - velproporsjonert, ikke tynn, ikke tykk, med spenstig og målrettet gange. Samtidig sa disse ytre målene ingenting om mennesket som bodde i denne kroppen, personen Andreas, som ikke hadde slektsnavn - frater Andreas sto det i passet hans. Alle som ikke kunne latin fikk velge om hva som var fornavn og hva som var etternavn. Rafael var ni år eldre, langt mørkere av hår- og hudfarge, høyere av vekst, med et markant sydlandsk oppsyn, øynene var nesten svarte, nese og munn usedvanlig velformete. Ingen rynker ødela den høye og vakre pannen, hendene var lange og vitnet om forfinet herkomst samt boklige sysler. De to hadde få felles gjøremål i klosteret hjemme, det var på disse avstikkerne til utlandet at de ble bedre kjent med hverandre.

Rafael kjente Andreas som et praktisk og svært fornuftig menneske, kokk og altmuligmann, samt superkjendis i Gamlebyen i Oslo, han stammet jo derfra og var en av dem, dette var det eneste han visste om sitt historiske opphav. For hans foreldre hadde en gang plassert den femårige gutten på trappen til karmelittklosteret borte ved ruinparken, der Oslo Hospital hadde vært før. De levde kanskje ennå, kanskje hadde han truffet dem, kanskje kjente han dem? Gutten hadde munkene fått ta seg av, og med årene ble han en av dem. Et stykke papir i lommen på jakken hans hadde

fortalt dem at han het Andreas, var døpt, og var fylt fem år; fødselsdagen hans var 1. november – allehelgensdag.

Andreas på sin side kjente Rafael som et stillferdig nærvær i klosteret, arbeidsom, en som studerte gamle manuskripter og skrev lærde artikler i internasjonale tidsskrift. Disse kongressene i utlandet var svært viktig for å holde kontakten med sitt fagmiljø, det besto av orientalistere og bibelforskere, Det gamle testamente i særdeleshet. Men de ble nesten like viktige for frateren, som her så sitt snitt til å få litt avveksling fra Gamlebyen i Oslo. Og det var på turer som disse at de to kom nærmere hverandre, at de fikk oppleve seg selv som brødre. – Underlig at de måtte ut av Norge for å erfare dette.

Kongressen i Kairo hadde vært viet temaet "Egypt og Det gamle testamente". Dette perspektivet hadde klart å samle over førti deltakere fra mange land. Som en bonus fra den egyptiske regjering var de som ønsket det blitt tilbudt en ukes gratisopphold på hotell i Luxor, The Winter Palace. Men ikke mange hadde tid til å delta på dette, de aller fleste måtte snarest hjem igjen til arbeid og plikter. Men egyptologene blant dem – dr. Schwartz og dr. Van Balen – ville sydover. De andre ble med "for å lære", som de selv uttrykte det, og frater Andreas og pater Rafael hørte til disse.

Nå var toget stanset, stillferdig og uten skrik i bremsere eller klang fra skinner og hjul. Det var nesten noe spøkelsesaktig over det hele. Den tunge Kairoluften gjorde ikke atmosfæren lettere, det var helt vindstille og folk talte lavmælt sammen, selv de unge.

De var på vei inn i fortiden, så enkelt kunne det sies. Mest av alt lignet det hele et stort filmlerret, med toget som skulle ta dem tusener av kilometer syd og like mange år bakover i Egypts historie. Andreas og hjelmen hans var tegn på denne refleksjonen fra paterens side, han sto der

og utvekslet ord med en av Rafaels kolleger. Disse hadde bare ett felles: interessen for orientalistikk og bibelstudier, fremfor alt tekstenes lange og kompliserte historie. Gruppen besto av ti fagfolk, som var blitt tildelt kupeer i samme vogn. Frateren hadde ikke hatt tilknytning til gruppens arbeid, tvert imot hadde han tilbragt uken i Kairo på egenhånd og med stort utbytte etter eget sigende - ferie, ferie, ferie. Basaren, citadellet, den gamle islamske byen, museene, Giza med sine pyramider, felucca på Nilen, det hadde alt i alt blitt en travel uke for frateren.

Slik hadde det seg at de sto der under nummerskiltet 7 - for vogn 7 i tog nr. 86. Og nå var de startklare, alle sto med bagasjen i hånden.

Gruppen besto av personer pater Rafael aldri hadde truffet før møtet i Kairo, skjønt mange av navnene var kjent nok fra faglitteraturens verden. De var alle kledd på den litt fraværende måten som oftest kjennetegner åndsarbeidere: Skjorter og benklær sto ikke til hverandre, noen plagg var for romslige, andre for trange, noen for korte, andre for lange. Skoene så svært ukomfortable ut for samtliges vedkommende og ville neppe egne seg til hverken ørkenstrøk eller kongegraver. Unntaket var den tyske professor Hanno Cornelius Schwartz, en prøyssisk aristokrat som elsket å kle seg smakfullt og stilsikkert. Denne kvelden hadde han trukket i luftige og hvite egyptiske klær og så mest av alt ut som en oljebaron fra Kuwait; hans koffert var også av det eleganteste snittet, av skinn og med blanke metallslag. Han hadde et godt øye til Andreas, lot det til, sikkert på grunn av tropehjelmene, for han hadde søkt kontakt med frateren flere ganger under ventetiden; de diskuterte vel basaren i Kairo hvor begges utstyr stammet fra.

Ellers var det ingen av de andre som snakket stort, det kunne nesten virke som om de ikke var på talefot. Men det var ikke sant, siden de hadde

sittet sammen en hel uke og diskutert. Kanskje ladet de bare opp til nye heftige uenigheter - eller var det denne underlige kveldsstemningen som hadde grepet dem? Alle hadde de ventet på toget - og på noe mer. Men var det noen av dem som visste nøyaktig hva? Var det fremtid eller fortid som ventet dem alle i Luxor? Var de ikke alle på vei bort fra nåtiden, når sant skulle sies? Rafael lot slike tanker fare gjennom hodet de siste sekundene på perrongen. Han gad vite hva frateren følte og tenkte, ansiktet hans røpet ingenting av det slaget.

Dørene gikk opp og betjeningen steg ned for å kontrollere billetter og ønske velkommen ombord. Unge og elegante egyptere hjalp passasjerene opp og inn i sovekupeene, en etter en. De ble selvsagt ropt opp med titler og navn:

- Dr. Bloom, Frederic (en tynn og liten amerikaner av ubestemmelig alder og med en stor og krøllet hårmanke, han så svært pedantisk ut og var sikkert en prøvelse for studenter),
- Dr. Platt, Percival (en engelskmann av distingvert, nesten imperialt oppsyn, høy, bredskuldret, atletisk å se til, grå om tinningen, velkledd, jarl av et eller annet sted i Syd-England),
- Dr. Rosati, Emma (en plump liten italiensk signora som alltid var smilende og aldri hadde et negativt ord å si om noe eller noen),
- Dr. Jesusmaria Sotomayor de Zulueta, Rafael (en spansk greve - det var pateren),
- Mr. Andreas, Frater (!),
- Dr. Levi, Ursula (professor fra Jerusalem),

- Mr. Elihud, Jason (hennes sekretær, så mest ut som en bokser),
- Dr. Roy, Emerence (fra Louvre i Paris, en sylskarp fransk lingvist og verdig arvtager til Champollion, han som løste hieroglyfenes gåte, liten av vekst, tynn, tidlig skallet),
- Dr. van Balen, Alfred (nederlandsk og berømt egyptolog - svært rund av proporsjoner, ellers ubeskrivelig),
- Dr. Schwartz, Hanno Cornelius (allerede omtalte tysker fra Hamburg, professor ved Humboldt-universitetet i Berlin, skilte seg ut fra alt og alle ved sin monokkel).

Dr. Schwartz kunne trygt vise seg prangende, for han nøy stor anerkjennelse og kvitterte for det med sin flotte livsstil og flamboyante garderobe, kanskje litt utypisk for det prøyssiske aristokratiet, men hans to fornavn - Hanno Cornelius - understreket egentlig hans romantiske ytre. I tillegg var han ung for sin berømmelse (nærmere førti enn femti) og farlig vakker: smale ansiktstrekk hvor haken sto til munnen og øynene til pannen, intelligente hender, rette skuldre, ikke et gram for tykk eller tynn - et sant mesterverk fra Vårherres hånd. Han var svært sosial av vesen, utadvent og menneskekjær, talte mange sprog.

De andre lot til bare å elske bøker og lærde tidsskrift, lesesaler og biblioteker, samt akademiske titler (som noen av dem hadde rikelig av). Til gjengjeld kunne de kunsten å mislike hverandre, viste det seg, for diskusjonene i Kairo hadde av og til hatt en undertone som ikke var helt av det gode. Selv geistligheten var ikke alltid flink til å skjule sine antipatier. Uttrykket *odium theologicum* - teologisk hat - er ikke fiktivt, noe alle i Kirken vet. Rafael forsøkte å være et rolig punkt i det hele dersom noen skulle bli for personlig. Men hvorfor skulle de nå det? I øyeblikket var alle

på vei inn i sine respektive kupeer, og like etter avreisen fra Giza ville det bli servert varm kvelds.

Purseren for vogn nummer 7 hadde kommet forbløffende godt fra uttalen av alle navnene, selv hadde han introdusert seg som Muhammed (med trykk på annen stavelse) og virket vant til å lese opp utlendingers navn og titler. Han kunne vel være mellom tredve og førti år gammel, høy og slank, med spenst i bevegelsene. Men fraterens navn klarte han ikke å få noen mening av: *dr. Frater - dr. Andreas Frater - dr. Andreas ... nei! ikke dr., bare Andreas, nei bare Frater ... no! YES! dr. Andreas Frater - Deres tur, velkommen til Egypt! stig på, la meg hjelpe ...*

- Blås i det der! kom det fra frateren som raskt steg opp de to trinnene og bega seg ned korridoren med en loslitt klosterkoffert i høyre hånd, noe som forsterket inntrykket av at han hadde minst ett ben i fortiden. Han hadde fått nr. 9, Rafael nr. 11 - og mellom dem hadde de plassert Schwartz i nr. 10. De andre var fordelt i begge ender av vognen uten at Rafael la merke til fordelingen. Alle hadde fått tildelt enmannskupeer. Disse var av det internasjonale slaget, med to køyer, vaskeservant, rikelig plass for bagasje, lysbrytere alle vegne, masse hodeputer, solid lås på innsiden av døren, og god isolasjon til naboen. Rent var det alt sammen, men samtidig slitt. Egypt hadde ikke råd til å fornye sine tog i tråd med den internasjonale utviklingen. Rafael kunne ikke la være å tenke på hvor mange som hadde sovet i hans køye, han var helt sikkert ikke den første lærde, men de fleste hadde vel vært vanlige turister, hva nå det uttrykket måtte bety - hvem er vanlig når det kom til stykket?

Det tok ikke mange minuttene før de kunne ta farvel med Giza. Samtlige gjorde dette gjennom vinduene i korridoren. Nå sto det bare egyptere tilbake på perrongen. De stirret på gjestene som om de var

kommet fra en fremmed planet, og de virket mer enn glade for å se dem forsvinne, skjønt de så gjerne skulle blitt med, om enn på deres egne premisser.

Schwartz vinket til flere av dem, han hadde visst rukket å knytte nye vennskapsbånd under ventetiden. Tropehjelmene til Andreas hadde fått fri inntil videre, hans gyllenbrune lugg markerte seg mot tyskerens hvite djalabiya. De utgjorde en underlig konstellasjon, disse to, så forskjellige som tenkes kunne - likevel lot det til at de fant godt selskap i hverandre. Andreas hadde ofte bebreidet Rafael at han kunne bli vel mye storebror av og til, eller endog inntok en fars rolle overfor ham. Dette hadde pater akseptert og tatt ad notam. Det Andreas selvsagt ikke visste, var at Rafael ante hvem faren og moren hans var - men var forhindret fra å fortelle ham dem på grunn av skriftemålets segl, noe som ikke alltid var en lett kunnskap å bære. Her lå kanskje grunnen til at Rafael patroniserte ham av og til, gikk inn i en annen rolle enn den som storebror. Han var jo en slags farsfigur når alt kom til alt. - Men denne gangen ville han la ham få være i fred for slikt.

Vinduene ut til den varme egyptiske natten var åpnet i korridoren som i kupeene, luften svalte aldri så lite. Ingen av dem visste hva de gikk til. Unntaket måtte i så fall være Schwartz og van Balen, noen hevdet at nederlenderen kjente Luxor som sin egen bukselomme. Det alle visste var at Luxor var landets største og viktigste arkeologiske område, med templer i fleng, graver i hopetall og stadige nye overraskelser. Dagens Luxor var en liten og moderne turistby, noe av den gamle atmosfæren var blitt hengende igjen i det digre tempelkomplekset Karnak, fra tiden da dette var egyptisk rikshovedstad, men prangende palasser og store havneanlegg var borte.

De fleste i følget hadde de samme spørsmålene i hodet, skjønt ingen lot til å ville røpe dem for de andre: Hvordan ville det bli å seile på Nilen - eller ri på kamel? Hvordan ville det bli å skulle ferdes i Kongenes Dal - og hvilke graver var åpne? Hva med alle overklassegravene som lå spredt omkring? Kom de seg til Esna eller Dendera, til Al Kab eller Edfu? Hvordan så i det hele tatt Nildalen ut, den som elven hadde gravd ut av grunnfjellet og som buktet seg gjennom et goldt og øde ørkenlandskap, med unntak av litt vegetasjon langs breddene? Egypt var jo verdens mest spesielle land, egentlig burde man finne et annet ord enn "land" siden det atskiller seg fra alle andre - "verdens underligste ørken" passet bedre. Utsikten fra Shepheards hotel i Kairo hadde vært deres første møte med Nilen, men der fløt den gjennom en storby og atskilte seg ikke så svært fra Rhinen, Donau eller Volga. Straks de kom syd ville dette forandre seg.

Klokken viste 20.30. Toget gled fortsatt gjennom bydelen Giza, hvor det bor over fem millioner mennesker. I lyset fra tusen lyktestolper kunne de se en del av Kairo som ikke kjente turisme, og heller ikke burde gjøre det. Gatene var fulle av søppel og søl, biler tutet desperat, dyr gikk uanfektet omkring som om de var ute på et jorde, og til sammenligning med det sentrale Kairo var de nesten det. Egypt var nemlig sterkt overbefolket. Kairo vokste hele tiden og ble regnet som den største byen i Afrika, med over 25 millioner innbyggere. Deltagerne i ekspedisjonen var blitt orientert om turiststedene og deres mange fristelser før de forlot Shepheards hotell. I syd var det virkelig tale om jakt på turistene: selgere, hotellagenter, restaurantansatte, prostituerte - alle var ute etter pengene deres på et eller annet vis. Følgelig var de blitt rådet til å holde sammen som en lukket gruppe. Arrangørene av ferieuken hadde dessuten lagt opp program for hver dag under oppholdet. Hvordan en så selvstendig sjel som Andreas ville forholde seg til nettopp det, gadd Rafael virkelig se. Og han var ikke

interessert i å slippe ham løs på egenhånd. "Hold et øye med frateren vår", hadde pater Jon hvisket ham i øret ved avreisen fra Oslo, og det var sikkert myntet på mysterier og slikt, for hans private liv var alltid uklanderlig.

Pateren foreslo at de tre skulle spise aftensmåltidet sammen i hans kupe, men fikk til svar at Andreas og Hanno - som frateren bare kalte ham - hadde avtalt at de begge skulle spise inne hos sistnevnte, purseren var allerede underrettet. Hva de andre hadde ordnet seg i mellom var ikke deres sak. Og slik satt de to munkene fra Oslo på sengen til professoren fra Berlin og ventet på mat og drikke. Der kom de med et brett til hver av dem, med alt man kunne ønske seg på denne tid av døgnet: varm mat, vin, brød og ost, kaffe. Toget humpet og ristet slik på seg at alle ble redd det hele skulle havne på gulvet, eller i fanget på Schwartz' hvite kjortel, men de fant en måte å balansere tingene på, noe på fanget, noe på et nedslått bord på veggen, og noe mellom dem på sengen. Rafael kjente tyskeren fra en faglig kontekst utelukkende, og måtte medgi at det tok litt tid å venne seg til hans vesen, Ansiktet minnet ham litt om bilder av Rudolf Steiner, bare at Schwartz hadde varmere øyne og var glattere i trekkene. Som sydlandsk europeer beundret pateren disse menneskenes evne til å dyrke intellektet i mennesket, rendyrke er vel bedre sagt. Samtidig fryktet han denne jomfruelige tendensen hos dem - sydlendingenes form for åndelighet er mer jordnær, materialistisk, for å si det slik, og på samme tid mer vertikal eller mystisk, om man vil. Folk i nord blir lettere ensrettet og fanatisk.

Rafael velsignet maten med å lese den gamle jødiske bordbønnen, den korteste av alle, på latin: *Benedictus benedicat* ... Måtte den Velsignede velsigne!

- Amen! kom det i kor fra de to andre.

Først inntrådte det vi på norsk kaller en grådighetspause. Ingen sa noe - alle forsynte seg oss av maten, den var velsmakende. Så ble det skålt for Egypt.

- Dr. Zulueta ... begynte Schwartz.

- Bare kall ham Rafael, kom det fra frateren, det gjør vi hjemme.

Schwartz kremtet litt brydd før han prøvde på ny:

- Rafael, har dere vært ute og reist sammen før?

- Om vi har ...

- Vær så snill, ikke begynn nå ... Andreas så bebreidende på pateren bak ryggen på Hanno, som Rafael nå ble nødt til å kalle ham. Han lot være å fortelle fra Jerusalem, Roma og Istanbul. I stedet ga han en litt annerledes introduksjon:

- Andreas har forberedt seg i hele sommer - han har lest seg gjennom det biblioteket hjemme måtte ha av egyptologi - særlig om uløste gåter og slikt ... forbannelser, mumier som snakker ...

Andreas kremtet en lavmælt protest.

- Kan du lese hieroglyfer? Hanno så frateren spørrende inn i øynene mens han smilte bredt.

- Bare litt ... egentlig ikke.

Dette var nytt for Rafael - sa han "litt"?

- Og du, pater?

- Nei, vi hadde ikke tid da jeg studerte i Oxford, skjønt The Griffiths Institute lå vegg i vegg med studieklosteret mitt ... denne uken blir det et savn.

Rafael var fullt klar over at Egypt hadde oldtidens mest særpregede kultur, med verdens eldste sprog, vidunderlig kunst, imponerende litteratur, fremfor alt en kultur som helt og holdent reflekterte livet i Nildalen: Gudeverdenen deres og kunsten gjenga fauna og flora på en helt livaktig måte. Oldtidens Egypt var nemlig et lukket univers, helt sentrert om seg selv, særlig den uendelig lange Nildalen som førte langt inn i dagens Sudan, like til Etiopia. Egypt utviklet seg på mange måter uavhengig av alt og alle, livet langs Nilen trengte ikke hjelp fra andre, selv om de på et visst punkt gjorde mange erobringer i Øst og Syd, noe som angikk bibelhistorien. Egypt var fortsatt et ord som betegnet noe unikt og egenartet, selvdefinert og uavhengig. På bibelsk tid var landet og kulturen forskjellig fra kulturene på Kreta, i Mesopotamia og Palestina. På en måte tilhørte aldri Egypt verdenskartet i gammel tid, det var sikkert dem som tvilte på at alt de hørte om dette fantastiske landet var sant - eller som tvilte på at det eksisterte i virkeligheten. Her var alt annerledes enn på andre steder.

Til tross for at denne kulturen var så viktig for bibelstudier, var det bare et svært lite tall bibelforskere som kunne lese gammelegyptisk og kjente kulturen innenfra. Religionsforskere lot til å stille sterkere i så henseende, og de få egyptofile som fantes i Norge hørte til deres tall: religionshistorikere og arkeologer. Unntaket var *Bergen Egypt Exploration Society*. Der holdt filologene til, dessuten reiste de og utforsket landet fra Aswan til Alexandria, fra Rødehavet til grensen mot Libya. Slik så kartet ut hjemme - og her satt Andreas ved siden av selveste Hanno Cornelius

Schwartz og hevdet at han kunne "litt" gammelegyptisk, frateren som aldri hadde hørt om selskapet i Bergen!

- Kan du tolke dette? Tyskeren tegnet et faraoisk navn inne i en ramme – en såkalt *cartouche* - på et ark han fisket opp fra lommen på det egyptiske plagget han fortsatt bar.

- Amenhotep ... den var lett!

Rafael sa ingenting, Andreas hadde det med å overraske. Hanno prøvde med en ny.

- Akhnaton ... kom det kontant.

Andreas hadde altså tilbragt sommeren i Oslo med å studere gamle tegn og faraoiske navn - i all hemmelighet. Det siste var typisk nok.

- Hva med dette, sa Hanno mens han skrev noe som måtte være del av en setning?

- Nei, det blir for vanskelig ...

- Gammelegyptisk er en kombinert form for stavelses- og billedskrift, med mye illustrasjoner lagt til, forklarte Hanno mens han fortsatte å skrive. Så leste han høyt på faraoenes sprog: *uben ra em epet em depet nefer* - solen stiger på himmelen i sin vakre båt - eller steg, eller står! Mulighetene er alltid mange på egyptisk.

Frateren bare nikket til samtykke, jeg sendte ham et skeptisk blikk. Nå var det hans tur å tegne:

- Og hva har vi her? Han viste frem noen skikkelser som selv jeg kunne dra kjensel på.

- Det her er guder - det er over tusen av dem ... Hanno identifiserte dem raskt: Amun, Mut, Hator, Horus, Ra, Seshat, Selket, Sobek, Thot, Bastet ...

Så var det hans tur igjen, og så vidt jeg kunne se var det navn på et eller annet:

- Byer, forklarte han: Waset - Mennufer - Iunu - Pi Ramesses - Abu ... De greske navnene er Theben, Memphis, Heliopolis, Elefantine, de vi bruker i dag.

Dette var ingen dårlig start på en ukes ferie i Luxor, stemningen ble fjern og mysteriøs, for de beveget seg inn i en verden som ikke var så død som mange trodde. Faktisk fantes det nok av dem som hevdet å leve i det gamle Egypt på en eller annen måte, ikke bare gjennom bøker eller fri fantasi. Hannos egyptiske drakt bidro bare til å understreke alvorret i dette eventyret.

De spiste og drakk litt til - inntil Andreas brått lanserte et nytt tema:

- Har du hørt om Omm Sety, Hanno?

Svaret lot vente på seg, så frateren prøvde seg på ny:

- Ikke det?

- Jo - faktisk ... hun er nokså kjent i egyptologiske kretser, selv i våre dager ...

- Hvem er det dere snakker om? Rafael så undrende på de to andre.

- Omm Sety betyr *mor til Seti*, omm er arabisk for mor, Sety er navnet på hennes sønn. - Andreas tok en ny slurk av vinen.

- Og hvem er så hun, om jeg tør spørre?

- En engelsk kvinne som het Dorothy Eady, født i 1904, døde på 1980-tallet en gang. Hun levde et helt uvanlig liv. For da hun var 3 år gammel falt hun ned trappene i hjemmet og ble funnet livløs av foreldrene. Legen erklærte henne død, da det ikke fantes tegn til liv i den lille kroppen. Men så våknet hun opp igjen, helt uforklarlig. Etter den dagen hevdet hun å ha levd et tidligere liv i oldtidens Egypt, nærmere bestemt i Abydos, under farao Seti I. Der hadde hun vært tempelsangerinne og faraos elskerinne, det siste var hennes livs store synd siden hun ikke var adelig. Nå - etter fallet i 1907 - tok forholdet seg opp igjen. For Seti, som ble far til Ramses den store og var byggherre for det storslåtte templet i Abydos, oppsøkte henne om natten, elsket henne og samtalte med henne om alle slags ting i samtiden. Han svarte sogar på spørsmål og viste seg like avhengig av henne som han hadde vært da hun levde.

- Kjenner du til dette? Rafael rettet spørsmålet til Hanno, i håp om å få et fornuftig svar.

Han nikket til svar. På ny kastet toget på seg, det virket som om de kjørte raskere og raskere hele tiden, som om det hastet med å få dem sydover.

Omm Sety ... Rafael skjønte ingen ting.

De to andre ga seg til å forklare i munnen på hverandre.

Det viste seg at Dorothy kjente templet i Abydos bedre enn noen egyptolog. Hun kunne svare på deres intrikate spørsmål, løse gåter og hjelpe dem med å rekonstruere templets forgårder. Hun ble langsomt en av Egypts mest berømte kvinner, det var etter at hun hadde flyttet til Abydos for godt.

- Hun praktiserte egyptisk religion, hevdet frateren.

- Som er?

- Ba til Isis ... Egypts Madonna ... kunne Hanno supplere.

- Det gjorde også han som hadde undervist henne i det gamle egyptiske sproget, han som samlet antikviteter til British Museum i London, skyndte frateren seg å legge til – ingen ringere enn Sir Wallis Budge, en stor filolog og en enda større samler ...

- Tyv ... gryntet Hanno mens han forsøkte å holde kaffekoppen rolig.

Hvor i alle verden hadde Andreas alt dette fra?

- Dr. Schwartz - hvor mye av det min lillebror forteller er sant, ville Rafael vite?

- Alt sammen! - kall meg Hanno, er du snill.

- Har hun etterlatt seg skrifter, denne Omm Sety?

- Jada - først av alt skrev hun ned samtalene med Seti, i en slags dagbok. Dernest har hun skrevet et par meget verdifulle bøker om dagliglivet i det gamle Egypt sammenlignet med livet i dag.

- Og hvordan kom du på sporet av alt dette, *frater*? Rafael oste av vitenskapelig skepsis.

Andreas tok en slurk av kaffen. Dette tok litt tid, siden toget ristet ekstra sterkt denne gangen, man skulle nesten tro de flyktet fra et eller annet - eller *til*? Hanno unngikk så vidt å få rødvin i fanget på sin hvite prakt. Nå drakk han langsomt de siste kostbare dråpene mens han så på Andreas og ventet på svar.

- Kom over henne da jeg leste om gravene i Kongenes Dal ... Det var mysteriet rundt Nefertitis grav som bragte hennes navn opp. Du ser, *padre*,

farao Seti fortalte henne en natt at graven ligger like ved Tutankhamuns grav - den som er nr. 62 i dag. Rettere sagt ligger den under denne og litt ved siden av, dersom vi skal forstå henne riktig.

- Var ikke hun Akhnatons dronning? Rafael mente å ha lest om de to.

- Jo - og vi vet ikke hvor hun er begravet. For ingen slik grav er kjent, ikke i Amarna og ikke på vestbredden i Luxor.

- Hva med Dronningenes Dal?

- Nei, hun ligger ikke der og ikke i dalen mot vest - den kjente West Valley - der hvor Amenhotep III ligger, hvor de også plasserte farao Ay.

Frateren hadde tydeligvis brukt sommeren godt. Rafael kjente hverken historien eller terrenget særlig godt.

Men Hanno visste beskjed, Berlin var jo stedet der egyptologi ble en moderne vitenskapsgren. Berlin var også stedet der den berømte bysten av dronning Nefertiti var oppbevart og utstilt, den som billedkunstneren Tutmose hadde formet i sitt atelier i Amarna, den som tyske forskere hadde funnet og i god tro tatt med seg hjem til Tyskland. Det dreide seg om et av verdens ypperste kunstverk, verdens vakreste kvinne, rettere sagt - her ble Mona Lisa litt av en vannskapning til sammenligning. Og det var omtrent det Rafael visste om Nefertiti, bortsett fra dette at hun ikke kunne være mor til Tutankhamun, noe som dukket opp i media med jevne mellomrom. Men at den heretiske farao Akhnaton var hans far, hersket det etter hvert enighet om.

- Du ser, Rafael ... Hanno kikket ned i et tomt rødvinsglass og satte det fra seg før han fortsatte:

- Det er til enhver tid mange som tror at Nefertitis grav ligger der et sted - og i øyeblikket går ryktene høyt.

- Hvorfor det?

- Vel, av sedvanlige grunner. Det er visstnok gjort funn, helt oppsiktsvekkende denne gangen ... Vitenskapelig bekreftelse foreligger ennå ikke, men den kan dukke opp når som helst, dersom vi har hellet med oss. Omtalte funn kan stamme fra en ukjent kongegrav, later det til ... og navnet Nefertiti har dukket opp.

Hanno så på frateren som så på pater. Så fortsatte han.

- Saken er denne: Det er grunn til å tro at da Tutankhamun ble farao førte han ikke bare farens levninger, altså Akhnatons, til vestbredden i Luxor, til Kongenes Dal - men også dronningens, som forøvrig ikke var hans mor. Nefertiti kan endog ha blitt med da hoffet og administrasjonen flyttet tilbake til Luxor - ingen vet når hun døde eller hvor. Dersom hun døde i Amarna under den store epidemien som desimerte befolkningen og kongefamilien med, ville hun blitt ført til Luxor sammen med sin farao og så blitt gravlagt der. Hennes grav er ikke funnet i Amarna, hvor man fant en tom grav for Akhnaton, som også hadde vært brukt for andre familiemedlemmer. Troen på en grav i Luxor er altså ikke ren ønsketenkning. Man mener å ha Akhnatons mumie, men Nefertitis har aldri dukket opp, det er dette som forsterker troen på at Nefertiti fortsatt er blant oss. Men dersom en slik grav finnes, og den fortsatt er intakt, kan vi bare glemme kong Tuts skatter - de blir som gjenstander fra et barneværelse i sammenligning.

- Og hva har så alt dette med Omm Sety å gjøre?

- Dorothy Eady kunne sin egyptologi og var fullt fortrolig med alt jeg hittil har nevnt. Derfor spurte hun farao Sety en natt - og fikk svar ... graven ligger ved og under kong Tuts grav og er uoppdaget til dags dato!

- Og hva sier frater til alt dette? Rafael hadde denne gangen en litt spydig undertone i røsten.

Han svarte ikke med en gang - var han begynt å tro på sjelevandring, synske kvinner og den slags?

- Håper ikke noe dukker opp mens vi er i Luxor ... kom det langsomt og ettertenksomt fra pater.

- Hvorfor det? Hanno så fra den ene til den andre av oss.

- Skal forklare ved en bedre anledning ... Rafael kremtet litt brydd, på fraterens vegne. - Her er ting du ikke vet...

- Om Nefertitis grav?!

- Nei, om din sidemann - vår lærde frater

- Og hva er så det?!

- Ikke i kveld, Hanno, Rafael la vennlig en hånd på armen hans og spurte i stedet:

- Hvordan er dagens egyptere, du kjenner dem jo?

- De er vanskelig å like ... dårlige muslimer: de lyver, stjeler, lurert deg, baktaler deg, er bare ute etter penger, finner på all verdens elendighet, eier ikke moral ... alt sammen resultat av at Egypt har vært et fattig land i over tusen år!

De kom ikke lenger, for i det samme banket det på døren. Den åpnet seg nå mot korridoren, og der sto dr. Rosati.

- *Scusate!* Hun så litt forfjamset ut, ikke den sedvanlig lune og rolige kvinnen fra Syd-Italia som de kjente fra Kairo.

- Har noen av dere sett dr. van Balen? Jeg finner ham ikke - har prøv alle kupeene.

- Han er sikkert på toalettet ...

- Nei - der er det ingen!

Hun så ikke bekymret ut - hun virket heller oppgitt. Kinnene hadde fått ekstra farge og blikket flakket fra den ene til den andre av oss.

- Vi skulle sett på noen papirer sammen i kveld, det haster før vi kommer til Luxor ...

De tre bestemte seg for å gå gjennom hele vognen sammen med henne, og om nødvendig ta noen flere vogner etterpå. - Hun hadde rett, ingen spor av nederlenderen. De fleste hadde lagt seg og var ikke særlig begeistret over en så sen forstyrrelse - men nei, ingen hadde sett ham. Toget stanset heller ikke underveis.

Purseren hadde servert ham kvelds, men han var ikke i kupeen - brettet stod der med mat og drikke urørt. Han tok med seg brettet igjen siden maten nå var kald. Både kofferten og noe håndbagasje sto igjen i kupeen. Kofferten lå på den øverste køyen, og Andreas benyttet anledningen til å se om der var noen tegn eller forklaring på forsvinningsnummeret. Han kunne se ham tydelig for seg: en rund liten mann med langt grått hår fallende ned langs siden og i nakken, iført en loslitt dress, en skjorte som engang hadde vært hvit, lærsko som umulig

kunne ha vært stelt med siden de ble kjøpt, brilleglassene var også skitne - og så videre.

- Noen har gått gjennom tingene hans! - Nei! han har gjort det selv, begynt å pakke opp og blitt avbrutt.

Frateren gjorde tegn til pateren, som steg opp og kikket etter for sikkerhets skyld, Hanno fulgte samme eksempel. Tre par øyne så på det som engang hadde vært system og orden, nå lå innholdet hulter til bulter mens lokket bare var løselig lagt på. Papirene dr. Rosati hadde nevnt lå der sikkert som del av en papirbunke i en stor konvolutt. De våget ikke fortsette, han kunne komme tilbake hvert øyeblikk. I stedet ventet de ute i korridoren så lenge. Dr. Rosati gikk tilbake til sin kupe.

Da han ikke var dukket opp en time senere, bestemte de seg for å gå gjennom alle kupeene på ny, men ingen hadde sett ham. Nabovognene var fulle av turister fra mange land, og de spurte også flere av dem, men der hadde de heller ikke lagt merke til ham. Professoren var heller ikke lett å beskrive, navnet sa dem ingenting.

De bestemte seg for å si god natt så lenge og gå hver til sitt.

Rafael fikk langsomt den kjente og litt uhyggelige følelsen av at Andreas hadde funnet et spor å følge. Siden det var umulig å sove på grunn av all ristingen og skrikingen fra de gamle vognene, ble det til at frateren lå med åpen dør i fall van Balen skulle dukke opp. Det var ingen stans underveis, og ingen høytalere opplyste om hvor de befant seg på Egyptkartet. Purseren og hans menn forsikret at de hadde gått gjennom hele toget, banket på hver dør og prøvd alle toaletter, uten resultat. De så oppgitt ut alle sammen.

Kunne utgangsdørene åpnes mens toget var i fart, det var to av dem i hver ende av vognen?

Ja, det kunne de saktens - men hvem ville finne på å gjøre noe så dumt?

- Bare en som er *crazy*, forsikret en av dem – han pekte med sin svarte finger mot hodet samtidig som han sperret opp øynene.

- Eller en som ville ble kvitt noen ... frateren tenkte høyt, uten å illustrere med kroppssproget.

- Eller selvmord? Pater kunne ikke dy seg.

Frater overhørte forslaget.

En av purserne kunne fortelle at Kairo var full av onde ånder – *jinns* – de kunne overta mennesker, besette dem, forandre dem, få dem til å gjøre utrolige ting, lede dem på avveier – alle i Kairo visste dette. Kanskje hadde den onde ånden fløyet av sted med ham?

Ingen kommenterte innlegget.

- Hvordan virket han på kongressen? Hanno så ut i natten gjennom vinduet i korridoren, som om han skulle dra kjensel på noe der.

- Svært rolig og stillfarende – kunne Rafael forsikre - han hadde bidratt med et innholdsrikt og velformulert foredrag om bibelmanuskripter fra Egypt. Ingen kjente ham som mer enn et navn på forhånd, men et navn det sto respekt av. - Rakk du å hilse på ham før ombordstigningen?

- Nei.

Rundt midnatt banket Andreas på døren til pateren. Han sto sammen med Hanno.

De hadde tatt mot til seg og gått grundigere gjennom sakene til den savnede professoren. Rosati hadde fått sine papirer, men ellers var det ikke noe utenom det vanlige. Det underlige var at alle hans personligste effekter fortsatt lå i kupeen: en skulderveske med dokumenter og billetter, toalettveske, diverse medisiner, et par piper, røketobakk og annet. Kort sagt virket det som om han hadde fordampet, fordunstet - blitt til luft. Purserne og Rosati hadde sammen gått gjennom toget en siste gang, men nå var det for sent, folk lå og sov, eller prøvde å gjøre det.

- Hva har du i hånden der, frater?

- Noe som lå på sengen - under kofferten ...

Det så ut som en liten skinnpose, med en lærrem øverst.

- Er den tom?

Det var den.

- Hvorfor tok du den med ...?

- Vet ikke helt, den er det eneste som jeg stusset ved.

Kunne det være til en av pipene?

Nei, forsikret frateren, den luktet ikke tobakk, men egyptisk parfyme, den er svært søt.

Og hvor kjente han den duften fra? - Basaren, så klart ...

- Har du tenkt å beholde den?

- Inntil han dukker opp igjen ...

Var det virkelig ingen mulighet for å stanse toget underveis?

- Nei, ingen ...

De trakk seg tilbake i et nytt forsøk på å få sove - alt hadde vel sin naturlige forklaring. Det var allerede over midnatt.

Men søvnen lot vente på seg.

Dette hadde mer med toget å gjøre enn med den forsvunne professoren. Pateren lå i underkøyen og hadde funnet en stilling han kunne hvile i. Hver gang trettheten kom sigende, kastet vognen på seg og han var lys våken igjen. Vannflasken Andreas hadde kjøpt falt på gulvet, igjen og igjen, til sist lot han den ligge der. Gjennom vinduet kunne han svakt se lysene fra veier og bygninger som de passerte i full fart. Han hørte ikke en lyd fra noen av nabokupeene. Schwartz lå i den ene og dr. Le Roy i den andre. Dersom noe foregikk inne hos en av dem ville det ikke lett kunne høres på grunn av levenet fra toget.

Rafael lot kongressen i Kairo passere revy for sitt indre øye.

De hadde vært rundt førti-femti i tallet. De fleste lot til å kjenne hverandre, sikkert fra andre kongresser, Rafael selv gjenkjente et og annet ansikt. Men de fleste var nye. De hadde arbeidet i grupper og plenumssesjoner morgen og ettermiddag, men hadde kveldene fri. Sant å si var det ikke krefter til å foreta seg annet enn å sitte på takterrassen av Shepherds hotell og nyte utsikten over Nilen. Det var et betagende syn: Her kom vannet fra Afrikas høyland, det vil si fjellene i Etiopia, det hadde flytt gjennom Sudan og Egypt før det rant ut i Middelhavet. I gammel tid var dette en lunefull flod, men i dag var vannet regulert av den store Aswandammen og utgjorde ikke lenger noen trussel for folk eller fe, tørke eller oversvømmelse hørte fortiden til.

Han kunne ikke huske å ha lagt merke til dr. van Balen fremfor de andre. Han hadde sett hans navn på listen av dem som frivillig tok imot invitasjonen til å dra sydover, ellers var han et ukjent navn, husk: Rafael var ikke egyptolog, men bibelforsker. Professorens bidrag til diskusjonen var svært profesjonell, som ventelig var av en nederlander, men han utmerket seg ikke lik dr. Schwartz, som gjerne mottok applaus etter sine bidrag. Nei, professoren fra Leiden var en langt mindre påfallende type. Han kunne sant å si bli borte i hvilken som helst folkemengde. Og nettopp dette lot til å ha skjedd med ham, sannsynligvis i sekundene før toget forlot stasjonen i Giza.

Toget gjorde et nytt hopp.

Nå kom Rafael til å tenke på noe: Professoren var ikke med dem om kveldene - og en av formiddagene hadde han unnskyldt seg og uteble på grunn av et viktig ærende i Kairo. Han måtte endelig huske å fortelle Andreas om dette. Rafael vendte ansiktet mot veggen og ba en bønn om at van Balen måtte dukke opp igjen med det aller første, om at de alle måtte komme trygt frem, særlig om at frateren ikke måtte bli involvert i en ny sak. Han gjorde korsets tegn og bad stille:

- *Benedic Domine habitationem istam et omnes insidias inimici ab ea longe repelle ...* Herre, velsign denne bolig og driv alle fiendens anslag langt på flukt. *Et angeli tui habitantes in ea nos in pace custodiant ...* måtte dine engler våke over oss ...

Da det begynte å lysne ved 05-tiden og pater Rafael åpnet persiennene i vinduet for å se soloppgangen, banket det forsiktig på ny.

Andreas hadde hold vakt hele natten - ikke spor av professoren.

Folk begynte langsomt å trekke gjennom korridoren på vei til bekvemmelighetene nederst i vognen. En og annen spurte etter den forsvunne nederlenderen: Var han kommet til rette? Mer enn en så forbauset ut da svaret ble negativt. Lord Pratt var en av dem. Han så Rafael granskende inn i øynene:

- Du tror da ikke det er hendt ham noe?

- Hvor skulle det ha skjedd - han gikk jo på toget sammen med oss andre?

Andreas så svært tankefull ut.

Frateren og pateren tok frokosten sammen, den kom klokken 06.00, Hanno var ikke dukket opp ennå. Andreas så ikke særlig trett ut, sannsynligvis arbeidet hjernen hans overtid med dette forsvinningsnummeret. Rafael nevnte professorens fridag og dette at han aldri var å se om kveldene. Frateren bare nikket, opplysningen var blitt til viktig informasjon i hjernen hans. Så begynte de å snakke i munnen på hverandre mens de tygget så godt de kunne og nøt den sterke, søte kaffen.

Kunne han ha gått av toget uten å bli sett - det vil si, på andre siden av perrongen? Det ville være den enkleste forklaringen. I så fall: Var dette et planlagt forsvinningsnummer? Nei - intet inne i kupeen hans vitnet om at det var planlagt. De begynte å tenke klarere ettersom kaffen gjorde sin virkning. - Var det skjulte rom i tak eller vegger? Eller hadde han hoppet av i fart?

Andreas svarte ikke, han var visst helt i sin egen verden.

Det banket på ny.

Hanno besværet om en god morgen, han så opplagt og uthvilt ut. Han hadde skiftet klær og så ut som den perfekte gentleman fra forrige århundreskiftet, men tysk og ikke engelsk: hvit dress og en stor bredbremmet hvit hatt, solbriller med gullinnfatning. Frokosten var han ferdig med.

- Hva er nytt? Kom nederlenderen til rette til slutt?

Andreas ristet på hodet og gjorde tegn til at han skulle sette seg på sengen ved siden av ham.

- Hva gjør vi nå? Har betjeningen kontaktet politiet i Luxor?

- Ja – det gjorde de like før frokost. Noen kommer og møter oss på stasjonen i Luxor. Politiet skal hente sakene hans. Vi blir sikkert fraktet kollektivt til hotellet.

Ute var det helt lyst. Toget suste av sted langs en kanal med store palmer langs kantene, Nilen var ikke å se. Her og der gikk det langhornet kveg, forruten masse geit og sauer. Husene var lave og malt i de villeste farger. Den ene landsbyen avløste den andre, alle så de like ut. Mennesker var i bevegelse overalt.

Solen var på vei opp fra horisonten i rekordtempo og skyggene ble kortere for hvert minutt. De skulle være fremme klokken 07.00.

Og det stemte på sekundet.

I det samme kom en sulten og søvnløs professor van Balen frem til Vestbredden i Luxor, til den nye landsbyen Gourna, til familien Babassouls rike hjem. Denne familien hadde vært aktiv i oppdagelsen av svært viktige gravhuler på slutten av 1800-tallet, men hadde aldri sluttet å lete etter gammelt gods over hele egnene. De var i sin fulle rett, etter egen mening, for myndighetene hadde ikke midler til å grave, de bygget rettighetene bort til utlendinger. Og slik hadde det seg at også nederlenderne, nærmere bestemt universitetet i Leiden, hadde fått rett til å utgrave og undersøke visse områder, mot at de også publiserte sine funn på vitenskapelig vis og overlot det de måtte komme over av verdifulle gjenstander til de egyptiske myndighetene.

Vanskeligst av alt var å få tillatelse til å gjøre undersøkelser i Kongenes Dal. Alle var klar over at det fantes flere graver, listen over mumier fra Det nye riket var langt fra komplett. Men for egypterne var dette et prestisjefelt, noe folk flest kunne akseptere. Men det var ikke lettere å gi opp ønsket om å få arbeide der av denne grunn.

Nederlenderne hadde sitt eget arbeidsfelt i Asasif-området, som ligger foran dronning Hatshepshts gjenreiste tempel. Der hadde de også sitt eget hus hvor arkeologene bodde. De egyptiske arbeiderne kom grytidlig hver morgen sammen med sin formann, sin reis, og ble der til over middag. Van

Balen skulle bo der noen uker etter konferensen i Alexandria før han dro hjem igjen og fortsatte sitt arbeid ved universitetet. Her nede var han gjest hos Dr. Hermine van der Meer, leder av utgravningene på stedet, henne kjente han

dessuten hjemmefra og fra universitetet i Leiden. De to hadde ofte sittet på terrassen i de varme vinterkveldene og diskutert problemet Kongenes Dal, dit alle ville. Det var Hermine som hadde betrodd ham at den eneste måten å komme hemmelighetene der nærmere på var å samarbeide med en av de lokale familiene som kjente terrenget best. Og slik havnet de hos familien Ramassoul en vakker dag.

Dette skjedde for et par år siden.

Mahmoud og broren Muhammed Adel viste seg svært samarbeidsvillige. De kjente terrenget såpass godt at samtalen hurtig ble svært presis hva Kongenes Dal angikk. Hva var det de hadde i tankene? – Nefertiti? Nederlenderne nikket til svar. Brødrene kjente problematikken godt fra før, det var mange som gjerne skulle finne hennes grav, såfremt den eksisterte, noe de aller fleste var sikker på at den gjorde.

- *Har dere ny informasjon om en separat grav for henne? De fleste tror jo at hun havnet i en slags fellesgrav og kan identifiseres med en av kvinnene i KV 35?*

Hermine fisket opp en tykk sigar fra jakkelommen og tente denne uten å be om lov. Røkringene steg kunstnerisk mot taket mens hun forklarte:

- *Nye funn i Amarna peker mot at hun levde da Tut flyttet alt og alle til Luxor, og at hun døde og ble gravlagt her ... Dette er ikke beviselig, men sannsynlig, for å si det slik.*

Teorien var ikke ny for brødrene. Begge var av det omfangsrike slaget, nesten firkantet av fasjon, et bilde på rikdom og velstand, representanter for en av landsbyens aller viktigste familier. De var et sted mellom femti og seksti i alder, sterke og vitale. Fremfor alt var de kjennere av Egypts hemmeligheter, alle de skatter som fortsatt lå der eller som de hadde tatt opp

av jorden. Hva alle de store pengene gikk til, var det ingen som visste. De fleste antok at de finansierte familiens utenlandske interesser, hus og lignende. Onde tunger ville ha det til at pengene gikk til Midt-Østen og støttet fraksjoner der.

- Funn i Amarna ... hva slags funn?
- Innskrifter og kunstobjekter ...

Brødrene Babassoul så på hverandre før den ene fortsatte:

- Og hvor vil dere at vi skal begynne?
- Dersom Nefertiti døde før kong Tut, noe som er sannsynlig, ville han helt sikkert begravd henne på et sted nær den graven han drev og forberedte for seg selv i Kongenes Dal. – Dersom hun derimot overlevde ham, ville det være logisk å finne henne i Dronningenes Dal et sted, da var det andre som bestemte og ikke kong Tut ...

Det var van Balen som leverte dette resonnementet, Hermine sa seg langt på vei enig.

Nå oppsto nok en liten pause mens de to brødrene tenkte og konfererte sammen med lav røst. Denne familien kunne, dersom de så ønsket, kontrollere alle vaktene som arbeidet i Dalen, som alle bare kalte den, med litt pengehjelp skulle det la seg gjøre. Men andre ting var minst like viktig:

- Vi må ha moderne apparater for å sondere terrenget ...
- Dem låner du hos oss, kvitterte Hermine mens hun tente seg nok en tykk sigar. Van Balen hverken røykte eller drakk, noe som gjorde at Hermine så på ham som et slags dyr hva livsvaner angikk.

Brødrene konfererte på ny. Omsider kom det:

- Og hvor skal vi grave oss ned?

- *Fra utgangen av Ramses VI!*
- *Er dere sprø begge to? – Dette er det mest besøkte og best bevoktede området i hele Dalen! Ikke tale om ... ingen kan grave der!*

De ble sittende og se på hverandre en stund uten å si noe. Hermine var ganske dyktig til å sende røkringer opp mot taket, stadig mindre og mer presise ringer. Brødre tok frem sigaretter som de bød til Dr. van Balen uten å få annet enn la, la, shukran til svar. Oppe under kuppelen i taket var det mye røk nå, den fikk farge av lyset som sivet inn de mange små åpningene med rødt, gult og blått glass og minnet mest av alt om en regnbue som svevde over hodene deres.

- *Vi kan prøve å grave oss inn fra grav nummer 55 ... kong Akhnatons grav ... Ingen blir forstyrret av at vi arbeider der nede, graven er stengt for tiden.*
- *Stoler dere på vaktene?*
- *Dem kjøper vi ...*
- *Og arbeidere ...?*
- *Vi har rikelig med sønner og barnebarn!*

I det samme kom en av disse inn med fire glass te og en sukkerkopp på et brett. De drakk i stillhet mens Hermine gikk løs på sin tredje Romeo y Julieta. Hun hadde det med å fortære Churchills yndlingssigarer på løpende bånd, hun inhalerte samtlige, noe som beviste hvilken utrolig konstitusjon hun hadde. Dette sammen med at hun alltid var kledd i tweed ga henne et litt mannhaftig ytre. Hun var dessuten høy og slank, med tykt og tett kruset hår, noe som førte tankene hen på fotos av Gertrude Bell.

Hvordan kunne hun være så sikkert på lokaliseringen av Nefertitis grav – det vil si: at dette var stedet å begynne? Hennes faglige argument overbeviste ikke helt de to brødrene, professoren hadde ingen formeninger i

denne henseende. Alt hun refererte til var det de på engelsk kaller "circumstantial evidence", indisier på juridisk sprog. Til gjengjeld var hun urokkelig i sin tro, noe som kunne tyde på at hun hadde kilder til rådighet som andre ikke benyttet seg av - van Balen tenkte i slike baner. Alt hun kunne fortelle var at graven mest sannsynlig lå nær kong Tuts - så nær som mulig - at han hadde valgt sin grav nær Nefertitis, for å være helt presis.

Så var det tid for å fortsette dagens arbeid. Tekoppene var tomme. De avtalte å møtes neste dag. Og i ukene som fulgte ble møtene hyppigere. Hermine fikk derved anledning til å bli kjent med familien Babassouls yngre medlemmer, alle de flotte og gyllenbrune unge menn som alltid fulgte med. Av og til hadde hun lyktes i å overtale en eller to av dem til å bli igjen mens de andre dro hver til sitt. De takket aldri nei, penger var et konstant problem for ungdommer mellom 20 og 30 i Egypt. Og Hermine hadde rikelig av det de trengte, samtidig som de hadde alt det hun følte draging mot. Etter hvert ble hun godt kjent - skal vi si svært godt kjent - med Zaid, Atif og Naguib. En gang hadde hun sogar blitt bedre kjent med alle tre på samme tid.

*

Dette skjedde for et par år siden. Denne gangen - dagen vi skriver om - var funnet et faktum og professor van Balen ble tatt dit direkte fra Kairo. Det gikk slik til.

Brødrene fra Gournahadde kontaktet ham under konferansen i Kairo, sendt ham en liten souvenir fra graven som bevis på at de talte sant. De kom ikke i egen person, det var en av de mange slektningene som meldte seg for ham på Shepheards hotell - det hastet, han måtte komme med det samme. Men det var ikke mulig. Gjennom denne budbæreren ba han dem vente til konferansen var over. Han hadde meldt seg på denne ekskursjonen til Luxor sammen med noen andre og var straks hos dem i Luxor. Men han kunne også

fortelle dem den urovekkende nyhet at ryktet om funnet allerede sirkulerte på den store basaren i Kairo. Og han kunne ikke garantere at det ikke hadde nådd den lærde verden, og heller ikke politikerne. Den unge budbæreren oppfattet alt dette, rakte ham en liten lærpose med antikviteten i, og takket.

Så hørte han ikke mer fra dem før toget fra Giza til Luxor skulle gå noen dager senere. Ikke før var han installert i sin kupe før han hørte bankning på vinduet mot skinnegangene, bort fra perrongen. Der satt denne ungdommen – Atif hadde han kalt seg – på skulderen til en annen, sikkert en slektning, og vinket til ham. "Kom med en gang" sa munnen, igjen og igjen. Han skyndte seg ut til dem og lukket døren etter seg så lenge. Dessverre kom de i aller siste liten, for i det samme som han skulle klatre om bord for å hente sakene sine var toget i ferd med å sette seg i bevegelse. Suvenirer glemte han i farten. Han var for korpulent til å hoppe opp på trinnet og rive døren opp. De to unge bare dro ham i ermet og gjentok "kom med oss". Og nå hadde han lite valg.

I det toget kjørte inn på plattformen i Luxor, sto han i gravkammeret for aller første gang, omgitt av representanter for familien Babassoul, Atif var en av dem. Hjertet dundret i brystet på professoren da han gjenkjente Nefertitis navn overalt her inne: på sarkofagen i sentrum, på kunstgjenstander, bruksgjenstander, klær, smykker, vaser, og så videre. Først var han helt himmelfallen. Så ble han alvorligere ettersom minuttene gikk. Funnet var så stort at det umulig kunne unndras myndighetenes ansvar. Her var dessuten flere kamre, alle var rikt forsynt med gravgods. Det var helt sikkert den unge kong Tut som hadde begravd henne her, Amarnas evige dronning, verdens vakreste kvinne, en de hadde lett etter i flere hundre år, helt siden bysten hennes ble funnet. Av alle gravene de savnet fra Nyriket

havnet hennes alltid øverst på listen - verden ville få sitt hittil gledeligste sjokk!

Men van Balen hadde oversett en viktig detalj i det hele – Babassoulbrødrene tenkte ikke i slike baner. Dette kunne alt sammen omsettes på svartebørsen verden over – en slik sjanse fikk de aldri igjen: Det var de som hadde funnet graven og de gjorde med den som de ville. Professoren var redselsslagen. Noe slikt hadde han ikke forestilt seg, ikke Hermine heller, det følte han seg helt trygg på. Han merket at han ble rød i toppen nå, hele hans tykkfalne lille figur ble hjemsøkt av krampetrekninger. Han følte det som om dressen strammet overalt på kroppen. Skoene føltes trangere enn vanlig. Hjertet hamret i brystet hans; heldigvis hadde han blodtrykksmedisinene hos Hermine ... nei, det var jo det han ikke hadde! Han hadde ikke rukket å gå til jernbanestasjonen for å hente kofferten, forhåpentlig hadde de andre tatt var på den og han ville finne den på Vinterpalasset senere.

Situasjonen var en annen enn det han hadde vært forberedt på. De ble stående og diskutere inne i graven, stadig mer høyrøstet og stadig mer blodskutt i ansiktene. Han likte seg slett ikke lenger her inne. De tre hadde klart å snike seg inn før Dalen åpnet for turister og andre. Ingen hadde lagt merke til dem for de hadde brukt en grav til inngang som var stengt for besøkende og hvor ingen arbeidet. Ingen av partene viste vilje til å gi etter. Brødrene ble sinte. Visste han ikke at han var gjest på deres territorium? Her var det brødrene som bestemte, de hadde gjort jobben for ham, slik Hermine hadde foreslått, det var deres funn og de gjorde med det akkurat hva de ville!

Nå måtte han støtte seg til sarkofagen. Med sine 60 år var han i god fysisk form, det trodde han i hvert fall selv. Men akkurat i øyeblikket følte han seg elendig. De egyptiske brødrene var kraftige å se til der de blokkerte

inngangen for ham. Han ga seg imidlertid ikke, dette var blitt en prinsippsak. Akkurat slik opplevde også brødrene det. Deres medhjelpere var heldigvis ikke til stede, dem hadde de hadde sendt til Kairo, de tre var helt alene her nede under jorden, i et nyoppdaget gravkammer for verdens vakreste kvinne.

Han kom ingen vei med dem og begynte sant å si å føle seg alt annet enn trygg – hva kunne de ikke finne på å gjøre med ham? Han var kidnappet i øyeblikket. Tenk om de gjemte ham på et ukjent sted inntil han ga etter grunnet mangel på mat og drikke? Hva ville Hermine gjøre? Hun hadde ennå ikke sett graven. Sant å si ante hun ikke hvor de befant seg, hun som hadde kommet med forslaget om å kontakte brødrene, hun var ennå ikke innviet i hemmeligheten. – Han hadde lovet å være hos henne til middag og da ville han fortelle henne alt.

Brødrene kom nærmere nå.

- Stans! Stopp!! Ikke rør meg!!! Få hendene vekk – slipp meg ned - hvor fører dere meg?! Vent til Hermine får høre om dette!!

*

Dr. Hermine van den Meer var lykkelig uvitende om det som nå utspant seg i jordens dyp. Hun gikk rundt og hjalp arbeidere og arkeologer med utgravningene, mens hun allerede hadde begynt på sigar nummer fire, skjønt klokken ikke var mer enn ti, noe som for så vidt var langt på dag i Egypt. Hun åpnet alltid sigaresken etter frokost, tente den første mens hun leste avisene, den neste mens hun så gjennom posten, den tredje mens hun avtalte dagens gjerning med de ansatte, den fjerde før hun begikk seg til arbeidsfeltet, og så videre. Hun levde et lykkelig liv.

Hun ventet van Balen til lunsj. Kom han ikke da, kom han helt sikkert til middag om kvelden. Hun likte sant å si denne runde og trivelige professoren

fra universitetet i Leiden. Han var en dyktig egyptolog, skjønt hun ville neppe betrodd ham noen utgravninger. Han hadde ringt fra Kairo kvelden før og meddelt at han ville ta toget til Luxor og var å vente på stasjonen rundt klokken 07.00 dagen etter. Siden hadde hun ikke hørt fra ham. Egentlig burde hun gått til stasjonen og tatt imot ham da toget kom fra Kairo. Men det kolliderte med alle hennes oppgaver her, samt med alle sigarene. Dessuten måtte hun kle seg om siden arbeidsfeltet i Asasif og perrongen i Luxor krevde helt forskjellige klær. I stedet hadde hun derfor sendt en av de ansatte.

Sant å si lurte hun svært på hvor langt disse Babassoulbrødrene var kommet med deres avtalte prosjekt. De hadde ikke kontaktet henne så langt, uansett hva det måtte bety, kanskje de ikke hadde vågd å sette i gang? Men siden hun visste at van Balen nå var på vei fra Kairo, ville han sikkert ordne alt like etter ankomsten. Han var entusiasten bak ideen om å finne Nefertiti – slik utallige hadde vært før ham. Hun hadde egentlig ikke gjort annet enn å sette ham i kontakt med brødrene fra Gournas. Det var først nå at det ble fart i sakene. Van Balen var ganske praktisk av seg, når han ville noe så fikk han det vanligvis til. Skjønt, denne gangen var han i Egypt – her var andre skikker og etiketter å respektere.

Hun tente nok en sigar etter all denne hjernemosjonen og viet seg på ny den nye graven de hadde oppdaget i Asasif, en grav for en embedsmann og hans hustru. Det var forbløffende varmt for årstiden, de var midt i oktober allerede og ingen tegn til temperaturfall så langt, avisene skrev om fulle sommertemperaturer i syd. Forhåpentlig hadde professoren tatt med seg et hodeplagg. Hvis ikke fikk de kjøpt et slikt overalt.

FØRSTE DAG

LUXOR

Morgenens begivenheter er fort fortalt, de er nesten alle knyttet til professorens forsvinningsnummer.

En minibuss ventet utenfor stasjonen og kjørt dem rett til hotellet. The Winter Palace er stoltheten blant alle hoteller i Luxor, bygget før år 1900, et veritabelt luksushotell helt nede ved Nilen, hvor hovedgaten Corniche el Nil passerer. Dette siste er både et gode og et onde. For selv så tidlig på morgenen var her et rikt oppbud av hestedrosjer, felucca-kapteiner, selvbestaltede guider, altmuligmenn, portører, og så videre, alle på jakt etter kunder. De angrep sine ofre straks en buss eller taxi stanset foran inngangen til hotellet, flere hadde løpt etter den fra stasjonen.

- Vil De se Karnak?
- Skal det ikke være en hestedrosje?
- Hva med å seile på Nilen - det er god bris denne morgenen?
- Hva kan jeg selge Dem?
- Jeg kan skaffe billig hotell!

De fikk finne seg andre ofre så lenge, våre venner hadde viktigere ting fore - de skulle nå installeres på Vinterpalasset. Og dette var forskjellig fra alt de

hadde vært med på tidligere. Lord Pratt – han med den imperiale mustasjen - hadde betrodd Rafael at hans besteforeldre hadde overvintret her en gang, på begynnelsen av 1900-tallet, sammen med noen av verdens betydeligste egyptologer. Var det derfor han hadde blitt med dem hit? Nei, det var heller en nedarvet interesse for egyptologi, hans foreldre hadde også vært smittet av denne basillen. Og pateren selv? Litt ferie, behovet for å lære mer om det gamle Egypt. Jarlen ville gjerne vite hvem Andreas var, men virket litt skeptisk når Rafael begynte å forklare. Det enkleste var å si at frateren var hans turkoman, bodygard, og lignende – *gentleman* passet best på engelsk – en slags lakei, skjønt dette slett ikke var tilfellet, Andreas var selvstendigheten selv. For øvrig sluttet han aldri med å titulere Rafael "Your Grace", på grunn av hans høyadelige opphav, skjønt Rafael hadde forklart at han nå var en *homo ecclesiasticus* – en Kirkens mann - som hadde lagt distinksjoner og verdigheter bak seg. Hvorfor reiste lorden alene, han hadde sikkert mange ansatte? For å få være i fred i noen dager, lød svaret. Dr. Levi var den eneste av dem som hadde tatt med seg sin sekretær hjemmefra, denne Jason, en intelligent utseende mann i sin beste alder, men langt fra noen intellektuell type - "sekretær" er jo et elastisk ord.

Lord Pratt kjærtegnnet den brede mustasjen sin mens han tenkte høyt. Hvordan kunne en spansk greve finne på å gå i kloster? For å kunne konsentrere livet om det lille som var helt nødvendig, svarte pateren, uten at dette lot til å overbevise. De ser, bibelstudier er min lidenskap, forklarte Rafael. Har De bare denne ene formen for lidenskap? Ja, denne ene – og De selv? Å, jeg driver med så mye, særlig cricket, hagearbeid, samler på førsteutgaver av kjente forfattere! Denne jarlen var med andre ord bemidlet, i den moderne tidsalder var han et unntak, de andre i overhuset hadde for lengst forlatt sine gods, de bodde på hybler nesten alle sammen.

Vinterpalasset gjør deg til nostalgiker, om du ikke er det fra før. De ble høytidelig skrevet inn i gjesteboken en etter en, kvinnene først, noe som var gammel etikette. Så kom turen til våre venner:

- Rafael Jesusmaria Sottomayor de Zulueta? Resepsjonisten i kjole og hvitt bukket dypt etter å ha stavet seg gjennom det hele. - Er det første gang De er hos oss? - Ja, det er det. - Da håper jeg De får et behagelig opphold og at vi får gleden av å se dem igjen. - Nå var det Rafaels tur til å bukke.
- Andreas, frater – velkommen! Frateren kvitterte med et bredt smil.

Så fulgte de andre, en etter en. Alle ble plassert i første etasje, som er annen etasje etter norsk tellemåte, alle værelsene hadde utsikt mot Nilen. En liten hær av bærere hadde tatt hånd om bagasjen, de ville finne den igjen på rommene. Så kunne de endelig se seg om i Vinterpalasset, et mesterverk fra et estetisk synspunkt, en perle i det egyptiske hotellandskapet. Morgensolen hadde lyst opp deler av den store bygningen, den lå der og funklet i gyllen glans, som et eventyrslott, et fantasiprodukt, hvilket det også var. Bedre kunne man ikke bo, for her var målsettingen stil og komfort, i stort som i smått. Alle takket representanten for den egyptiske stat for en slik gjestfrihet, han hadde fulgt med dem fra stasjonen.

Korridorene var overdekorert, draperier og tepper var å se overalt, samt en del vakre dvergpalmer. Fremfor alt var her høyt under taket. Synet fikk særlig vekt av det faktum at her hadde alle tenkelige berømtheter bodd, fra kongelige til statsoverhoder og pengesterke turister. Her var strenge regler for antrekk i den gamle og fasjonable spisesalen, men det fantes også enklere løsninger. Med ett føltes det som om de levde i en roman, en av mange romaner om europeiske reisende i Egypt. Berømte navn sprenget på

i hukommelsen. Fremst av disse var Howard Carter og Lord Carnarvon. For pater Rafaels vedkommende minnet det hele om hans spanske bakgrunn og familiens forskjellige slott på godsene hjemme. Men disse var enda mer luksuriøse, dessuten utgjorde de en privat idealverden, lukket for offentligheten.

Etter innsjekking ble alle bedt om å møtes i frokostsalongen, der ventet et par politifolk. De var sivilt kledd, høflige og snakket flere sprog. Gruppen ble raskt orientert om at den nederlandske professoren ikke var blitt funnet langs noen strekning mellom Giza og Luxor. Folk hadde gjennomført det meste av distansen siden det lysnet av dag, uten resultat. Siden professoren hadde forsvunnet kort tid etter toget forlot Giza, var det der de hadde lett grundigst.

Var det noen som kjente ham godt? - Alle ristet på hodet.

Dr. Bloom foreslo at de skulle kontakte den nederlandske arkeologiske kontingenten her nede, de holdt visst til på Vestbredden. Kanskje amerikanerne ved Chicago House kjente ham? Politiet noterte alt sammen. Hans personlige eiendeler var blitt tatt hånd om, fikk de vite, de befant seg på politistasjonen. Det var dessverre ingen spor å følge. De to politietterforskerne så nokså fortvilte ut, dette var en svært ubehagelig sak for myndighetene, professoren var jo gjest i Egypt og regjeringen hadde ansvaret for ham.

Emerence Le Roy kunne bidra med opplysninger om at dr. van Balen kjente Luxor svært godt og hadde kontakter i Kairo, hvilke visste han derimot ikke. Hanno kunne bekrefte at kollegaen hadde vært på avstikkere under konferansen, men visste ikke hvor, det gjaldt sikkert faglige kontakter - hvorfor ikke forhøre seg ved Kairo universitet? Politiet noterte i ett sett. Visste noen hvor han pleide holde til i Luxor? Ingen visste noe.

- Prøv nederlenderne, gjentok dr. Bloom, de har et team som arbeider på Vestbredden.

- Prøv de andre hotellene, kom det fra frateren, han har neppe bodd her under sine opphold ...

Ute var det strålende høstvær, luften var langt renere og lettere enn i Kairo, til tross for at sommervarmen ikke hadde sluppet taket ennå. Gjennom de store vinduene i frokostsalen kunne Rafael se mange hvite segl fra båter som allerede var i ferd med å frakte turister opp og ned den mektige floden, eller over til vestbredden, stedet der de fleste templene befant seg, sammen med alle gravene - de dødes land.

Andreas satt i stolen ved siden av ham og så tankefull ut.

Sant å si var dette det verste som kunne ha skjedd, innrømmet pateren for seg selv. For nå var ikke frater Andreas på ferie lenger, ikke et eneste sekund. Inntil professoren fra Nederland dukket opp igjen, var det gamle Egypt med sine skatter og hemmeligheter helt sekundært i sammenligning med forsvinningsnummeret. Dette var noe han visste uten å se på ham. Mystier tiltrakk ham - eller han tiltrakk seg dem. Skulle dette aldri ta slutt, ikke en gang langs Nilens bredder? Pateren trakk et dypt sukk, og politioffiseren så på ham med vennlige, men skarpe øyne. Han var svært mørkhudet, sikkert av nubisk opphav, allerede nokså skallet til tross for at han neppe var over femti. Mustasjen var veltrimmet og ansiktstrekkene intelligente, men med et bestemt drag om leppene som røpet hans profesjon. Han hadde introdusert seg som Ismail Agab og var født i Aswan, assistenten het Mustafa Halil og var fra Luxor, han hadde den gyllenbrune fargen som vi vanligvis forbinder med egyptere og som vi lett gjenkjenner fra kunsten deres. De to var åpenbart vant til å arbeide

sammen, for Mustafa var den som tok notater mens Ismail førte ordet. Alt foregikk på engelsk, lavmælt og effektivt.

Han hadde en liste i hånden med alle navn i gruppen. Nå ville han gå gjennom denne. Uttalen av fremmede navn skapte ikke problemer i det hele tatt, han arbeidet sikkert i turistpolitiet. Mens han gikk gjennom listen og deltagerne svarte, forsikret han dem, i små bisetninger, om at myndighetene prioriterte saken og ville gjøre alt de kunne for å få oppklart det hele så raskt som mulig. Han sa seg også lei for at dette kom til å kaste en skygge oppholdet i Luxor. Han stanset vet et par navn: Jason - var det et vanlig navn i Israel? Jason nikket surt til svar, han satt og kjederøkte sigaretter til tross for skiltet ved døren som sa at salongen var røkfri. Jesusmaria - var det et vanlig spansk fornavn, var det ett eller to navn? Det var ett - og vanlig nok. Ismael nikket anerkjennende mens Mustafa noterte. Hvem av dem hadde vært i Egypt tidligere?

- Hanno, lød svaret, det kom fra frateren.
- Og hvem er De?
- Frater Andreas.
- Pussig fornavn, kommenterte Ismail.
- Det er en tittel ...
- Andreas er fornavn?
- Riktig ...
- Og etternavn?
- Finnes ikke...

Det tok Rafael et par minutter å forklare hvordan dette hang sammen. Mustafa noterte alt han kunne.

- Og hva er han professor i?
- Jeg er kokk, kom det blidt fra under den store tropehjelm.
- Reiser De med egen kokk? Spørsmålet var rettet til Rafael.
- Ikke riktig – han er på ferie ... skal forklare senere ...

Pateren flyttet stolen bort fra sigarettroken til Jason, uten å kommentere.

Ismail så seg rundt i kretsen av distingverte gjester. Disse var ikke upåvirket av det som var skjedd, men ingen av dem hadde større å bidra med. Ingen visste hvor professoren hadde vært i Kairo, ingen av dem visste hvilke forbindelser han hadde her i Luxor. Kairo var så mye større enn Luxor at der ble det som å lete etter en nål i en høystakk, Luxor var en annen sak. Inntil videre fikk de ta fatt på sitt planlagte program, og formiddagens utflukt startet i Luxor tempel, det lå bare noen hundre meter borte. Deretter ville de fortsette til Kongenes Dal.

*

Etter en liten hvilepause hadde de gått i samlet flokk fra Vinterpalasset, med egyptisk guide i teten. Hun var en ung arkeolog, men bar ikke hijab, noe som tydet på at hun var kristen. I det sydlige Egypt er de kristne tallrike, og av mange forskjellige kirkesamfunn. Like ved inngangen pekte hun ut fransiskanernes kirke, den katolske skolen, søstrenes kloster, en hel liten landsby midt blant flere moskeer. Koptiske kirker manglet det heller ikke i Luxor.

Her var så mange turister denne morgenen at gruppen fra Kairo holdt tett sammen for å høre hva guiden sa. Templets historie var lang og

innholdsrik, de spurte i ett sett og fikk alltid kompetente svar. Lord Pratt spurte om templets rolle som romersk militærkoloni på slutten av 200-tallet. Dr. Rosati var mest opptatt av de greske kongenes bidrag til utsmykningen av templets eldste del, særlig Alexander den store og hans halvgale bror Arridaeus. Dr. Levi ville helst høre om templets eldste historie, dr. Bloom spurte om all byggeaktiviteten under storhetstiden, og så videre. Jason holdt seg i kulissene og ble senere borte, men han var jo hverken arkeolog eller egyptolog.

Ville noen prøve seg på innskriftene, de var ikke spesielt vanskelige?

Hanno ga seg øyeblikkelig i kast med innskriften på en av templets indre vegger. Guiden nikket bifallende og de andre applauderte. Synd at van Balen ikke var til stede, han kjente sikkert mye av dette stoffet. Klokken nærmet seg middag og det begynte å bli varmt for alvor. Solguden Ra fikk leve sitt liv på himmelhvelvingen uforstyrret av skyer og den slags nordeuropeiske fenomener. Her kunne han sende sine stråler i alle retninger samtidig, bare bygningene kastet skygge, samt obeliskene, selvfølgelig. Intet under at han var egypternes viktigste gud: Ra dominerte hele dagen, og da han seilte under horisonten i sin himmelbark, ventet alt liv langs Nilen på at hans skulle stå opp igjen, noe han alltid gjorde, til tross for alle de hindringer og feller han der støtte på.

De samlet seg under en treklynge for en kopp te og for å hamstre vann før ferden gikk videre. Så bar det i minibuss over til vestbredden og til Kongenes Dal. Der ventet Jason ved inngangen med mobiltelefonen i hånden.

Dette ble en spesiell opplevelse for alle dem som ikke hadde vært her før. Innkjørselen til dalen gikk gjennom et langt og smalt pass, det var lite annet å se enn fjellvegger som glødet i middagssolen. Temperaturen var langt over førti grader. Da landskapet omsider bredte seg ut og de kom til en parkeringsplass, var denne allerede full av turistbusser. Så tok de et lite tog opp til inngangen hvor guiden løste billett for hele gruppen. Jason gikk tett ved dr. Levi under denne etappen. Sant å si minnet han mer om en livvakt enn en vitenskapelig sekretær. Andreas og Hanno slo lag, det samme gjorde Lord Pratt og dr. Rosati. Ellers gikk flokken litt ukontrollert og vitnet om hvilke individualister og anarkister vitenskapsfolk til syvende og sist er.

Rafael gjorde seg slike enkle observasjoner der han kom sist av dem alle. Et sikkert landemerke i flokken var Andreas med safarihatten, han gikk sammen med Hanno. Hatter og Andreas hørte sammen, det hadde de alltid gjort; han måtte ha en anselig samling etter hvert. Alle i klosteret undret seg over hvorfor det forholdt seg slik og hvor han fant dem alle sammen, men det hadde sikkert noe å gjøre med hans behov for identitet og det ukjentes mange mulige ansikter. Ikke så å forstå at han var i tvil om hvem han var som historisk individ, hatter dreide seg heller om hans frihet til å velge rammen om seg selv, for å si det slik, og her var han temmelig suveren: geistlige hatter, kunstneriske hatter, hatter for regnvær, safarihatt. Rafael hadde kjøpt en enkel stråhatt ved Luxor-templet da de alle oppdaget hvilke utfordringer solen kom til å by på denne ettermiddagen. Dr. Levi hadde for sikkerhets skyld tatt et silkeskerf over hode og en stråhatt over dette, dr. Rosati nøyde seg med skjerfet. Amerikaneren gikk barhodet, men hadde en fyldig hårmanke som beskyttet ham, det samme gjaldt franskmannen. Lord Pratt hadde tatt med en bredbremmet panamahatt, og den kom vel med siden han var temmelig tynnhåret. Guiden var beskyttet av det tykke håret som flommet ned over skuldrene hennes og bar en viss

likhet med gamle egyptiske parykker. Egypterne bar nemlig ikke hatter slik grekerne og romerne gjorde det, de brukte parykker og malte svart kull rundt øynene, dette siste fungerte som en slags solbriller.

Dalen åpnet seg nå for deres øyne - en underlig forgrening av raviner og elvefar i mange formasjoner inne blant fjellene. De kunne se stier og smale tråkk langs fjellsidene, de førte over til Vestbredden der alle gravene lå for faraos embetsmenn og nobiliteten, samt alle minnetemplene for de best kjente kongene. Det tok litt tid å venne seg til Dalen og dens eiendommelige geografi. Kongegravene lå på rekke og rad langs en wadi - et elvefar - med flere sidespor, mest av alt lignet det hele på en trestamme med mange grener til høyre og venstre. Inngangen til hver av gravene var moderne konstruksjoner som blant annet skulle holde regnvann borte og beskytte mot stenras fra fjellet. Vann var en fiende i Dalen, hadde guiden forklart, en trussel mot all den gamle kunsten.

Rett frem lå kong Tuts berømte grav - nummer 62 etter egyptologenes tellemåte - og like bak denne lå Ramses VI's, den kanskje vakreste av dem alle hva utsmykning angår. Guiden holdt et høyt tempo, og behandlet dem egentlig som turister: De formelig småløp fra sted til sted, dog uten kamera - foto var ikke tillatt, men mobiltelefoner gjorde samme nytten og vaktene lot som de ikke så disse. Ramses I, III og IV's graver var åpne, også Ramses VII og IX, men ikke graven til Ramses II; den var forlengst ødelagt og ikke farbar. Tutmosee III's grav var en hel ekspedisjon for seg, den lå høyt oppe i fjellsiden, men så absolutt verd å besøke. Så bar det videre til Tausert og Siptahs gravkamre, til Seti II og Horemheb. Nr. 5 - graven med Ramses II's 150 sønner - var stengt.

Guiden passet på å snu seg mot gruppen hver gang hun skulle gi forklaringer.

Av de over åtti gravene som hittil var funnet, var de aller færreste dekorerte eller inneholdt gjenstander av større verdi, bortsett fra sarkofagene som var blitt knust av oldtidens gravrøvere og som moderne mennesker hadde satt sammen igjen. Gravrøveriet måtte ha satt inn kort tid etter at en grav var ferdig og forseglet, og det var ofte arbeiderne selv - gravbyggerne - som sto bak all plyndringen, i trange tider da noen få gullgjenstander kunne redde en families skjebne. Faraos fikk med seg bruksgjenstander som skulle hjelpe ham i det neste liv, men de var samtidig kunstgjenstander og oftest dekket av gull, for var det noe det gamle Egypt var rikt på så var det gull. Moderne gravrøvere ville gjøre det ekstra godt dersom de fikk tak i gravgods herfra, gjenstandene hadde større verdi i dag enn i oldtiden. De kunne lett omsettes i Europa og Amerika, eller her og der i Midt-Østen.

Gruppen lyttet og lyttet, ristet på hodet ved hver ny sjokkmelding, ofte tørket de svetten og drakk vann fra flasker. Vandringsen var like mye en vandring i vandalisme og havesyke som i fordums glans og prakt. Når de sluttet å bygge pyramider og begynte å grave seg innover og nedover i fjellet, var dette for å unngå all gravplyndringen, for å finne et trygt hvilested for faraos - så feil tok de. Overalt fikk de dessuten høre den triste historien om hvordan disse verdifulle monumentene var i ferd med å gå i oppløsning og falle sammen, enten grunnet vann eller bevegelser i fjellet. Dekoren, verdensberømt kunst, var såpass redusert som følge av all oksygen fra besøkene, at de stadig måtte restaurere selv de mest populære gravene. I fremtiden ville de måtte bygge kopier av flest mulige av dem og holde originalen lukket. Seti I's grav sto øverst på listen i så henseende, kong Tut's grav var stengt og alle besøkende ble henvist til den gjenskapningen de hadde laget like ved Howard Carters hus lenger nede.

Tegn og symboler ble utlagt, gudene identifisert, og dr. Schwartz prøvde seg på stadig nye tekster. En gang tok han seg den uhørte frihet å korrigere en guide som oversatte for en gruppe tyske besøkende: Han hadde forvekslet den substantiviske og adjektiviske betydningen av hieroglyfen NEB – helt utilgivelig ifølge Schwartz. Om dette var en refleksiv eller villet, såkalt moralsk handling, fra hans side kunne ingen si. Ordene bare rant ut av ham, samtidig som han så ut som vennligheten selv.

*

Varmen var så intens at de etter omvisningen tok bene veien til en skyggefull kafeteria midt i dalen, i håp om å komme til hektene igjen. Her var det at Andreas fikk Hanno for seg selv. Begge hadde kledd seg riktig i varmen og var ikke de som led mest i gruppen deres: Tropehjelmene til frater kom godt med i varmen, det gjorde også Hannos bredbremmede hvite hatt; dessuten hadde de begge kledd seg i lin eller kakistoffer, noe de andre ikke hadde tenkt på.

Andreas pekte mot stedet der farao Seti i drømme hadde fortalt Omm Sety at Nefertitis grav lå:

- Der – temmelig nøyaktig! Under inngangen til Ramses VI og langs kong Tuts grav.

Hanno tok frem en liten kikkert og så nærmere på stedet. De hadde god oversikt fra kafeteriaen.

- Men hvor har nedgangen gått, etter din mening?
- Fra under et av skattkamrene hos Tut, de bygget hans grav etterpå og skjulte derfor trappen – eller under nedgangen til Ramses VI.
- Sier Omm Sety?
- Ja ... implisitt!

- Og du tror henne?
- Jeg bare refererer ...

En stemme like bak dem spurte:

- Hvem er Omm Sety – en dronning begravet i Kongenes Dal?

Begge snudde seg momentant - der sto Jason, med en kopp te i hånden. Frateren var forsiktig med å si for meget, men han besvarte spørsmålet på en enkel og grei måte. Så satte han tropehjelm på plass og reiste seg.

- Kom, så skal jeg vise dere!

Nå dro han de to – Hanno og Jason - med seg bort til stedet hvor graven skulle ligge ifølge seersken og drømmersken Dorothy Eady, verdenskjent under navnet Omm Sety.

- Her nede, hevder farao Seti, dypt under oss, hviler Nefertiti! Inngangen var kanskje fra et sted like bak oss – alle snudde seg – som nå er dekket av Tuts grav. Det går sannsynligvis en trapp ned til Nefertiti fra under gulvet i det annekset som vi ser straks vi kommer inn i graven, altså mot nord – med mindre trappen ligger under inngangen til Ramses VI – her!

Frateren tok noen steg til høyre og pekte på bakken der han sto – eller der!

Rafael hadde også innfunnet seg, han var målløs. Dette hadde frateren sittet og utarbeidet hjemme i sommer, som en aldri så liten "forberedelse" til ferien i Egypt. Og her sto de, sammen med Hanno Cornelius Schwartz og denne Jason, to som la for dagen en viss interesse for graven til Nefertiti. Området var sikkert blitt sømfart flere ganger, men ikke

på riktig måte, mente frateren. Hanno kunne supplere med viktige opplysninger om at grunnen til at kong Tuts grav ikke ble funnet tidligere, var de rester av noen arbeidshytter som arbeiderne benyttet seg av den gang de bygget Ramses VI's grav. Disse lå over nedgangen til kong Tuts underjordiske verden, og var ikke blitt fjernet før Howard Carter gjorde dette i jakten på Tuts grav. Straks de gamle murene var blitt ryddet bort ble alt annerledes. - Andreas måtte ha gjort hjemmeleksen sin temmelig grundig, lot det til.

Rafael var ikke forberedt på alt dette. Nå fikk han hjelp fra prøyssisk hold. Poenget var dette: Ramses' grav hadde vært den direkte grunn til at ingen fant kong Tut's grav – akkurat som samme grav i dag dekket for nedgangen til Nefertitis grav, dersom trappen ned ikke var å finne under annekset hos Tut. Hanno var ytterst presis i sine anvisninger, han pekte og beveget seg hele tiden mens han forklarte fraterens teori for Jason og Rafael, uten å avsløre om han trodde på den selv eller hvor den skrev seg fra:

- Disse arbeidshyttene fant man rester av mange steder, arbeiderne brukte dem til hvile og matlaging. De overnattet i en mini-landsby oppe på fjellet: der! - Hanno pekte mot horisonten i øst, fjellkjeden som avgrenset dem fra Nildalen – men dro hjem til deres egentlige lille by i helgene, over fjellet: der! Landsbyen kan dere se i Deir el Medina, like ved templet fra gresk kongetid.

Dottoressa kalte de guiden fra Luxor, grunnet et navn som var vanskelig å uttale. Hun hadde fulgt med i alt som ble sagt, først fra en liten avstand, dernest som del av den lille tilhørerskaren. Hun ville vite hvilke autoriteter som lå til grunn for disse spekulasjonene, og fratren ble henne ikke svar skyldig.

- Omm Sety!

Hun så skeptisk ut og vel så det.

- Klarsynte! Hva blir det neste?

Jason hadde også fulgt med i alt som ble sagt, med stigende interesse. Kanskje søkte han å dekke over dette da han prøvde seg med et litt annerledes spørsmål:

- Kan vi gå over fjellet?
- Ikke i de skoene der!

La dottoressa, som de bare kalte henne, hadde gjort denne turen mange ganger, anbefalte den sterkt, men hevdet at støvler var absolutt nødvendig.

Dalen var begynt å tømmes for folk, klokken nærmet seg 14.00. De fleste besøkende hadde vært utenlandske turister, men her var også en del egyptiske skoleklasser og noen grupper studenter fra forskjellige universiteter. Varmen i Dalen var nå på sitt høyeste, også inne i gravene var det varmt, skjønt fjellet ga en del beskyttelse. Visittiden var egentlig forbi selv om de ikke stengte før klokken 17.00, mange var på vei mot utgangen hvor lilleputt-toget skulle frakte dem ned til bussene. Rafael la merke til at her var et stort oppbud av vakter, mange i sivil. Var dette vanlig ved stengt tid?

*

De fleste ville hjem til hotellet mens Hanno ønsket å besøke den nederlandske arkeologiske residensen. Den lå ikke langt fra Howard Carters hus, det som var blitt museum med tiden. Rafael hadde lagt merke til at denne Jason nå tok et midlertidig farvel med dr. Levi og sluttet seg til

Hanno, Andreas og ham selv. Disse ble med i bussen til veikrysset, like ved avkjøringen til Kongenes Dal. Der steg de av for å gå til nederlendernes kvarter.

For så vidt var det helt på sin plass at de søkte professor van Balens kolleger her nede. Kanskje hadde de opplysninger som gruppen gjerne ville ha del i? Kanskje var noe nytt dukket opp i løpet av dagen? Var kan hende van Balen selv kommet hit? Kanskje kunne de by på forfriskninger?

FØRSTE DAG +

Hermine van der Meer var gift med sitt fag, hun var lykkelig i ekteskapet, slik mange vitenskapsfolk og kunstnere alltid hadde vært det. Hadde hun behov for mindre åndelige og mer sanselige aktiviteter, var her nok av egyptere som var villige til å behage, for en liten betenkning, så klart. Hun pendlet mellom denne arkeologiske stasjonen, som tilhørte den nederlandske stat, og fagmiljøene hjemme. Hun kjente alle egyptologene i Nederland, selvsagt gjorde hun det. Hun var av en litt ubestemmelig alder ifølge utseendet, de fleste ville gjette på femti år. I virkeligheten var hun ti år eldre. Det sunne klimaet i Egypt holdt henne forynget fra år til år. Hun elsket livet hun levde – og de unge egypterne som elsket henne.

Hermine skulle til å tenne sigaren da en av "folkene" – ansatte fra nærmeste landsby – banket på døren inn til hennes kontor og sa at politiet var her og gjerne ville tale med henne.

To sivilkleddede personer ble vist inn og ville gjerne stille noen spørsmål. Nei, hun hadde ikke sett noe til dr. van Balen, og dette skjønnte hun ikke, for de hadde snakket sammen dagen før, da han ringte fra Kairo. Han var fast bestemt på å oppsøke henne etter ankomsten til Luxor, men kom ikke. Hun ble en smule bekymret for ham, når sant skulle sies. Hadde politiet gått gjennom hans private eiendeler? Det hadde de, men uten resultat. Alt tydet på at han hadde forlatt toget like før avgang – eller hoppet av i fart. Dette siste virket lite sannsynlig siden de ikke hadde funnet spor av ham langs linjen.

Hermine så bekymret ut der hun satt og dampet som rasende på en ny Romeo y Julieta.

- *Kan noen ha kidnappet ham?*
- *Det er fullt mulig, men da må de ha gjort det like før avgang ... og på venstre side av toget, der ingen kunne se dem ...*
- *Noe så ubehagelig ...*

En ny runde med røkringer for opp mot taket, noe egypterne aldri hadde sett før, de så like forbauset ut begge to. Så kom en av de ansatte med et brett med te. De drakk i stillhet mens de tenkte.

- *Hva med hans familie – har de hørt fra ham?*

Politiet hadde kontaktet dem, men der var ingen hjemme på hans adresse i Leiden.

Skulle hun nevne kontakten med Babassoul-familien? Hun røkte og tenkte, tenkte og røkte. Hun kom til at det ville være best å la være, politiet hadde et langt og komplisert forhold til akkurat denne slekten. Men dette betød at hun selv ble nødt til å ta kontakt med dem.

Og lenger kom de ikke den dagen – nå ventet middag og siesta.

*

Hun var knapt våknet fra middagshvilen og hadde satt seg i salongen med en kanne te og en ny eske sigarer da nye besøkende ble annonsert. Det var dukket opp en liten delegasjon av egyptologer og andre som hun ikke kjente fra før. Hanno Cornelius Schwartz fra Berlin var et kjent navn, men dette var første gangen hun møtte ham. Sammen med ham sto der to karmelittmunker, så hevdet de i hvert fall: Den eldste var spansk, svært adelig lot det til, den yngste var norsk og var kledd som en egyptolog et par århundreskifter

tilbake i tid, han introduserte seg bare som Andreas. Den fjerde var vanskelig å beskrive: Han hadde en spenstig gange og et fast håndtrykk, kalte seg bare Jason og sa han var fra Israel. Det hang noe under venstre armhule som Hermine mente måtte være et mindre skytevåpen. Var han politi? Var han privatdetektiv? Hva og hvem var han for svingende?

De fire var ute i samme ærende som politiet, det vil si, professor van Balens forsvinningsnummer. Forskjellen var at disse hadde vært del av hans reisefølge og hadde vært sammen med ham i Kairo. Andreas hadde dessuten sett gjennom tingene som lå igjen i kupeen hans, de personlige effekter som politiet nå hadde overtatt.

- Har politiet alt sammen?? Hermine så granskende på ham. Hva en munk og kokk gjorde her nede gikk over hennes forstand.
- Nesten ... Andreas la hatten fra seg på bordet, tok av seg solbrillene og satte seg.

Nå så de på frateren alle sammen – hva mente han med "nesten"?

De satte seg rundt bordet med de tomme tekoppene. Så fisket Andreas opp av lommen den lille lærposen han hadde funnet under kofferten i professorens kupe. Hermine iakttok ham nøye fra stolen hun satt i. Han minnet henne ikke så lite om den unge Indiana Jones, fra alle filmene Steven Spielberg hadde skapt. Sant å si var hun fascinert av denne skikkelsen, han var så avgjort attraktiv, svært attraktiv, men samtidig utilnærmelig, fordi han var munk - dersom dette var sant da.

Så fulgte den helt store overraskelsen. For i skinnposen hadde det ligget en eldgammel gjenstand, en statuett – en såkalt usjabti - slike som gravkamrene gjerne var fulle av, kong Tut hadde hatt en for hver av årets dager.

Schwartz grep fatt i den før hun selv rakk å gjøre det. Han så på den fra alle kanter.

- *Denne er ekte, sa han lavt.*
- *Får jeg se?*

Det fikk hun. På baksiden – ryggen – av denne lille statuetten, en slags stumtjener i miniatyr, var det hieroglyfer å lese. Hun var først ute til å oversette:

- *"Jeg tilhører Nefertiti" ... noe Schwartz straks kunne bekrefte.*

Så ble det ikke sagt mer på en stund. Alle tenkte de det samme: Hvem hadde han fått denne av? Hvor skrev den seg fra? Hva kunne denne fortelle om ryktene som hadde svirret om at et stort funn var gjort for en kort tid tilbake? Hermine tenkte som aldri før – hadde Babassoulbrødrene lyktes i å finne graven? Var det muligens andre som hadde gjort det, for eksempel de egyptiske myndighetene, hva med andre arkeologiske grupper, her var jo mange nasjonaliteter til stede for øyeblikket, japanerne var de aller iherdigste?

- *Kjenner vi til flere slike? Det var Jason som var først ute.*
- *Ikke det jeg vet ... Hermine ristet på hodet. Så ropte hun på en av tjenerne og ba om mer te.*
- *Dersom dette er det som jeg frykter, så er det min feil alt sammen ... kom det omsider. Røkringene ble flere mens hun satt der og tenkte. Men hun fortalte dem ikke hva hun visste.*

Frater Andreas var det som brøt tausheten:

- *Kjenner du til Omm Sethy?*

Det var da en merkelig kokk, tenkte hun før hun svarte:

- *Ja, jeg gjør jo det ... alle her nede vet hvem hun var.*
- *Husker du hennes identifisering av graven til Nefertiti?*

Det gjorde hun ikke.

- *Gjør du?*

Frateren nikket til svar.

- *Farao Seti sa at den lå under og ved siden av kong Tuts grav ...*

Hermine rakk ikke å kommentere dette, for i det samme kom brettet med te for fire. Andreas skjulte usjabtien så lenge og la den deretter tilbake på bordet.

- *Hvor mange slike er allerede i omløp?*

Det var Jason som tenkte høyt.

- *Umulig å si ... Hva gir folk for en slik?*
- *Ganske mye penger, hvis det er det du mener! Hermine så opp fra gjenstanden. – Er du opptatt av det økonomiske ved oldtidsfunn?*
Hun så Jason rett i øynene.

Han nikket til svar. Jason var ikke så lett å beskrive som de andre tilstede. Han var en type som lett kunne forsvinne i en folkemengde, som praktisk talt var usynlig. Han hadde kort hår, var ennå ikke gråstenkt, var tettbygget og så sterk ut, med spenstig gange, han hadde et åpent og samtidig skarpt blikk, vennlig og samtidig beslutsom. Hermine tappet lett med fingeren på den svakt synlige utbulingen i venstre armkrok:

- *Hvem representerer du?*
- *Jeg passer på dr. Levi ...*
- *Nei, det gjør du ikke – hun er reist tilbake til Luxor!*

- *Hun er i godt selskap ... når jeg ikke passer på henne, passer jeg på de andre ...*
- *Hvorfor Levi?*
- *Fordi hun er jøde i et muslimsk land hvor folk hater oss ...*

Andreas pakket sammen sakene sine, det vil si han la antikkviteten tilbake i lærposen og bandt en knute om åpningen før han la den i lommen igjen, innerlommen denne gangen. Hermine så på frateren en stund før hun spurte:

- *Vet du at du minner om den unge Indiana Jones?*
- *Ingen kommentar ... sa Andreas uten å se opp.*
- *Du kunne glidd inn i rollen ...*
- *Ingen kommentar ...*
- *Du er like formfullendt! Hun rakte ut en arm og la den på fraterens jakkeerme.*

Rafael ble totalt overrumplet av den vendingen samtalen med ett hadde tatt, han kremtet som en slags advarsel til lillebroren, så førte han øyenbrynene sammen og blunket et par ganger, som for å antyde at hun sikkert var nymfoman eller lignende. Andreas lot som han verken så eller hørte.

Da overtok Jason:

- *Dr. van der Meer – hør! Det har ryktes en tid at et større og særdeles viktig oldtidsfunn er gjort i Kongenes Dal, nærmere bestemt en ny grav. Mindre gjenstander har vandret rundt om i regionen, spekulasjonene går høyt, interessen er noe nær enorm og myndighetene står på tå hev i øyeblikket. Aner du hvem som kan kontaktes i sakens anledning, du bor og arbeider her, vi er bare på*

gjennomreise? Nå har vi sett en gjenstand som van Balen var så heldig eller uheldig å få tak i, en gjenstand som avgrenser funnet til dronning Nefertiti. Det vil si at mange, svært mange lever særdeles årvåkent for tiden, noen sover ikke lenger. Det er ekstra vakter i Kongenes Dal, det er ekstra vakter på hotellene – også i palasset – vår gruppe er av største interesse for myndighetene ... de later ikke til å stole på oss – vi får ikke gå for oss selv, men har stadig vakt, en de kaller for guide ... Har du hørt fra politiet i anledning forsvinningsnummeret?

- *Politiet var her for ikke så lenge siden ... har ikke anledning til å referere noe fra det møtet ...*

Jason tenkte litt før han fortsatte:

- *Har du oversikt over professorens kontakter her nede?*
- *Alt dette har jeg allerede svart på ...*
- *Kjenner du folk som driver med ulovlige utgravninger – lykkejegere, tyver og den slags?*
- *Jason – du har ingen myndighet i dette landet. Du må henvende deg til politiet i Luxor dersom det er noe du vil vite.*
- *Men du arbeider her på Vestbredden, du er kollega av van Balen, dere har hatt mye kontakt - noe vet du vel?!*

Hermine så rasende ut nå. Hun tok frem en ny sigar og dampet på den en stund før hun svarte:

- *Svar meg på dette, du: Er du hyret av dr. Levi på privat basis, er det kanskje universitetet i Jerusalem som engasjerer deg – er det kanskje høyere instanser?*
- *Når du svarer meg, skal jeg svare deg ...*

Møtet var definitivt slutt. Schwartz satt inne med en rekke spørsmål han gjerne ville få lufte, men Hermine reiste seg med ett, hilste alle farvel med et kort bukk og fulgte dem mot døren. Utenfor denne, sannsynligvis på vei inn, sto noen yngre menn som sa de ville treffe henne. De presenterte seg ikke, men alle kunne se at de var lokale utgaver. Men de var pent kledd og kom ikke fra de lavere samfunnslag, begge var vakre og så intelligente ut. De kunne være brødre etter utseendet å dømme.

Rafael snudde seg i døren og tok som den eneste av dem alle Hermines hånd til avskjed. Hun viste respekt for den han var, i verden heller enn i Kirken, for hun kvitterte med et vennlig "Deres nåde", noe pateren ikke var vant med siden han flyttet fra Spania. Der var han grev de Zulueta, noe nær kongelig av byrd, men ingen i klosteret i Gamlebyen tenkte på dette til daglig, minst av alle frater Andreas:

- *Kom, padre, nå trenger vi forfriskninger!*

Bilen som hadde bragt dem dit sto der og ventet. De ba sjåføren stanse ved et sted som serverte kalde drikker. Det fant de på vei til den kommunale fergen over Nilen. Deretter bar det tilbake til Vinterpalasset.

KVELD I VINTERPALASSET

Første kveld ble litt annerledes enn forventet.

Det var mørkt nå, men lysene fra palasset og fra Le Corniche del Nil gjorde natten lun. De som levde av hestedrosjer og felucca sto nedenfor og vinket til gjestene – var det ingen av dem som skulle ut i den egyptiske natten og nyte livet? Varmen vedvarte, full sommervarme i oktober. Men på grunn av den tørre luften ble ikke dette et større problem. Omsetningen av drikke var himmelhøy. Etter middagen satt de fleste av Kairo-gruppen på terrassen og iakttok livet på Nilen. Hotellets øvrige gjester satt også ute denne kvelden, det kunne høres sprog fra alle himmelretninger: turister fra Asia, rike arabere, eventyrlystne amerikanere og australiere. Over på Vestbredden var alle de største monumentene flombelyst og dannet en bakgrunnskulisse som var unik i denne verden: Hatshepsuts tempel var godt synlig i fjellsiden som skjermet Kongenes Dal mot innblikk fra vest. Mange av rikmannsgravene lyste også opp i natten. Det samme gjaldt mange av templene som var reist til minne om de mest kjente faraoer fra Det nye riket, tiden da Egypt ble en verdensmakt og styrte et imperium.

Rundt et bord hadde Rafael, Hanno, Andreas og Lord Pratt slått seg til med en såkalt *nightcup* av forskjellig slag. Ved bordet bortenfor satt Jason med Rosati, Levi, Bloom og Le Roy. Lord Percival Pratt var professor i orientalsk jus ved universitetet i London, viste det seg, en autoritet på sitt område, han talte arabisk flytende. Egyptologi var knapt nok en hobby for hans vedkommende, men lå til familien, som han uttrykte det. Egypt og

arabisk rett hørte dessuten med i hans fagkrets. Lorden var samtidig et ekko av det engelske imperiets dager: høy, bredskuldret, med markante ansiktstrekk, med store hender og føtter og en dyp maskulin stemme. Han hadde mottatt en telefon fra universitetet tidligere på kvelden – de hadde spurt om det var hevet over tvil at man hadde funnet en ny kongegrav, et spørsmål han nå delte med de andre rundt bordet.

- Ja, det har de, svarte Andreas uten å blunke – her har du beviset!

Så trakk han sin usjabt opp fra innerlommen og la den på bordet foran Pratt, som skvatt ved synet. Hva var dette? Hanno forklarte og leste innskriften på statuettens rygg: "Jeg tilhører Nefertiti". Andreas tok ordet tilbake og forklarte om dronning Nefertiti, om kong Tut og alle teoriene knyttet til de to.

- Det var da ikke tegn til utgravninger da vi var der i morges!
- Nei – dette er gjort illegalt, vi vet ikke med sikkerhet hvor graven er, men vi har gode indisier. Det hele skjer i det skjulte.

Så forklarte Andreas litt om sine teorier. Pratt vendte seg mot Schwartz og ba om en kommentar. Hanno sa ikke mye, han forholdt seg avventende, som han uttrykte det. Ryktene om gravfunnet er nå over hele verden, kunne han bekrefte. Men fortsatt er det ingen som vet hvor den er. Ting dukker opp – men graven selv er skjult.

- Snart kan vi vente storinnrykk fra de forskjelligste verdensdeler ... akkurat som da de oppdaget kong Tuts grav i 1922!

En ung kelner i spisskjole kom for å ta opp bestillinger av flere drinker. Da han fikk se usjabtien på bordet ble han nysgjerrig. Hadde de kjøpt den på basaren? Det hadde de ikke. Kanskje hadde de kontakter her nede, spesielle og dyre kontakter? De hadde de heller ikke. Var de

interessert i gamle gjenstander? – han hadde forbindelser. De var ikke interessert. Dersom det var noe han kunne gjøre for dem, måtte de endelig si fra. Det skulle de.

Pratt gransket antikviteten fra alle kanter og vinkler.

- Vet dere at inntekten fra ulovlig omsetning av antikviteter i denne delen av verden ofte går til organisasjoner som Hizbollah, Al-Kaida, IS, og lignende? Her har de en fast og sterk inntektskilde!

Dette var nytt.

- Hvor lenge har slikt pågått? Hanno så straks mer engasjert ut.
- Lenge – antikviteter er alltid forbundet med ulovlige transaksjoner ...
- Har vi dumpet opp i noe stort denne gangen? Frateren så opp fra figuren og rettet spørsmålet til Lorden.
- Hvem vet? - Er den din? ville han gjerne vite.
- Nei, det er den i hvert fall ikke – jeg fant den i dr. van Balens kupe, tok vare på den for sikkerhets skyld ...
- Så han vet om funnet?
- Helt sikkert ...
- Kan det henge sammen med hans forsvinningsnummer?
- Sannsynligvis ...
- Kan han være en slags mellommann?
- Vet ikke ...
- Ubehagelig historie, dette med van Balen. Lord Spratt så fremfor seg med et glass i hånden. – Kan han være blitt offer for kriminelle grupper?
- Mulig ... kanskje politiet en dag kan gi oss svaret?

Rafael hadde savnet litt mer realisme hver gang det ble snakket om Omm Sety's grav.

- Siden den egentlige inngangen er utilgjengelig – hvordan kommer man seg da inn?
- Gjennom grav nummer 55 – eller 10, kom det lynraskt fra Andreas.
- Og hvordan vet du det?
- Har studert kartet ...

Nå kom en av tjenerne med en viktig beskjed til Rafael – det var telefon til ham, fra utlandet, fra Roma.

- Jeg kan ta den her, dersom det lar seg gjøre. En mobil telefon fulgte.

Det var pater Emilio fra Vatikanbiblioteket. Han snakket raskt og med lav røst, ingen kunne oppfatte hva som ble sagt. Derimot fikk de med seg den andre halvdel av samtalen, men den sa dem ikke større:

- Ja – lover på ære og samvittighet – tror ikke det – er i fin form, han hilser – ja, jeg ringer tilbake!

Pateren så først på Andreas – nå var de dumpet opp i det på ny, liten tvil om det. Deretter så han på kokken, den viste 10.30, det var på tide å komme seg til sengs. Dette ble ingen ferie likevel, lot det til. Han fikk bare forsone seg med at slik var det å være fraterens storebror.

Lord Pratt satt og speidet over mot den andre elvebredden, Vestbredden, der alle de historiske skattene var blitt funnet. Rafael kom til å tenke på Lord Carnarvon og Howard Carter, og alt de hadde opplevd i Kongenes Dal. I det samme kjente han litt kribling i kroppen – skulle de få bli med på et lignende eventyr? Andreas virket langt fra opphisset, han var

et bilde på konsentrasjon og kjølig fornuft der han satt. Hva Hanno tenkte om det hele var vanskelig å si. Jason hadde dr. Levi som sitt ansvarsområde og behøvde ikke bry seg om arkeologiske finesser. – Nei, nå fikk det være nok for denne første dagen i Luxor. Han reiste seg:

- Mine herrer, jeg anbefaler meg ...

Lenger kom han ikke. For i det samme ble luften flerret av ville skrik og hyl fra en kvinnestemme. Lyden kom innenfra palasset et sted. Det ble helt stille på terrassen. Jason var den første som reiste seg for å se etter, frateren og pateren fulgte etter med Hanno og Lorden hakk i hel.

Inne i Vinterpalasset var oppmerksomheten rettet mot første etasje hvor skrikingen kom fra, etasjen der de selv var innkvartert, annen etasje etter norsk tellemåte. De tok den digre trappen i noen få sprang og så noe de aldri hadde sett før. Midt i korridoren sto en kvinne og skrek, hun hylte av sine lungers fulle kraft mens hun holdt hendene for øynene. Hun sto som stivfrosset, klistret til gulvet og kunne ikke bevege seg. Noen av betjeningen sto rundt henne og snakket, men hun svarte ikke, hylingen bare fortsatte. Jason fikk dem til å geleide henne til værelset der hun bodde og de la henne varsomt på sengen. Skrikingen var gått over til uling, ulingen ble så til hysterisk krampegråt. Et glass konjakk bidro til å dempe henne ytterligere. Så ble hun helt stille og fjernet hendene fra øynene.

Det var Rafael som fikk henne i tale etter en del vennlige ord, hun var spansktalende.

Med alle stående rundt sengen og måpe kom det frem at fruen, som tilhørte en argentinsk gruppe, var på vei til en annen i gruppen for å si god natt, værelset lå like overfor hennes eget. Hun hadde banket forgjeves på døren, ingen svarte. I det hun snur seg for å gå inn til seg selv igjen, ser hun

et syn hun gjerne skulle ha unnvært. For nede i enden av korridoren sto en mumie – den beveget seg mot henne, langsomt men sikkert, mens den utstøtte noen uhyggelige lyder, en slags dype ul eller stønn, nærmest en slags ralling. Hun reagerte med å skjerme øynene med begge hender, instinktivt, som i en refleksbevegelse. Så begynte reaksjonene å komme, hun skrek av sine lungers fulle kraft. - Og slik hadde de funnet henne.

En representant for hotellets direksjon var nå kommet til stede, han hadde nettopp ringt etter lege.

- Beveget mumien seg, sa du? Det var Rafael som spurte først av alle.

Hun nikket og rakte hånden ut etter glasset med konjakk som sto på nattbordet.

- Men en mumie kan ikke gå ... den er surret, bastet og bundet på hender og føtter ... Andreas tenkte høyt.
- Akkurat som Lasarus! Kom det fra Lord Percival, noe hun neppe registrerte.
- Den beveget seg – den gled bortover ... den kom nærmere hele tiden ... den laget grufulle mumielyder!!
- Kan du antyde disse lydene for oss?

Dette var kanskje ikke et veloverveid spørsmål, for nå fulgte et uvær av uling, hyling, brøling – alt på en gang. Enda en slurk konjakk hjalp.

- Så du hvor han ble av – mumien?
- Jeg så ingenting lenger, jeg hørte bare lydene hans!

Alle så på hverandre. Hva i all verden var dette? Jason unnskyldte seg, han ville tilbake til terrassen for å se til dr. Levi. I det samme kom

legen. Han ba dem alle gå ut mens han snakket med pasienten, som han sa. Pater Rafael ble værende som tolk – og prest.

*

Da Andreas litt senere banket på paterens dør, fant han ham liggende på sengen med en pipe i munnviken og en bok i fanget. Han kom ikke alene, Hanno og Lorden var med ham.

- Indy! Kom det fra sengen da fraterens ansikt dukket opp i døråpningen.
- Så, så, *padre*, ikke vær spydig!
- Jeg overdriver ikke - Hermine er ingen torsk, det vet alle ...
- Ja, ja – jo, jo ...
- Indy *hva?* slapp det ut av Hanno.
- Indiana Jones!
- Hvem er det?
- Blås – det spiller ingen rolle!
- Visst gjør det det – du kler rollen – ha, ha, ha ,ha, ha!
- *As you say ... Your Grace!*
- Hva er det dere to tuller med?!
- Vi sammenligner Andreas med Indy!
- Festlig, brøt Percival inn – men vi har alvorlige ting fore. Vi tre har drevet litt rekognosering mens du har nytt tobakkens gleder – husets anatomi er avgjørende i dette spillet, kom vi til.

Det viste seg at den argentinske gruppen bodde i den del av etasjen som lå mot syd (Vinterpalasset ligger i aksene nord/syd, langs Nilen). To værelser sto tomme, ellers var her fullt. I resepsjonen fryktet man at gruppen ville reise hjem igjen så fort som mulig, men gjorde alt de kunne for å finne ut av denne spøken, de brukte det engelske uttrykket *practical*

joke. Men våre venner skjønnte med en gang at den rampegutten som hadde vært på ferde, hadde forvekslet de to gruppene.

For på den andre siden av trappen, i fløyen mot nord, bodde de selv, gjestene fra Kairo, her var også to tomme værelser. Lord Pratt var ikke i tvil: Noen hadde stjålet en mumie fra et eller annet sted i Luxor, og her var mulighetene mange, smuglet den inn bakveien på et eller annet vis, og her var mulighetene like mange, for så å bruke den til å skremme gjestene vekk. Mumien – det vil si: mannen bak mumien – hadde ment å skremme dem bort, ikke argentinerne.

- Men da "bor" denne gjenstanden i et av de tomme værelsene!
- Nemlig!
- Er de åpne, tro?
- Nei ... kom det fra Andreas-Indy.
- Hvordan vet du det da?
- Jeg kjente på dørhåndtakene ...
- Kan han ha parkert den i vår fløy – dersom han har oppdaget feilen han gjorde?
- Det kan han saktens ...
- Kjente du på dørene der også?
- Gjorde visst det ... begge er låst.
- Har dere lånt nøkkel i resepsjonen?
- Prøvde – men de foretrakk å finne ut av dette selv.

Så gikk de hver til sitt, mens Andreas ble sittende hos tilbake hos Rafael – for å vurdere situasjonen, som han kalte det. Værelsesgutten her oppe het Hassan. Han kom hver kveld klokken 22.00 for å re opp sengen til gjestene, de ga ham vanligvis noen mynter til takk, for høflighets skyld.

Hassan var nubier, svart som jorden, ung og oppvakt, han kunne helt sikkert hjelpe – hvor var han nå?

Andreas løftet av telefonrøret, og før Rafael fikk summet seg ba han resepsjonen om å få kontakt med Hassan. Hvorfor ville han det? Fordi det var noe som var blitt glemt igjen på rom nr. 212. Og hva kunne dette være? En nøkkel, improviserte Andreas, dessuten hadde de glemt å gi ham kveldens lille påskjønnelse – en *consideratione*, som de kalte det på italiensk. Var det virkelig viktig å treffe ham nå med det samme? Ja, det var det, fordi de to gjestene snart skulle legge seg! Ok – han kommer med en gang ...

- Hva er det *Your Grace* leser på? Rafael hadde lagt boken ved siden av seg på sengen. Andreas plukket den opp uten å spørre:
- *Mordet på Nilen* av Dame Agatha Christie! – Vel, vel, vel – at moderne vitenskapsmenn hadde sunket så dypt ...
- Sunket, frater? – Hun skrev den her på hotellet, skal jeg si deg!

Andreas plukket på ny opp telefonrøret og slo nummeret til resepsjonen.

- Dette er værelse 212.
- Grev de Zulueta?
- Stemmer.
- Hva kan vi stå til tjeneste med, Deres Nåde?
- Dere kan fortelle meg hvilke værelser Agatha Christie bodde på da hun skrev sin berømte roman fra Egypt.
- Et øyeblikk, Deres Nåde ...
- Jeg begynner å trives her, mumlet frateren og så på pateren med et polisk smil.

Etter et par minutter ringte det fra resepsjonen. De kunne opplyse at Dame Agatha hadde bodd i en liten suite – sammen med sin mann, arkeologen Max Mallowen – som i dag bærer nummeret 111. Andreas – alias Rafael – takket og la på.

Samtidig banket det forsiktig på døren – Kom inn! Der sto Hassan og så forfjamset ut.

- Hassan – vet du hva som er skjedd her i kveld?

Hassan nikket. Hans alder var noe ubestemmelig, men han kunne vel være mellom 25 og 30, hadde kullsvarte og svært våkne øyne, og intelligente hender. De var dessverre litt for store til å stå i proporsjoner med resten av kroppen, det gjaldt føttene og. Dette var hans livs skjebne, en han bar med et stort smil, lykkelig uvitende om at han kom til kort hva klassiske skjønnhetsidealer angikk - Donald Duck var en tanke som slo Andreas da han fikk se ham.

- Har du nøkkel til de værelsene som står tomme?
- Ja, den er her – universalnøkkelen!
- Kan vi inspisere rommene?
- I kveld?
- Med det samme!
- Vent litt ... Hassan stakk hodet ut av døren og så om det var klar bane. – Kom!

Pateren og frateren skyndte seg etter.

- Hva ser dere etter?
- En mumie ...
- Skjønner ...

De lette i skap og kott, under bord og senger, og på den lille terrassen utenfor. Men nei, ingen spor til uvedkommende mumier. Det samme gjaldt det andre værelset de ingen bodde. Nå skulle de ta i øyesyn de resterende rommende, de to som lå i Kairo-gruppens del av korridoren.

I det samme kom en av de ansatte i resepsjonen. Da sto de heldigvis ute i korridoren igjen. De tre gikk inn til Rafael igjen og la nye planer. Kunne Hassan møte dem til samme tid og sted neste kveld? Det kunne han. Da var det avtale. De belønnet egypteren generøst for hans samarbeidsvilje og Hassan forsvant fornøyd ut døren.

*

Pateren og frateren trengte å roe seg ned litt. Rafael fant frem en liten flaske hvitvin som sto i værelsets bar. De satte seg på den lille balkongen med de franske dørene vid åpne.

Utferden til Luxor, deres ferieuke, var i ferd med å forvandles til et nytt eksotisk eventyr. Andreas var helt suget inn i det nå, ingenting kunne stanse ham. Gudene måtte vite når de kom seg hjem igjen ...

Var det virkelig Nefertitis grav noen hadde funnet? Og hvem var de som hadde funnet den? Lå graven der Andreas hevdet at den lå? Hvorfor hadde ikke Hanno protestert? Hva var skjedd med van Balen? Var han fortsatt i Kairo? Hvem hadde gitt ham usjabtien? Hva visste Hermine? Hvem var det som ville skremme dem bort fra Vinterpalasset? Hvem var egentlig Jason – hadde han et slags overoppsyn med hele gruppen? Hva med Bloom og Le Roy – de lot til å nyte ferien uten å bry seg større om det som skjedde rundt dem? Lord Pratt og Hanno reagerte mer adekvat – var de kanskje på skattejakt? Hva visste de om alle ryktene som svirret? – Ferien i Luxor lot til å bli svært annerledes enn antatt.

De hadde bestemt seg for ikke å bli med på ekskursjonen til Dendera neste dag, Andreas ville se nærmere på Luxor, som han uttrykte det, og Rafael ville passe på ham, man kunne aldri vite. Om de fikk selskap av flere, gjensto å se. Dette hadde ført til en del diskusjon med guiden deres, *la dottoressa*, men hun hadde gitt etter til sist, skjønt det var tydelig at hun følte ansvar for gruppen som helhet. Egentlig var det ikke anledning til å gå på egen hånd, var inntrykket de fikk.

*

Fra balkongen satt de to og så ut i den egyptiske natten. Lysene fra Vestbredden kastet sitt skinn på Nilen der den fløt rolig og majestetisk på sin vandring mot Middelhavskysten i nord – tidens elv, et suverent bilde på tiden selv, tiden som ingen kunne stanse. Stille fløt den, uten å høres, du kunne knapt se at den var i bevegelse. Men det var den. Ubønhørlig beveget den seg, uten å kunne stanses av noe eller noen. Nilen hadde vært vitne til en av historiens mest briljante kulturer. I kveld var den et forlystelsessted for turister som hadde latt seg lokke ut på et nattlig felucca-eventyr, mange av båtene hadde lamper festet til masten og gjorde at elven lignet litt på nattehimmelen med sine mange stjerner.

Fra Aswan til Alexandria hadde Nilen fått se de mest gedigne monumentene over denne kulturen: templer, pyramider, graver i fleng. Fra årtusen til årtusen var disse bare blitt flere. Til sist var hele Egypt som et museum å se til, byer og landsbyer ble nesten borte i denne vrimmelen av fortid. Samtidig fornyet Nilen seg uavbrutt. Vannet som fløt der i går, var ikke å se i dag. Og i morgen ville vannet som fløt der i dag befinne seg nede ved Amarna. Vannet de ventet i morgen ville forlate Aswan i natt, flyte forbi Edfu, El Kab og Esna, for å passere Luxor på vei nordover. Mange forvekslet dette med nord og syd. For reisen oppover elven var en reise sydover,

nedover i Afrika, mot Nubia og Sudan. Den som fulgte vannet i motsatt retning beveget seg hele tiden mot nord, mot Alexandria og den internasjonale verdenen rundt Middelhavet. Slik var Nilen – og slik hadde den alltid vært.

Det vil si, den hadde jo ikke det – det var bare i moderne tid at den ble slik de opplevde den i dag. For før de store dammene ble bygget ved Aswan var hele Egypt priggitt Nilens luner, elven representerte både liv og død, Nilen var et motsigelsens tegn. Regelmessigheten folk opplevde var slett ikke noe de kunne regne med. Livet langs Nilen var langt mer risikofylt enn i dag. For det hendte at elven flommet over sine bredder, og for mye, altfor mye vann kom ned fra Etiopia (de trodde selv at det kom fra under jorden og at for mye vann var et uttrykk for gudenes vrede). Da ble alt oversvømmet, avlingene fløt bort, dyrene druknet, hus og hytter gikk i oppløsning og folk måtte redde seg bort. Dette var vannets trussel nummer en. Trussel nummer to var for lite vann, selvsagt. Da skjedde det stikk motsatte – med like katastrofale resultater. Jorden tørket opp, avlingene sviktet totalt, dyrene sultet i hjel, og det gjorde menneskene og. Selvsagt kunne de forberede seg på denne form for katastrofe, derfor lagret de mat og drikke i store varehus ved templene. Men varte tørken for lenge, var selv dette ikke nok. Da begynte befolkningen å avta. Andre folkeslag kunne bli en trussel, særlig folket fra ørkenen. Selve staten kollapset foran øynene deres. Den kom ikke på fote igjen før elven fløt som før. De store parentesene i landets historie forklares på denne måten, tider da alt gikk i oppløsning. Nilen var en trussel og en velsignelse for de gamle. De elsket og fryktet den, som med det meste annet. Godt og ondt hørte sammen i Egypt, intet under at gudene deres ble både elsket og fryktet.

Nattemørket var en annen påminnelse om kontrastene her nede. For aldri noe sted er natten så svart som i Egypt, noe som også avspeiler seg i folkets religion. Natten er dagens eksakte motsetning. For aldri er lyset så sterkt, så overveldende som her, og ikke noe sted er natten så mørk. Kontrasten dag og natt uttrykte de ved at Ra – solguden – kom og gikk. Han gled i sin himmelbåt på hvelvingen om dagen, han gikk under jorden og fortsatte sin ferd om natten. Ra var mer pålitelig enn Nilen. Derfor var også Ra en mektigere guddom enn elven var det. Ingenting hadde hittil maktet å rokke ved hans ferd. Uvær, sandstorm, svermer av udyr, hete og kulde, alger i vannet – ingenting av alt dette var en reell fare for hans ferd. Ra kom alltid tilbake, uansett.

Akkurat nå var Ra steget ned i dypet. Hvem hersket i Egypt under hans fravær? Hvem som helst, var svaret. Folk likte helst å holde seg innendørs i mørket, de likte ikke mørket. Hva om de døde sto opp av sine graver og gikk gjennom byene deres, det var alltid nok av dem som hadde sett slike? Hvem var egentlig hvem i mørke: Hvem kunne se klart, hvem visste hva som foregikk? Natten var kort sagt det usikres tid, uklarhetenes og uvisshetens, tid. Alt kunne skje. Tyver kunne operere under ly av mørket. Villdyr som hyener og sjakaler kunne trenge inn i landsbyene, krokodiller kunne krype opp på land. Det aller beste var å gå hjem og låse døren etter seg, gjerne ta med seg noen av dyrene, særlig kattene. Og dagens egyptere var fortsatt redd for mørket, som deres forfedre hadde vært det: De sov alltid med lyset på – uten lys kunne de ikke sove.

Vinterpalasset var visst ikke et unntak fra denne regelen, lot det til. Mumien på frifot hadde minnet alle om det. Men der de satt – munkene fra Oslo – var de mer betatt enn bekymret. Denne natten skulle de ikke ristes

og skrangles frem mot målet på et utslitt tog. De skulle omsider få sove rolig og trygt i en solid seng. Klokken nærmet seg midnatt.

Nå banket det på døren, forsiktig først, sterkere etter hvert. Andreas gikk for å se etter.

- Jason, kom inn!

Han fant seg en stol og slo seg ned. Nå var de tre på balkongen, så mange som den hadde plass til. Rafael fant frem et glass til gjesten og han fikk den siste vinskvetten fra flasken.

- Er alle i seng?
- Ja, hele bunten.
- Hva tenker de om det som skjedde?
- Noen tror det er en spøk, andre et varsel ...
- Om hva da?
- Om å reise hjem igjen – gruppen fra Argentina diskuterer om de skal vende tilbake til Hurgada i morgen!
- Tror noen av våre på spøkelser?
- Ingen ...
- Men argentinerne?
- Er overtroiske alle sammen ...
- Tror du virkelig dr. Levi er i fare her nede?
- Ikke foreløpig, men vi vet ikke hvordan tingene vil utvikle seg i dagene fremover – van Balen må dukke opp igjen før eller senere, et eller annet sted ...

Jason så med sine mørkegrå øyne på frateren, granskende og tankefull.

- Tror du fortsatt på denne Omm Sety?

- Tror og tror ... Andreas vendte blikket mot båtene på elven. – Mange har hatt eiendommelige evner. Hun overbeviste mange, også egyptologer. Men i vitenskapelige kretser er det ikke stuerent å nevne hennes navn, det er ikke vitenskapelig respektabelt å benytte en kilde som henne. - Hva tror du, Jason?
- Jeg er ikke vitenskapsmann ...
- Hva er du – arbeider du for et livvaktelskap? Pater Rafael begynte å bli interessert i spørsmålet om hvem Jason var.
- Jeg kan ikke svare på slike spørsmål ... kom det etter en stund.
- Men det kan jeg! Frateren så ham bestemt inn i øynene mens han rettet seg opp i stolen. – Du er fra Mossad! Israelsk etterretning ...

Så ble det helt stille på balkongen.

- Og hva får deg til å tro det, gode frater? Jason hørtes litt spydig ut da han spurte.
- For ellers hadde du ikke fått bære våpen her nede!

To par skarpe øyne gransket frater Andreas der han satt.

- Sa du Mossad, spurte Rafael?
- Hysj! Ikke så høyt, kom det fra Jason, noen kan høre oss!
- Hvem da?
- Fra balkongene under eller ved siden?

Andreas bøyde seg over rekkverket for å orientere seg. Det satt faktisk noen på balkongen rett under dem, og de satt musestille, enten det var for å nyte nattens mystikk, for ikke å forstyrre, eller for å lytte til hva andre sa. Andreas gjorde tegn til at de skulle snakke lavere.

- Finn ut hvem som bor der, sa han til Jason.
- Ok!

- Så, er du Mossad?

Jason tok av seg sommerjakken og hang den på stolryggen, nå var revolveren i armhulen tydelig å se.

- Jeg arbeider for staten Israel ... kom det omsider.
- Det går ut på det samme, mente Andreas.
- Her er flere muligheter i våre dager ... Jason kunne visst ikke si mer.
- Dr. Levi er et påskudd?
- Ikke bare ...
- Hovedsaken er altså om dette gravgodset kommer på feile hender, forsvinner på det skjulte marked og pengene brukes til å finansiere Hamas eller Hizbollah, slik Lord Pratt antydte? Frateren hadde merket seg denne bemerkningen fra Lorden, Han kjente jo regionen godt.

Jason nikket, han så bekymret ut.

- Dette er ikke noe nytt – det pågår hele tiden ...
- Men denne gangen er det alvor?
- Muligens ...
- Og hva vet dr. Levi?
- Hun er godt informert ...
- Er hun også tilknyttet etterretningen?
- Kan jeg ikke svare på ...

Han så ikke så svært komfortabel ut der han satt mellom de to munkene fra Norge.

- Er dere virkelig munkes? Han så fra den ene til den andre. – Det er dem i gruppen vår som har helt andre teorier ...

Begge nikket til svar.

- Du kjenner oss sikkert fra Det Hellige Land: munkes i alle fasonger?
- Ja, der vrimler det av dem!

Så ga han seg en ny tenkepause.

- Men dere ser jo ikke slik ut – kanskje er dere fra norsk etterretning?
- Nei, fastslo Rafael, det er vi ikke, vi er fra St. Øysteins Kloster i det gamle Oslo. Det er den banale sannhet.
- Men ingen kaller dere *pater* eller *frater*? Tvert imot: En av dere kalles *Your Grace* – er du biskop eller kardinal eller lignende, og han der passer på deg? Han pekte mot Andreas som straks repliserte på begge vegne:
- Greve var han, og ingen hvilken som helst. Men da han gikk i kloster ga han tittelen og godsene sine i Spania til sin yngre bror. Det eneste han beholdt var sitt aristokratiske vesen ...
- Hva står i passet hans?
- Pater!
- Og du selv?
- Jeg er kokk!
- Hvorfra?
- Oslo!
- Hva står i ditt pass?

Nå grep Rafael ordet og forklarte ganske kort litt om Andreas' skjebne i livet. Han fortsatte med å gå over noen av de sakene Andreas hadde løst, og Vatikanets interesse i ham, noe frateren ikke kommenterte.

- Kirkelig privatdetektiv?

Rafael nikket, Andreas svarte ikke.

- Og det er Vatikanet som har sendt dere hit?
- Langt ifra! Men de prøvde å kontakte oss i ettermiddag. Du skjønner, ryktene om funnet har nådd Roma ... de oppdaget samtidig at vi var i Luxor ... hva mer kunne du ønske deg?
- Hva vil de?
- Finne ut om ryktene er sanne.
- Og dersom det stemmer?
- Da gjelder det å få funnet over på myndighetenes hender før det er for sent ...
- Enig med dem!

Vinglassene var tomme, klokken viste at det var over midnatt. Frateren reiste seg for å gå, Jason gjorde høflig det samme.

Rafael satt tilbake med tanker og følelser. I øyeblikket var hans lillebror på ny blitt forvandlet til en topp hemmelig vatikansk detektiv som sammen med en israelsk agent fra Mossad gikk på leting etter en mumie i Vinterpalasset i Luxor, et av verdens beste hoteller. En fredelig og mye avholdt kokk fra karmelittklosteret i Gamlebyen i Oslo var med ett ikke til å stanse: Hans eget livs dilemma – mangel på kunnskap om sitt historiske opphav – førte ham hodestups inn i mysterier og gåter; de angikk ham selv, de ble del av ham selv – selve jakten ble frater Andreas' egen identitet inntil den var over. Så ble han seg selv igjen, inntil et nytt drama dukket opp. Etter mysteriet med solguden i Roma nølte aldri Vatikanet med å sette frateren på sporet av viktige saker dersom han var for hånden. Og det var han denne gangen, som så mange ganger tidligere - Oslo, Jerusalem, Roma, Konstantinopel. - Nå også Luxor.

- Herregudogbevaremegvel ...

Pater Rafael sukket da han trakk for de store gobelinene som tjente som gardiner i palasset, vinduene lot han stå åpen. Litt trekk hjalp søvnen. Han knelte foran reiseikonene som han alltid tok med seg utenlands, de var stilt opp på nattbordet og ga værelset et forsterket preg av et nærvær han visste alltid fulgte ham. Engang prest – alltid prest. Greve kan man være for en kortere eller lengre tid, men aldri for evigheten. Han takket Gud hver dag for at han hadde gitt tittelen til sin yngre bror – Alfonso - for å vie seg religionens utfordringer. Han inkluderte lillebror Andreas som en av disse. Han ba særlig for frater Andreas denne kvelden, og for alle som sov under samme tak.

- *Benedic, Domine, habitationem istam, et omnes insidias inimici ab ea longe repelle, et angeli sancti tui habitantes in ea nos in pace custodiant et benedictio tua sit super nos semper – Amen.*

*

I det samme sjekket det inn på hotellet en ny gjest. Det dreide seg om en mager mann midt i femtiårene, middels høy, med tynt skjegg og høy panne, smale lepper og en fin men litt spiss nese. Over silkedressen bar han diverse religiøse og verdslige distinksjoner, medaljer, et pektoralsmykke med dobbeltørnen. Herren var åpenbart av stor betydning, han ble fulgt av en tjener som han kalte Pimen og så ut som en ortodoks munk. De hadde kommet med et sent fly fra Sharm el Sheikh.

Folkene i resepsjonen sto nærmest i givakt da de trådte inn.

Han presenterte seg som Johannes Mikael Palaiologos, hadde norsk og gresk pass, og under rubrikken yrke sto det *Keiser av Bysants*.

NATTLIG TOKT PÅ VESTBREDDEN

Samme kveld hadde Suliman latt seg lokke til et besøk i gravkammeret, han var assistent til dr. Anwar, som var sjefsarkeolog i Luxor. Suliman kjente godt vaktene i Dalen, han hadde vært med på å utnevne dem selv. Men denne gangen var det ikke de som tok kontakt. Det var en av Babassoulfamilien, selvsagt – Naguib – som ventet ham. De to møttes i kafeteriaen like før stengetid. Der satt de og drakk varm og søt te inntil Dalen var folketom. Suliman ante ikke hvor de skulle, han visste bare at han skulle få bli med på et stort eventyr. Men han visste også at han var en utro tjener som lot seg lokke med på dette.

Hvem som hadde søkt kontakt med hvem, og hvordan, var han sant å si ikke helt klar over. De arkeologiske myndighetene var stadig i kontakt med amatørarkeologer og lykkejegere, av og til søkte de kontakt med dem. Som assistent til dr. Anwar falt det normalt på ham å motta slike eller søke kontakt. Så også denne gangen, for en dag etter arbeidstid i Luxor hadde en yngre mann ventet på ham utenfor kontorbygget, det var for to dager siden. Det var ikke så mye Suliman ble forklart, men nok til at han tok sjansen og takket ja til et strengt hemmelig oppdrag, et som de trengte litt hjelp med. Som takk skulle han få et av objektene fra graven, som et minne og som en advarsel. Naguib trakk opp av lommen en liten statue av guden Anubis, gjort i solid gull. Suliman gispet da han fikk se den, takket ja til oppdraget der og

da og stilte ingen spørsmål. Selv om han hadde vært med på slikt før, hadde han aldri sett noe lignende.

Naguib var ikke av den pratsomme typen. Han var rundt 40 år gammel, stor og sterk, mens Suliman var liten av vekst og i dårlig fysisk form. Han hadde gått med på å holde det han fikk se for seg selv, hvis ikke ville det gå ham ille, det samme gjaldt familien hans. Innforstått med dette reiste han seg fra bordet i det klokken viste 18.00. Avtalen var at de skulle starte nå. Han gikk ut fra at de var interessert i en slags taksering av funnene, et anslag over verdien i gravens innhold. Slikt var ikke gjort i en fei, alt han kunne bidra med var omtrentlige overslag. På denne måten unngikk de full krig mellom myndighetene og oppdagerne.

Naguib kom bort til ham nå, og de to gikk sammen til første veikryss, ved sidedalen som førte opp til Hatshepshuts grav. Her tok Naguib ham med seg bak det store skiltet med kart og forklaringer som sto der til hjelp for turistene. Der fikk han et bind for øynene. Naguib tok ham i armen og førte ham videre, uten at han selv kunne si i hvilken retning. Overalt var det nå blitt stille og folketomt. Vaktene var gått hjem for dagen, de hadde Dalen for seg selv. Så gikk de frem og tilbake – og i sirkel – inntil Suleiman var helt desorientert.

Så stanset de foran det som måtte være en metallport, for han hørte lyden av et nøkkelknippe og rasling i en jernlås. De gikk innenfor og porten ble låst etter dem, formodentlig av Naguib selv. Så fulgte lyden fra en lysbryter som ble slått på. Forsiktig ble han hjulpet ned noen trapper, de fortsatte så på et jevnt gulv. Hvor langt var umulig å si, 50 meter, 100 meter? Med ett stanset Naguib, tente en lykt etter lyden å dømme, og de beveget seg langsomt mot høyre. Så ble gulvet ujevnt, her var mye småsten. De gikk et stykke før gulvet begynte å helle nedover. Så stanset de på ny og gikk

langsomt rett frem. Neste gang de stanset var det for å ta bindet fra øynene på Suliman. Det tok noen sekunder før han hadde vennet seg til lyset fra lykten Naguib hold i hånden.

Han så og så.

Aldri hadde han trodd at han skulle få oppleve noe slikt. Her inne i selve gravkammeret sto en uåpnet sarkofag i nydelig rød granitt, herlig dekorert med guder og griffer, med tekster og dekor. Dessuten gjenkjente han straks symboler fra Amarnatidens kunst, særlig solskiven, Aten, den som var blitt eneste guddom under kong Akhnaton og som sendte sine guddommelige stråler ned overkongefamilien: kongen og dronningen og deres fire døtre. Dette var helt unikt for en sarkofag å være, den måtte ha blitt til i Amarna og ført hit på et senere tidspunkt.

Rundt om lå gjenstander hulter til bulter. Det første han festet seg ved var det vakre alabasterskrinet med de fire krukkene som inneholdt den dødes indre organer, krukker prydet med forskjellige hoder, alt etter hvilket organ urnen inneholdt. Her var en rekke luksusgjenstander som dronningen hadde brukt: kar, vaser, speil, et nattmøbel, en hel bunt mer kostelige klær i lin, sandaler dekorert med motiver gjort i gull, flere spaserstokker, noen stumtjenere med dronning Nefertitis ansiktstrekk, noen trompeter gjort i sølv, og så videre. Her var krukker med mat og drikke, i mange størrelser, fat og kostelige drikkebegre. Store stabler av fint brød sto inntil veggen her og der. Dronningen skulle ikke mangle noe på sin reise i det hinsidige.

I værelset ved siden av sto større gjenstander, de fleste av dem gjort i kostbare tresorter som ibenholt, med innlagte mønstre av elfenben. De beveget seg fremover mellom luksussenger, bord i mange utgaver, stoler med forseggjorte motiver, noen senger og så videre. Her sto også større eller mindre statuer av Akhnaton. Gudestatuer var ikke å se, dette var alt sammen

blitt til under den religiøse revolusjonen de forbandt med Amarna og den nye byen der, Akhetaten, den som ble forlatt da kongen døde. Motivet med solskiven Aten gikk igjen overalt, høyt og lavt, for eksempel på de store skivene øverst på viftene som ble benyttet ved festelige anledninger, sikkert en imitasjon av strutsefjær. Her var også noen bord med brettspill, senet, som de gamle kalte det, antikkens form for sjakk. Våpen var her ikke å se, Amarnatiden var fredelig og kongen hverken førte kriger eller rustet opp, dronningen dro heller ikke ut på jakt, buer og piler fantes ikke her.

Likheten med Tutankamuns grav var påfallende – gjenstandene i denne skrev seg fra samme tid. Alt virket like friskt og nytt som om det var gjort samme dag. Fargene funklet i lyset fra Naguibs lykt. Men forskjellene var like store: Dette var en kvinnes verden og ikke en ung manns. Suliman gad vite hvor mange smykker som lå i eller på selve mumien, for ikke å tale om dronningens fingre og tær.

- Er mumien intakt?
- Vet ikke ... trolig er den det.

Spørsmålet var fornuftig siden mye kunne tyde på at noen hadde vært her kort tid etter at begravelsen fant sted. Hva de hadde fått med seg, hvordan de var blitt oppdaget og om de var blitt straffet, visste ingen. Det er overlevert en skriftlig beretning fra en litt senere tid da gravrøvere blir tatt etter at mange kostelige smykker og gullgjenstander plutselig dukket opp i Luxor. Det viste seg at det var stor trafikk i å plyndre gravene i Kongenes Dal. Myndighetene både i Luxor og her på Vestbredden var blitt kompromittert i denne saken, det hele ble svært ubehagelig for alle parter og endte med at en hel gjeng gravrøvere ble henrettet på påle mens øvrighetspersonene gikk fri. Var noe lignende tilfelle også her? Ikke nødvendigvis, for dette tidspunktet i Egypts historie var ikke spesielt preget av nød og elendighet. Det var særlig i

vanskelige tider at gravplyndring ble en fristelse. Men man kunne aldri vite - det var til enhver tid nok av eventyrere og skurker.

Et tredje og fjerde kammer rommet utstyr som kunne forbindes med gravferden: krukker med parfymmer, store og små ruller med stoffer av bomull og lin, redskaper av forskjellig slag - og mange amforaer med vin, disse kom fra Kreta, så vidt Suliman kunne se.

Ett var sikkert: Dersom dette kom på det svarte marked, var her nok verdigjenstander til å finansiere hva som helst. Hva i all verden skulle han gjøre med denne innsikten? Hvordan skulle han klare å få alt sammen på myndighetens hender? Egypt ville igjen få en hel verdens oppmerksomhet, langt mer enn da de fant kong Tuts grav i 1922. Men han visste jo ikke hvor de befant seg i Dalen, langt mindre hvordan han var kommet hit. Hvem som var oppdagerne denne gangen var han lite i tvil om. Men han ønsket ikke å legge seg ut med dem.

Med bind for øynene ble han så ført ut av graven og tilbake dit de var kommet fra. Han vågde ikke fjerne bindet selv av redsel for at Naguib ville skade ham, han var så visst ikke av den heroiske typen. Da han omsider fikk synet tilbake, sto de ute i Dalen igjen, like ved kafeteriaen. Det var blitt mørkt nå. Han så på Naguib og kunne bare medgi at funnets verdi var umulig å taksere, det var simpelthen for stort til det. Han anmodet ham samtidig om å la myndighetene få ta hånd om det hele, men forsikret også at han selv ikke kom til å foreta seg noe i den sakens anliggende.

- Det gjør du klokt i ... mumlet Naguib.

Så ruslet Suliman ned til bilen som sto parkert ved utgangen, han ville hjem, hjem til kone og barn. Han ville helst forsøke å glemme det hele. Men han visste at det ikke lot seg gjøre. Hans liv i Luxor var endret på dramatisk

vis denne ettermiddagen, hvordan det videre kom til å arte seg, var umulig å si. Han gruet seg til å møte dr. Anwar neste dag. Skulle han sykemelde seg inntil han hadde fått fordøyet opplevelsen?

Ved bilen sto en annen av Babassoul-familiens mange medlemmer, han presenterte seg som Atif. Han ville bare få presisere at dette aldri måtte lekke ut.

- Men det har lekket ut, sa Suliman, de vet det i Luxor – de vet det i Kairo!
- Ja ... men de vet ikke så mye ... og de får aldri vite det heller!
- Jeg sier ingenting ... men det kommer til å lekke ut ... et par gjenstander er allerede på avveier!
- Hvordan det?
- Noen har sett noe - ryktene svirrer!
- Vi skal ta oss av dem du kaller "noen". - Hold du bare din munn forseglet!
- Vær trygg ...

Så fikk han endelig sette seg i bilen og kjøre hjem. Han lengtet etter å se familien igjen, men appetitten han vanligvis følte på denne tid av dagen uteble, tanken på mat bød ham imot.

ANNEN DAG

FREM OG TILBAKE

Frokostsalen i Vinterpalasset var en veritabel oase i sitt store utvalg av mat og drikke. De kunne velge i minst ti forskjellige slags juice, like mange slags kaffe eller te, brød i alle former og av alle slags korn, mange varme retter, og så videre. Betjeningen var elegant antrukket, vennlig og hjelpsom. Værelset var bevart i sin opprinnelige form fra 1886, med store vinduer ut mot Nilen, dekket av lette hvite gardiner for å holde lyset og varmen ute.

Gruppen fra Kairo satt ved et langbord til venstre. De fra Argentina satt ved et tilsvarende bord på høyre siden, disse hadde mye å snakke om etter lydnivået å dømme, noen av dem hadde valgt å reise hjem samme dag. De som drev og skremte folk med mumier ville sikkert bli mer pågående ettersom knepet virket. Kairogruppen virket søvnig i sammenligning. De tok seg god tid over frokosten, de fleste av dem skulle på dagsutflukt til templet i Dendera.

Noen fra direksjonen kom bort til dem og spurte etter mr. Jason. Politimesteren i Luxor var her og ville gjerne veksle noen ord. Jason gikk ut for å møte ham, og sammen slo de seg ned ved et bord for seg, helt inn under vinduene langs vestveggen, der de kunne snakke uforstyrret. Politisjefen het Muhammed Fatih og var en distingvert utseende mann

rundt de femti. Like innenfor døren sto et par adjutanter og holdt øye med salen.

Ved Kairobordet gikk samtalen også om mumien fra kvelden før, men i langt roligere vendinger enn hos argentinerne. Lord Percival underholdt Levi og Rosati med historier fra 1922, den gang Lord Carnarvon bodde her i lengre tid i anledning funnet av Tutankhamuns grav. Bloom og Le Roy virket ikke særlig snakkelystne, de spiste og drakk uten å si noe, men slik var de vanligvis, noe de andre pent måtte akseptere. Hanno kom flittig med supplerende opplysninger i anledning kong Tut.

Med ett skvatt Andreas til. Ved et enmannsbord midt på gulvet satt en herre han mente å dra kjensel på – eller tok han feil? Han ble sittende og se på ham mens svart egyptisk kaffe vekket ham til en ny dag med nye utfordringer. Rafael satt like overfor ham og skygget litt for synet, Andreas måtte vri og vende på seg for å få bedre inntrykk av den nyankomne. Det var noe kjent ved ham, frateren kunne ikke i det samme si hva det var. En herre i femtiårene, med forfinete trekk, tynt skjegg og glatt hår, slank, velkledd og med fargete brilleglass.

– Kan det være? mumlet Andreas for seg selv.

Tankene gikk til Istanbul – det gamle Konstantinopel – og til opplevelsene der. Satt han ikke og så på Johannes Mikael Palaiologos, den siste bysantinske keiser, den trettende apostel? Nei, det var ikke mulig, for han sonet en mange års fengselsstraff i Bergen kretsfengsel. Likevel – det måtte jo være ham. Nå kom en og slo seg ned ved samme bord, en munk etter drakten å dømme. Han så gresk ut og var vel i noenlunde samme alder som frateren selv.

- Hvem er det du glør og glaner på, frater? Rafael skjønnte at oppmerksomheten var rettet mot noe bak hans rygg.
- Er ikke sikker ennå, men det ser ut til at vi har fått besøk av selveste Johannes Mikael Palaiologos!

Andreas hadde vært involvert i avsløringen av en bysantinsk tronpretendent som var lektor på Bergen Katedralskole, het Mikkel Johann Helle, men som brått hadde oppdaget sin egentlige identitet og historiske rolle, nå kalte han seg Mikael Johannes Palaiologos. De kom over ham i Konstantinopel, dagens Istanbul, der han drev og likviderte rivaliserende pretendenter. Han ble pågrepet av politiet i Norge for å ha skutt og drept en slektning i Sundfjord. Gulating Lagmannsrett dømte ham til mange år i fengsel, og han ble innsatt i Bergen Kretsfengsel. Nå satt han altså her i Vinterpalasset og spiste frokost sammen med en gresk munk. Enten var han prøveløslatt, eller benådet av kongen – eller så hadde han rømt ...

- Skal vi ikke gå bort og hilse på ham?
- Nei! Andreas grep Rafael i armen og gjorde tegn til at han skulle bli sittende. – Vi hilser på ham senere, ikke nå, vi har mer enn nok å tenke på som det er.
- Er du sikker på det er ham?
- Nesten helt sikker ...
- Hvem er han sammen med?
- Sikkert en slags livvakt ...
- Men han ser mest av alt ut som en ortodoks munk?
- Kanskje kombinerer han begge roller?

Jason og politimesteren var ferdig med praten, nå reiste de seg og hilste farvel før de forsvant ut døren, med de to adjutantene på slep. I det samme kom Hanno bort til dem. Han ville bli tilbake i Luxor i stedet for å

følge med til Dendera. Noen, det vil si Lord Pratt, hadde nevnt at greven og detektiven hans også ville bli værende i Luxor for å se museene – kunne de ikke slå seg sammen? Det kunne de. Guiden hadde gitt etter for kravet, skjønt hun helst så at de holdt sammen, som hun sa det, hun følte et visst ansvar for dem alle. Dessuten hadde de allerede mistet en i gruppen – van Balen var fortsatt savnet.

- Sett deg så lenge ... Andreas holdt Hanno tilbake fra å gå. Så begynte han en aldri så liten tankerekke som han ikke hadde prøvd på professoren før:
- Du er orientalist, ikke sant, ekspert i gammel fororientalske kulturer, deriblant Egypt, ved siden av Babylon, Assyria, Persia, Israel og de andre.
- Ja ...
- Du kom til konferansen i Kairo for å belyse forholdet mellom Egypt og den nære Orient?
- Ja ... dette vet dere, hvorfor spør du?
- Si oss: Er dette den eneste grunnen til at du er her?
- Hvordan da?
- Du ser, kilder i Roma mener å vite at dere i Berlin – det egyptiske museet for å være presis – har fått vær av dette nye funnet som alle snakker om. Og siden dere jo har Nefertitis berømte byste fra Amarna, kunne det jo tenkes at de er tjent med at du er her i øyeblikket?
- Akkurat som Vatikanet og du ...?

Frater Andreas reagerte momentant på denne påstanden:

- Hold opp! Jeg er ikke sendt her av noen! Jeg er her for å passe på pater Rafael! Jeg gjør alltid det når han er ute og reiser ... en liten

tjeneste klosteret hjemme har pålagt meg ... siden han er en såkalt VIP: greve og vitenskapsmann!

Dette var nytt og mer enn nytt for Rafael. Han reise seg fra stolen i en slags refleksbevegelse og stirret vantro inn i de troskyldige øynene til Andreas. Så henvendte han seg til Hanno:

- Ikke hør på ham – det hele er tull og vås!
- Og hvorfor skulle han passe på deg? Ville Hanno vite.
- Fordi du ikke alltid er så praktisk av deg, kjære *padre* ... noe kunne inntreffe, tilstøte deg, du vet hva jeg mener ...
- Det vet jeg aldeles ikke! Ikke hør på ham, Hanno, dette er bare noe han dikter opp – han skulle vært forfatter av røverromaner!
- Så, så, far, vær nå ikke så vill, du avsporer oppmerksomheten fra Hanno og hans rolle i det hele – hvor var vi?

Frateren stappet nok en oliven i munnen før professoren fra Berlin rakk å svare, han var blitt litt rød i toppen nå og fingret overdrevent med et glass tomatjuice:

- Det er ganske enkelt det hele, og helt parallelt til det vi vet om deg: jeg ble kontaktet før ankomsten til Kairo, det stemmer, men mer enn det å holde ører og øyne åpne ble jeg aldri bedt om!
- Men bysten din i Berlin kunne saktens trenge litt gravgods – kan den ikke det – den står så alene? Og det ville jo være forsmedelig om nederlenderne kom dere i forkjøpet med å finne graven? Dessuten er du jo kjent med Omm Sety, det er det ikke mange som er ...
- Andreas – nå brøt pateren inn – du går for langt!
- Sier du som er brevdue for Vatikanet – neste gang de ringer kan du be dem ringe meg direkte!

- Det gjør de aldri ... det er ikke deres metode! Rafael så bort et øyeblikk, vendte seg så mot frateren på ny og skulle til å forklare et eller annet.
- Så, så – det var ikke ondt ment ... Andreas stappet en stor grønn oliven i munnen på Rafael for å vise gode takter. *Gut machen ...* så han henvendt til Hanno.
- Si meg, slapp det ut av Hanno, hva er arbeidsforholdet dere i mellom?
- Det enkleste i verden, - repliserte Andreas - vi er klosterbrødre og gode venner, og hverandres reisefølge ... I det samme stappet han en oliven i munnen på Schwartz før denne rakk å takke nei.
- Er det sant at argentinerne reiser hjem igjen i dag?
- Noen, ja. De fikk nok av Egypt i natt ...
- Skal det ikke mer til?
- Ærlig talt, Andreas, ingen av oss så opptrinnet – det kan ha vært et redselsfullt syn!
- Har du funnet mumien? Det var Hanno som fant det behagelig å skifte tema fra egyptologiens Berlin. Han henvendte seg til frater Andreas.
- Ikke ennå, men jeg finner den nok ...
- Kanskje den finner deg? Hanno ble med ett en smule sarkastisk.

*

En ny telefon fra Vatikanmuseet nådde Rafael i det de var på vei ut av Vinterpalasset. De ville vite om det var dukket opp noe nytt i sakens anledning. Nei, det var ikke det:

- Bortsett fra en mumie som går og skremmer bort gjester fra hotellet ved nattetider ...
- Og Andreas er i god form?
- Jada, alt som vanlig – si meg: Tror dere funnet er så viktig at frateren må mobiliseres? Det kunne jo tenkes at han trenger litt ferie?
- Hør – vi kan ikke sende en mann herfra når dere er på stedet!
- Hva med fransiskanerne – de har kirke og kloster her?
- Ha, ha, ha, ha, ha ...
- Ok, ok! Vil du ikke snakke med ham selv? Her kommer han.
- ...
- *Buon giorno padre!*
- *Buon giorno, fratello – tutto apposto?*
- Jada, *eccellenza*, alt går bra her nede, bortsett fra mumier på vandring og rare rykter.
- Andreas, hør: Det er av aller største viktighet at dette gravfunnet kommer i hendene på myndighetene, snarest, hører du? Jeg skal forklare nærmere hvorfor en gang vi har bedre tid, her venter folk på meg og jeg må videre i programmet. Finn graven, Andreas – få myndighetene til å overta!
- Skal se hva jeg får til – *ciao bello, buona giornata!*

Merkelige folk! I Roma tror de stadig at de kan styre over en hel verden. Tror de også at dersom dette gravgodset kommer på det sorte markedet, går pengene til Hamas og Hizbollah, slik Percival Pratt og Jason hadde antydnet? Eller er de interessert i en bit av kaken selv, som takk for hjelpen? Var det kanskje hans rolle å skulle sikre dem den biten, enten den ble stor eller liten? Han følte seg temmelig sikker på at nøkkelen til det hele

lå hos nederlenderne – om bare dr. van Balen kunne dukke opp igjen! De fikk fortsette å dyrke kontakten med Hermine inntil så skjedde.

Han satte tropehjelm på hodet, tok skuldervesken med vannflasken og skyndte seg ut til Hanno og Rafael. Med de mørke solbrillene lignet han ikke så rent lite på den unge Indiana Jones, han måtte gi Hermine rett på det punktet. - Først Luxor Museum.

*

Dr. Zakarias tok imot dem på sitt kontor, litt overveldet av denne uanmeldte utenlandske delegasjonen som visstnok hadde viktige ting å snakke med ham om.

- Savner dere en mumie? Det var Andreas som tok initiativet.

Direktøren for museet så forvirret ut:

- En mumie??
- Ja – den som går rundt i Vinterpalasset ved nattetider og skremmer bort gjestene! Ikke lat som om du ikke kjenner til det!

Dr. Zakarias lente seg tilbake i skrivebordsstolen og sukket dypt.

- Nei – vi savner ikke noen mumie, det lar seg ikke gjøre å stjele noe herfra.
- Men dere har vel et lager, et magasin for alt dere ikke har plass til å stille ut.

- Ja, men der er det heller ikke meldt om savnete mumier ... kan ikke noen ha laget en selv, det ville være en mye enklere forklaring? Alt du trenger er mye gammelt lin i forskjellig lengde og bredde.

Sant nok, tenkte Andreas, men selv da måtte de ha et lik for hånden, gammelt eller nytt. Men han holdt dette for seg selv.

Samtalen gikk så over til å spørre Schwartz om nyheter fra museet i Berlin – hva med bysten av Nefertiti, den som stadig var et stridens eple? Var de fortsatt ikke villige til å sende henne tilbake til Egypt hvor hun hørte hjemme?

Det var gått såpass mye prestisje i dette spørsmålet, fikk han til svar, at det var en avgjørelse forbeholdt politikerne. Selv internasjonal rett ville ikke kunne avgjøre spørsmålet. Tyskerne som fant bysten under utgravninger i Amarna mente de var i sin fulle rett da de tok den med hjem, det var i ettertid at egypterne begynte å lage problemer. Problemet var at det ikke forelå så fastlagte avtaler om arkeologiske funn den gang. I dag ville alt tilfalle Egypt, uansett. Men for over hundre år siden var situasjonen en annen.

- Hva med denne? Andreas trakk med ett frem den usjabtien han hadde funnet på toget.

Dr. Zakarias sperret opp øynene, rakte frem hånden og fikk se nærmere på den.

- *Jeg til hører Nefertiti – ani en neferneferuatennefertiti ...*

Han snudde og vendte på den mange ganger, fisket frem en lupe for å se detaljene bedre. Endelig fikk han seg til å spørre:

- Hvor i all verden kom du over denne? Har du kjøp den?

Andreas sa ikke så mye til svar, det han sa var sant, men mer enn nødvendig sa han ikke:

- Kom over den i Kairo ...
- På basaren?
- På toget ...
- ???!
- Den tilhører en annen, en som glemte den igjen på toget ...
- Toget?
- Ja, til Luxor ...
- Men den hører hjemme her!
- Den hører hjemme hos den som glemte den, og jeg prøver å finne ham!
- Er han her i Luxor?
- Håper det ... Dette var ikke øyeblikket til å fortelle om dr. van Balen, det fikk andre ta seg av.

Og dermed snappet Andreas usjabtien til seg igjen før dr. Zakarias rakk å reagere. Den havnet trygt i innerlommen på den hvite jakken av lin, den som hjalp ham mot varmen. Nå satt han der med tropehjelm i fanget og brillene mellom fingrene og hørte på mens de andre snakket med direktøren om dette og hint.

Hanno ville gjerne vite hvilke nyervervelser museet kunne rose seg av dette året. Svaret var at det stadig dukket opp ting over hele Egypt, ikke minst i Luxor-regionen. Her var gjort viktige funn i El Kab og i Toud, senest også i Madamoud og Naqada. Fra Kongenes Dal kom lite annet enn rykter for tiden. Han skulle ønske at myndighetene hadde mer midler til å ansette flere vakter, skjønt, å finne noen som var hundre prosent pålitelige var ikke lett, og det var her problemet lå. De brukte lokale folk, og disse var alle

bundet til hverandre på forskjellig vis. Å hyre hjelp fra andre byer ble styggelig dyrt. Vaktene delte inntekter seg imellom, stort eller smått, derfor dekket de alltid hverandre. Man kom ikke til saken borte på Vestbredden, det sto en mur av ansatte mellom myndighetene og eventuelle funn som ikke var gjort av arkeologer.

- Men foregår det mye illegal leting og graving?
- Massevis, særlig om natten ... ingen vet hvordan de kommer til ... det må være slektninger eller venner av vaktene ... vi har ikke råd til å ha politi i hele dalen – da begynner de i Dronningenes Dal eller Vest-Dalen ...
- Tror du på at Nefertitis grav eksisterer, at den ikke er funnet allerede, for eksempel i grav nummer 35 eller 55?
- Vet ikke hva jeg skal si – dersom dere gir meg usjabtien, kommer vi kanskje nærmere et svar. Han så rett på frateren.
- Først må vi finne eieren ...

De tok et høflig farvel. Etter å ha besøkt utstillingen gikk de mot neste museum – mumifiseringsmuseet. Det lå bare et stenkast unna.

*

Her kom de visst i grevens tid, som Andreas uttrykte det.

Inne fra kontoret til direktøren hørtes høyrøstet snakk og litt bråk innimellom. Dr. Anwar, direktøren, sto midt opp i en formidabel krangel med en eller annen, formodentlig en av de ansatte. Nå kom sistnevnte farende ut døren og slo den igjen etter seg med et brak, han var rød i toppen og svært kortpustet. De ga direktøren et par sekunder til å roe seg ned, så banket Hanno forsiktig på døren. "Kom inn!" De så gjorde. Dr. Anwar satt

bak et enormt skrivebord som var stappfullt av papirbunker, bøker, gjenstander, noen pc'er, og et stort askebeleg.

- Velkommen! Hva kan jeg gjøre for dere?

De presenterte seg i tur og orden, direktøren svarte med mye vennlighet. Så fulgte spørsmålet om stjalne eller lånte mumier, grunnet opptrinn i Vinterpalasset. Nei – det lot seg ikke gjøre å ta mumier herfra, hele museet var sikret, inkludert magasinene. Men det var saktens mumier i Luxor som var på private hender, hvem visste hvor mange de kunne være? Men hvorfor i all verden skulle noen i Vinterpalasset ønske å skremme bort sine egne gjester, det var noe som ikke stemte her. Frateren fisket frem sin usjabt og viste den til direktøren. Dr. Anwar undersøkte gjenstanden, han tok frem et forstørrelsesglass og ga seg tid. Så leste han høyt: "Jeg tilhører Nefertiti" – Neferneferuatennefertiti ...

- Er den ekte?
- Ja – det ser slik ut ... hvor har dere kjøpt denne?

Andreas forklarte kort om funnet på toget, og om teorien om at mumievandringen i Vinterpalasset sist kveld var et forsøk på å skremme dem bort. Noen visste at de visste, fordi de hadde usjabtien som stammet fra dronning Nefertitis grav og beviste et illegalt funn.

- Dette er meget alvorlig ... det er dukket opp flere gjenstander som kan tyde på et illegalt funn ... vi vet ikke hvor – her er flere steder å forsyne seg fra ... flere daler med kongelige graver.
- Gjenstander som har med Nefertiti å gjøre?
- Ja – med dronning Nefertiti ... hennes navn går igjen.
- Tror De noen har funnet hennes grav?

- Jeg vet ikke hva jeg skal tro, det kan jo være andre forklaringer, men en grav virker mest sannsynlig - det vil i så fall være dette århundres arkeologiske sensasjon! Men mange har søkt etter hennes levninger, forgjeves, og i øyeblikket har den lærde verden slått seg til ro med at dronningen kanskje er å identifisere med en av kvinnene i grav nummer 35 i Kongenes Dal. Men ikke alle har sagt seg tilfreds med en slik forklaring - og det gjelder ikke bare fagfolk, det gjelder enda mer disse fordømte lykkejegerne og gravrøverne vi må leve med her nede! Egypt er fullt av uoppdagete skatter, det smugles ting ut av landet hver dag, tro meg.

Han bød dem på noen tynne og lange sigarer fra en åpen eske på bordet, Hanno forsynte seg, munkene takket nei med en høflig gest: *la, la, shukran!* Så blåste han røken langsomt ut gjennom neseborene mens han tenkte. Omsider fortsatte han:

- Lokalbefolkningen er ustyrlig når det kommer til slike ting som antikviteter, de graver over hele Egypt, hver natt, til tross for vakthold og bikkjer. Det skjer at de binder vaktene og skyter bikkjene ... Noen ganger ender det hele i elendighet, når gamle strukturer raser sammen over dem og folk blir drept, det skjedde nylig i en av oasene!
- Og det hele skyldes fattigdom, eventyrlyst og lignende?
- Helst drømmer om stor gevinst. Dersom ting lar seg smugle ut av landet er det penger å hente i USA, Sveits, Tyskland og mange andre steder.
- Hva med de store museene i London, Paris eller Berlin - kjøper de stjålet gravgods?

- Det har de alltid gjort og vi klarer nesten aldri å få dem tilbake!
Bysten av Nefertiti som dere har i Berlin – sa han henvendt til Schwartz – er det mest berømte eksempel på det!

Hanno så bort et øyeblikk.

- Hvem sa dere forresten at usjabtien tilhørte?
- Vi sa ikke noe om det ... kom det tørt fra frateren.
- Men noen hadde forlagt den på et tog fra Kairo – hvem hadde gjort det?
- Vi leter etter ham og kan ikke si noe før vi har funnet ham ...
- Så dere vet hvem det dreier seg om – har han kanskje også et navn?
- Politiet tar seg av den siden av saken, svarte Hanno. – Det har pågått en større leteaksjon i flere dager nå.
- Og flere gjenstander enn denne har dere ikke kommet over?
- Nei ... har dere?
- Denne!

Han reiste seg fra stolen, gikk bort til en åpen safe i veggen og tok frem en liten gjenstand av gull – den fremstilte kong Akhnaton. Hanno gispet frem et *mein Gott!*

- Når fikk dere tak i denne?
- I kontrollen på flyplassen natt til i forgårds – den ble funnet på en amerikansk turist ...
- Hvorfor knyttet dere denne til et gravfunn?
- Fordi andre mindre gjenstander har dukket opp på forskjellige steder i Kairo.
- Har dere gjennomført Kairo?

- Kairo? Vet dere ikke at det dreier seg om en by med 25 millioner innbyggere? Det beste vi kan gjøre er å skjerpe kontrollen.
- Og hvorfor havnet den her hos deg?
- Fordi politiet kom hit først ... jeg er kanskje den som kjenner perioden best.

Hanno hadde et viktig spørsmål på tungespissen, lot det til:

- Kan den være del av de smykker som ble lagt i mumien til Nefertiti, sammen med ringer, smykker, og så videre?
- Det kan den så avgjort – men det kan også bety at mange gjenstander er i omsetning, de som er ute av landet får vi neppe noen gang se ...

I det samme ringte telefonen. Det var kommet andre besøkende. Han takket høflig for visitten, ba dem holde samtalen for seg selv og fulgte dem til døren. Andreas så sitt snitt til å gjenvinne usjabtien som lå på direktørens skrivebord – statuetten i gull lot han ligge, den var jo ikke deres.

*

Han presenterte seg som Suliman og var direktørens assistent. Jada, han hadde god tid til å vise dem rundt i dette enestående museet som i sin helhet var viet mumier og særlig mumifiseringsprosessen. Her var utstilt eksempler på hele det ritualet den døde måtte gjennomgå før vedkommende var ferdig mumie: Indre organer måtte fjernes, hjernen først av alt (og til dette benyttet man en spesiell slags tang som ble stukket opp i nesen), lunger, lever og nyrer ble behandlet for seg og langt i egne krukker, så ble liket tørket i natronsalt i førti dager til all veske var trukket ut og huden hadde fått den svarte fargen vi gjenkjenner fra mumiene. Her var

redskapene og resten av utstyret, også de forskjellige slags lintøy man svøpte legemet i. Her var eksempler på tekster skrevet på papyrus som ble lagt på eller ved mumien, flasker med parfyme og oljer som ble benyttet. Ansiktsportretter fra den gresk-romerske perioden var av spesiell interesse, siden vi her ser nøyaktig hvordan de så ut de gamle, de som ellers bare leses om eller ses avbildet i skulpturer og den slags. Samlingen inneholdt også noen trekister som var overdådig dekorert, samt mange bruksgjenstander som den døde ville trenge under ferden gjennom dødsriket, inkludert en del klær.

Suliman forklarte og forklarte, oversatte fra tekstene her og der, svarte på spørsmål og var til stor hjelp. Men han var synlig nervøs denne morgenen, møtet med direktøren lot til å ha vært opprivende. Rafael var den som først vågde seg frempå:

- Hvordan er det med gravfunn nå om dagen?
- Den som visste det – vi har bare oversikt over den offentlige siden ved saken, det vil si, de internasjonale gruppene som har lov til å grave.
- Og hvilke er de?
- Ved siden av de egyptiske har vi de europeiske, de asiatiske - særlig Japan - de amerikanske, australske og så videre. Her er ingen fra Norge ennå.
- Og hvem har tillatelse til å grave i Kongenes Dal?
- Det er bare egypterne selv, det samme gjelder de to andre dalene, Dronningenes Dal og Dalen mot vest.
- Og ved siden av disse offisielle prosjektene er det amatører som graver på egenhånd?

- Jada. Vi prøver å stanse dem før de har fått ødelagt det de måtte komme over. Likevel skjer det at ting dukker opp på basarer eller auksjoner, gjenstander som burde være i museene.
- Slike som denne? Frateren tok frem usjabtien og holdt den opp foran øynene på Suliman.

Han skvatt ikke så lite ved synet. Han fikk holde den og studere den så lenge.

- Hvor kjøpte du den?
- Den er ikke kjøpt – den er funnet ...
- Hvor?
- På toget ...
- Hvilket tog?!
- Det fra Kairo til Luxor ... Den tilhører en nederlandsk arkeolog som er forsvunnet så lenge.
- Nederlandsk? Mener du dr. van Balen –er han blitt borte?
- Ja, den er hans – jo raskere vi finner professoren, desto bedre.

Suliman sto som støpt fast til gulvet. Han så fremfor seg med et intenst blikk.

- Her står at den tilhører Nefertiti? Frateren så på assistenten med spent blikk.
- ... gjør det det?
- Ja, her!

Suliman begynte å svette.

- Kjenner du til ryktene om at de har funnet Nefertitis grav?

Han ristet på hodet og så bort.

- Men denne her ser jo ut som gravgods, gjør den ikke det – en av flere hundre som fulgte henne i graven?

Frateren holdt usjabtien opp så alle kunne se den samtidig. Denne lille statuetten av en kongelig tjener eller tjenestepike var ikke mer enn ti til tolv centimeter høy, nydelig brent i glasert keramikk, grønn av farge, med armene i kors og hieroglyfer malt foran og bak, teksten med dronningens navn sto på den flate ryggsøylen.

- Her er alltid rykter i Luxor ...
- Men de verserte også i Kairo!
- Gjorde de det?
- Ja, og det var der vi fant denne!

Suliman var på bristepunktet - først seansen inne hos Anwar, og nå disse fremmede. Han satte seg på en stol i et hjørne med hodet i hendene og pustet dypt.

- Så du vet at det sant?
- Jeg kan ikke si noe – mitt liv er i fare, og min families liv ...
- Har du sett graven? Andreas begynte å bli pågående nå. Rafael la en hånd på jakkeermet hans for å stagge ham litt, uten hell.

Suliman svarte ingenting.

- Hvis du ikke svarer, tar vi dette for et ja!
- Jeg kan ikke si noe ...
- Men hvor er den?
- Vet ikke ... ble ført dit med bind for øynene ... det samme på veien ut!
- Men hvor startet dere fra?
- Kongenes Dal ...

- Gikk dere langt?
- Ikke spør – vær så snill!!
- Gikk dere langt, sa jeg?

Han ristet på hodet og ansiktet forsvant ned i de store åpne håndflatene hans.

- Så den er i Dalen - slik jeg tenkte ...

I det samme rundet dr. Anwar hjørnet. Hva foregikk her? Suliman tok seg av de tre besøkende han selv hadde truffet – men her skjedde mer.

- Hør! – denne gangen var det Hanno som førte ordet – Dere må få myndighetene til å gå gjennom alle gravene og se om det finnes nye nedganger. Noen har drevet på i all hemmelighet, sannsynligvis over litt tid. Se om det ligger nye hauger av sten og avfall et eller annet sted.
- Vi har prøvd alt!

Anwar slo ut med hendene, Suliman så opp igjen.

- Disse gamle gravene er så mange at det er vanskelig å ha full oversikt over dem alle ... her er forgreninger av Dalen overalt ...

Hanno tenkte så det knaket. Alle tidde. Så kom det omsider:

- Kan vi få tillatelse til å se oss om i Dalen?
- Da må dere ha papirer fra høyeste hold, det vil si Kairo.
- Men det fikser du fort, forsøkte Andreas seg. Se å få dem fakset over! Vi skal være meget diskret, alt vi trenger er at dere under et par besøk i Dalen sender en av vaktene med nøkkelknipper – etter stengetid, så klart.

Anwar konfererte lavt med Suliman på arabisk. Så gikk de alle inn på kontoret hans igjen og satte seg mens han tok noen raske telefoner. Mellom disse spurte han forbauset "hvor er usjabtien?". "Her" sa Andreas og tok den opp av innerlommen igjen. Anwar hadde ingen kommentar. Nå kom det inn en ny telefon, så en til og enda en. Deretter rakte han telefonrøret til Hanno – det var dr. Zakarias fra museet, Kairo hadde sendt saken til ham. Han var villig til å gi dem en sjanse. Han ville kontakte dem igjen, alt under den forutsetning at dette var *top secret*. Hanno ga sitt ord, de andre nikkete til samtykke. – Kunne de ta med Jason og eventuelt Lord Pratt? Her måtte han forklare litt. – Ok, dersom han gikk god for dem.

De takket for tilliten og lovet å ta kontakt dagen etter.

Alt tydet på at myndighetene var nokså desperate når de aksepterte hjelp fra utenforstående. Men de hadde vel sjekket deres bakgrunn, faktisk hadde Rafael tillatt seg å gi dem et telefonnummer til Vatikanet hva frateren angikk. Dette forbauset dem stort: Denne typen lignet sannelig ikke mye på en katolsk dignitær, men heller på en figur i Agatha Christies "Døden på Nilen" - eller den unge Indiana Jones!

- Dere nordiske er alle sammen romantikere – eksentriske ... passer dårlig inn i vår sammenheng! Dr. Anwar lo med seg selv.
- Den som ler sist, ler best kom det fra frateren.

*

De tre satt forrest på den kommunale fergen over Nilen og følte seg trygge på ikke å bli overhørt. Dessuten vekslet de om å tale forskjellige sprog. Det

var godt over middag, solen var på sitt varmeste og de hadde tenkt å finne seg et skyggefullt og svalere sted hvor de kunne få noe å drikke før de bega seg bort til alle de gamle templene på Vestbredden.

Samtidig var det befriende å komme ut av Luxor og den atmosfæren de beveget seg i der. Like ved et marked fant de et verksted som leide ut sykler. De tok en hver og suste av sted opp til billettkontoret ved inngangen til det arkeologiske området. På høyre hånd hadde de restene av det enorme minnetemplet til farao Amenhotep III, Egypts "solkonge" som han kalles. Anlegget ble revet for at all stenen kunne brukes om igjen til flere mindre bygg, men fundamentene er fortsatt å se, samt noen kolossalstatuer av kongen, siden antikken kalt Memnonsøylene, de pleide å "syng" ved soloppgang, noe moderne restaureringer har gjort slutt på.

Så fortsatte de til restene av templet til minne om Merenptah og til minnetemplet for faren, Ramses II, den mest berømte av dem alle; her står det mye tilbake. Like ved inngangen ligger en liten ølhage hvor turistene gjerne slukker tørsten på en varm dag. Her ble de sittende en stund og se det hele "utenfra", som Hanno kalte det. Han var blitt revet med av Andreas' teori om hvor graven lå, han hadde sogar vært i kontakt med museet i Berlin for å holde dem orientert.

Dette ble bare en sykkeltur og en utflukt, neste dag skulle de ta Dalen i nærmere øyesyn. De andre - resten av gruppen - var sikkert kommet frem til Dendera for lengst.

Fra templet til Ramses II dro de ned til Seti I's tempel, en perle av et bygg, svært godt bevart. Så bar det opp til Howard Carter's hus, som er blitt museum, et vakkert minne om eventyret rundt kong Tut's grav. Her hadde han bodd og arbeidet i årevis, denne engelske kunstneren. Han var en begavet tegner som langsomt ble egyptolog og arkeolog, takket være de

fagfolkene han arbeidet for, særlig Flinders Petrie, den moderne arkeologiens far. Han hadde arbeidet her i Dalen for rike eventyrere som Theodore Davies og Lord Carnarvon. Som kronen på verket fant han kong Tutankhamons grav i 1922, det tok ham ti år å tømme graven for gjenstander, fordi dette måtte gjøres vitenskapelig.

Carters hus var bygget i egyptisk stil, med flere kupler, to soveværelser, spisesal, mørkerom til fremkalling av fotografier, et gammelt fotostativ sto der ennå og vitnet om en svunnen tid. Kontoret i huset hadde mange minner om denne litt spesielle engelskmannen, han hadde et brysk vesen, høyt temperament, og fikk lett uvenner. Men hans begavelse var ingen i tvil om. Her sto en grammofon med gamle vinylplater, en del litteratur, skriveutstyr, noen hatter, spaserstokk og parasoll, en liten sammenleggbar feltstol, og mye annet. Besøket her inne fikk spesiell verdi på grunn av den situasjonen de var dumpet opp i. De gikk inn i det store soveværelset som gjestene hadde brukt, og hvor Lord Carnarvons hvilestol står. Andreas satte seg i denne med en gang og lignet ikke så lite på portretter av disse eventyrerne. Den unge Indy, hadde Hermine kalt ham – ikke dumt, tenkte Rafael. Hanno foreviget øyeblikket med sitt amatørkamera. - Her inne kunne de tale fritt, ingen ville høre dem.

Det som opptok Hanno var dette: Teorien om Nefertitis grav i Kongenes Dal sto og falt med at Andreas hadde tatt Omm Sety på alvor. Dette var ingen vitenskapelig fremgangsmåte, synske menneskers vitnesbyrd talte ikke i denne sammenhengen, selv om politiet i en del land hadde fått lov til å benytte seg av slike. Og farao Seti's svar på Dorothis spørsmål hadde vært likefremt og enkelt: Graven ligger litt under og ved siden av Tut's grav. Ergo var dens inngang skjult av de to gravene som ble bygget her i ettertid: Tut's og Ramses VI's graver. Men det gikk over

Hannos forstand hvordan noen skulle ha kommet seg ned i graven – hvor hadde forresten disse gravrøverne sin informasjon fra? Ingen måtte fortelle ham at hele Luxor leste om Omm Sety.

Andreas satt i Carnarvons stol med tropehjelm på hodet og solbrillene i hånden, skuldervesken lå på gulvet. Han minnet om et friskt pust fra eventyrernes verden, Rafael visste at han likte å lese Rider Haggards romaner fra Afrika, kanskje var han påvirket uten selv å vite det? Det ville ikke ligne Andreas, han var nokså bevisst hva han gjorde. Samtidig minnet han om alle disse europeerne – særlig de engelske – som gjenoppdaget Egypts gamle skatter, fra den store Belzoni og ned til annen verdenskrig. Carter og Carnarvon ble på en måte sluttstreken for hele eventyret. – Og nå tok det til på ny.

De syklet bort til det store templet som mintes Ramses III, Medinet Habu, et av de best bevarte. Her er et virvar av informasjon i tekst og bilder. Hanno fikk oversette alt han maktet, men han innrømmet at det hadde gått lettere om dr. van Balen hadde vært her, han arbeidet med tekstene til daglig. Mye av kunsten er så godt bevart at besøkende stanser opp og fotograferer i det uendelige. De gikk rundt murene som omga templet for å få et inntrykk av hvor stort hele anlegget er. Her har vært en hel by i kristen tid og minst ett kloster. Her har de i faraonisk tid hatt store matlagre til hjelp dersom avlingen skulle svikte. Templene fungerte som viktige sentra i landets mange fylker: Her var skoler, bank, arkiver, lærde kopieringssentra, steder for høyere utdanning, og så videre. Hanno forklarte ettersom de beveget seg rundt i det store komplekset. Her var nok å kommentere.

Hvem lignet frateren mest på – en ung Allan Quatermain eller en ung Indiana Jones? Filmene om sistnevnte hadde Rafael aldri selv sett, men han

trodde gjerne Hermine på hennes ord. Selv var han mer begeistret for Rider Haggards romaner, han hadde lest dem som ung. – Vel, dette var romantikk alt sammen. Med et rykk rev han seg løs fra fantasiens verden og gikk bort til de to som ventet på ham.

*

Hele gruppen spiste middag sammen i Vinterpalasset, i den store og stilige middagssalen. Atmosfæren var forbausende lett, for ikke å si munter, tatt i betraktning det som var skjedd natten før. Jason kunne fortelle at ekskursjonen til Dendera hadde vært vellykket, at intet uventet var skjedd, at de hadde hatt en dyktig guide. Templet var fra romersk tid i sin nåværende form, like fullt var det en åpenbaring av egyptisk tro og tenkning.

Rafael satt mellom Levi og Rosati ved bordet og de diskuterte alle mulige ting angående egyptologi, bibelvitenskap og lignende. Rosati spurte diskret om nytt angående mumien, men nyheter var det ikke. Hva hadde de tre gjort denne formiddagen? Sett museer – nye og gamle. Ville de bli med til Edfu neste dag? Nei, de hadde oppgaver på Vestbredden. Var Luxor nok i seg selv? Ja, det var jo det, særlig for begynnere som de to klosterbrødrene. Levi kjente til at Jason og munkene hadde vært i kontakt med hverandre, hun lot være å kommentere dette. Rosati – som arbeidet i Roma – hadde ingen anelse om forbindelsen mellom de to munkene og Vatikanet, men hun hadde heller ingen forbindelser den veien. De spiste og pratet, pratet og spiste. Maten var god, som egyptisk mat er det. Vinen

smakte ikke drue, men fukt og grønnsaker, som egyptisk vin gjør – det fikk de finne seg i.

Det argentinske reiseselskapet var redusert i tall, lot det til. Likevel, de som var tilbake lo og hygget seg.

Andreas gjorde tegn til Rafael og pekte mot døren. Der sto denne herren frateren hadde identifisert som Mikael Johannes Palaiologos, nærmere bestemt lektor Helle – Mikkel Johann Helle - fra Katedralskolen i Bergen. Han hadde følge av en yngre greskortodoks munk. Nå satte de seg ved et bord borte ved vinduene mot hagen, litt skjermet fra de andre. De ble nødt til å ta kontakt med dem under oppholdet. Men hva skulle de si? Helle hørte til i Bergen kretsfengsel for tiden, det var alt de visste.

Da måltidet var slutt, gikk de fleste ut på terrassen som vendte mot Nilen og tok kaffe og avec der. Der satt de som sist kveld: Jason, Lorden, Hanno, munkene ved et bord for seg, de andre spredt omkring. De hadde ikke hatt tid til å bli kjent med Bloom og Le Roy, men det fikk heller komme senere. Aftenen var varm, men en bris gjorde det behagelig å sitte ute. Båtene var tallrike denne kvelden. Lyden av hestedrosjer bar godt opp til der de satt, ropene *caleche, caleche* kunne høres fra mange struper. Fjellsiden på Vestbredden var flombelyst som sist, men den skjermet for Kongenes Dal. Neste morgen skulle de tre klatre opp på fjellsiden bak templene for å få oversikt over Dalen derfra. De var blitt til to team: et mindre på tre (munkene, samt Hanno) – og et større på fem (de tre med Jason og Lord Pratt som forsterkninger).

Andreas satt og lurte på hva slags forbindelse det kunne være mellom Lorden deres og British Museum – var han deres mann på noen måte? Egyptolog var han ikke, men orientalsk jurist. Likevel, alt henger jo sammen her nede og mulighetene var flere. Pratt hadde dessuten uttrykt

bekymring over at eventuelt gravgods skulle falle i feile hender, det være seg svartebørsen eller staten, noe som talte for seg. Men da lå alt til rette for at dr. Frederic Bloom representerte The Metropolitan Museum i New York – og Emerence Le Roy Louvre i Paris. Leiden var alt representert med dr. van Balen, som altså ikke lenger var til stede, skjønt politiet arbeidet videre med saken.

Andreas reiste seg og gikk bort til balustraden. Caleche-folkene vinket til ham nedenfra, men han ristet på hodet – ikke i kveld. Han snudde seg med ryggen mot Nilen og så på forsamlingen han var del av. Her var alle interessenter representert: New York, London, Leiden, Paris, Berlin, Roma, Jerusalem. Han var ikke lenger i tvil om hvorfor de var her alle sammen – alle var de potensielle gravrøvere, utsendt av sine respektive museer og universiteter hjemme. Selv var han – og Rafael – unntaket, enn så lenge. Med ett så han dem som en flokk gribber, sultne og grådige, umettelige på historisk bytte. Her var det tale om store verdier, både av kunstnerisk og monetær art. De var alle sammen blitt med på denne ekskursjonen på grunn av noe de visste, men som ennå ikke var offentlig kunnskap. Bare noen av dem samarbeidet, for hvor lenge, gjensto å se. De hadde satt hverandre stevne i Luxor, uten å kjenne hverandre, uten egentlig å være interessert i hverandre. Men slik var verden, også den lærde verden – mye vil ha mer og Fanden vil ha flere. For en gjeng, tenkte frateren med seg selv. Deres grådighet lot seg neppe skremme bort av en gammel mumie i Vinterpalasset. Kanskje fant de det beleilig at professor van Balen var forsvunnet – hadde noen av dem en finger med i det spillet?

Tankene for gjennom hodet på frateren, han lot dem komme og lot dem fare. Jo mindre de visste desto mer rom var det for spekulasjoner. Så gikk oppmerksomheten med ett i en annen retning. Nå kom lektor Helle

med følge ut på terrassen. Helle var en lærd lektor i Bergen som gjennom familiegranskning hadde oppdaget at han faktisk var den siste gjenlevende av slekten Palaiologos, den siste keiserfamilien i det bysantinske riket. Med andre ord var han den bysantinske keiser, kom han til, og han hadde lagt om sitt liv for å bekjentgjøre dette for all verden. Han hadde først vært hos paven i Roma – Hadrian VII – som hadde bedt ham arbeide for en gjenforening av de to store kristne kirkesamfunnene, Vestkirken og Østkirken. Han hadde deretter reist til Konstantinopel – dagens Istanbul – for å treffe patriarken der. Samtidig som han var i Byen, det vil si Konstantinopel, støtte han på representanter for rivaliserende keiserfamilier, de trodde at palaiologenes tid var slutt for lengst og at deres egen tid nærmet seg. Der tok de feil, skammelig feil, og han kvitterte for feilslutningen ved å rydde dem av veien, alle sammen. – Det var dette frateren var dumpet midt opp i under et besøk i Byen. Helle var først blitt arrestert ved tilbakekomsten til Norge – på Flesland flyplass – for et annet alvorlig forhold, det som hadde utspunnet seg i Byen var det ingen hjemme som kjente til. Desto farligere var han i fraterens øyne, den farligste mann han hittil hadde møtt.

Sannelig ville han gå bort til og presentere seg:

- Frater Andreas!
- Johannes Mikael Palaiologos, keiser av Bysants! Svaret kom kontant.

Først ble de stående og se på hverandre, munken som var med ham reiste seg også. Nå ble han introdusert som hieromunk Pimen, på samme alder som Andreas, spebygget, med kort skjegg og skarpe øyne. De kunne umulig skjule at de gjenkjente hverandre fra dagene i Istanbul. Hva var

skjedd siden sist? Andreas hentet en stol fra et tomt bord like ved og satte seg.

Helle – "keiseren" som han insisterte på å bli kalt – hadde forlatt Norge og slått seg ned på Katarinaklosteret på Sina, viste det seg. Dette var en liten uavhengig stat, suverent kloster, et slags Vatikan i miniatyr hvor abbeden var både biskop og patriark, et ideelt sted for en bysantinsk keiser som alle var på jakt etter. Her kunne han arbeide i fred. Både munkene og beduinene som arbeidet for dem var gode og hjelpsomme mot ham. Familieformuen hadde han skjenket til klosteret, de trengte ham like mye som han trengte dem. Dessuten var dette hans lille keiserdømme nå, for klosteret var hjertet i et større område på Sinai som lå under deres jurisdiksjon. Ingen utleveringsavtaler eksisterte mellom klosteret og andre stater. Ingen kunne bryte inn og ta ham med seg ut. Han var svært fornøyd med en slik løsning, og snart talte han like godt gresk som munkene. Beduinene kunne han veksle noen ord med på arabisk, og disse ble raskt hans venner.

- Og hvordan slapp du ut av Bergen kretsfengsel? Andreas ville helst tilbake til det punktet da de hadde møttes sist, i lagmannsretten i Bergen, der lektor Helle sto anklaget for mordet på en tremenning på Sande i Sunnfjord.
- Jeg spaserte ut av egen fri vilje – ingen kan holde en keiser av Bysants som fange!

Noe måtte ha skjedd i fengslet, og slik Andreas kjente Helle var det neppe av det vakre slaget. Der satt han, med et smykke i form av en dobbeltørn hengende i en sølvkjede på brystet, sammen med to medaljonger, en av Jomfruen og en av Kristus.

- Men hva gjør du her i Luxor?

- Ferie fra arbeid ...
- Hva slags arbeid?
- Studier, arbeidet med min selvbiografi, og annet ... – Pimen er min sekretær, min altnuligmann, om du vil, stilt til rådighet av klosteret.
- Så du skal tilbake igjen?
- Ja, neste uke. – Og dere, hva gjør dere her?
- Samme som sist vi møttes: Rafael er på kongress – jeg er reisefølge og *gentleman to Count de Zulueta!*

Keiseren vendte seg mot Pimen og pekte på frater Andreas:

- Han her er også en munk – ha, ha, ha! Pimen svarte ikke, men smilte litt avvergende. Frateren lot seg ikke affisere av dette, men fortsatte å spørre:
- Hvilken del av hotellet bor dere i?
- Annen etasje, samme som dere – og argentinerne.
- Så du mumien sist natt?
- Nei, men vi hørte om den ved frokosten i morges - vi skal passe på i kveld, kanskje får vi et gløtt av den? Mumier er ingen trussel – de er døde for lengst!
- Men er du ikke på mumiejakt, du da – slik som alle andre her nede?
- Jeg er på ferie, akkurat som du ... og pateren din!
- Og bare det?
- Bare det!

Pimen gjorde tegn til at audiensen var slutt.

Frateren og pateren hadde trukket seg tidlig tilbake etter en begivenhetsrik dag, en overopphetet dag for oktober å være, med mange nye steder og mennesker. En *nightcup* inne hos pateren ble siste post på programmet. De hadde fått snakke med både Jason og Lorden ute på terrassen, reisen til Dendera hadde gitt disse en pause fra all dramatikk omkring mumier og kongegraver, begge virket både avslappet og fornøyde. Dagen etter skulle gruppen på ekskursjon til Edfu og El Kab, men ikke munkene fra Oslo, de ville fortsette å utforske Vestbredden, som de sa det.

- God natt!
- *Sogni d'oro!*

Rafael våknet med et rykk – han hørte bråk ute fra korridoren, et kvinneskrik og deretter et skudd.

Han kastet en slåbrok om seg og åpnet døren. Mange av dørene sto på gløtt og søvnige ansikter viste seg. Nede ved vinduet i enden av korridoren sto Lord Pratt med en revolver i hånden – i den andre enden av korridoren, der argentinerne bodde, var det helt tomt, ingen å se, hverken mann eller mumie. Lorden styrtet nå ned til andre enden og kjente på dørene der, men de var stengt. Idet samme begynte folk å komme fra resepsjonen, en politimann i hvit uniform kom heseblesende opp trappen og viftet med en pistol, deretter fulgte flere av hotellets folk.

De samlet seg ved trappeoppgangen midt i korridoren.

Det som var skjedd var at Lorden, som sov lett - en vane fra den gang han var ung offiser og tjenestegjorde i Afghanistan – hørte underlige lyder utenfra. Han tok revolveren han alltid hadde under soveputen, kastet om seg en slåbrok av tung silke, og rev døren opp. I andre enden så han

mumien – og hørte den. Så skjøt han. Da lyden og røken hadde lagt seg, var mumien vekkt, synet varte ikke lenger, for å si det slik, ikke lydene heller. Det ble helt stille. Kunne det hele ha vært et optisk bedrag? Var her speil på innsiden av dørene som kunne brukes til å skremme? Var her skjulte utganger, luker i gulv og tak?

Alle muligheter ble utforsket, helt uten resultat. Da sto bare den muligheten tilbake at det var en av beboerne i den argentinske gruppen som hadde mumien, som tok den frem ved nattetider og gikk utenfor – eller noen tvang vedkommende til å gjøre dette. Nå var argentinernes dører også kommet på gløtt, med sikkerhetskjettingen på. Politimannen og representanter for administrasjonen gikk så fra dør til dør, fortsatt uten resultat.

Mens dette pågikk hadde frater Andreas – i slåbrok og med hatten på – gått resolutt ned til vinduet i enden av korridoren, kjent på håndtaket som åpnet for lufting, og oppdaget at det var ikke bare det vakre blyinnfattede vinduet som lot meg åpne, men hele denne delen av veggen, lik et fransk vindu. Utenfor var det, som ventet, en branntrepp. Han tok denne i noen få sprang og sto nede i den del av hagen som lå helt inn til muren mot naboeiendommen. Her var en del skur og lave bygninger. Men de var alle stengt. I det samme skled hans nakne føtter – og frateren falt. Det skyldtes at han hadde glidd i noe vått, en eller annen form for veske på bakken, som viste seg å være blod. Men det var ikke tale om større mengder, noen hadde stått her lenge nok til at en liten blodpøl lå på bakken som et slags visittkort, men intet blodspor førte til noen av bygningene.

Han klatret opp igjen og kunne fortelle de andre om hva han hadde funnet.

- Indy! Slapp det ut av Jason.

- Jason! Kvitterte Indy.

Men mumien var og ble borte, som forduftet eller forvandlet til støv. Sannsynligvis befant den seg i et av skurene nede i hagen. Egypterne så vettskremt ut alle sammen, politimannen inkludert. At de døde gikk rundt ved nattetider var noe alle visste, men at det også skjedde her i Vinterpalasset var noe nytt. Helt nytt var det forresten ikke – dette var annen gang så skjedde. Blodsporene i hagen beviste at Lord Pratt ikke hadde drømt, noen fikk gå gjennom bygningene der nede straks det ble lyst, såfremt administrasjonen fant noen som var villig til å gjøre dette. Hele hotellet ville ha hørt om hendelsen før det ble lyst.

Keiser Helle og hans Pimen sto utenfor hver sin dør og iakttok de andre, Helle støttet seg til sin spaserstokk som vanlig. Ingen av dem sa et ord – og ingen tenkte på å undersøke deres værelser. Pimen hadde høyre hånd i lommen på kutten, det var sikkert et eller annet våpen.

Mer bråk ble det ikke den natten. Alle kunne sove trygt og godt i sine senger, og det ble en litt sen frokost morgenen etter.

ANNEN DAG +

Hermine hadde fått besøk av de engelske arkeologene som arbeidet i den del av Kongenes Dal som lå i en stor ravine for seg og ble kalt Dalen mot Vest eller Vestdalen, The Western Valley på engelsk, der et par viktige faraoiske graver var funnet en god stund tilbake. Terence Halloway og John Crisby, hans høyre hånd, kom uanmeldt til nederlendernes hus, på et tidspunkt da de hadde grunn til å tro at Hermine ikke var ute i felten.

De kjente til at dr. van Balen hadde vært forsvunnet i over to døgn. De kjente også til at det gikk ville rykter, som de kalte det, om et nytt og stort gravfunn, så stort at det overskygget alle tidligere funn.

- *Har dere ikke hørt fra ham i det hele tatt?*
- *Ikke et ord ... Hermine understrekte dette med sine kjære røkringer.*
- *Men når så du ham sist?*
- *Så ham?*
- *Ja ...*
- *For et år siden, etter det har vi hatt hyppig kontakt via telefon eller post.*
- *Har politiet vært her?*
- *Jada, de vet ikke mer enn oss ... Nye røkringer steg mot taket i rask rekkefølge.*
- *Hvem andre her nede har han hatt kontakt med?*

- *De arkeologiske myndighetene. Men husk: Han arbeidet aldri her nede som arkeolog. Han kom på visitt, eller på ferie. De han oftest møtte var vakter og arbeidere, en og annen guide, den slags.*
- *Hvor bodde han?*
- *Her hos oss, eller i Vinterpalasset.*
- *Og dere arbeidet godt sammen?*
- *Vi arbeidet aldri sammen, han var bare på besøk, kom for å lære nytt, følge med i utgravningene, han kjente godt både tyskerne, amerikanerne, italienerne og dere briter.*

Hermine tente seg en ny stor sigar. På ny steg røkringene opp mot taket, en etter en, runde, formfullendte, nesten for symboler å betrakte. Ringer kan symbolisere så mangt, var det samhold og vennskap hun selv la i dem? Var det en skjebnesirkel – eller et tegn på det illusoriske?

Britene husket ham godt, uten å ville hevde at de kjente ham.

- *Hva tror du selv om et nytt gravfunn?*
- *Vet ikke hva jeg skal tro ... Noe er det tale om, men hvor stort eller hvor lite vet ingen ennå. Dette er typisk for Egypt: Så lenge vi ikke vet noe med sikkerhet, leker folk med oss, de fabulerer, bruker fantasien til overmål, forespeiler oss gull og grønne skoger. Dessuten forsøker de alltid å få oss til å kjøpe fra dem, oftest er det tale om moderne kopier, svært dyktig laget ...*
- *Og hva gjør myndighetene i denne situasjonen?*
- *De intensiverer vaktholdet, venter og ser. De er vant til rykter og den slags ...*
- *Men det sies at gjenstander har dukket opp som er nye, som ikke er funnet før, som tyder på nye funn – ett eller flere?*

Hun svarte ikke på dette, men spurte i stedet:

- *Hva har dere kommet over i Dalen mot Vest – skjer det noe der?*
- *Intet av verdi, men vi konstaterer større aktivitet ved nattetider. Dessverre har vi ikke andre vakter enn de innfødte som allerede er engasjert, myndighetene har ikke råd til å sende politi eller soldater dit, vi har nesten ikke midler selv ...*

Nå kom Amira med te til dem alle. De forsynte seg og drakk, samtalen forstummet så lenge.

- *Hva med Dronningenes Dal? - Der var det alltid muligheter for nye funn, gravene lå tettpakket som sardiner i boks?*
- *Det må dere spørre italienerne om, det er de som har arbeidstillatelsen der borte.*
- *Navnet Nefertiti dukker stadig opp i denne sammenhengen – hva tror du det betyr?*
- *Mest sannsynlig bløff, av grunner dere vet best selv!*
- *Men gravene ble tømt og de kongelige mumiene flyttet av prestene som tjenestegjorde i Luxor, det var en gang etter imperiets dager. Ville det ikke være naturlig å tro at Nefertiti ville blitt flyttet sammen med de andre, alle dem vi ser i museet i Kairo?*
- *Vet ikke – husk på kvinnene de fant i grav 35! De fikk ikke alt med seg, bare de viktigste mumiene, De best kjente kongene. Dessuten: Dersom de ikke kjente til Nefertitis grav, hvordan kunne de da tømme den?*

I det samme ringte telefonen. Hermine reiste seg og tok den med en gang. Det var fra den nederlandske konsulen i Kairo, han var nå i Luxor og ville gjerne treffe henne – skulle han komme til henne eller ville hun treffe ham i Vinterpalasset?

- Kom hit, er De snill – kom med en gang ... jeg er litt urolig for situasjonen i øyeblikket.

Engelskmennene reiste seg, takket for te og ønsket henne lykke til med alt. De ville garantert la høre fra seg igjen. I det de skulle gå, trakk den ene av dem – John Crisby – en gjenstand opp av lommen .

- Har du sett en slik før?

Hun inspiserte objektet nøye. Det var nok en usjalti, men ikke lik den som denne munken Indy hadde vist henne dagen før. Fargene var annerledes, innskriften på fronten var annerledes – men hieroglyfene på ryggstøtten var de samme som før: Jeg tilhører Nefertiti.

- Ja det har jeg ... hvor fikk dere den fra?
- En guttunge fra nærmeste landsby trengte litt penger ... han var meget hemmelighetsfull og vi måtte love å ikke si noe til noe, aldri vise den frem ...
- Hva ga dere for den?
- hundre dollar.
- Det var billig!
- Den er altså ekte?
- Ja ...
- Beviser den ryktene om Nefertitis grav, tror du?
- Det behøver ikke være graven selv – den kan stamme fra en avfallsgrop, der de la ting som var til overs etter begravelsen – vi kjenner flere slike, for eksempel for kong Tut ...
- Vil du holde dette for deg selv så lenge?
- Jada, stol på meg.

En kaskade av nye røkringer forseglet likesom utsagnet.

Britene tok farvel.

Hermine ville ta noen telefoner før konsulen kom. Dette begynte å se alvorlig ut. Men det behøvde ikke han få vite. Dersom noen virkelig hadde funnet frem til Nefertitis grav – og hun visste hvem de var – ja, da kunne det forklare van Balens forsvinningsnummer. Og det gjorde henne urolig. Kanskje skulle hun invitere en av Babassoulguttene over til en drink en kveld. De var vanligvis svært villige – kanskje klarte hun å få noe ut av dem?

TREDJE DAG

FJELLTUR, MUMIER OG KAMELER

Det var søndag og de to munkene fra Oslo hadde gått i morgenmessen i den lille katolske kirken i Luxor. Dernest fulgte frokost i Vinterpalasset, da hadde de andre allerede reist til Edfu. Den nederlandske konsulen i Kairo var kommet hit med nattoget, fikk de vite, ham fikk de sikkert anledning til å treffe senere. Betjeningen i frokostsalen spurte ivrig og med lav røst om mumien og nattens eskapader, de to brødrene fra Oslo svarte så godt de kunne.

Deretter tok de fergen over Nilen og bega seg til . Målet denne morgenen var det gjenreiste templet til dronning Hatshepsut, rettere sagt fjellet bak og stien som førte over templet og ned til Kongenes Dal. De leide sykler, som sist, og suste av sted i formiddagssolensolen, først forbi templet til Solkongen Amenhotep III, så til høyre ved billettkontoret, forbi templene til Meremtah og Ramses II, med alle stormannsgravene på venstre hånd. Ved et veiskille tok de til venstre og veien steg noen meter før de sto ved inngangen til det store minnetemplet til dronning Hatshepsut, hun som regjerte som farao i en årrekke. Her parkerte de syklene, løste sine billetter og tok benene fatt. Før de nådde inngangen til Senenmuts grav tok de stien til høyre, den skulle føre dem over fjellet til Kongenes Dal. Noen turister kom allerede mot dem fra andre siden, de måtte være entusiaster som sto opp med solen.

De hadde funnet seg noen tursko med solide såler, og holdt til høyre under fjellet. Veien her var en slags krøttersti. De gikk forbi flere gamle graver, de var tomme og udekorerte, sett på avstand minnet de mest av alt om øyenhulene i et kranium. På venstre hånd kunne de nå se det store dronningtemplet og restene av eldre templer som var ødelagt for lengst. Den store monumentaltrappen ga anlegget en majestetisk profil, den var allerede full av turister som beveget seg opp og ned, fra der de sto minnet de mest av alt om maur på marsj.

Veien tok en sving mot venstre og mot den høye klippeveggen. Herfra var utsikten ned til templet den aller beste. Men det viste seg at stien ble smalere jo lenger de kom, og for pateren var dette et problem av første klasse. Han hadde alltid lidd av høyseskrekk, og nå sendte balansenerven signaler om at fare var på ferde. Her ble det simpelthen for bratt til at de kunne fortsette langs stien, derfor tok de en snarvei opp langs fjellkanten til høyre og fortsatte til venstre da de kom til den militære vaktposten øverst. Nå var ikke templet synlig lenger. En av vaktene ba om å få deres ID kort. Det var i orden og de kunne fortsette.

Litt lenger fremme begynte den berømte Dalen å åpne seg for deres øyne. I det samme ble de møtt av en gruppe turister fra Asia et sted, de gikk med små og fargerike parasoller alle sammen, enorme solbriller og altfor delikate sko. Ingen av dem hilste, men de snakket i munnen på hverandre hele tiden – lukket selskap, sikkert fra Japan. Oppe til venstre lå landsbyen arbeiderne brukte om kvelden og natten. Her hadde de altså gått opp ved arbeidssdagens slutt. Av og til hadde de reist små hytter nede i dalen i forbindelse med visse graver, som for eksempel Ramses VI, de som hadde skjernet for nedgangen til kong Tut's grav.

Nå kom de til en ny fjellvegg, den lå under dem på høyre hånd. Herfra kunne de se Kongenes Dal i all dens majestet, denne ukjente og bortgjemte dalen på Luxors vestbredd der de hadde begynt å begrave sine konger fordi de trodde det var tryggere enn i pyramidene, de var blitt plyndret uten unntak. Den første som havnet her var Tutmose I som døde i år 1492 før Kristi fødsel. Så fulgte kongene fra 18., 19. og 20. dynasti, alle de mest berømte, samt noen dronninger, stormenn og prester.

De nærmet seg klippekanten – de så og så.

Langt der nede gikk veiene gjennom Dalen. Hovedveien kunne minne om stammen på et mektig tre som sendte ut sidegrener til høyre og til venstre. Noen av historiens mest berømte navn dukket frem i hukommelsen: Tutmose III, kalt Egypts Napoleon, Hatshepsut, Amenhotep III, kalt "solkongen", Seti I og II, Ramseses I og II, kong Tut, Horemheb – og alle de andre. Synet kunne ta pusten fra noen hver. Andreas fisket frem et kart fra jakkelommen og ble stående og identifisere gravene, sett ovenfra. Ved inngangen til dalen – før den delte seg i grener – identifiserte de på høyre hånd gravene til Ramses IV, Ramses II og Merenptah; deretter fulgte Tut's grav og Ramses V/VI. På venstre hånd kunne de tydelig se inngangen til grav nummer 5, Ramses II's sønner, nummer 6, Ramses IX, og nummer 55, kalt etter dronning Tiye og Akhnaton.

Det var nummer 5 som interesserte Andreas mest, for den lå nesten vis a vis nummer 62, kong Tuts egen. Mellom dem lå dalens eneste *piazza*, et åpent område – ifølge Seti I's betroelser til Dorothy Eady, kjent som Omm Sety, var det her et sted de hadde plassert Nefertiti. Den enkleste måten å undersøke dette området på var å grave seg ned fra nummer 55, graven med restene av dronning Tiye og Akhenaten selv. Så svært dypt behøvde de kanskje ikke å gå, for Tut's grav var ikke særlig dyptliggende.

Ingen av dem klarte helt å se seg mett på dette synet. De så den delen av Egypt som kanskje har avgitt mest informasjon om de gamle. Sammen med gravene på andre siden av fjellet, stormennenes graver, kommer vi aldri de gamle egypterne så nær som her. Hva mer er: De som skapte gravene og deres kunst hadde daglig gått der de nå gikk, først over fjellet fra landsbyen deres på den andre siden, dernest opp hit ved arbeidslagens slutt for så å kunne ta en raskere rute tilbake til arbeidet morgenen etter. Uken hadde ti dager den gangen, og det varte en stund før de kunne vende hjem til familiene sine igjen.

Solen var snart høyest på himmelen og ettermiddagen ville bli svært varm. Det var ikke så mye som en liten bris denne morgenen, luften sto stille, den kokte nesten. Nå kom en ny gruppe turister nedenfra Dalen, de var franske, hilste vennlig og passerte på vei til Hatshepsuts tempel. Pateren og frateren begynte så den litt vanskelige nedstigningen. Her var så mye løs sten at de måtte se seg for hele tiden. De beveget seg nedover mens anklene protesterte og leggmusklene med. Med det var ingen vei tilbake. Det første de gjorde da de var vel nede i dalen, like ved Ramses I's grav, var å begi seg til kafeteriaen like ved. Turen hadde ikke vært spesielt anstrengende, men varmen gjorde at en pause i skyggen var påkrevd, samt mye varm og søt te, jo søtere desto bedre.

- Hvem står ikke der?! Andreas løftet blikket fra kruset med te og pekte diskret i retning av en herre de hadde møtt før.
- Lektor Helle! Sannelig ... Er han farlig, tror du?
- Bare for rivaliserende tronpretendenter, gamle greske aristokratfamilier... Han har murt seg inne i Katarinaklosteret på Sinai, munken Pimen bor også der, han følger ham over alt.
- Kan lektor Helle ha hørt om gravfunnet?

- Hvorfor ikke – ryktet går høyt og lavt?

Brødrene fra Oslo vinket de to over til bordet der de satt. Rafael hilste først på nordmannen, dernest på munken Pimen.

- Frykt ikke – vi er her ikke for å fange deg, Helle, vi er på ferie!
- Ingen kan fange meg, kom det seiersikkert fra keiseren – og vil dere vennligst begynne å titulere meg korrekt?
- Majestet ... mumlet frateren halvhøyt – hva bringer deg til Egypt, til Luxor?
- Jeg bor jo i dette landet, på Sinai, i en gresk munkerepublikk, mitt eget kongedømme – av og til tar jeg en utflukt!
- Har du hørt ryktene om Nefertitis grav?
- Rykter – ja. Men ikke mer ...
- Men hva sier ryktene om gravens plassering?
- Ingenting – den kan være hvor som helst ... kanskje sitter vi og ser på den uten å vite det!

Og det var akkurat det de gjorde, ifølge frateren. Dersom Omm Sety var troverdig som kilde, lå graven like nede til høyre – uoppdaget fordi nedgangen ble dekket av kong Tuts grav. Nå kom Pimen med te og keiseren fikk annet å tenke på.

- Hva gjør du på Sinai?
- Skriver dagbok – og memoirer!
- Du skulle ha nok å skrive om der! mente frateren som hadde gått rundt med ham i Istanbul og passet på at han ikke drepte flere enn høyst nødvendig. En tanke slo ned i ham med det samme – en tanke han ikke likte i det hele tatt:
- Kjente du Jos van Balen - den nederlandske egyptologen som kommer hit regelmessig?

- Hvordan det?
- Han er blitt borte, forsvunnet ...
- Og den første du mistenker for å ha gjort noe kriminelt er meg?!
- Selvsagt ... du burde sittede bak lås og slå i øyeblikket!
- Der tar du feil, en keiser har juridisk immunitet, de har ikke noe med å fengsle meg i Norge! Norge kan ikke holde på en som meg – de er historieløse der oppe i det høye nord, kjenner meg ikke!
- Er du så sikker på det?
- Ja, helt. Forresten kan det være det samme om jeg soner i Bergen eller på Sinai ... en celle er en celle!

Dermed tok Helle med seg Pimen og forlot kafeteriaen.

Mente frateren det han nettopp hadde sagt – at lektor Helle kunne være forklaringen på nederlenderens forsvinningsnummer? Nei, ikke direkte. Frater Andreas forklarte for Rafael at her kunne det være tale om en sammenheng, ikke mer.

- Vi vet jo ikke om professoren lever eller er død?
- Jeg er begynt å bli pessimistisk, svarte Andreas.

Nå skvatt han på ny:

- Se der – her har du ham fra mumifiseringsmuseet, Suliman – la oss få ham over hit!

Rafael gikk og hentet Suliman, han var ute i et eller annet ærende, mest sannsynlig av det offisielle slaget. Han hadde ikke tatt med seg beskyttelse mot solen, den stekte ubarmhjertig på hans tidlig skallete isse. Han gjenkjente ikke straks frateren på grunn av solbrillene og hatten. De lot ham forsyne seg av te og vann før spørsmålene begynte å hagle.

- Du kom svært så beleilig – vi trenger opplysninger om grav nummer 55, den med de uidentifiserte mumiene.
- Vi kaller den "mysteriegraven" ... den mest omdiskuterte av dem alle ...
- Hvorfor det?
- Fordi ingen er sikker på hva den inneholder. Den ble oppdaget i 1907 av engelske arkeologer. De mente de hadde funnet graven der de hadde plassert farao Akhnatons kiste. Denne var delvis ødelagt av vann, understellet var sterkt redusert og mumien var det bare ben igjen av – den hadde fått navneplaten utradert, noe som tyder på fordømmelsen som denne heretiske farao ble utsatt for etter sin død. I alle fall ble den transportert hit da den nye hovedstaden i Amarna ble stengt og gravene der tømt. Akhnatons grav i Amarna ble funnet tom på omtrent samme tidspunkt, bare den knuste sarkofagen lå tilbake. Kisten med Akhnaton er også delvis og brutalt ødelagt, deler av ansiktsmasken er også revet bort, dere ser gjenstandene i museet i Kairo. Grav nummer 55 var liten og ikke dekorert, trolig fordi den var en privat grav som ble brukt da Tutankhamun flyttet tilbake til Luxor. Men identifiseringen av benene med Akhnaton er stadig omdiskutert fordi man ikke er enig om mannens alder. En nisje i en av veggene antyder at et nytt kammer var planlagt. Først trodde alle at de hadde funnet dronning Tiye's mumie, hvilket viste seg ikke å være tilfelle; hun var Akhnatons mor. Men hun kan ha vært begravd her i første omgang og senere flyttet.
- Hvor til?
- Grav 35 – den tilhørte opprinnelig farao Amenophis II, men er enda mer mysteriøs ...

- Fordi?
- Fordi den i ettertid ble brukt som lagerplass for mange kongelige mumier: Ramses IV, Ramses VI, Tutmose IV, Seti II, Merneptah, Sipta, Ramses V – akkurat som den mye større samlegraven de hadde funnet i 1881, med over 50 mumier av kjente konger og prester, den ligger nær Hatshepsuts tempel. Det underlige er at her fant de også en mumie av en uidentifiserbar kvinne med langt hår, en som senere er blitt identifisert som dronning Tiye, noe som slett ikke harmonerer med de avbildninger vi har av henne.
- Og Nefertiti?
- Som dere vet er hennes grav ukjent – med mindre hun skulle vise seg å være kvinnen som dukket opp i grav 35 ...
- Det er det ikke! – frateren hørtes svært bestemt ut nå.

Grav 55 var like ved der de satt. Her var det frater Andreas hadde sett seg ut muligheten for å trenge inn i den graven som farao Seti I hadde fortalt om til Omm Sety, en referanse som selvsagt ikke var respektabel i egyptologenes øyne, fordi den ikke var vitenskapelig. Det var her de måtte komme seg inn og se seg om – var det her Suliman hadde vært? Men graven var stengt, det var derfor de hadde gått til direksjonen ved det arkeologiske museet og i mumiemuseet. Der hadde de vist seg samarbeidsvillige. Så snart de kunne få med seg Lord Pratt og Jason ville de gå inn her sent en kveld.

Suliman måtte videre i sitt program. Han hilste "på gjensyn" og ble borte i folkemengden før de rakk å stille mer nærgående spørsmål.

Her hadde vært stappfullt av folk denne morgenen: grupper av turister på en snarvisitt, skoleklasser, private entusiaster og eventyrere. Noen tok veien tilbake til Vestbredden ved å klatre opp på fjellet de selv

nettopp var kommet ned fra. Dette var strengt tatt ikke lov, hadde de oppdaget, men vaktene så gjennom fingrene med det.

Syklene! De måtte tilbake til syklene. Disse sto ved inngangen til Hatshepsuts tempel like bak fjellet. Det ville bli en lang og svært varm marsj. Først bega de seg til utgangen, gjennom basaren som var eneste vei inn og ut av Dalen. De ble nødet til å kjøpe dette og hint, men sto fristelsen imot – inntil frateren fant et par bomullsskjerf som de kunne ha over hodet, under hatt eller lue, som en ekstra hjelp mot varmen. Her var sikkert 45 grader i skyggen. De fikk heller ta en drosje tilbake til syklene.

Vent litt! Her sto faktisk et par kameler og noen esler til leie. De prutet til seg de to kamelene for en rimelig pris. Men kunsten å ri på dem måtte først læres.

- Dere lener dere bakover når dyret reiser seg – forover når det setter seg igjen! Hold tømmene løst, ikke bruk hælen! - En ungdom instruerte og pekte, han opplyste at dyrene het Charlie Brown og Cleopatra og var i sin beste alder.
- Blir ikke du med?

Det ville han. Eierens, eller gjeterens, han het Ali, hadde ikke tenkt å la dem ri alene. Han hadde kledd varmen ute på en så grundig måte at det var umulig å få et skikkelig inntrykk av ham. Nå tok han selv et esel og red først.

Det gikk langsomt fremover, til tross for at veien var asfaltert. Den snodde seg gjennom en wadi de hadde benyttet den aller første dagen, men den virket så utrolig mye lenger fra kamelryggen. Høyt og fritt satt de noen meter til værs og nøt landskapet. Skjerfene Andreas hadde kjøpt kom godt med, de skjermet det meste av hodet. Solen fikk fjellveggene til å gløde.

Nå la dyrene om til et raskere tempo, et markert trav, inspirert av han på eselet forrest. Dette gav brødrene mer å holde styr på. For kamelene beveget seg med en rytme og med bevegelser som ikke lignet hverken på hester eller esler. Så sto de ved veikrysset, med Howard Carters hus like til venstre. Her kom trafikken tettere, og dyrene begynte å løpe fortere – og fortere. Det var bare å klamre seg fast så godt dette lot seg gjøre. Nå så de stedet hvor de måtte ta av til høyre. Kamelene fulgte eslet og ingen behøvde å tenke på å dirigere dem. Der var veien opp til templet – der sto syklene!

De betalte Ali som avtalt, skjønt han hele tiden forsøkte å fordoble eller tredoble beløpet.

- Ikke tale om – en avtale er en avtale! Her har du pengene dine!
Hold fred!
- Jeg har syv barn!
- Det sier dere alltid – det vanlige er tre!
- Kan dere ikke hjelpe meg?!
- Vi har nettopp hjulpet deg!
- Bare hundre pund mer?
- Nei – du har fått det du skal ha!
- Vet dere hva dyreforet koster i dag?
- Jada, slikk og ingenting!
- Det er ikke sant – dyrene spiser oss ut av huset!
- Tull – det er du som spiser opp pengene vi gir for dyrene!
- Jeg har en gammel mor og en gammel far!
- Tull – de er sikkert døde for lengst!
- Hva med eselet? – Dere har glemt å betale for eselet!
- Vi har aldri avtalt noen pris for eselet!

- Det kommer alltid i tillegg!
- Ikke i dag! – Adjø, Ali, hils din gamle mor! Allah velsigne deg og dine syv sønner!
- Jeg har ikke syv sønner!
- Du sa det jo?
- Jeg sa jeg hadde syv barn – mange er døtre!
- Jeg tror deg ikke! Salaam, salaam!

Sannelig forsøkte han å ri ved siden av dem da de omsider kom seg på syklene. Men de ble for raske, og snart var Ali ute av syne og ute av minne.

*

Litt lenger fremme, like ved inngangen til det store minnetemplet for Ramses II, fant de kafeen der det var kaldt øl å få kjøpt. Ved bordet like overfor dem satt en kraftig utseende egypter i skinnende hvit kjortel, en såkalt jalabiya. Ellers hadde de stedet for seg selv så lenge. Turister strøk forbi i drosjer eller på sykkel, noen tok av til templet for Ramses II, det lå like ved.

Det kalde ølet gjorde underverk i tørstige kropper. Deretter bestilte de te, store glass med sterk egyptisk te og mye sukker.

Mannen med kjortelen nikket til dem og vinket med hånden. Nå kom han bort til bordet deres, satte seg og bestilte en øl til for seg selv. Han var fra landsbyen New Gournna ikke så langt unna, den de hadde bygget for beboerne av Old Gournna, som de kalte noen ruiner av på andre side av veien, den løp langs hele fjellsiden. Han var selv født og oppvokst der. Etter

en stund med utspørring om munkenes opphav og identitet kom han omsider til saken: Var de interessert i å kjøpe antikviteter? Han fisket samtidig opp av lommen en usjabt av samme slaget som de hadde fra før - dr. van Balens lille statue. Den var i blå fajanse, med hieroglyfer på.

Andreas studerte den nøye - på baksiden hadde den samme innskrift som den i hans egen lomme. Han tok denne opp, og viste den frem, til egypterens store forfjamselse. "Jeg tilhører Nefertiti" oversatte Andreas freidig.

- Hvor har dere fått denne fra?
- Fra en venn av oss ... har du sett den før, kanskje?

Egypteren ble sittende og granske Andreas. Det virket absolutt som han hadde sett den før.

- Hva ville du gi for denne, spurte frateren overrumplende.
- Den er verdifull ...
- Hvor mye?
- Jeg samler ikke ...
- Nei - du selger!
- Alle her har noe å selge ... det dukker stadig frem nye gjenstander ...
- Men de har ikke alle tilhørt Nefertiti ...?

Egypteren så bort. Så trakk han opp av en annen lomme nok en gammel gjenstand. Det var et Horusøye, til bruk som smykke, et pendent.

- Hva synes dere om denne?
- Den ser dyr ut ... Det dreide seg om et nydelig arbeide i metall, belagt med glass i forskjellige farger.
- Ja, dyr er den ...
- Og hvor stammer den fra?

- Ingen vet – slike spørsmål er helt urealistiske, gjenstander som denne sirkulerer gjerne i mange år før den finner en kjøper ...
- Er det mye gammelt gods i sirkulasjon i Luxor?
- Massevis ...
- Men bare noen få har tilhørt Nefertiti!

Egypteren begynte å bli uroligere nå.

- Vil dere ikke si hvor dere fikk tak i denne? Han pekte på usjabtien som Andreas holdt i hånden.
- Den tilhører en venn ... En du kanskje kjenner?
- Hvorfor tror du det? Han smilte ikke lenger nå. Han begynte tydeligvis å oppfatte Andreas som en fiende.
- Hvor mange har du vist den til?
- Mange ...

Egypteren så langt fra fornøyd ut. Han likte ikke dette. Oppmerksomheten rundt graven kunne lett bli så stor at det offentlige ville sette inn mye mannskap for å finne den. Og da var trolig eventyret slutt. Det var ikke slik de hadde tenkte seg det. Professoren fra Nederland kunne ha veltet hele saken deres, men det hadde han ikke fått anledning til å gjøre. De hadde måttet sette en stopper for hans fremferd.

- Si meg: Har denne tilhørt professor van Balen?
- Kjenner du ham? Andreas styrte unna spørsmålet.
- Vi kjenner alle som arbeider her, og alle som kommer og går ...
- Så du har sett den før? Frateren ga seg ikke.
- Svar først på spørsmålet jeg ga deg! Men frateren lot ham bli i det uvisse. I stedet fortsatte han:
- Var det du som ga den til ham? Egypteren skvatt denne gangen.
- Hvor er han blitt av? Alle leter etter ham!

- Dere og? Samtalen begynte å ta en personlig vending - var dette klokt?
- Vi er bare turister vi ...

Egypteren fotograferte dem med øynene. Han trodde ikke et ord av det siste Andreas hadde svart. Og frateren på sin side var ikke i tvil om at han kjente nederlenderen. Han gjorde et siste forsøk:

- Hør, hans kolleger og venner leter etter ham, hans familie, konsulen er kommet fra Kairo - er det ingenting du kan hjelpe med?

Egypteren gjorde tegn til kelneren, betalte for seg, tok gjenstandene sine med seg og forsvant i retning av toilettet. Han likte seg ikke lenger, var åpenbart redd for å bli trukket inn i noe han ikke ønsket.

Nå kom flere turister for å slukke tørsten, i bil, på sykler og noen til fots. Klokken nærmet seg 14.00 og varmen var intens. Det var nesten fullt rundt de avlange bordene nå. Her kunne høres mange ulike sprog, forskjellige ansiktstyper og kroppsbygninger var å se, likeledes et stort utvalg i klesmoter. De aller færreste hadde kledd seg riktig i varmen, med lin eller silke. Altfor, altfor mange brukte mørke farger i stedet for hvitt. Hodeplaggene var av det mangelfulle slaget. Unntaket var de asiater som hadde med seg en parasoll. Frateren og pateren skilte seg ut i så henseende, de var antrukket etter klimaet og godt beskyttet mot solen. Andreas' briller var av et gammeldags slag, runde og svært mørke. Rafael brukte en nyere modell.

Kelneren - om kunne kalle ham det - var en ung mann i fotsid hvit kjortel. Han løp fra bord til bord med brettet fullt av ølflasker og glass med te, han snakket litt av forskjellige sprog. Andreas viftet med noen sedler med egyptiske pund, og han kom pilende bort til dem med en gang. Kunne

han si dem hvem den eldre egypteren hadde vært, han som satt her for litt siden, han kraftige, tykke og bestemt utseende. Han var fra New Gourna, svarte han uten å nøle, en av Babassoulfamilien. De hadde bodd her i Old Gourna inntil landsbyen ble revet av arkeologiske årsaker. Han pekte mot fjellet på andre siden av veien, der lå fortsatt husrester tilbake her og der. – Det var de som i 1881 hadde oppdaget hulen med alle mumiene av de store faraoene. – Meget rik familie, la han til, og svært innflytelsesrik ...

*

Fra fergen over til Østbredden så de rett mot Vinterpalasset. I ettermiddagssolen skinte og funklet den som et Soria Moria slott. Her hadde mennesker fra hele den lærde verden satt hverandre stevne i 1922, året da Howard Carter endelig fant kong Tuts grav. Her var også konge- og fyrstehus rikt representert. På sett og vis kunne man sammenligne situasjonen den gang og nå, mente frateren. Gruppen de hørte til besto av lærde som hadde tatt imot regjeringens tilbud om en ukes kulturreise til Luxor og omegn fordi de på en eller annen måte var knyttet til institusjoner hjemme som hadde interesse av det funn som angivelig hadde funnet sted her og som de alle kjente til.

Dette hadde langsomt gått opp for både frater Andreas og pater Rafael, i begynnelsen visste de ikke noe. Det begynte med denne statuetten, usjabtien, etter den nederlandske professoren som nå var vekkt. Det fortsatte med mistanken om hva som var Jasons egentlige misjon her nede. Så fulgte Hanno Cornelius Schwartz, dernest Lord Pratt. Rosati og Levi var diskrete nærvær begge to, men med øyne og ører åpne for alt som skjedde

rundt dem. Rosati hadde dessuten gode kontakter med det italienske arkeologiske miljøet her nede. Bloom og Le Roy var for outsiders å regne sett fra de to brødrenes perspektiv, men neppe i virkeligheten. I Luxor lå det kjente egyptologiske senteret Chicago House hvor Frederic Bloom hadde vært flere ganger på visitt etter middagen på Vinterpalasset. Le Roy hadde fått besøk fra den franske arkeologiske kontingenten, de kom også ved kveldstid. – Alt i alt var alle opptatt av Nefertitis grav på en eller annen måte.

Unntaket var selvsagt dem selv, to karmelittmunker fra St. Øysteins kloster i Gamlebyen i Oslo. De var blitt dratt inn i dette i og med usjabtien som frateren hadde funnet i dr. van Balens kupe. Ingen av de andre i gruppen var så involvert som disse to. Og det skyldtes selvsagt frater Andreas som hadde tatt hånd om gjenstanden med innskriften og som bar den på seg hele tiden. Han brukte den til å etablere kontakter omkring det påståtte funnet, slik uttrykte han det selv. Rafael var ikke så sikker på at dette var helt nødvendig – kanskje var ikke denne leken så uskyldig og ufarlig som frateren lot til å forestille seg.

Men så hadde selvsagt Vatikanets museumsdirektør – nok en gammel venn av Rafael - ringt og forhørt seg om hva som foregikk. De kjente selvsagt til ryktene som svirret. Sant å si hadde de svirret såpass lenge at diverse museer og universiteter hadde sendt folk av sted for å se nærmere på saken, som det het seg. I virkeligheten var de selvsagt ute etter å få del i byttet, om dette da lot seg gjøre. Vatikanet hadde ikke hatt slike holdninger, i hvert fall ikke foreløpig. Men de hadde en godt begrunnet mistanke om at alle de andre institusjonene som var representert slett ikke var interessert i at egyptiske myndigheter skulle komme først til funnet, slett ikke. For da ble det ikke noe til overs for dem selv. Ergo var det tegn til rivalisering

mellom medlemmene på denne ekskursjonen – ingen turde helt stole på de andre, enn mindre betro seg til dem. Unntaket var derfor de to munkene som tilsynelatende ikke hadde planer om å forsyne seg – men som likevel var de første som fikk en smakebit av byttet i hendene, ved en slags skjebnens ironi, skjønt ingen av dem trodde på skjebnen. Det var nettopp deres uskyld Vatikanet hadde satt sin lit til.

Slik oppsummerte de situasjonen da fergen omsider skulle gå fra Vestbredden. Men avgangen ble noen øyeblikk forsinket. For et esel med oppakning kom traskende ned mot landgangen uten fører. Nå gikk den om bord som den pleide, og fant sin vante plass, med hodet vendt mot Østbredden der noen trolig ventet på den. Ingen reagerte på det hele, unntatt turistene, selvsagt. De tok det i tur å rose og klappe dyret, som lot til å være helt uaffisert av folk omkring den.

Så dro de.

Fra midt ute på Nilen kunne de se en hel armada av seilbåter – feluccaer – som hadde lagt fra land grunnet en ettermiddagsbris som var svært velkommen. Det blåste litt i øyeblikket, og båtene hadde god fart. Der for de opp og ned Nilen akkurat som slike båter alltid hadde gjort det. De fleste hadde turister om bord, reisende som hadde tid til å unne seg et lite eventyr på den berømte floden.

Rafael vendte seg med ett mot frateren:

- Hva med lektor Helle – har vi ikke glemt ham i sammenhengen?
- Ikke jeg – hadde du?
- Ja ...
- Han er en meget intelligent og særdeles farlig mann, Rafael.
- ??!

- Husk han tok livet av en lang rekke potensielle rivaler til sin rolle som arvtager til den bysantinske tronen ... du har da ikke glemt Istanbul?
- Nei ... jo, faktisk hadde jeg det.
- Har du langt merke til stokken han bruker?
- Hvordan da?
- Den skjuler et tynt og svært spisst sverd, dette kan utløses ved å trykke på en knapp under håndtaket!
- Hvordan i all verden vet du dette?
- Jeg tok redskapet i øyesyn da vi hilste på ham i frokostsalen – han merket ingenting.
- Herregud! Er det mer du har holdt for deg selv?
- Jeg har grunn til å tro at denne Pimen fra Katarinaklosteret på Sinai også er bevæpnet ...
- ??
- Med en lengre dolk ...
- Hvor så du den?
- På innsiden av den ene støvelen hans – han var uheldig og trakk munkekutten litt for langt opp da han skulle reise seg fra bordet ...
- Jeg må si du har øynene med deg!
- Beklager – jeg bare er slik ...
- Tror du han er ekte munk eller en utkledd profesjonell livvakt?
- Aner ikke – jeg tror også han hadde et eller annet i armhulen på venstre side ... kanskje en aldri så liten revolver!
- Men hva slags oppdrag er de i? Man drar ikke på ferie med en dobbelt bevæpnet livvakt?
- Vel, mange har våpen i vår gruppe!
- Jason!

- Lorden!
- Hanno?
- Aner ikke – han sover vel med en revolver under hodeputen ...
- Andreas – hva er det vi er dumpet opp i?
- For tidlig å si, *padre* – men vi står midt i det hele, om du vil – vi er en slags nøytral part, uavhengige, uskyldige, og så videre ...
- Og alt dette vet ikke Vatikanet noe om?
- Ikke enda – de har ikke gjort annet enn å be oss om å følge med, "observere" var et ord de brukte. De vet ikke at vi sitter på det eneste bevis fra funnet så langt, bortsett fra det vi fikk se i mumifiseringsmuseet og det som egypteren nettopp viste på kafeen.
- Dette med usjabtien er det mange som vet, mange nok til at alle etter hvert kan ha fått vite det ...
- Men vi vet jo ikke hvor graven er?
- Vi vet mer enn de andre ...
- Tror du – fordi du har lest om denne Omm Sety!

Pateren ga Andreas et stikk med albuen i siden. Men frateren var urokkelig i sin tro på dette sporet – det var det eneste de hadde. Og de hadde delt det med de andre da de fortalte Hanno om denne kilden.

*

Middagen forløp som vanlig. Nesten alle var til stede. Unntaket var Martha Sordi som var invitert til middag hos den italienske arkeologiske delegasjonen her nede, og Le Roy som spiste hos franskmennene. Lektor Helle satt ved et bord litt avsides, sammen med denne Pimen som Andreas

aldri følte seg sikker på om var munk. Men det samme ble nok også sagt om ham selv, munken fra Oslo som Hermine hadde sammenlignet med den unge Indiana Jones. Hvorfor lektoren fra Bergen som lekte bysantinsk keiser skulle dukke opp akkurat nå, var et mysterium for seg. Tilfeldig? Det var umulig å si, tiden ville vise.

Guiden og reiselederen stakk innom for å forkynne at morgendagens ekskursjon var til templet i Abydos, et mål hun sterkt anbefalte. Hun hadde ingen nyheter om den forsvunne professoren fra Nederland. Politiet arbeidet med saken, kunne hun opplyse, konsulen hadde vært her dagen før for å treffe myndighetene og de nederlandske arkeologene. Dagen etter ville bli fri for å gå på shopping i Luxor, og til å få et gjensyn med steder de ønsket å se om igjen.

Ved kaffen på terrassen møttes de som før: Hanno, Lord Pratt, Jason og de to munkene. Først ville de vite hva Andreas, som angivelig var kokk, hadde å si om det egyptiske kjøkkenet. Jo, bortsett fra at den kunne være litt tung på grunn av mye olje, var det bare godt å si: Råvarene var ferske og det var ikke lite i en moderne verden der alt hadde vært dypfryst, vakuumpakket også videre. Frukt og grønnsaker var av beste kvalitet. Og vinen? Nei – den smakte ikke drue, men frukt! Her var best å kjøpe utenlandske produkter. Brennevinet var stort sett billig imitasjon og burde unngås.

- Er vi kommet videre med Nefertiti-mysteriet? Det var lorden som satte tonen. Han så først på Jason.
- Ja - og nei. Deler fra et funn dukker stadig opp og myndighetene leter febrilsk, de er redd for at funngjenstander skal forsvinne ut av landet og omsettes for enorme summer – noe oppdagerne jo helst ser. Situasjonen er sant å si fortvilende ... men de har trening i

akkurat dette, det skjer jo hele tiden. Likevel, de sitter helt fast denne gangen. De har ikke råd til flere vakter og etterforskere ...

- Tror de at det dreier seg om Nefertitis grav?
- De anser det som mulig ...

Lord Pratt var litt tilbakeholden med opplysninger. Han hadde gjort en del undersøkelser på egen hånd, mest i museene og blant vaktene i Karnak.

- Karnak?!
- Ja – de er mange og har god oversikt ...
- Og hva hadde de å si?
- Mot en god del bestikkelser – bakshish – kunne de opplyse at det var gjort et sensasjonelt funn for en tid tilbake, og, ja, at det var knyttet til Nefertitis navn, at ting var dukket opp, at ting trolig var kommet på avveier – og så videre.
- Hadde de ikke varer til salgs, slik de pleier?
- Jo ... men ikke fra dette funnet – og det de viste frem var sikkert moderne kopier. Det verste er dette at de hele tiden har masse å selge, men det er produsert i går. Gjenstandene er så dyktig laget at det er umulig å si om de er ekte, bare spesialister ser det. For å være hyggelig mot dem kjøpte jeg en oljelampe fra gresk tid, neppe antikk ... ikke tør jeg ta den ut av landet heller, kontrollen ved flyplasser og grenseoverganger er skjerpet.

Hanno hadde ikke større å si. Han hadde rukket å besøke de tyske arkeologene som arbeidet her nede, og de bekreftet det alle andre hadde sagt. Men mer visste de ikke. De mente at nederlenderne var dem som kom funnet nærest siden professoren deres var forsvunnet. På dette punktet var de urolige. Noe alvorlig kunne ha tilstøtt ham dersom han hadde dumpet over graven på en eller annen måte. Hva om han ikke hadde gått med på å

holde dette skjult for myndighetene? Hva om gravrøverne satset alt på å eksportere mest mulig og bruke omsetningen til egne formål, hva disse enn måtte være? Lorden hadde jo antydnet at det trolig dreide seg om krigen i Midt-Østen. Jasons nærvær kunne også tyde også på dette. Han skvatt litt ved disse siste ordene, men han motsa dem ikke.

- Og hvor langt er dere kommet? Han henvendte seg til munkene, greven og den unge Indy, som alle kalte dem. Andreas svarte med et praktisk spørsmål:
- Vil dere bli med oss i morgen kveld – vi vil forsøke å ta oss ned i grav nummer 55?

De tre var med på det. Først måtte de til museet og skaffe seg adgang til nøkler. Så måtte de møtes i Dalen sammen med noen pålitelige vakter, om slike da fantes. Men Jason insisterte på at myndighetspersoner også skulle være med, det var hele hans oppgave her nede: Å se til at funnet ikke havnet på feile hender, noe Lord Pratt sa seg hundre prosent enig i. Dette var noe de andre pent måtte akseptere. Men både Lorden og Hanno virket mindre begeistret for dette enn Jason og munkene. Slike ble det tre mot to og saken var avgjort.

Unge og gyllenbrune kelnere kom nå med kaffe og konjakk, og sigarer for dem som ønsket det. Hanno hadde tatt med sitt eget forråd av slike, små og meget velluktende sigarer fra Havanna, Jason foretrakk å fortsette med sine elskede sigaretter. Pateren lot seg friste av Hanno, frateren takket nei, det gjorde også den engelske lorden.

Nyheter om mumien som var på frifot i Vinterpalasset hadde ingen av dem hørt mer om, hotellets direksjon beklaget de to opptrinnene, men det burde være over for denne gang. De regnet med at det var en spøk, ba innstendig gjestene om ikke å skyte inne i palasset – de kunne treffe noen,

hvilket de også hadde gjort uten at noen visste hvem det var. "Velkommen til Egypt" var deres tolkning av spøken, noe ingen av gjestene kjøpte. Hendelsen hadde skremt vettet av noen argentinere, de var nå reist hjem hele bunten. Direksjonen ville ikke vite hvem det var som hadde skutt, om vedkommende hadde bæretillatelse, og så videre. Denne lille gruppen forskere var forskjellig fra det vanlige klientelet og det var viktig for dem at de reiste hjem med gode minner fra Egypt og med appetitt på mer av det samme. De var dessuten regjeringens gjester.

Frater Andreas innlemmet de andre i det han hadde oppdaget i hagen ved foten av branntappen – blod og stengte dører til uthusene. Men med alle de ansatte som kom og gikk og som hadde kompliserte timeplaner og turnuser, var det ikke verd bryet å finne ut om noen var blitt skadet de siste dagene og måtte sykemeldes. Dessuten hadde de ikke tid til slikt. Oppholdet varte ikke så mange dagene til og de måtte konsentrere seg helt om mysteriet rundt Nefertitis grav.

- Fant du blod på bakken? ville Lorden vite.
- Ja – på stenhellene på gangstiene ... ikke mye, men noen er blitt truffet.
- Jeg har alltid vært flink å skyte, mumlet Lord Percival med seg selv. Hva med Jason? - Jo, han hadde klart seg så langt, men aldri skutt på mumier før ...
- Har dere ikke slike i Israel?
- Nei – våre mumier er levende, helst rabbinere ... han humret med seg selv.

Resten av kvelden gikk med til å samtale om alt mellom himmel og jord. De trakk seg tilbake, som lorden kalte det, rundt klokken 10.30. Nå gikk de hver til sitt. Og det gjorde de fleste av de andre gjestene. Her var

folk fra alle klodens hjørner, høy og lav, alle som hadde råd til å bo på et sted som dette. Mange av dem var sikkert kommet hit av kjærlighet til gamle egyptiske mysterier. Men ingen av dem visste at nye mysterier var like virkelige – og mye farligere. De andre gjestene hadde ingen direkte kontakt med den vitenskapelige gruppen fra Kairo, de visste knapt at de utgjorde noen gruppe.

Kvelden var varm, en svak bris fra øst lettet litt på trykket som hadde vart i noen timer nå. Fra le Corniche hørtes alle de vanlige ropene fra hestedrosjer og taxisjåførere, ikke minst fra alle som ville lokke turister ut på Nilen ved nattetid i sin felucca. Gjestene utvekslet historier om hva de selv – eller bekjente av dem – hadde opplevd der ute. Noen vinket til en eller annen kontakt de måtte ha fått seg blant lokalbefolkningen. Her var det tale om *upstairs/downstairs*. Men noen lot seg friste til et aldri så lite dykk ned i de innfødtes verden.

*

Pater Rafael hadde lest *Completorium*, det latinske nattoffisiet, nedkalt velsignelsen over palasset og alle som bodde der, Andreas i særdeleshet, og bedt hans verneengel om å ta godt vare på villstyringen. Hvor mange verneengler frateren brukte opp under disse utenlandsoppholdene deres, var umulig å si – men det var alltid mange å ta av. For pateren var dette med verneengler noe svært reelt, han hadde hele livet følt - og erfart - seg beskyttet og hjulpet, uten at han hadde andre forklaringer på dette en nettopp "verneenglene" – et for ham åpent ord, som han kalte det - en tro

han hadde lært som liten i Spania og som satt dypt i ham. Han visste at Andreas ba for ham i samme stund, dette ga ham ekstra styrke.

Rafael gjorde korsets tegn foran reiseikonet på nattbordet og ville til å legge seg. Fra sengen kunne han se over til den flombelyste Vestbredden, dens templer og graver. – I det samme banket det på døren, først varsomt, senere mer bestemt.

Der sto Jason.

- Kom, *pater* – noe er skjedd!

Inne hos dr. Levi var alt som det skulle – bortsett fra at hun sto ved siden av sengen og pekte på noen som lå der. Det tynne sengeteppe var trukket over hodet på vedkommende, men det var ingen tvil om at det dreide seg om et menneske. Nå gikk hun resolutt bort og dro sengeteppe til side. – Der lå mumien!

De sto nå rundt denne, som rundt et dødsleie. Der kom også frater Andreas i en hvit jallabiya han hadde kjøpt i Kairo. Flere innfant seg i minuttene som fulgte. Dersom noen trodde de kunne skremme bort hotellgjester ved så enkle knep, så fikk de tro om igjen, mente dr. Levi. Resepsjonen ble omgående kontaktet, folk kom derfra i all hast. De beklaget i dyre dommer, virket oppriktig fortvilet. Politiet skulle forhøre alle de ansatte, helt sikkert – *Allah, Allah, Allah!!* Dersom de ansatte fikk vite om dette, ville de sikkert slutte alle sammen.

- Og mumien? Jason løftet den lett fra sengen, den veide nesten ingenting, så la han den fra seg igjen.
- Vi kan plassere den i bagasjerommet nederst i kjelleren, der er den helt trygg! Dette forslaget kom fra en av administrasjonens menn. Dessverre var det litt forhastet. For de var overtroiske som alle

egyptere er det. Dette tålte ikke nervene deres, et par av dem skalv på håden, en la armen om skulderen på en annen. – Hvem av dem skulle bære den ned? – Ingen av disse, lot det til.

- Neida – gi den til meg! Replikken kom fra frater Andreas.
- Og hva skal du med den? ville dr. Levi vite, hun holdt hodet kaldt.
- Passe på den så lenge, i håp om at eieren vil lete etter den ... forhåpentlig får jeg et gløtt av ham? Hun visste ikke hva hun skulle si til dette.

Nå kom Hanno. Han hadde hørt det siste som ble sagt og var sterkt uenig:

- Dette høres ikke trygt ut – la meg ta hånd om den!
- Den er tryggere hos meg! Denne påstanden kom fra Lord Percival som plutselig sto der men den lille revolveren i hånden. Nå så alle på ham.
- Gi den til oss! Der sto lektor Helle og denne Pimen. Helle støttet seg på stokken sin og så meget bestemt ut.
- Og hvem er så De? Ville flere av dem vite.
- Mikael Johannes Palaiologos er navnet! Jeg er i min fulle rett til å ta vare på hva jeg vil!!

Alle stirret vantro på denne ukjente skikkelsen.

- Vi kan diskutere dette senere – jeg tar vare på den så lenge! Og før noen fikk summet seg hadde frater Andreas løftet mumien fra sengen, lagt den over høyre skulder og forlatt rommet.

De andre sto tilbake og måpte. Skulle munkekokken fra Oslo ha den liggende i sengen ved siden av seg i natt? Var han nekrofil – geistlige var jo i stand til det meste? Det manglet ikke på forslag, fantasien kokte og det

gjorde også grådigheten, etter alt å dømme. Underlig hvordan gammelt egyptisk gravgods kan få moderne mennesker ut av balanse, forvandle dem til griske gribber og glupske ulver.

Ingen prøvde å stanse frateren. De hørte et knepp fra låsen på døren inn til værelset hans – og det var det. Så gikk de hver til sitt, for annen gang denne kvelden. Før pater Rafael sovnet, hørte han det banke forsiktig på døren igjen. Der sto frateren med mumien sin:

- Vi plasserer den hos deg så lenge – her finner ingen på å lete etter den!

Rafael var lamslått. Han vinket begge innenfor og lukket raskt døren. Korridoren var helt folketom.

- Men hvor skal jeg gjemme den?
- I klesskapet, selvfølgelig! Der er det en lang hylle som er ganske dyp – du ser den når du åpner dørene. Vi legger den der!

Som sagt så gjort.

- Slik, ja. Nå har vi skapt en klenodiehylle, for å si det slik ...

Mumien var ikke mer enn 160 centimeter høy, svøpt i gamle og grå linstrimler, mange meter av slike, ikke tung, sikkert i god forfatning. Rafael var ikke helt sikker på at han forsto noe av dette.

- Hvorfor i all verden beskytter du denne gjenstanden – mot hvem?
- Fordi de alle ville rulle den ut og lete etter verdigjenstander, *padre mio* – egypterne la ofte smykker på den døde, her kan det være tale om verdier. Tenk på hvordan gravrøverne i gammel tid skar opp mumiene, rev dem helt åpne, ødela dem totalt i håp om å finne skatter de kunne omsette, noe de oftest gjorde.

Rafael så ikke særlig glad ut der han sto. Mumien begynte å bli nærgående, skulle han være helt ærlig.

- Tør du ikke sove alene med den? Andreas så spørrende på sin monastiske storebror.

Rafael svarte ikke straks – så kom det omsider:

- Kan jeg sove hos deg denne natten – den første natten, mener jeg, så ser vi hva som skjer i morgen ...? Alle rommene har to senger, så det er plass til oss begge.

Andreas skjønnte:

- Jeg sover heller her hos deg – de som måtte komme på besøk hos meg i natt, vil bli skuffet.

Rafael gjorde klar fraterens seng og begge la seg. Andreas sov tungt og fredelig, ingen snorking, ingen mareritt. I det Rafael begynte å slappe av og merket at søvnen seg på, reiste han seg brått i sengen – og spurte ut i mørket:

- *Indy!! – frater!! – Andreas!!!*

Det kom et slags grynt borte fra den andre sengen.

- Tror du det kan være Nefertitis mumie, fra denne graven som ingen av oss har sett? – Det er ikke umulig. Er det derfor alle vil ha den???
- Sov, pater – vent og se – dette er Egypt – alt kan hende ...

Så ble det helt stille der borte fra. Rafael sovnet momentant, takknemlig over at lillebroren passet på ham – om det da ikke var mumien han passet på?

- Sov, dronning Nefertiti – sov i fred *in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti ...*

Dette var hans siste bevisste refleksjon denne dagen.

TREDJE DAG +

Samme kveld hadde Hermine van der Meer reist over til landsbyen Nye Gourna, til brødrene Babassoul og deres klan, de yngre kjente hun noen av, grunnet forskjellige forhold som hadde lite med arkeologi å gjøre, unntatt i en meget utvidet forstand. En av de unge, han de kalte Zaid, hadde armen i bind, han måtte ha vært utsatt for en eller annen ulykke, albuen var godt bandasjert. Naguib, hans bror, var derimot like kjekk og sprek som hun pleide å finne ham.

- Hva er skjedd med Zaid?
- Falt fra motorsykkelen ... bare en bagatell ...

Hun ba om å få treffe Abdel eller Makhmoud, de to omfangsrrike brødrene som eide dette store og kostbare huset, hvis familier bodde her. Hun ble bedt inn og servert en kopp te mens de ventet på husets herre.

Makhmoud innfant seg etter noen minutter og tok en kopp sammen med henne. Ungdommene forsvant som dugg for solen, det var ikke dem hun var kommet for å treffe, dessuten visste hun at hun ville treffe dem igjen ved en senere anledning. Dette med armen til Zaid var jo en strek i regningen, han var den hun likte best av de to unge: mørkhudet, høy, bredskuldret, spenstig og alt det andre en kvinne ønsker seg fra yngre menn, for ikke å snakke om hans private gaver, de var av det rause slaget. Hun lurte svært på om "brødrene" som de bare kaltes, kjente til denne forbindelsen mellom henne og familiens yngre medlemmer. At det var denne familien hun var kommet i kontakt med, var alt annet enn tilfeldig, siden begge parter hadde arkeologiske interesser.

Hva bragte henne hit denne ettermiddagen?

_ Joos van Balen! Når så dere ham sist? Jeg spør fordi han er forsvunnet og etterlyst, noe dere sikkert vet, og fordi det var jeg som satte dere i kontakt med hverandre. – Når så dere ham sist?

- *Det er lenge siden, i fjor en gang, om jeg husker riktig ... Makhmoud stirret fraværende ned i glasset med te.*
- *Det gjør du neppe – han var på vei til Luxor med toget fra Kairo og siden har ingen sett ham! Han ringte meg samme morgen, jeg ventet ham til lunch dagen han ankom. Men så kom han ikke. Jeg tenkte at han kunne ha tatt veien hit?*
- *Nei, vi har også lurt på om han ville dukke opp i år ...*
- *Har politiet vært her? Makhmoud skvatt aldri så lite ved lyden av dette ordet.*
- *Nei – ikke ennå ...*
- *Ikke den nederlandske kunsulen?*
- *Nei ... ikke han heller!*

Mahmoud rakte henne sukkerkoppen, og hun forsynte seg med noen skjær ekstra. Så skiftet hun tema:

- *Alle de store bomullsrullene du har liggende ute på plassen foran huset, hva skal du med dem?*
- *Vi skal sende noen møbler til familien i Aswan ... de var dyre og vi vil helst pakke dem godt ...*
- *Noen av det lignet på lin?*
- *De er til mindre gjenstander ...*

I det samme kom broren Abdel. Han hilste og satte seg. Hermine forklarte kort hvorfor hun var kommet.

- *Det var jeg som satte van Balen i forbindelse med dere angående nye graver i Kongenes Dal – og nå går ryktene overalt, til og med gjenstander som kan stamme fra en grav er i sirkulasjon!*
- *Dette skjer hele tiden, dottoressa, hver gang noen får tak i noe, så sies det at funnet er fra en grav ... Abdel slo avvergende ut med hendene.*
- *Jeg har sett en usjalti med innskriften "Jeg tilhører Nefertiti"!*
- *Hvor?*
- *Hos en besøkende fra Norge – han påstår å ha fått tak i den i Kairo ...*
- *Hvordan ser denne nordmannen ut?*
- *Han er ung, kledd i kaki og med tropehjelm på hodet, ikke særlig høy av vekst, vennlige øyne ... romantisk ... alltid sammen med en vakker spansk greve som sier at de er munkes ... dårlig kamuflasje, spør du meg!*

Brødrene så på hverandre.

- *Da har jeg også sett den, sa Abdel mens han rørte ut sukkeret i teen.*
- *Hvor?*
- *På kafeen like ved Ramses II's tempel!*
- *Traff dere ham der?*
- *Ja ... man han samler ikke ... dette handlet om noe annet, så vidt jeg skjønnte ...*
- *Hva da?*
- *Rykter som går ...*
- *Rykter?*
- *Ja – det vanlige ...*
- *Er de bare rykter?*
- *Vel – noen finner jo noe hele tiden her nede ...*

Hermine konsentrerte seg om teen så lenge, dette var underlige saker. Van Balen måtte ha tatt kontakt med disse to brødrene før han forlot Kairo. Hadde noen i Kairo bortført ham der nede, like før toget gikk fra Giza? Kairo var for stor til at det lot seg gjøre å lete etter ham der, Luxor ble en annen sak. Pokker! Hva skulle hun gjøre? Hun stolte ikke helt på noe av det brødrene sa, noe de nok følte. Kanskje opplevde de henne som en trussel fra nå av? Ville de få ubehageligheter fra politiet? Hun kunne ikke fri seg fra følelsen av at det var her, hos denne familien, at svaret på gåten lå begravd. De var kjent for å selge antikviteter, og da gjorde de også sine funn, hvor store var det ingen som visste.

- Hva har dere til salgs i øyeblikket? Ville hun gjerne vite.
- Ingenting ... Abdel slo ut med hendene, broren fulgte etter.
- Hør – Joos var opptatt av mysteriet rundt Nefertitis grav. Dersom dere skulle hjelpe ham å lete hvor ville dere begynne?
- I Dronnigenes Dal – er ikke det opplagt?
- Nei, det er det ikke. Hun kan like godt være gjemt i Kongenes Dal – dere vet at mange har trodd hun er kvinnen i grav 35?
- Hun er ikke kvinnen i 35, mumlet Abdel mens han så på broren.
- Hvorfor det?
- Hun ligner for lite på avbildningene ...
- Men de er overdrevet, forvrengt – akkurat som med Akhnaton!
- Ikke de bystene som hele verden kjenner ...
- Hvor ville dere lete?! Hun lød bestemt nå. Hermine hadde for lengst drukket ferdig teen og satt med hendene på fanget. Husk – det var jeg som sendte Joos til dere i utgangspunktet!
- Beklaget – vi vet ingenting!

Nå ble det med ett de to brødrenes tur til å spørre:

- Forresten - hvem vet at du er her?
- Ingen ...

I det samme følte hun at dette kanskje ikke var det klokeste svaret hun kunne gitt. Skulle hun legge til at de i arbeidsleiren selvsagt var informert, de ventet henne hjem til kvelds. Hermine lot det være, det var dessuten ikke sant, selvsagt var det ikke sant, denne forbindelsen var av det helt hemmelige slaget.

Nå reiste hun seg for å gå. Gad vite hvor mange funn som hadde finansiert dette store huset? Her var bare luksus å se: dyre møbler, dyre tepper, store speil, og mye annet. To av ungdommene dukket opp i det samme, de skulle følge henne ut. Det passet for så vidt godt, for hun kunne tenke seg å gjøre en privat avtale med dem, en om gangen, selvsagt. Kanskje det passet at Naguib ble med henne hjem?

Han takket straks ja til invitasjonen, slik han jo pleide å gjøre det. Naguib var alltid villig, store sterke og vakre Naguib. Han var den eneste av guttene som klarte å tilfredsstille henne så mange ganger hun bare orket, og med samme barnlige og uskyldige glede hver gang. Men så var han ikke annet en et stort barn, stolt av sin manndom, den var fortsatt ny og spennende for ham, selv om hun ikke var det. Siden van Balen ikke var kommet, kunne hun like gjerne tilbringe kvelden med Naguib ...

Da han førte henne gjennom korridoren på vei ut til gårdsplassen, lot han henne gå først. Innen de nådde frem til døren kjente hun de kjære og sterke hendene hans om halsen, slik hun var vant til. Men dette fikk vente litt, hun kunne ikke la ham elske henne her. Så merket hun at noe galt var på ferde. For grepet hans ble sterkere og sterkere. Hun prøvde å skrike, men fikk ikke frem en lyd. Hun prøvde å vri seg rundt, med det gikk ikke. Hun ville

sparke, klore og bite, men fikk det ikke til – han var simpelthen for sterk. Hendene hans hadde kjærtegnnet henne ofte – men dette var annerledes.

Så svartnet det for øynene på Hermine. Det siste hun så var at Zaid sto i andre enden av korridoren og så på opptrinnet. Han smilte et litt skjevt og underlig smil denne gangen, han som pleide å være som en kjæreste mot henne, smilet hun elsket fordi det alltid varslet at han var glad i henne og så frem til det som ventet – ikke minst belønningen: Unge egyptere trenger alltid penger. Unge egyptere gjør alt for penger: De elsker, de dreper også om de må ... Zaid, hjelp meg ville hun rope, men fikk det ikke til.

*

Hun kom ikke hjem den kvelden, Amira visste ikke hvor hun hadde dratt, men morgenen etter sto bilen hennes der på sin vante plass foran huset. Altså var det bare å vente til hun dukket opp til frokost. Amira hadde en viktig beskjed til henne fra noen turister som hadde vært her dagen før.

FJERDE DAG

FØRSTE SØK

Rafael våknet litt senere enn vanlig neste morgen, fjerde dag i Luxor. Han hadde sovet tungt, tyngre enn vanlig, kanskje fordi Andreas hadde ligget i sengen ved siden av. Han slo opp øynene og så seg omkring. Værelset var elegant – var han hjemme i igjen i Spania, på et av familiens slott? Nei der var det enda elegantere. Her var det tegn til slitasje å spore dersom han så nøye etter. Likevel, Vinterpalassets eleganse ga ham hjemmefølelse for en aldri så liten stund. Var familien hans også her, brødrene, søstrene, foreldre eller besteforeldre? Hvilket av slottene var han havnet i: det i Andalusia, det i fjellene, det nede på sletten, eller det i Madrid? Far var kongens fetter – var de alle invitert til Escorial? Eller var han på besøk hos andre av slekten, de hadde også rikelig med slott.

Endelig snudde han seg på siden og så ut av de franske vinduene. Der så han en rekke luftballonger som svedde over Nilen, sikkert fullstappet av turister. Han reiste seg opp, gikk ut på balkongen og tok inn synet som ventet ham. Det var allerede noen seilbåter å se, en liten bris gjorde dette mulig. Ballongene kom nærmere nå, han kunne så vidt skimte folk om bord. Klakkingen fra hestehover var allerede en fast rytme nede fra Corniche del Nil. De stakkars hotellgjestene som ville ut tidlig ble først overfalt av unge kusker, dernest av kapteiner på seilbåtene, dersom da drosjesjåførene ikke hadde lyktes i å kapre dem først. Dagen før hadde noen slike kommet seg helt inn til hovedtrappen opp til hotellet, en politimann satt og sov like ved. Det gjorde han ikke ustraffet, for Lord Pratt så det hele, klaget det

omgående inn for hotelldireksjonen og fikk politimannen skiftet ut. Slikt skulle ikke skje.

Andreas var stått opp tidligere og var gått inn til seg selv, for sengen hans var tom. Hadde han tatt med seg mumien? Nei, den lå der den skulle ligge, på hyllen øverst i klesskapet, helt inn mot veggen, der de hadde lagt den kvelden før. Hvor lenge kunne den ligge slik? Det beste ville nok være å overlate den til et av museene, helst samme dag. Hvor den stammet fra fikk andre finne ut.

Da Andreas kom inn i frokostsalongen i Vinterpalasset, kunne pater Rafael se at noe ikke var som det skulle.

- Noen har vært inne hos meg i natt og lett etter et aller annet!
- Må nesten være denne usjabtien din som du viser til alle du treffer ...
- Eller kanskje en mumie?

Rafael nøt den svarte morgenkaffen som var den en kjærlighetsdrikk. Små munnfuller, nytetpauser, nye små munnfuller, ingen spising akkurat nå, bare kaffen. Endelig så han opp og inn i de lys våkne øynene til frateren.

- Har de tatt noe?
- Nei, bare lett ... det er sikkert mumien de ser etter, hvem de enn er disse husspøkelsene – de må ha sett at jeg tok den inn til meg selv, men ikke at jeg tok den med til deg ...
- Hvor er denne lille avguden din?
- Her! Han trakk usjabtien opp av bukselommen.
- Hvor hadde du gjemt den?
- I lommen – den lå inne hos deg i hele natt!

Frokosten utgjorde en utfordring for den menneskelige integritet – her var altfor mye av alt: mange varianter av te og kaffe, syv slags müsliblandinger, flere slags fruktjuice, mange slags marmelader, syltetøy av alle slag, all slags frukt, mange typer hvitt eller svart brød, smør av ulike slag, varm mat, egg i forskjellige utgaver, kald fisk, kaldt kjøtt, flere typer salami, yoghurt i flere former, mange slags melk, desserter i et utall fasonger, puddinger, et stort tall søte kaker, epler, appelsiner, kiwifrukt, bananer, mandariner, aprikoser, rosiner, druer av flere slag, fikener, aprikoser, kokosnøttmelk, kokosnøttkjøtt, tomater, grapefrukt, ananas, fikener, dadler. – Valgets kval tidlig om morgenen. En prøvelse for dømmekraft som for vilje. En estetisk utfordring. Et bevis på Egypts fruktbarhet. Et eksempel på mangfold. Et forsøk på å behage besøkende fra hele kloden. Gjestene ble oppmerksom på utvalget etter hvert, hver morgen oppdaget de nye sider ved frokostmenyen.

Tjenere i snippkjole gikk rundt og så til at gjestene hadde alt de trengte. Andreas nappet en av dem i ermet:

- Er det sant at flere har sagt opp sine stillinger av frykt for mumien?

Kelneren så seg rundt før han svarte, lavt men tydelig:

- Ja, det blir verre dag for dag ...
- Politiet sier det må være en innside jobb!
- Hva mener du?
- Jeg tror ikke på spøkelser!
- Det gjør ingen før de møter et første eksemplar av arten!
- Har du selv sett mumien?
- Jada – den er ekte nok ... det er han som gikk bak og skjøv den foran seg og!
- Er det sant at han ble skutt?

- Jada, vår engelske Lord fikk inn en fulltreffer!
- Men hvor ble han truffet?
- I skulderen, skulle jeg tro.
- Og hvor er mumien nå?
- Ingen vet – den sover om dagen ...
- Takk og pris!
- *Hamdulila!*

Egypteren nikket til samtykke, han likte heller ikke mørket.

*

De hadde rullet et lite sengeteppe om mumien og bega seg ut i byen. I resepsjonen sa de at de skulle på postkontoret for å ekspedere en gave til noen i Norge. Så stanset de en hestedrosje – egentlig var det omvendt: drosjen stanset dem – og dro rett til Chicago House ved enden av Corniche del Nil, et stort moderne bygg, helt sentralt i det egyptologiske miljøet i Luxor. Dette var Andreas' ide, han medgav å ha handlet på impuls, for ingen av dem kjente stedet, bortsett fra at det var berømt for sitt store bibliotek.

Der var det lite folk hjemme, og ingen av dem de traff var amerikanske egyptologer. Derimot traff de to engelske: James Halloway og John Crisby. Disse var kommet tidligere på morgenen for å finne noe viktig materiale, som de kalte det. Begge var i 40-årene, uten distingverte trekk av noe slag. Rafael forklarte kort hva saken dreide seg om. De to hørte vantro på hans fremstilling. Andreas måtte bekrefte den i sin tur. Sammen fant de et sted i biblioteket der de kunne deponere klenodiet så lenge, i et

tomt skap i enden av den ene langveggen. Administrasjonen ville bli orientert straks noen av dem innfant seg.

Og hva visste engelskmennene om ryktene om et nytt gravfunn i Kongenes Dal?

De visste hverken mer eller mindre enn andre, lot det til. Men slik var livet i Luxor – ryktene gikk hele tiden, det viste seg alltid umulig å finne ut hva som var sant og hva som ikke var det. Hadde de sett denne før? Andreas tok frem usjabtien, den han nå hadde vist til halve byen. De to engelske arkeologene snudde og vendte på den, leste påskriften høyt, ga den frem og tilbake til hverandre før frateren fikk den i retur. Hvor hadde han funnet denne? I togkupeen til Joos van Balen, like etter hans forsvinningsnummer – kjente de ham? Begge nikket. Visste de at han var forsvunnet? Det gjorde de – men hvem var nå disse to egyptologene fra Norge, hadde de ikke visittkort å legge igjen? Nei, for de var ikke egyptologer, de var tvert imot munkere fra et karmelittkloster i Oslo. Dette tok litt tid å forklare.

De fire satte seg i den lille hagen midt i anlegget.

Munkene fikk øyeblikkelig tillit til disse to, de var ikke på plyndringstokt like de andre. Så gikk de gjennom det hele i ro og orden. Engelskmennene lyttet uten å avbryte en eneste gang. De tilbød seg å hjelpe, ikke fordi de trodde på Omm Sety, men fordi de mente at de to klosterbrødrene kunne trenge litt hjelp når jakten på graven tok til. Når ble det, forresten? Samme ettermiddag, lød svaret – ville de bli med bort?. Det lot seg ordne. De avtalte å møtes ved inngangen til Dalen, men måtte først til museet og skaffe seg nøkler, samt ta med seg en representant for de arkeologiske myndighetene – dette siste var betingelsen. Det skjedde at folk fikk slippe inn i stengte graver, men det var ikke dagligdags kost.

Sammen gikk de fire til Museet og traff dr. Zakarias som hadde ventet på at de skulle dukke opp. Mumien ble ikke nevnt. De fikk nøkler til flere av gravene: nr. 55, nr. 5 og nr. 35. Han kjente Halloway og Crisby, faktisk holdt det lenge at disse ble med, han hadde sant å si ingen ansatte å avse denne ettermiddagen. Han ga dem et par navn blant vaktene i Dalen, disse kunne de stole på – men ingen andre.

*

Samme ettermiddag ble første søk en realitet. Pateren og frateren hadde tatt en taxi fra fergen og ventet på engelskmennene ved inngangen. Der ventet to vakter på dem. For sikkerhets skyld hadde disse tatt med seg en bevæpnet politimann.

Varmen var intens. Begge munkene hadde lagt et bomullsskjerf under hatten for å skjerme bedre for solen. De minnet litt om fremmedlegionærer der de svingte inn porten til Kongenes Dal.

Hvor var de to engelskmennene blitt av?

Der! To syklistar nærmet seg i moderat trav, med lommetørkler surret rundt hodet. Ellers var de kledd som om de var hjemme: jakke, slips, åpen skjorte, mørke benklær, lærsko. De kunne ha kommet rett ut av hvilket som helst bibliotek i Oxford eller Cambridge - Luxor i Egypt var et tilfeldig stoppested, lot det til. Det nordiske og romantiske var dem totalt fremmed, de var her i profesjonelt øyemed, som arkeologer. De hadde heller ikke medbragt vannflasker - sol og varme spilte ingen rolle.

To munkere fra Norge, to engelskmenn, to vakter – Youssouf og Selim – en politimann som het Ibrahim, slik var den lille prosesjonen som langsomt passerte inngangen og fortsatte til gravene like overfor kong Tut's. De var der for å utprøve fraterens teori om at man kunne gå inn i Nefertitis grav fra grav nummer 55, dersom man hadde tålmodighet og redskaper til å grave seg nedover. For sikkerhets skyld var de også blitt enige om å se på grav nr. 5, den som hadde rommet rundt 150 sønner av kong Ramses II, og kanskje også nummer 10, tilhørende farao Amenmese. Ulovlige utgravninger måtte nødvendigvis skje gjennom eksisterende graver, for ingen kunne arbeide oppe i dagen, det sa seg selv.

Samtlige graver i Dalen var forskjellige, ingen helt like. Fremfor alt varierte de i størrelse, men også i dybden. Dette siste var egentlig et stort problem, forklarte Halloway og Crisby. For gravenes verste fiende var verken røvere eller turister – men vann. Kraftige regnskyll vinterstid hadde oversvømt mange graver og ødelagt alt de rommet, slik tilfellet var i grav 55, men vann gjorde også fjellet porøst og øket faren for kollaps. De gravene som lå lavest, var mest utsatt, men vann var en trussel uansett. Ellers var gravene alltid truet av forskyvninger i fjellmassivet, for ikke å tale om mengden av turister, samt et og annet jordskjelv. Nå lå de der på rekke og rad, med inngangene skjermet mot vær og vind. Å se til var de som små nisjer i terrenget. Men alle visste at det fantes enda flere. Mange lette i all hemmelighet, også vitenskapsmenn.

De to engelskmennene Halloway og Crisby opererte alltid som en person – en fellesperson, en dobbeltperson – straks den ene hadde sagt noe ferdig overtok den andre. Den ene var mørk, den andre blond. De var av samme alder. Crisby tente en pipe, den ene av vaktene så det og protesterte, men forgjeves. Piper var ikke respektløse, forsvarte Halloway

ham. De var bare et tegn på at man skjerpets sansene. Vakten ga seg. De pekte seg ikke ut på noen måte, bortsett fra at en skarp iakttagere ville ha stusset over politinærværet og de to vaktene, disse gikk ikke normalt sammen med besøkende, men ventet på dem ved gravene.

Her var mye folk denne ettermiddagen. Ikke før var grupper forsvunnet i retning inngangen så dukket det opp nye. Det lille toget som fraktet besøkende fra billettkontoret, gikk i skytteltrafikk hele tiden.

Først passerte de inngangen til Ramses VII's grav, den lå på høyre hånd. Dernest kom Ramses IV og den ødelagte graven til Ramses II, deretter Merneptah, Ramses' sønn og etterfølger. På den andre siden av Dalen lå i rask rekkefølge: nummer 5, nummer 6 – tilhørende Ramses IX – og 55, dit de skulle. De befant seg nå på den eneste sentrale piazza i dalen, der også kafeteriaen lå. Rett frem på høyre hånd hadde de kong Tut, nummer 62, bak denne lå Ramses V/VI, nummer 9. Så fulgte en annen gruppe graver som kunne bli aktuelle dersom de ikke hadde hellet med seg i den første. Fortsetter man fra Tut's grav, kommer man på høyre hånd til "Den gyldne graven", nummer 56. På venstre hånd ligger Amenmesse, nummer 10, og Ramses III, nummer 11, sistnevnte var svært populær hos turistene.

Hvor ville de ta seg inn dersom de trodde at Nefertits grav lå der Omm Sety sa at den lå? Korteste vei var fra grav 10, nest kortest var fra grav 56.

Problemet med fraterens teori var at illegale gravere måtte kvitte seg med avfall inne i selve graven – ute var det vakter om natten. Ergo måtte graven være stor nok til at slikt avfall kunne plasseres der. Dessuten måtte det ikke pågå arbeider samtidig. Hva dette siste angikk var det ikke problemer i sikte. - Dersom informasjonen fra Omm Sety var feilaktig,

kunne de bare glemme det hele. De pekte, og vakten med nøkkelknippet var straks på pletten.

De begynte med å gå ned i graven til kong Tut, den var ikke lenger et turistmål siden en kopi var bygget like ved huset til Howard Carter og turister ble dirigert ditover. Grunnen var selvsagt at dekorasjonene var i ferd med å falle av, grunnet det høye fuktighetsnivået som all turismen medførte. Vakten låste dem raskt inn og lukket porten etter dem, mens en gruppe turister forgjeves forlangte å få bli med inn, bestikkelser hjalp dem heller ikke. Graven ligger ikke særlig dypt i fjellet. Den var blitt plyndret minst to ganger før Howard Carter fant den, tyvene fikk trolig med seg mange mindre gjenstander – likevel var det nok tilbake til å imponere en hel verden. Kong Tut var etter dette blitt Egypts ansikt mot verden. Og et vakrere ansikt hadde verden aldri sett. Egypt ble raskt mer populær enn gresk og romersk kultur. En stor mengde bøker om det gamle landet så med ett dagens lys, likeså hjelpemidler til å lese hieroglyfiske tekster. Hobbyegyptologer flokket til Nilens bredder i hopetall, hvert år, noen slo seg til her for hele vinterhalvåret. – Men denne dagen hjalp ikke kunnskaper og besvergelses: Ingen inn!

De gikk rett gjennom forhallen og til det lille annekset bak; her hadde vært lagret mye gravgods, det var å se i museet i Kairo alt sammen. Dersom henvisningen hos Omm Sety var korrekt, kunne Nefertitis grav ligge under og langs dem, på utsiden av annekset. Videre kunne nedgangen ha vært å finne her et sted, men etter at de hugget ut graven til Tut ville denne ikke lenger være tilgjengelig. Ett var sikkert: Ingen kunne ha gravd seg ned fra der de sto, gulvet var del av fjellet. En eventuell nedgang måtte ligge på utsiden – eller et sted under dem. Andreas lånte for sikkerhets skyld stokken til Youssouf og banket på gulvet langs ytterveggene og i midten.

Lyden var dump og lite lovende, men annet var heller ikke å vente. De avla kongen en rask visitt – han lå der fortsatt i sin sarkofag. Det var bare dette ene rommet som var dekorert, men dekorasjonene var i elendig forfatning.

Nå gikk de videre til grav nummer 55 – dronning Tiye og farao Akhnatons grav. Det var her de hadde funnet de oppsiktsvekkende restene av amarnakongen og hans mor, farao Amenhotep III's gemalinne Tiye. Men dette var mer av en grop enn en grav, viste det seg, for det hele dreide seg om ett værelse med en nisje i veggen til høyre. Det var umulig å grave seg ned herfra, avfall ville ha tatt opp all plassen og vel så det. Dessuten lå den et godt stykke unna stedet de konsentrerte seg om.

Flere muligheter hadde de kanskje fra de neste to gravene. Ute var det som i en bakerovn, heten slo mot dem straks de kom ut i dagslyset. De småløp videre for å komme inn i skyggen igjen.

Grav 56 – den "gyldne" – var en spennende teori, men nok en gang var det tale om en mindre grav med ett stort gravkammer, trolig tilhørende en datter av Seti II. De fant mange gullgjenstander på stedet, trolig fra en kiste som var gått helt i oppløsning – igjen var det trolig vann som hadde skylden. Herfra var det et godt stykke å grave for å komme til Omm Sety's grav og ingen ekstra rom å gjemme avfallet i. Graven var ikke fullført, kunne de to engelske arkeologene opplyse, dekorasjon manglet – ergo sto de nok en gang i en slags grop heller enn i en egentlig grav. Slike groper var nyttige når de skulle kvitte seg med gjenstander som var til overs fra en kongelig begravelse, her var flere slike, alle hadde de avgitt verdifullt materiale, ikke minst etter begravelsen til kong Tut, materiale som beviste at han lå begravd her et sted; dette funnet ble gjort allerede i 1907.

Endelig sto de i grav nummer 10, Amenemeses grav, etterfølger til Meremptah, sønn av Ramses II. Denne faraos årstall var 1214-1210 f.Kr.

Graven hadde ligget åpen siden antikken, og graffiti fra mange epoker vitnet om flittig bruk. Den besto i en lang korridor med en del sidekapeller og lå like overfor Omm Sety's påståtte grav til Nefertiti. Dersom noen arbeidet her ved nattetid, kunne ingenting røpe dem. Men hva med avfall fra gravingen? Halloway og Crisby mente at en eventuell fallgrop kunne ta mye av slike masser, siden disse gjerne var svært dype, gravd for å gjøre det vanskelig for gravrøvere å trenge inn. Men var her spor av en slik grop? Nei, fordi gropen var gjenfylt, forklarte Halloway - *quod erat demonstrandum!* repliserte Crisby. Restene kunne plasseres i eventuelle sideværelser, de så i øyeblikket gjenmurt ut. Men hvor kunne de i så fall finne en nedgang til Nefertitis grav? Denne måtte være skjult, sikkert dekket av planker med et tynt lag sement over. Men graven var for stor – rettere sagt: for lang – til at de kunne undersøke den systematisk ved dette første besøket. Her ble de nødt til å komme tilbake. Likevel fikk de orientert seg godt, frateren tok bilder av det hele med et lite kamera han hadde skjult et sted i jakken. Vaktene gad ikke protestere, de visste at dette var spesielle gjester – dessuten ventet de seg en pen påskjønnelse, nå mens turen snart var over, og så frem til mer av samme slaget senere.

De sto ute i det fri og så seg rundt, frateren med kartet, engelskmennene med en håndbok som inneholdt alle nødvendige fakta. De gikk resolutt over til kafeteriaen og begynte å gå gjennom detaljene. Varmen var på retur – men ikke i Kongenes Dal. Vesketapet ble fort erstattet med drikke av mange slag. Men engelskmennene lot ikke til å trenge annet enn en kopp sterk og søt te – de hadde visst ikke evnen til å dehydrere.

Andreas visste at hans teori var tynn, og vel så det – den sto og falt med denne kilden som het Omm Sety og som var usikker, for å si det mildt.

At gjenstandene herfra underbygget alle ryktene om en ny kongelig grav, beviste ikke at den lå her, egentlig kunne den ligge hvor som helst - i Dronningenes Dal, i dalen mot Vest, der Ay og Amenhotep III lå begravd. Men frateren var ikke interessert i å utvide søket ennå. Han mente de hadde sett nok i første omgang og han aktet å komme tilbake med det frøste.

Så skvatt han - der sto lektor Helle og Pimen! De hadde også søkt ly i kafeteriaen.

- Hva i all verden gjør dere her?! Keiseren virket en smule indignert.
- Det samme som dere - besøker konger! Hva ellers?
- Hvor har dere vært - mye står stengt?
- Vi er her i spesialoppdrag, kommer inn hvor vi vil.
- Og hvordan får man en slik tillatelse?
- Det får du aldri ... ikke du ... ikke dere ...

Helle likte ikke det han hørte, så mye var tydelig. - Kjente han også til Omm Sety? Det fikk de spørre om senere.

Frateren satte de runde og mørke brillene tilbake på plass og tok safarihatten i hånden, et sikkert tegn på at kafebesøket nærmet seg slutten.

Men Helle ga seg ikke så lett:

- Når kom dere?
- For kort tid siden ...
- Har dere spesialtillatelse?
- Fra Kairo!
- Hva skal dere se?
- Tutmose III - Seti I - og Amenhotep III i dalen mot Vest!
- Gratulerter!

- Og hva har dere sett?
- Mindre severdigheter her i strøket ... Andreas pekte. – Blir dere lenge?
- Så lenge vi har behov for ...

Lektoren fra Bergen, som trodde han var den siste bysantinske keiser, vekslet noen ord med munken sin, Pimen fra Katarinaklosteret på Sinai. Så snudde de seg mot de to brødrene fra Oslo og ønsket på gjensyn. Deretter bega de seg bort til bardisken for å bestille noe å drikke.

- Hvem var de? ville gjerne engelskmennene vite.
- Det er ikke så fort fortalt – vi treffer dem nok igjen.

*

Etter å ha tatt farvel med vakter og politi tok pateren og frateren fergen over Nilen sammen med de to engelske arkeologene. Det var en moderne kopi av en gammel papyrusbåt, gjort i metall, med plass til mange. Her var alle som skulle handle eller treffe venner og slektninger på den andre siden av elven. Biler var her ikke plass til, men dyrene var tallrike, samt sykler og motorsykler; turistene satt vanligvis på øverste dekket.

På Østbredden trengte de seg gjennom en mur av yngre egyptere som ville ha dem med i båt, hestedrosje og lignende. De hadde lært seg kunsten ikke å svare på gjentatte henvendelser, bare traske videre. Når de kom mot dem fra alle kanter samtidig, gjaldt det bare å se ned eller rett frem, ikke møte blikkene deres, ikke svare, engelskmennene var svært erfarne i denne kunsten. Turister var hele tiden jaget vilt i Luxor, alle ville tjene på deres opphold, uansett måte, Halloway og Crisby hadde mange historier å fortelle om nettopp dette, ikke alle av dem var like uskyldige.

Sammen fortsatte de til turistbasaren på andre siden av Luxortemplet. Dette var et sted med hundre butikker på et lite område, sentrert om en hovedgate. Her var alle slags varer til turistpriser, det vil si det mangedoble av hva en egypter ville gi for dem, det være seg klesplagg, skjerf, hodeplagg, vesker, koffert, suvenirer i alle fasonger, gjenstander i gull og sølv, og så videre i det uendelige. Her fantes det en antikvitetshandel de gjerne ville besøke, engelskmennene hadde anbefalt pateren og frateren å oppsøke denne. De fant den i en av basarens sidegater. Eieren selv satt der denne ettermiddagen. Han mottok potensielle kunder meget vennlig, i håp om å få avsetning for et eller annet.

Butikken var full av det vanlige: gjenstander fra gamleegyptisk tid, fra gresk tid, fra romersk tid, fra bysantinsk tid, fra tidlig islamsk tid. Han kjente de to engelskmennene fra før, pateren og frateren var nye ansikter. Eieren bestilte te og ba gjestene sette seg, han var en mann i førtiårene med dyptsittende og granskende øyne, nubier etter hudfargen å dømme. Her gjaldt orientalske skikker – ikke forhaste seg, først bli kjent med kundene. Dette gikk ikke helt enkelt for seg for de to klosterbrødrenes vedkommende. Han skjønnte ikke stort av hverken Rafael eller Andreas, særlig ikke den siste.

- Her var en munk sammen med en nordmann i morges, men han så ut som en munk – han sa han var fra Sinai.
- Ja, men han var ikke på kongress, ei heller drev han og utforsket Egypts fjerne fortid ...
- Men de kjøpte noen bysantinske kors ... dyre saker ... samt noen ringer.
- Dem om det!
- Hva vil dere helst se på?

- Vi ville så gjerne vite hva du gir for denne!

Andreas trakk sin usjakti opp av lommen og rakte den til butikkeieren. Han sperret opp øynene med det samme. Så snudde han og vendte på gjenstanden, leste innskriften halvhøyt og la den på disken foran seg.

- Hvor i all verden har dere fått tak i denne?!
- Fant den på toget fra Kairo ...
- Hva sa du?!

Andreas gjentok svaret. Engelskmennene fulgte nøye med nå.

- Hva ville du gi for en slik? Hvor mye ville du selge den for?
- Er den til salgs?
- Det er opp til deg ...

Det sto flere usjaktier på en hylle bak disken, men disse var av et billigere fabrikat - sikkert moderne kopier i keramikk - slik så de i hvert fall ut. De bar heller ingen tekst som kunne identifisere deres proveniens. De var helt anonyme, sto bare der, førte ikke noen steds hen.

- Denne er uhyre sjelden – svært verdifull – jeg tror ikke jeg har råd til å kjøpe den ...
- Hvorfor det?
- Det har dukket opp et par lignende eksemplarer her og der, i Kairo og i utlandet, de er taksert til astronomiske summer.
- Hvorfor det?
- På grunn av referansen til Nefertiti!
- Og du tror at det er noe i ryktene om at hennes grav er funnet av gravrøvere?
- Det er mange som tror det ...

- Men du selv – hva tror du?
- Jeg venter og ser ... men historien er ikke umulig ...
- Er det tale om lokale gravrøvere?
- Sannsynligvis ...
- I Kongenes Dal?
- Mest sannsynlig ...
- Kjenner du folk der?
- Mange ...
- Får du leveranser fra dem?
- Slikt kan jeg ikke svare på ...
- Greit nok – vi skjønner. Men denne tør du ikke ha utstilt i butikken?
- Helst ikke – til nød kan jeg ha den hjemme, som et klenodium til fryd for venner og familie.
- Men du har ikke råd til å kjøpe den?
- Det avhenger av prisen.
- Men er du interessert?
- Det spørres ... Si meg: Hvem andre har dere vist den til?
- En hel haug: direktøren for det arkeologiske museet, direktøren for mumifiseringsmuseet, venner fra konferansen i Kairo ...
- *Allah, Allah!!*
- Så, så – det er ikke verdens undergang!
- Dere har satt fart i ryktene som går!
- Vi har bevist at de er sanne!

Nå ble det helt stille. En guttunge kom med ett brett med tekopper og sukker og vann i flasker. Flaskene hadde vært åpnet før så vannet kom sikkert fra springen, Andreas gjorde tegn til Rafael at han ikke skulle drikke av det, vann fra Nilen har knekket mang en turist. Engelskmennene viste

ikke tegn til frykt, de forsynte seg av en flaske hver, tømte i seg innholdet og kastet seg over teen. Butikkeieren hadde presentert seg som Mustafa, han var fra Aswan, men hadde bodd lenge i Luxor. Han forsikret dem at dette var en liten by hvor alle kjente alle og alle passet på hverandre. Her gjaldt det å være forsiktig, det var alltid tusen par øyne som så deg. Hva du enn gjorde ble dette registrert og viderebragt til folk som kunne utnytte informasjonen. Luxor levde av og for turismen, i mest bokstavelig forstand. Han virket seriøs nok, Mustafa, selv om han hele tiden insisterte på at kopier og souvenirer ikke var å finne i han butikk. Akkurat der ble han nok litt for ivrig, hevdet engelskmennene. Men de lot problematikken i bero, de var ikke kommet for å kjøpe, men for å selge – i hvert fall var dette deres påskudd for å få litt informasjon ut av ham.

- Vet du ikke noe om dette funnet? John Crisby hadde satt seg ved siden av nubieren som om de var gamle kjente.
- Nei – ikke noe konkret. Jeg advarer dere – det hele kan være løgn eller fantasi! Ting dukker opp hele tiden uten at dette beviser noen verdens ting – folk graver overalt!

Nå drakk de teen og lot fortid være fortid så lenge. Andreas var den som brøt tausheten:

- Hva med mumier – er det slike å få kjøp for tiden?

Mustafa lo med seg selv:

- Det er saktens mumier å finne i Luxor, akkurat som i gamle dager da turistene tok slikt med seg hjem, men hvor dere finner dem, er ikke jeg den rette til å svare på. – Er du interessert i å ha en hjemme hos deg?

- Slett ikke! Jeg tenkte bare på denne mumien som dukker opp på hotellet ved nattetider – et sted kommer den jo fra?
- Hvor bor dere?
- Vinterpalasset.
- Her er mitt kort – jeg kontakter dere om nødvendig.
- Gjør endelig det!

Så takket de for gjestfriheten, reiste seg og forlot butikken.

*

Solguden Ra var på vei ned mot horisonten, men varmen var like intens, rundt førti grader. Like ved lå restauranten engelskmennene hadde anbefalt. Der ville de sannelig finne litt mat og drikke, slappe av sammen og få alt som het egyptere på avstand. Halloway og Crisby viste seg å være godt selskap. De var nok mer enn bare arkeologiske kolleger, men det gjorde at deres dedikasjon til faget ble forsterket.

Restauranten skiltet med at de bare serverte fersk mat, intet dypfryst, intet importert, alt var fra Egypt. Lokalet var lyst og moderne, med god utsikt over det som var hjertet i basaren: en rund hageflekk omgitt av butikker på alle kanter, samt mange gateselgere. Terrassen ute var for varm til at den lot seg benytte, inne var det temperert og langt mer levelig, takket være vifter og den slags. Menyen var svært variert, alt tydet på at dette var et populært spisested for turister, skjønt de i øyeblikket hadde lokalet for seg selv.

Kaldt øl var det de mest av alt trengte, og det kom med en gang, uten den lange ventetiden som kjennetegner egyptiske restauranter: Du kan være så tørst, så tørst og be om øyeblikkelig hjelp – likevel lar de deg vente i ti, femten, tyve minutter. Når du så eksploderer og forlater stedet i raseri,

later de alltid som om de ikke skjønner hvorfor. Ikke så her, Muhammed bragte dem drikke på et blunk. Menyer fulgte, forretter kom straks på bordet, ferskt brød og såkalte "salater" av mange slag. Så var festen i gang. Ettersom de spiste ankom flere og flere turister, snart var her nesten fullt. Lyden av mange sprog skapte en kakofoni som til tider ble støyende. Alle måtte heve røsten for å bli hørt, noe som økte volumet i rommet. Det ble ikke bedre av at bakgrunnsmusikken ble skrudd opp til nye høyder på grunn av stemmenivået. De ba om å få servert kaffen ute på terrassen, der var det varmere, men langt lavere støynivå.

Klosterbrødrene lurte svært på hva de skulle gjøre med mumien de midlertidig hadde parkert i Chicago House, det gjaldt å få den ut før noen oppdaget den. Svaret sa egentlig seg selv - den måtte til mumifiseringsmuseet, der den hørte hjemme. Dette ble første punkt på programmet neste dag. De avtalte å møtes der klokken ni. Så ble det nødvendig med et søk nummer to i grav nummer 10, da ville kanskje noen av de andre deltagerne fra konferansen delta. Det lot seg også ordne fra museet, de trengte vakter og en politimann til dette.

Fra terrassen kunne de studere egypternes måte å få turister til å kjøpe ting de slett ikke trengte. Nye priser, nye varer, det hele gikk for seg i et tempo som var ukjent på nordligere trakter. Flere selgere opererte samtidig, de dukket opp som fra ingensteds. Turister som ga opp og flyktet fra basaren, fikk en skokk egyptiske ungdommer løpende etter seg med nye produkter. Men mye av alt sammen var temmelig malplassert: Hadde du hatt fra før, kom de med et helt lass av nye. Bar du skjerf, skjedde det samme. Den som hadde skulderveske, fikk øyeblikkelig tilbud om ti-tyve nye. Den som uheldigvis gikk med stakk, ble forsøkt påpakket et lass nye. -

Basaren gikk neppe med overskudd denne kvelden, mange besøkende rømte fra stedet etter en stund.

Engelskmennene viste seg å være avventende hva gravfunnet angikk. Muligheten var til stede, men det var viktig å vente og se hva som kom ut av det hele. Men de helte i bunn og grunn til det syn som ligger i ordtaket "ingen røk uten ild".

Så bar det hjem til Vinterpalasset, til en tidlig seng, som det kalles.

*

Fra balkongen som hørte til Rafaels værelse så de over på den flombelyste Vestbredden. De kjente den bedre nå, etter bare tre-fire dager i Luxor. Kongenes dal var usynlig, den lå rett bak fjellet der Hatshepsuts tempel lå. Karmelittene nøt et glass hvitvin i ro og mak. Ingen av dem tenkte på å slå på fjernsynsapparatet for å finne værmeldingen for neste dag. Egypt hadde ikke vær, men klima. Varmen kom helt sikkert til å fortsette.

Solguden Ra ville helt sikkert fortsette sin vante ferd på himmelhvelvingen. Ingenting kunne stanse ham, selv ikke nattemørket. I øyeblikket lyste han vel opp for andre enn dem i Egypt, for folk i fjerne strøk, alle dem som de gamle egypterne ikke kjente og som følgelig ikke eksisterte. For dem var Ra reist ned til de underjordiske regioner for å fortsette sitt seierstog der – han ville helt sikkert gi seg til kjenne igjen neste dag, helt sikkert. Ra var det sikreste som fantes i Egypt, han var far til hver ny farao, han var den allerhøyeste gud, livsbetingelse for alt og alle.

Og dersom Omm Sety hadde husket feil? – hennes memoarer var skrevet ned i all hast etter en natt med kong Seti, kapitel for kapitel. I så fall hadde de ingen ledetråd og måtte la hele eventyret fare. Hva Dronningenes Dal og dalen mot Vest angikk, hadde de ingenting å gå etter. De fikk pent fortsette der de hadde begynt. Hva med Jason og Lord Pratt, og Hanno? De fikk bli med på neste søk, om de så ønsket, kanskje hadde de fått nok av det hele.

Rafael hadde spurt i resepsjonen om det var noe nytt i anledning mumien som viste seg ved nattetid. Ja og nei, lød svaret. Argentinerne var reist hjem alle som en, og på nettet kunne de lese at nyheten hadde nådd egyptiske media. Direksjonen håpet inderlig at ryktet ville bidra til å sende dem flere gjester heller enn færre. "Det spøker i Vinterpalasset" sto det på forsiden av *Egypt International News*. *Egypt Today* var ikke snauere i sin omtale: Dersom du tviler å at spøkelser finnes – reist til Luxor og Vinterpalasset og du vil tro om igjen! Flere ansatte hadde sluttet fordi de var blitt skremt av ryktene som svirret. Andre var blitt oppsagt fordi direksjonen mistenkte dem for å ha noe med mumiespøken å gjøre. De sa de ville saksøke hotellet, men det hadde ingen av dem råd til, så mye var sikkert. – Ingen flere mumier hadde dukket opp.

Det hadde heller ikke dr. Joos van Balen. Politiet var oppriktig fortvilet. Ambassaden i Kairo var nå så utålmodig at kontakten dem imellom gikk via et av departementene. Det ryktes at noen fra universitetet i Leiden ville komme og gjøre sine egne undersøkelser, sammen med nederlandsk politi. De hadde satt av værelser til dem i fall ryktene var sanne, hva hotellet angikk kunne de komme når de måtte ønske. Sannsynligvis var det hele en slags diplomatisk trussel – egyptisk politi var

vant til å håndtere det aller meste, langt verre ting enn det deres kolleger i Europa pleide å hankses med.

Men brødrene var mer opptatt av å prøve teorien til Omm Sety - først gjaldt det å finne Nefertiti. Professoren dukket nok opp igjen på et eller annet vis.

FJERDE DAG +

I ly av nattens mulm og mørke klarte de nok en gang å komme seg inn i graven, brødrene Babassoul sammen med yngre familiemedlemmer – Atif og Naguib. Zaid var skadet for tiden og kunne ikke være til hjelp. Det gjaldt å komme til graven på et tidspunkt da de visste at vaktholdet i Dalen var lavt. Og det var mellom klokken 02.00 og 04.00 i morgenen. Da tok de ansatte en helt utillatelig, men etter egen mening helt påkrevd hvil, bare to timers søvn, så skulle de klare resten av vekten uten problemer. Og det var dette avbrekket brødrene ventet på.

De kom over fjellet, selvsagt, ellers ville de blitt oppdaget med det samme. For nede ved parkeringsplassen og inngangen gjennom basaren var det alltid politi, dessuten var alle porter og dører stengt. Nøklerne til disse hadde de aldri prøvd å få kopiert, det var ikke bryet verd. Det samme gjaldt selvsagt ved billettrollen litt lenger oppe, nye gjerder med lås, og mer politi. Men de som holdt vakt om natten satt gjerne i kafeen og drakk te eller kaffe, innimellom tok de seg en runde hit og dit, til den ene sidegrenen av Dalen etter den andre. Men de tok aldri mer enn en gren om gangen: til Ramses X, til Amenopis II, Siptah, Tutmose I, Seti II eller Tutmose III, Tutmose IV.

Dette betød at dersom de hadde fullmåne og klart vær – som tilfellet var denne natten – kunne de makelig ta seg over fjellet fra Deir el Medina, landsbyen der gravbyggerne hadde bodd. Her hadde de gått siden de var barn alle sammen, de kjente hver sti og hver sten. De var godt skodd, de trengte bare en stakk for hånden og det bar raskt av sted. Oppe på toppen

hadde de en oversikt som var enestående i sitt slag, de stanset et øyeblikk for å peke ut landemerker, Nilen, Luxor, alle templene der nede på sletten. Kartet var så kjent som det kunne bli, det var også turen ned fjellet. Den ventet på dem nå. Klokken viste allerede 02.00. De hadde ikke all verdens tid.

Ingen var i tvil om hvilken vei de skulle ta – den som gikk rett ned til grav nummer 10. De måtte bare holde sammen i tett formasjon. Dessuten måtte de holde øynene åpne for bevegelser der nede. Sikre kunne de jo aldri være på at alle vaktene hvilte på samme tidspunkt. Fjellet de klatret i var nesten to hundre meter høyt, men de kom raskt ned i lavere terreng. Her satte de seg og sonderste området – ikke tegn til liv. Måneskinnet var så skarpt denne natten at en person som gikk i Dalen ville kaste skygge! De gikk litt langsommere nå, det gjaldt å ikke løsne alle de småsten som dekket stien de fulgte. De unge gikk først med de eldre og tyngre brødrene bakerst.

Stien var godt synlig og ledet dem til lett til muren bak grav nr. 10. De snek seg så langs muren på siden av gravens inngang og sto straks ved målet. Ingen var å se. Vaktene sov alle sammen. De kunne ikke være mer enn ti i tallet, men i teorien skulle de være spredt over hele dalen. Dette kunne umulig fungere så lenge kafeteriaen lå der den lå. Der borte fra hørte de ikke en lyd, ikke så mye som røken fra en sigarett var å se i nattemørket. Til vaktenes forsvar skulle det sies at de var så underbetalt for oppdraget at ingen kunne bebreide dem en liten ulovlig lur. Mange av dem var dessuten så gamle at de ikke nødvendigvis så eller hørte godt nok for jobben, noe som alltid var en innvending mot å bruke dem. Men med det budsjettet de hadde i Luxor var det ikke annen råd – det var spørsmål om vakter eller ikke.

Naguib låste stille opp døren som førte inn. De turde ikke slå på taklyset, men brukte sine lykter, som før. Her hadde de arbeidet mange netter gjennom varme sommermåned. Alt var alltid som før. Straks de hadde låst

døren etter seg følte den ene av brødrene at noe var annerledes enn vanlig, Mahmud lot lysstrålen flakke omkring tak og vegger. Der! Noen planker sto i en litt annerledes posisjon enn sist de var her, det var helt sikkert, for det var ham selv som hadde plassert dem slik. Vel, det var vel en eller annen arkeolog fra et eller annet land som hadde vært på besøk og i vanvare kommet bort i stabelen.

Så gikk de gjennom hele den lange korridoren, til det punktet der de hadde dekket åpningen de hadde laget med symmetriske stener, slik kunne ingen se at dette var en helt ny mur. Alt avfallet hadde fylt opp den store sjakten som skulle stanse gravtyver, men denne hadde man lagt lange treplanker over, tykke og solide lå de der fra vegg til vegg, ingen ville finne på å fjerne dem og se at det store hulrommet under ikke eksisterte mer, men var gjenfylt.

Unge hender og armer arbeidet i takt – straks var den lille veggen bare et åpent hull i sidekapellet. Det var like udekorert som resten av graven, ingen kunne beskyldte dem for vandalisme. Så bar det ned tunellen de hadde hugget ut, så svært lang var den ikke. Endelig sto de i gravkammeret, det siste og største værelset i denne graven som ingen andre hadde oppdaget. De stanset, tente en sigarett hver og tørket svetten. Natten var varm, sommeren lot ikke til å gi seg dette året.

Sakofagen lå der, men med lokket i riktig posisjon denne gangen. Den var nå så godt som hermetisk forseglet. Og godt var det. For der inne lå dr. Joos van Balen og hvilte, sammen med sin så ettertraktede dronning – Nefertiti. De var blitt enige om å gjøre det slik så lenge, tiden fikk vise hva de måtte gjøre senere. Så var det bare å forsyne seg. Det ville ta dem mange, mange netter å komme noen vei med alt dette. Først småtteriet, som de kalte det, skjønt gjenstandene ville være verd en formue på det frie marked. De

hadde tatt med seg mindre sekker som de kunne bære på ryggen. Her var det mye av disse usjabtene, mye pyntegjenstander i gull, mye klær, mye sandaler, stokker til støtte for foten, alt slikt. Den store utfordringen kom når de skulle åpne mumien og finne frem til alle smykkene på den, ringene og det hele. Men det fikk vente. Det gjaldt også alle gjenstandene i forværelsene til gravkammeret, de var stappfulle med gravgods av det større slaget – stoler, senger, skap, et kanopisk skrin, statuer av forskjellige guder i forskjellige størrelser, Akhnaton selv gikk igjen i mange utgaver, denne uutgrunnelige amarnakongen som var blitt fordømt etter sin død.

De måtte gå nå, klokken var snart 03.30.

De ville komme tilbake om to dager og forsyne seg mer. Likevel tettet de igjen åpningen inn til graven, skjønt det var svært usannsynlig at noen ville komme med det første. Korridoren skrånet nedover i fjellet – oppover var den tyngre å gå, særlig når de hadde en liten sekk over skulderen, men tiden drev dem raskt fremover, klokken viste 03.45. Straks sto de utenfor døren og speidet etter klar bane. Det fikk de, alt var som ved tidligere anledninger.

I de ukene da de hadde gravd seg ned til Nefertiti bodde de så å si der nede, plass var det nok av. De hadde hatt med seg rikelig med mat og drikke. Men da hadde de vært flere om jobben, folk fra familien, folk de kunne stole på. Det lengste oppholdet hadde vart i hele fire dager. Men da sto de ved målet. Med moderne redskaper hugget de seg frem gjennom det myke fjellet. Egentlig undret de seg over at det ikke hadde kollapset på et eller annet tidspunkt. Men hadde det holdt i over tre tusen år, så holdt det noen måneder til.

Veien opp fjellsiden gikk raskere enn turen ned. De var nesten oppe da en av de unge kremtet og pekte – der så de folk bevege seg omkring i Dalen. De

sov ikke lenger, disse som kalte seg vakter. Nå hadde de en viss rett til å gjøre det.

De satte seg øverst for å få pusten tilbake og for å ta seg en røyk og litt drikke. Ett stort problem gjenstod – hva skulle de gjøre med Hermine? Dette skapte litt hodebry.

Først av alt: Hvordan var kontaktene ved Vinterpalasset etter at den første mumien ble borte for dem? De unge visste beskjed: De hadde venner og venner av venner som fortsatt arbeidet der, de var hverken skremt bort eller oppsagt, fordi de arbeidet på kjøkkenet. Og slik hadde det seg at straks de var hjemme igjen tok Atif og Naguib mumien de hadde forvandlet henne til, pakket denne i et gammelt og slitt gulvteppe og kjørte raskeste veien til Vinterpalasset. Der parkerte de på baksiden og ringte til sine kontakter innenfor. Litt etter åpnet porten i muren seg langsomt. Et svart hode stakk ut, vinket dem innenfor.

Og slik befant Hermine van der Meer seg i et av verdens eleganteste hoteller. Men det fikk hun ingen glede av.

FEMTE DAG

MUMIER OG MUMIER

De møttes som avtalt i mumifiseringsmuseet kl. 09.00.

Frokosten var preget av at uken deres i Luxor gikk mot en slutt. Gruppen var i sin helhet invitert til forskjellige arrangementer, samt en siste ekskursjon, den gikk til templet i Esna. Dette var femte og nest siste dagen, søndag var hviledag og fridag. Jason og Pratt ble mer og mer utålmodig ettersom dagene fløy. Hva hadde frateren oppdaget? Hvor var mumien blitt av – og hva slags spøk var dette egentlig? Selv hadde de forholdt seg avventende, kanskje det ikke var det klokeste? Men hva skulle de ellers gjøre? De kunne konstatere at gjenstander fra det som angivelig var Nefertitis grav var i omløp, at ryktene svirret, at noen ville skremme dem bort fra Vinterpalasset. Alt dette hadde de rapportert hjem til sine institusjoner. Doktorene Bloom og le Roy drev visst for seg selv, hva hadde de funnet ut? – Ingenting, viste det seg.

Kort sagt var krumtappen i hele eventyret denne munken fra et kloster i Oslo. Han var den eneste med initiativ og fantasi – kanskje for mye av det siste. Men hva hadde han egentlig fått utrettet bortsett fra noen private ekspedisjoner? Pateren hans – greven – holdt ham ikke særlig i tømme, lot det til. Tvert imot fulgte han etter som om han var fraterens hund. Jason, Schwartz og Lord Pratt ville gjerne bli med dem dersom flere initiativ sto på dagsordenen. Det gjorde det. Men de måtte vente til neste dag, fikk de vite, for da skulle de se om teorien var ekte. I tillegg til alt dette

var det dukket opp to engelske arkeologer som visstnok var interessert i fraterens teorier, i alle fall ble de sett sammen med munkene her og der.

Andreas orienterte dem under frokosten så godt han kunne. Søk nummer en var langt fra en fiasko – de hadde trolig peilet seg inn på den eneste graven i Dalen som var mulig inngang til Nefertitis grav, såfremt opplysningene fra Omm Sety holdt mål. Og det var det bare en som trodde – frateren. Selv Schwartz var blitt mer skeptisk ettersom dagene gikk. Derfor hadde han fulgt gruppens ekskursjoner de siste dagene, mens munkene arbeidet videre, som frateren kalte det. Denne femte dagen skulle de altså til Esna, til rester av et større tempel der. Det var godt bevart og nydelig restaurert, de gamle fargene var gjenoppstått etter årtusener av sot og aske, samt mye forurenset luft. – Forresten var de blitt advart om et mulig skybrudd rundt middagstid.

*

Halloway og Crisby hadde hentet mumien fra Chicago House som avtalt. Munkene ventet dem utenfor hovedinngangen til mumifiseringsmuseet. Sammen gikk de til dr. Anwars kontor. Han skjønnte først ingenting da de rullet ut teppet og mumien med ett lå der på gulvet, slik de engang hadde bragt Cleopatra til Julius Caesar da han ankom Alexandria. Så fortalte de hele historien fra Vinterpalasset.

Dr. Anwar lyttet uten å kommentere noe av det som kom frem, av og til dro han på smilebåndet. Så begynte han å inspisere objektet.

- Denne er gammel – kanskje tre tusen år!

Fargen på lintøyet den var surret i så grå heller enn hvit ut. Men materialet var av et godt fabrikat, det så han straks. Dette var ikke en fattigmansbegravelse. Vedkommende kunne ha vært prest i et av templene, foreslo han.

- Den er ikke en av våre, stammer ikke fra våre samlinger ... Kom så åpner vi den!

En tynn og sylskarp kniv ble brukt til å starte opprullingen. De hadde plassert den på et langt og lavt kaffebord midt på gulvet. Anwar tok et første snitt og de to engelske holdt mumien vertikalt ettersom de rullet seg innover. Det var ikke lite lintøy som var gått med, uendelig med strimler av et svært gammelt fabrikat, men det gikk ikke i oppløsning og var følgelig blitt oppbevart på et tørt sted, kanskje i en privat samling? Haugen på gulvet vokste ettersom mumien ble tynnere og tynnere.

Endelig kom den døde til syne – hodet først, så kroppen, så føttene. Der sto en mann, ca 160 cm. Høy, ikke svært gammel, intakt – ingen hadde åpnet den på jakt etter smykker. Kanskje visste de at her ikke fantes noen?

Huden var svart etter natronbadet som hadde tørket den ut. Mumifiseringen hadde vært vellykket hele veien: Alle tenner var på plass og i god forfatning, neglene på hender og tær var der, øyenvipper var bevart, penis hang der den skulle, her var ingen tegn på voldelig død. Et snitt på venstre siden av buken fortalte dem at de indre organer var blitt fjernet, trolig befant de seg i noen krukker et eller annet sted i Luxor eller på Vestbredden. Ansiktsuttrykket var fredelig. Her var ingen smykker å se, kanskje var det noen inne i buken, den var blitt gjenfylt med strå og lintøy. Men de ville ikke ødelegge klenodiet med å skjære seg inn der. I stedet satte de den opp i et hjørne av kontoret.

En ansatt bragte dem et brett med te og vann, han skvatt ikke så lite ved synet av mumien. De satte seg for å slappe av og for å tenke litt. Atmosfæren begynte å bli tettere – uvær var i anmarsj.

Direktøren foreslo at dette var en mumie fra en av de utallige gravene på Vestbredden, av en ikke særlig distingvert person, men høyt nok oppe på rangstigen til at han ble mumifisert. En prest – dette var det forslaget dr. Anwar kom med. I tillegg foreslo han at klenodiet trolig var blitt anskaffet av Vinterpalasset som en turistattraksjon, folkløse, om de ville, dette skjedde mange år tilbake. Så var den trolig blitt stuet bort et sted ettersom tidene forandret seg og gjestene ikke hadde glede av et syn som dette. – Så fikk de med ett bruk for den igjen.

Nå begynte regnet å falle – store og tunge dråper i tett rekkefølge, stadig tettere, inntil det virket som om himmelens sluser sto vid åpne og lot regne ned over Luxor alt det vann som måtte finnes over himmelhvelvingen. De gikk bort til vinduet for å se. Om vannet kom ovenfra eller nedenfra var umulig å si. Det plasket så kraftig at samtalen forstummet.

- Skjer dette ofte?
- Nei, høyst en gang hvert femte år, normalt ikke.
- Hvor lenge kommer det til å vare?
- Ikke lenge – en halv times tid, så blåser det forbi.

Og blåste gjorde det nå. Trærne i hagen svaiet voldsomt. Bord og stoler på terrassen utenfor veltet og forsvant rundt et hjørne.

- Hva kaller dere dette – faraos hevn?
- Ha, ha, ha – gjerne det! Men ikke tro det har noe med mumien å gjøre. Dette kommer helt av seg selv ...

Med ett var det som om frater Andreas våknet av en eller annen slags historisk rus:

- Kom – vi drar over til Vestbredden! Vann er akkurat det vi trenger!

*

De fire tok en taxi til Kongenes Dal. Der var det stengt grunnet regnskyll, men de kom seg inn etter en del frem og tilbake, og like etter var to vakter på pletten for å føre dem til grav nummer 10. Vann var å se overalt, men det rant raskt unna, skybruddet var over for denne gang. Luften luktet renere og lettere, solen begynte å få tak på Dalen igjen, mens vakter løp frem og tilbake og undersøkte nedganger til de mest kjente gravene.

I grav nummer 10 hadde vannet trengt inn i den lange inngangskorridoren, den som førte nedover i fjellet. Engelskmennene gikk først, dernest kom de to brødrene fra Oslo og til sist vaktene, de hadde tatt med seg et antall sterke lommelykter – og passet på å låse porten etter seg. De gikk på det våte gulvet, men vannet steg ikke ettersom de kom dypere ned. Den første forklaringen på dette var at mye forsvant i det som hadde vært en større grop under plankene som lå over en del av gulvet, det var helt sikkert gropen som var gravd ut for å hindre gravrøvere i å trenge videre, og de passerte denne delen uten problemer. Men vannet stanset ikke her, det rant videre nedover i korridoren. Og det var dette som interesserte de fire mest av alt – gropen var trolig full av vann.

Vannet syntes å forsvinne et eller annet sted. Vannet tok en vending til høyre nær enden av korridoren, det ble borte under en vegg i et mindre kapell, en vegg av sten som ikke var del av fjellet, noe de altså hadde

oversett under det første søket. Stenene i denne muren lot til å være løse, noe de heller ikke hadde oppdaget sist de var her. Vannet sivet fortsatt inn utenfra, men kom ikke lenger. Alt ble borte under denne muren, for resten av korridoren var helt tørr, akkurat som sist.

Det var dette som hadde gått opp for frateren da regnskylllet begynte under oppholdet i mumiemuseet – vannet ville kunne bevise om hans teori var riktig, vannet var deres venn, deres Ariadnetråd, for å si det slik. Derfor hadde han slikt hast verk med å komme seg tilbake til graven i Dalen. Dersom moderne gravrøvere hadde funnet Nefertis grav her nede, ville vannet røpe dem. Nå ble alt mye enklere.

Veggen lot seg raskt demontere, viste det seg. De plasserte stenene langs veggen mens de brukte lyktene til å få et gløtt av hva som befant seg på andre siden. Ganske riktig! En sidevei åpnet seg for dem, en ny korridor der vannet rant jevnt nedover og ble borte. De begynte langsomt å følge denne, hver med sin lykt i hånden. De måtte se seg for, for vannet gjorde gulvet glatt. Andreas hadde beholdt hatten på, solbrillene lå trygt i jakkelommen sammen med usjabtien. I lyset fra lykten kunne han se at denne passasjen ikke var like gammel som korridoren utenfor, merkene etter redskaper var av et helt annet slag og veggen var ru å se til. Dessuten luktet fjellet annerledes i denne delen av graven, det luktet friskere, ferskere, for å si det slik.

Nå stanset Halloway og Crisby og snudde seg mot dem som kom etter.

- Vi er fremme – det åpner seg et rom rett foran oss!

Like etter sto de seks i et gravkammer der det sto en sarkofag i midten og hvor gjenstander lå og fløt i vannskorpen. Vannet nådde dem til midt på leggen og kom til å stige enda litt mer. De tråkket i vanvare på gjenstander

som kunne være svært verdifulle. De tok tilfeldige ting opp fra bunnen og gjenkjente gammel egyptisk kunst, mye av det gjort i gull. Rett frem så de åpningen inn til et annet gravkammer hvor gulvet igjen var dekket av vann, her lot det til å være større gjenstander.

Dette var et historisk øyeblikk for dem alle - de sto i dronning Nefertitis grav! Den var riktignok blitt oppdaget av andre, på ulovlig vis, men den var slett ikke tømt for verdier, dronningens navn var å se overalt. Vannet var en strek i regningen, men ennå ikke av katastrofal art. Men noen hadde vært her før dem, for ikke lenge siden, og disse kunne ventes tilbake når som helst. De kom helt sikkert ikke om dagen, derfor hadde de godt tid.

- Kom, vi prøver å se ned i sarkofagen!

Dette kom fra Crisby. Han visste at dersom gravrøvere hadde vært her i gammel tid ville de ha åpnet denne først. For mumien ville ha vært et skattkammer i seg selv, stappfull av kostelige smykker - slik tenkte i hvert fall de gamle, og kong Tuts mumie hadde lært verden at drømmen var sann. Dersom mumien var inntakt, ventet kanskje et av historiens aller største eventyr på dem. - Men de måtte også finne ut om vannet hadde trengt inn i sarkofagen grunnet sprekker og lignende. Vann i sarkofagen ville ødelegge mumien, slik tilfellet hadde vært i grav 55, der de fant de ynkelige restene av kong Akhnatons kiste og mumie.

Mens de to vaktene holdt lyktene fokusert på sarkofagen, ga de fire seg til å løse det grep lokket hadde på den store stenblokken som rommet mumien. Til alles overraskelse gikk dette lettere enn de hadde regnet med - hadde andre vært her likevel?

Nå kom lokket litt på glid. De hadde ikke redskaper av noe slag her nede, og kroppsvekt og muskelkraft var det eneste de kunne bruke. Det gjaldt å få vridd lokket uten at det falt av. Engelskmennene tok den ene siden, munkene den andre. Vaktene var til liten hjelp, de var for gamle til å gjøre tyngre manuell arbeid. Halloway ledet operasjonen:

- *Gently does it! Gently, Crisby, gently ...*

Motstanden var ikke så stor som fryktet. Langsamt fikk de skjøvet lokket såpass i vinkel at to av hjørnene åpnet seg, men ikke nok til at de kunne se inn i sarkofagens indre kammer. Men en underlig lukt sivet ut derfra, en slags kvalmende odør, noe som ikke kjennetegnet mumier.

De ble ivrigere nå, skjøv og dyttet, pustet og peste.

- Den er blitt åpnet for ikke svært lenge siden – se, lokket gir etter, nå er det på gli!

Halloway så spent på Crisby, Rafael på Andreas og de to vaktene så på hverandre med forskrekkelse skrevet i øynene, ansiktene deres var en stiv maske. Så sprakk det for den ene av dem:

- Dere må ikke åpne den – det er en forbannelse over gamle graver – den døde kan vise seg, sto opp igjen, komme ut, drepe oss!!
- Stans! Ikke gjør det! Stopp!! Dette er farlig! Har dere ikke livet kjært?
- *Allah – Allah!*

Ordene falt for døve ører. De fire andre la nå all vekt til – og med ett svingte lokket slik at det lå på tvers. Et lettelsens sukk fulgte, de fire så på hverandre med triumf i øynene.

- Hva venter vi på? La oss ta en kikk på innholdet!

Stanken var blitt sterkere.

Åtte par øyne stirret ned i sarkofagens indre, den var godt opplyst nå. Der lå ikke bare en mumie som så intakt ut – der lå også en til, en som ikke var mumie og som de straks gjenkjente. Ved siden av mumien lå dr. Joos van Balen, den forsvunne professoren. – Nefertiti hadde med andre ord fått en uventet gjest på besøk.

*

Vaktene løp straks etter politi som igjen tilkalte en ambulanse.

Da de kom bærende ut av graven med van Balen sto det en klynge av vakter og politi rundt inngangen, samt en skokk turister som nå hadde sluppet inn i Dalen. Hva var skjedd – en arbeidsulykke? Ingen kommentarer, svarte frateren kort og så strengt på de andre. Så ble de fire stående og vente på at de arkeologiske myndighetene skulle innfinne seg. De låste døren og satte seg i kafeteriaen like ved, her trengtes forfriskninger.

Øvrigheten var gått hjem for dagen – grunnet skybruddet – og det tok litt tid før de dro kjensel på Zakarias, Suliman og Anwar. De hadde tatt med seg en del assistenter som de ikke kjente fra før.

Først ble de sittende og styrke seg på mer te mens de forklarte i munnen på hverandre.

- Har dere virkelig funnet en grav? Anwar var først ute med spørsmål.
- Ja – akkurat som ventet! Frateren lød seiersikker heller enn ydmyk.
- Har den vært røvet før?
- Ja – men svært nylig, ser det ut til.
- Er mumien inntakt?

- Etter det vi kan skjønne.
- Fant dere kartusjer med navnet til vedkommende?
- Ja! Nå var det Halloway og Crisby som overtok etter frateren.
- Så dere hvem det var?
- Sarkofagen tilhører Nefertiti – den har vært laget for en annen først, men navnet på denne ble utradert da dronningen overtok den.

Det ble helt stille. Noen av assistentene mumlet lavt sammen. Alle så på frateren – han hadde trodd Omm Sety og hun hadde fått rett. Men det hadde kanskje også andre gjort. Hvem disse var måtte de straks finne ut av.

- Ikke et ord til media – hører dere? Den som sladrer får sparken!

Alle hørte det dr. Zakarias forkynte. Ingen hadde planer om å lekke informasjon til utenforstående. Men politiet og ambulansfolkene hadde fått noe å snakke om, de ville helt sikkert sette hele sladderbørsen i Luxor i full sving – og sekunder etter ville Kairo bli informert.

- La oss ta stedet i øyensyn, dr. Zakarias førte an.

De to vaktene ble stående foran den låste jernporten for å holde alle andre borte.

Så bar det ned i dypet igjen, grav nummer 10 var blitt verdens navle denne ettermiddagen. Frater Andreas forklarte og førte an. Myndighetenes representanter var himmelfalne. De hadde brettet opp buksene sine alle sammen og tatt skoene i hendene for ikke å ødelegge disse. Sarkofagen så helt tørr ut på innsiden – takk og pris – ingen tegn til vann. I tur og orden så de ned på det de trodde var dronning Nefertitis mumie. Noen plukket opp gjenstander fra vannet, men fikk øyeblikkelig beskjed om å legge dem fra seg igjen, legge dem på sarkofaglokket for å være presis. Der samlet det seg

mange slags kostbarheter på svært kort tid, gjenstander til pryd eller nytte, endog en rekke religiøse objekter.

Neste dag ville de få inn pumpeutstyr så de kunne se nærmere på funnet. Dessuten måtte de kaste et første blikk på de andre kamrene.

- Hvor lenge tror du vi klarer å holde dette hemmelig? Dr. Zakarias så bekymret på dr. Anwar.
- Det er opp til oss - ikke sant?
- Vi kommer til å skrive bok om det hele, kunne de to engelske arkeologene fortelle, når det hele er offentlig, selvsagt.
- Nøyaktig hvor befinner vi oss?
- Temmelig nøyaktig under og ved siden av kong Tuts grav!

Frater Andreas hadde bevist at Omm Sety hadde rett, det vil si farao Seti I, han som engang for svært lenge siden hadde besvart hennes spørsmål om hvor Nefertitis grav lå.

Uvitenskapelig – men sant! Omgitt av ekspertise på alle kanter forklarte Andreas hvordan han hadde kommet over boken om Omm Sety på folkebiblioteket i Oslo, lånt den med seg hjem til Gamlebyen og studert den der, som han kalte det. Han hadde ikke nevnt denne detaljen om Egypt for noen, inntil de fant usjabtien på toget i Giza. Der hadde han nevnt detaljen for Rafael og Hanno Cornelius Schwartz.

Her var ikke annet å gjøre enn å låse etter seg og sette ekstra vakt ved inngangen. Så dro dem hjem hver på sitt vis. Brødrene og engelskmennene ville spise på en fiskerestaurant ved Nilen. De andre bare forsvant, en etter en.

*

Det var på fiskerestauranten at Halloway og Crisby oppdaget paterens sivile identitet. På ny ble det titulert høyt og lavt, til Rafaels fortvilelse og fraterens fryd.

- *Your Grace – would you care for some wine?*

Rafael svarte med å ta flasken fra ham og skjenke seg selv. Halloway tok dette pent, men fortsatte å titulere ham. For engelskmennene taklet ikke dette med kirkelig identitet i sammenligning med aristokratisk blod, *homo ecclesiasticus* måtte vike for naturens jeg. De visste ett og annet om den spanske høyadelen, de spurte og de grov. Rafael parerte så godt han kunne. Til sist måtte han gi tapt. Mens fersk fisk ble fortært i mengder fortalte han om sin oppvekst i en av Spanias mest fornemme familier, med nær tilknytning til kongehuset, med stor rikdom – i form av gods rundt om i landet – om deres vinproduksjon, familiens kirker, deres biblioteker, deres kunstsamlinger, rasehester, og så videre. Glemte var Nilen de satt ved, glemte var Kongenes Dal og Nefertitis mumie. Samtiden tok styringen nå.

- Hvem har din tittel nå da du har kastet alt over bord?
- Min litt yngre bror Alfonso.
- Er du aldri på besøk hjemme?
- Jo – hver sommer.
- Får Andreas være med?
- Ja – men han vil ikke, det passer aldri, han liker ikke slott og den slags, hevder han - dessuten kan han ikke spansk, heller ikke alle de etiketter som følger med under et slikt besøk.

Frateren svarte ikke, han fortsatte å konsentrere seg om fisken.

- Holder den mål for en kokk?
- Absolutt! Den er fersk og ikke for fet. Kommer rett fra Nilen. – Kunne kanskje ha tjent på litt salvie ...
- Er du virkelig kokk?

Fratren nikkete til svar.

- Og hva slags mat lager du helst?
- Vi er en blandet kommunitet, så det blir en veksling mellom norsk og italiensk kjøkken ... pastaretter og norske spesialiteter veksler.
- Og hvor lærte du det italienske kjøkkenet å kjenne?
- Av min forgjenger, frater Benno, han var litt av en kunstner.

*

Tilbake på Vinterpalasset ventet det de håpet ville bli en rolig aften på Rafaels balkong, med den verdensberømte utsikten over Nilen, med båter, hestedrosjer og alt det andre. Den flombelyste Vestbredden hadde fått ekstra dybde denne dagen. Selv om Kongenes Dal var ute av syne, kunne de føle dens nærvær. Hvilke flere hemmeligheter bar den på, mon tro? Når ville media få tak i historien, det var sikkert bare timer om å gjøre? Hva ville de få ut av historien om Omm Sety og hennes dagbøker? Hvem hadde forresten ansvaret for disse, hvor befant de seg? Alle ville sikkert kaste seg over den eller de av hennes slektninger som fortsatt var i live. Ville de også forsøke å kontakte frater Andreas for å få hans historie? Forhåpentlig var de hjemme i Norge igjen før så skjedde.

De hadde ikke sittet der før det banket på døren. Der sto Lord Pratt og Jason med Schwartz i bakgrunnen.

- Dere må komme med en gang – ting skjer!
- Hvor?
- Denne tullingen dere kjenner fra Norge har gått fra forstanden, han løper rundt og leter etter dere, han sier det ligger noen i sengen hans – en ny mumie! Han feker faretruende med et slags sverd!
- Helle? Han er ikke gresk, livvakten hans er det. Han selv er norsk ... Sverdet er spaserstokken hans.
- Vær så snill å komme med en gang! Han sier han kjenner dere.

Ganske riktig: Ute i korridoren var det liv og røre. Keiseren, som han insisterte på å kalles, marsjerte rasende opp og ned med hevet sverd i høyre hånd. Hver gang han gikk forbi døren til tjeneren Pimen slo han på denne med sverdet, et tegn på at han skulle komme ut, noe som hadde motsatt effekt – munken hans hadde forskanset seg inne i værelset. Lord Patt hadde funnet frem den lille revolveren de hadde sett ham bære tidligere.

- Nei – for all del! Det var Andreas som grep inn.
- Han er ikke farlig, bare later som! Ikke er han keiser heller, bare en forskrudd nordmann fra Bergen.
- Kan dere ikke roe ham ned? Snart er hele hotellet på benene!
- Johannes Mikael! – begynte frateren – hva er galt?
- Vil dere se? Majesteten pekte mot døren inn til værelset hans.

Det ville de. Han åpnet døren sin med en flott gest – og der lå en ny mumie, på sengen hans, med hodet på puten og med sengepledd over det meste av kroppen.

- Hva i all verden ...?

- Den puster – den rører på seg – den lever! Keiseren var opphisset og vel så det. Han pirket i gjenstanden med sverdspissen mens han selv holdt en trygg avstand til sengen der den lå.
- Hva slags spøk skal dette være?!

Nå samlet de seg rundt sengen alle sammen. Jason dro sengeteppet til side, ristet forsiktig i mumien for å konstatere om den virkelig levde. Det kom faktisk små lyder og bevegelser innenfra. Vedkommende var surret i nyere materialer, bomull, og de var slett ikke vitner til at en gammel egypter opplevde oppstandelsen på den ytterste dag - her lå et moderne menneske.

Så rullet de ut vedkommende etter å ha satt mumien vertikalt midt på gulvet. Ettersom denne ble tynnere og tynnere ble også lydene tydeligere. Det var en kvinnestemme, ingen tvil om det. Så kom hodet langsomt til syne, et hode med mye bustet hår på toppen. Så fulgte en kropp kledd i tweed, skoene manglet. Der sto med ett dr. Hermine van der Meer og hev etter pusten, ute av stand til å si noe begripelig. De la henne ned på sengen, støttet henne opp med puter i ryggen, Schwartz helte forsiktig i henne litt konjakk fra et glass han hadde hentet fra sitt eget værelse. Keiseren sto like ved, med våpen i hånd, og så vantro på det hele. Det var Schwartz som førte ordet:

- Hermine! – Hermine!! – Hermine!!!
- Mmmmmmm ... Så fulgte hosting og harking, igjen og igjen. Omsider klarte hun å slappe av og sank utmattet tilbake på hodeputen.
- Skal vi hente en lege til deg?

Hun ristet bestemt på hodet. Så drakk hun litt mer av konjakken.

- Skal jeg gå og hente mer?
- Mmmmm!!!

Schwartz ble borte et øyeblikk.

- Hvem har gjort dette mot deg?
- Vet ikke – skjønner ikke ...
- Hva kan vi gjøre for deg?

Hun så seg forvirret omkring – hvem var alle disse menneskene? Hun dro kjensel på et par av dem, men hvem var alle de andre?

- Har dere en stor sigar?

Lord Pratt hadde det. Noen øyeblikk senere lå hun der og så fredelig ut mens hun blåste røkringer opp mot taket. Da ble hun klarere og blikket skarpere.

- Husker bare at jeg med ett mistet bevisstheten ...
- Hvor var dette?
- Hos venner, gode og gamle venner ...
- Hvor bor de?
- På Vestbredden ...
- Kan du si mer?
- Kjente og kjære hender kjælte med halsen min ... så ble alt svart.
- Se her! Pratt pekte på røde merker på halsen. De har forsøkt å kvele henne!
- Hva mener du med kjente og kjære?
- Har du ingenting med! Hermine var i ferd med å bli seg selv igjen – konjakk og tobakk hjelper alltid i en krisesituasjon.
- Hvem var du hos?
- Noen dere ikke kjenner ... spiller ingen rolle ...

- Spiller ingen rolle? – De har forsøkt å kvele deg, de har trodd at du var død og de har mumifisert deg!
- Sa du mumifisert?
- Ja - det var det jeg sa!
- Mumifisert betyr noe helt annet, kan jeg forsikre deg!
- Blås i det!
- Her – drikk mer!
- Hvor skjedde alt dette, hvor, hvor?
- På Vestbredden ...
- Kan du ikke gi oss et navn?
- Nei!
- Skal vi ikke ringe til politiet?
- Nei – for all del!

Under denne samtalen hadde frater Andreas forsøkt å få keiseren i tale – han hadde gitt opp å kalle ham lektor Helle, da fikk han aldri svar. Keiseren så både rasende og fortvilet ut – han kunne ikke finne Pimen.

- Når så du ham sist?
- Da vi sa god natt og gikk hver til vårt...
- Har du ringt inn til ham fra hustelefonen?
- Mange ganger ...
- Hvor lenge har du banket på hos ham?
- I noen minutter – inntil dere kom og forstyrret det gele!
- Det var ikke pent sagt!
- Pent eller ikke pent - kan dere ikke finne ham for meg?
- Først Hermine – så Pimen ... Pratt så på Jason som så på Schwartz som så på pateren som så på frateren. Keiseren så ikke på noen av dem, han var rasende og freste:

- Få dette kvinnfolket ut av sengen min!
- Rolig nå – hun drar nok av seg selv ...

· Dette siste lot til å stemme. For nå satte hun seg opp i sengen og så etter skoene sine. De var nok tapt. På gulvet like ved lå en stor haug med bomullsstrimler.

I det samme kom noen værelsesgutter, heseblesende etter å ha løpt opp den store trappen, de hadde hørt levenet fra etasjen under. De stirret på dem alle, særlig på Hermine, og på haugen med bomullstrimler – hva i all verden var det nå som var skjedd? Hadde de omsider funnet mumien? Det hadde de – men en annen denne gangen, en mumie som ikke var mumie lenger – den viste seg å være dr. van der Meer. Og hvem var hun? En kjent nederlandsk arkeolog ... Men hva gjorde hun her i palasset, hun var jo ikke gjest her? Guttene spurte og grov, men fikk aldri skikkelig svar. Nå så de forskrekket på lektor Helle, han prøvde forgjeves å skyve dem ut døren med denne stokken sin. De spratt unna hver gang. Den ene av dem ville løpe ned i resepsjonen for å hente hjelp, men Jason stanset ham, han hadde lukket døren for ikke å vekke opp hele hotellet. Guttene sto der i sine blå arbeidsuniformer, de holdt hverandre i hendene på egyptisk vis, som for å søke beskyttelse der de visste at den fantes. Egentlig så de livredde ut begge to. Pratt sto med revolveren i hånden, Helle prøvde å fekte dem ut av værelset, men ble stanset av Jason.

Pater Rafael prøvde forgjeves å få nederlenderen i tale – skulle han fortelle om funnet av dr. van Balen? Andreas ristet på hodet til tegn, han skjønnte hva som foregikk i paters hode. Politiet ville helt sikkert informere henne i løpet av kvelden.

- Ring etter en drosje, vær så snill! Hermine var seg selv igjen og visste hva hun ville.

- Men du kan ikke dra hjem alene etter dette – skal vi ikke ringe etter hjelp fra der du bor?
- Der ligger alle og sover ...
- Er det ingenting mer vi kan gjøre for deg?
- Gi meg en ny sigar, er du snill!

Hun stappet den nye i lommen på vesten, reiste seg fra sengen og gikk mot døren. Frateren og pateren fulgte med henne ned den store trappen med værelsesguttene hakk i hæl. Folk i resepsjonen skjønnte ingenting da hun kom skoløs bort til dem.

- Unnskyld, madame – bor De her?
- Nei, jeg er bare på visitt ...
- Slikt er strengt tatt ikke lov – hotellet er bare for gjestene.
- Hold kjeft!
- De må respektere vårt reglement!
- Hold kjeft, sa jeg!
- Hva vil De oss?
- Skaff meg en drosje med det samme!

De virket mer enn villige til å imøtekomme ønsket.

Vel tilbake hos Helle - unnskyld: keiseren – ventet spørsmålet om Pimen på dem. De likte ikke forsvinningsnumre lenger og ante uråd. Nå var de andre forsvunnet og de to munkene fra Oslo var alene med lektor Helle alias Johannes Mikael Palaiologos, siste keiser av Bysants.

- Så du ham gå inn til seg selv?
- Jeg så noe jeg trodde måtte være ham ...
- Og det var?
- En mannsperson av samme høyde og spede bygning ...

- Hvor kom han fra?
- Vet ikke ... han sto her i korridoren da jeg kom opp trappen, trodde at det var han siden han gikk mot sin egen dør – jeg hørte ham lukke etter seg.
- Det kan ha vært en annen ... tenkte frateren høyt.
- En annen?
- Ja, han som plasserte Hermine-mumien hos deg.
- Og hvordan kommer han seg inn overalt?
- Universalnøkkel, for eksempel? – Dette er det politiet kaller en *inside job*.

Nå så keiseren, det vil si Helle, forferdet ut.

- Hvor er han blitt av?! – Kan noe ha tilstøtt ham?
- Vi finner ham nok ...

Frateren gikk rett over gangen og kjente på dørhåndtaket. Der var det stengt. Han banket på døren, gjentatte ganger, men uten resultat. De gikk inn igjen til Helle og ringte Pimen på telefonen uten å få kontakt. De fikk heller håpe på at han dukket opp senere. Kanskje hadde han et eller annet ærende i det store hotellet? Det hadde han ikke, fikk de vite. De fikk tro at han var tilbake på plass til neste morgen.

- Og hva skal jeg gjøre med dette fjellet av bomullsstrimler?
- Vi legger det i klesskapet ditt så lenge.
- God ide!

Rafael samlet hele bunten sammen og frateren gikk bort og åpnet døren til det romslige klesskapet ved siden av sengen. I det samme falt noe ut og landet på gulvet foran føttene deres. – Der lå Pimen likblek og død, med en

dolk i brystet, den hadde gått rett gjennom hjertet. Han måtte ha overrumplet han som leverte Hermine.

Hva nå?

Keiseren var bunn fortvilet: Pimen var død!- hva skulle han si til Abbeden på Sinai? Hvem skulle nå vokte og verge ham, den siste keiseren av Bysants?

Andreas kunne se hva han tenkte.

- Du kan bli med Rafael og meg de siste dagene vi har i Luxor.

Han så ikke særlig imperial ut i øyeblikket. Samtidig følte han seg langt fra trygg på frateren – det var han som hevdet å ha avslørt ham i Istanbul. Denne irriterende kokken hadde faktisk hatt frekkhet nok til å informere ham om at han hadde myrdet en haug rivaler, mens han i virkeligheten bare hadde gjort sin plikt og sikret riket og sin egen stilling.

- Takk! Kom det omsider. – Men hva gjør vi med Pimen? Skal vi ta kontakt med politiet?

Andreas så ham rett inn i øynene før han svarte:

- Få ham stelt og ta ham med deg hjem til Sinai!

Så overlot de majesteten til seg selv og sin døde våpendrager og gikk tilbake til Rafaels værelse.

Der tok det dem noen timer å få dagens begivenheter på plass, det var skjedd mye – for mye, når sant skulle sies. De gikk over det meste på ny, frem og tilbake over uløste problemer, som denne Helle. Hva i all verden ville han her akkurat nå? Se seg om, handle, undersøke om det var noe i ryktene rundt Nefertitis grav? Hvem hadde han kontakt med? Trolig ville tiden vise dem alt dette.

Men her var flere løse tråder.

Palasset var fullt av utro tjenere, så mye var sikkert. Men det var også Kongenes Dal – folk hadde sluppet gjennom alle sikkerhetsrutinene der og kommet seg ned i grav 10, hvor de hadde arbeidet i lengre tid. Hvem som hadde gitt disse ideen om å grave seg nedover herfra, var vanskelig å si, det avhang av hvem som hadde interesse i funnet, og det kunne være mange.

Hermine måtte nå være kommet hjem for lengst, kjøreturen tok ikke mer enn en halv times tid. Der ventet trolig politiet på henne for å fortelle om funnet av van Balen. Kanskje måtte hun bli med for å identifisere den døde. Det faktum at de fant ham i graven antydte at hun kunne ha hatt en finger med i dette underlige spillet. Rafael så spørrende på Andreas:

- Det er flere enn du som har funnet frem til dronningen – hvilken metode kan de ha benyttet? Illegale gravere fant den først – så har de bedt van Balen se på funnet – så kom vi ... ledet av Omm Sety!
- Jeg liker ikke helt det som nå skjer ... Frateren så betenkt ut og vendte blikket fra vinglasset til den flombelyste Vestbredden.
- Men vi har avtalt å dra over i morgen igjen?
- For siste gang, tror jeg – nå får andre overta.
- På høy tid ...
- Om to dager reiser vi hjem – fly til Kairo og deretter til Oslo, alt på en dag. De andre gjør det samme, i tur og orden.

Andreas falt i tanker så lenge, noe plaget ham:

- Tror du Helle er kommet for å ta livet av noen? Ser han rivaler her i Luxor?

Tanken hadde ikke falt pateren inn.

- Hvem skulle det være?
- En i vår gruppe?
- En vi ikke kjenner?

De kom ikke lenger denne kvelden. Klokken viste noen minutter over midnatt. Det var tid for å gi seg for dagen.

- Sover du her i natt? Rafael følte seg ikke trygg lenger.
- Ok, om du så ønsker det ... Frateren skjønte.

KAPITEL 5 +

Babassulfamilien var samlet til krisemøte. Regnet som hadde falt denne dagen bekymret dem. Graven de hadde funnet lå såpass dypt at vannet lett kunne trenge inn gjennom åpningen de hadde hugget i sidekapellet. Her var neppe tid å miste – de måtte av sted også i natt.

Det var like lyst som sist – månen skinte klart fra en skyfri himmel.

Turen over fjellet gikk som sist, uten problemer av noe slag. De var kommet frem til toppen av fjellet rundt kl. 02.00 og tok fatt på nedstigningen med det samme. Det var ikke tegn til liv nede i Dalen, vaktene sov nok akkurat som de pleide på dette tidspunktet. De kjente veien så godt at de kunne gå den i søvne. De var fem stykker denne gangen og hadde med seg litt ekstra bæreutstyr, de ville forsyne seg bedre enn sist. Lageret hjemme var i rask vekst, men det var plass til mye mer. De lurte selvsagt på hvordan det var gått i Vinterpalasset der de hadde fått plassert Hermine, hun som hadde kontaktet dem og foreslått denne løsningen fra grav nummer 10. Nå da hun var skaffet av veien følte de seg trygge på at ingen kunne spore funnet tilbake til dem dersom noe skulle gå galt. Men hva skulle det være? Professoren var død, Hermine var død, her var klar bane.

Nå sto de helt nede ved muren bak inngangen til graven. Fra kafeteriaen der vaktene vanligvis tilbragte disse nattetimene var alt stille. De rundet hjørnet. Ingen var å se. Så skyndte de seg å låse opp porten og gå inn. Så låste de igjen etter seg. De hadde medbragt ekstra sterke lykter denne gangen for å få bedre oversikt.

Bakken var våt, som ventet – en god del vann hadde siget inn. Hvor mye var umulig å si, det ville de først se når de var fremme. Men det dryppet også fra taket, det bekymret dem mer. For dette fortalte dem at fjellet her var porøst. Det dryppet jevnt og sikkert fra det som fjellet hadde sugd opp fra styrtregnet dagen før, hvor mye var umulig å si. Men de visste godt hvor lett det hadde vært å hugge seg gjennom veggen i kapellet og fortsette å grave seg nedover der sonderingsinstrumentene hadde sagt at det var tomrom i fjellet under dem.

Da de kom frem til muren de hadde bygget foran nedgangen til graven, fikk de seg et stort sjokk. Muren var der ikke, stenene lå stablet langs veggen til venstre i kapellet. Der de skulle ha stått var bare et sort hull – noen hadde vært her! Dette var en kolossal strek i regningen. Hvem disse kunne ha vært var umulig å si – hadde Suliman forstått hvor han var da de tvang ham til å inspisere graven? Neppe, han var bundet for øynene og helt i villrede siden de først hadde ført ham både her og der. Hvem hadde vært her da? Hadde noen vist frem graven til spesielle gjester og oppdaget muren ved en tilfeldighet? Det virket mer sannsynlig. Men hvilke resultater hadde det fått? Hadde de samme virkelig vært nede i gravkammeret til Nefertiti og sett seg om?

Dette var det verst tenkelige. De hadde ikke tålmodighet til å stanse og snakke sammen, de ilte bare videre.

Vannet hadde tatt med seg mye småsten, det var tydelig. Men det var neppe nok til å dekke gulvet i gravkammeret der sarkofagen sto. De småløp ned mens det stadig dryppet jevnt fra taket.

Så var de fremme og kunne kikke inn i sarkofagkammeret. Vannet sto 30-40 centimeter høyt på gulvet. Mange gjenstander av største verdi var derfor usynlige, gjenstander de ikke hadde fått med seg tidligere, de lå fortsatt rundt om på gulvet slik de gjorde natten før. Men nå var de ikke lenger å se.

Så fikk de sjokk nummer to.

Lokket på sarkofagen lå på tvers – og oppe på den lå et stort antall verdigjenstander hentet opp fra gulvet. Kunne de som hadde vært her kommet i samme ærende som de selv: for å se hvilken skade vannet hadde gjort? De vasset frem til kanten og kikket ned – Joos van Balen var vekk! De yngste begynte å skjelve og stamme. Hadde han stått opp fra de døde? De vek bort fra sarkofagen hvite av skrekk i ansiktene. - Allah, Allah, Allah!

Idioter! Noen hadde fjernet ham, så enkelt var det – og så alvorlig. De var virkelig kommet opp i problemer denne gangen. Ikke bare hadde de gjort tidenes aller største gravfunn, men de var i ferd med å miste sjansen til å få noe tilbake for strevet. Og hva med alle kontaktene deres i utlandet, hva ville de tenke – folk i Kairo ventet leveranser i dagene som kom?

Det dryppet jevnt og sikkert, lyden av vandrdåper mot det oversvømmede gulvet lød nesten som pistolskudd i stillheten som nå fulgte. De kunne ikke sette seg for å roe seg ned, de sto der som en hjelpeløs saueflokk og stirret vanntro på hverandre. Mumien lå fortsatt i sarkofagen, det var noe. Den hadde sikkert mange smykker skjult på seg, det var best at de fikk den med seg i natt.

Så hørtes noe som mest av alt lignet et tordenskrall. Det kom innenfra graven et sted, ikke så langt unna. Hva i all verden kunne det være? Kom det noen? Brødrene sendte de tre unge for å se. De så mer enn bekymret ut der de snek seg ut av gravkammeret og inn i korridoren de selv hadde hugget. Så kom nok et drønn og mye vann fra taket. – Allah! Var det vannet som hadde satt tak og vegger i bevegelse? Hadde noen stener falt ned?

De tre kom raskt tilbake – med svært dårlig nytt. Deler av taket hadde falt ned i korridoren deres og blokkerte den så å si i sin helhet – de var innesperret ...

Hva gjorde de nå?

De unge fortsatte å be mens de to eldre brødrene prøvde seg på noe mer jordisk og nærliggende. Men, nei – mobiltelefonene deres virket ikke her nede fra. De var for langt borte til å få kontakt med mennesker. Kunne ingen virkelig hjelpe? Mahmud håpet inderlig at de som hadde vært her dagen før ville komme tilbake snarest og redde dem. At de ville komme tilbake, var et helt realistisk håp, de hadde jo sett seg rundt, de hadde sogar tatt med seg dr. van Balen. Men hvor lenge måtte de vente? Og hva skulle de si? At noen hadde røpet en stor hemmelighet om et nytt gravfunn, lånt dem nøkler og så videre? Takk, den bet ingen på. Og hva med sekkene de bar på – var de til bruk for niste eller lignende? Vel, fengsel var bedre enn å dø her inne.

De gikk litt tilbake, satte seg på det våte gulvet i korridoren de hadde laget. Det dryppet jevnt fra taket, og det bekymret dem mest av alt.

Etter et par timer våknet de av nok et drønn, litt nærmere denne gangen. Ganske riktig: Bare ti-tolv meter borte var det falt ned nye stenmasser fra taket. De trakk seg nærmere åpningen til gravkammeret og satte seg der. Men det ble en våt fornøyelse. To av de unge – Atif og Naguib – gråt stille, den tredje ikke så stille. Atif måtte legge armen rundt skuldrene hans for å roe ham ned.

- Vi kommer til å dø her alle sammen, jeg vet det! Allah – Allah!!
- Så, så, det kommer hjelp!
- Når? Graven kan rase sammen før noen rekker å finne oss!

Det dryppet faktisk like mye inne i gravkammeret som i passasjen de hadde hugget. Fjellet lot til å ha sugd til seg store mengder vann, men så var det også tale om et uvanlig stort regnfall, det hadde de opplyst på fjernsyn sist kveld. De eldre brødrene visste meget godt at svært mange av gravene i Dalen var blitt ødelagt av vann gjennom tidene. Ikke bare hadde de ødelagt dekorasjonene, men like mye fylt opp gangene med avfall utenfra – og fra tak og vegger. Enkelte graver vågde arkeologene seg nesten ikke inn i, de måtte sikres før arbeider kunne ta til.

- Dette er straffen for at vi drepte van Balen og Hermine!
- Allah straffer oss, han er sint på oss – han hater oss! Vi må dø!
- Hold kjeft alle sammen!
- Allah er ikke slik!
- Hvorfor sitter vi her da`
- Allah er barmhjertig, det har du lært!
- Ja – når vi er døde – ikke før!

Denne siste del av en privat trosbekjennelse ble etterfulgt av krampegråt.

- Tilgi oss – tilgi oss! De tre unge hylte i kor.
- Hold kjeft, sa jeg!
- Du havner i Helvete – du angrer ikke!
- Jeg angrer ingenting – og tror ikke på noe Helvete!
- Det finnes likevel!
- Vrøvl!

Denne siste salven ble etterfulgt av nok et drønn, større denne gangen og litt fjernere. Alle ble helt stille. Denne gangen var de virkelig i knipe ...

- Allah – Allah – Allah ...

Det ble snufset og klaget og grått og sukket og bedt og bannet og svertet og sverget på samme tid.

Slik fortsatte de inntil ingen av dem orket mer. De kunne like godt slå av lyktene før batteriene gikk ut. De lå heller enn satt på det våte gulvet. Sekkene som var tenkt til verdigjenstander la de på hodene for å spare dem fra all dryppingen ovenfra.

Hvor lenge de lå slik var umulig å si. Alle fem våknet med et rykk av et allmektig drønn inne fra graven - den var også begynt å falle sammen. Raseri vekslet med fortvilelse i deres sinn, enten disse var unge eller eldre. Det begynte å gå opp for dem at det de i virkeligheten hadde gjort var å grave sin egen grav, tømme sitt eget gravkammer. Det eneste de kunne gjøre var å bekjenne sine synder for hverandre og vente på døden. De to eldste - brødrene Babassoul - lovet å dra på pilegrimsferd til Mekka dersom de ble frelst fra marerittet, deretter skulle de leve et rettferdig og godt liv. De unge lovet mye mer enn dette, langt mer enn de kunne holde. De ville bli hellige krigere for islam, dø i kamp, dra til Syria eller Libanon, drepe alle vantro. Aldri mer ville de interessere seg for fortiden, bare for fremtiden. Jihadistiske ledere hadde fortalt at for alle martyrer ventet en herlig lønn i himmelen: tusen jomfruer for de som likte jenter - og tusen unge menn for de som likte gutter.

Men døde de her inne i graven, fikk de ingen lønn i himmelen. De tre unge storgråt.

SJETTE DAG

NEFERTITI FOR SISTE GANG

ble preget av politi og arkeologiske myndigheter. Alle ville snakke med frater Andreas, han satt ved enden av gruppens langbord og prøvde å nyte en sen frokost. De fleste i gruppen hadde allerede reist til El Kab for å se på gammelegyptiske templer. De ante neppe hva som foregikk i kulissene, ikke var det lett å si hvor interessert de var heller. Hverken Levi, Rosati eller Bloom og Roy hadde søkt kontakt om problemet de siste dagene. Dersom det var graven de var etter, var det i så fall på en mer distansert måte Schwartz, Pratt og Jason. Mumiespetakkelet i Vinterpalasset hadde klart å avlede oppmerksomheten hos noen av dem.

Denne frokosten ble litt av en feiring av frater Andreas.

Han satt og så søvnig ned i kaffekoppen. Før den var tømt ble det ikke tale om noe å spise. Han drakk langsomt og med små munnfuller. Han nøt denne dagens første eliksir, som han pleide å kalle den, morgenkaffen som startet et nytt lite kapitel i livet hver dag og som var et hellig øyeblikk der han aldri tålte forstyrrelser. Hjemme var det han som laget kaffe til brødrene, satte den frem i refektoriet og plasserte seg selv i en dyp lenestol i hjørnet av kjøkkenet sitt, hans eget kongedømme. Ingen av brødrene påleide å spørre etter ham på dette tidspunktet – alle visste hvor han var. Med hetten over hodet og med benene på en gammel skammel satt han der til kaffekoppen var tom. På regntunge dager tok han gjerne en kopp til.

Ikke så her, alle samlet seg om ham og han gjorde ikke forsøk på å flykte fra all oppmerksomheten.

Graven var funnet – og det var takket være ham og hans instinkter, i kombinasjon med mye sunn fornuft. Han måtte forklare om Omm Sety, om hvordan han hadde konsentrert seg om grav nummer 10, og så videre. Pater Rafael kunne gi noen supplerende opplysninger her og der. Andreas var saklig og beskjeden i sin forklaring, men la ikke skjul på at det hadde vært et spennende løp – han snakket om *the chill of the race*, og de andre trodde ham. Var dette en unik foreteelse, eller var han slik? Spørsmålet var stilt til pater Rafael som litt tilbakeholden fortalte om Andreas' evner og egenskaper når det kom til slikt, uten å nevne at Vatikanet hadde hengt seg på denne jakten helt fra begynnelsen av.

Et stort skår i gleden var imidlertid dette at andre hadde vært der før dem, at graven var blitt oppdaget av moderne gravrøvere like før de selv kom dit. Uten deres innsats nede i fjellet, hadde de nemlig aldri funnet frem, uansett teorier. Men hvordan dette var gått til, visste ingen enda, heller ikke visste noen hvem disse var.

- Hva kan jeg bringe? Personalet i frokostsalen skjønnte at frateren måtte være en viktig person – de omtalte ham nå som VIP- og gjorde sitt ytterste til at han fikk alt han trengte, de brakte også ekstra godbiter fra buffeen. Et par croissanter, et eple og litt yoghurt var det han egentlig trengte.
- *Takk jeg har alt jeg ønsker!* Han ble ikke trodd og bordet var snart dekket av alle slags frokostlekkerier.

Politioffiserene forsynte seg godt, det kom stadig nye godbiter på bordet, og de forsvant med det samme – de spiste ikke slik hver dag. Anwar, Suliman og Zakarias hadde også satt seg og benyttet anledningen til å få i seg en frokost nummer to. Noen ekstra stoler ble hentet fra nabobordene for å få plass til dem alle. Hanno, Pratt og Jason satt på fraterens høyre side.

Dr. van Baalens legeme var blitt sendt til sykehuset for obduksjon, fikk de vite. Når det arbeidet var gjort, ville myndighetene sende liket til Kairo, til ambassaden der. Alle sider ved saken ble luftet. Men ingen visste hvem som hadde hugget seg ned i fjellet fra grav nummer 10. Andreas fortalte kort om mumie nummer to, den som ble funnet inne hos Helle, og anbefalte dem å ta kontakt med Dr. van der Meer, hun visste nok noe. Egypterne var svært oppbragt over denne siste hendelsen, nyheten skapte nok en fortvilet situasjon for hotellet ledelse. De ringte straks til den nederlandske delegasjonen på Vestbredden, men ingen tok telefonen.

Fungerende direktør i hotellet var oppriktig fortvilet over hva som kunne hende rett foran nesen på dem alle uten at noen visste om det. Sannelig skulle de gå nøye gjennom listen av ansatte, her måtte være utro tjenere. Samtidig betydde de at noe lignende aldri hadde skjedd før. De kunne liste opp rekken av berømtheter som hadde bodd her, konger og fyrster, politikere, kunstnere, forfattere, arkeologer og alle andre – ingen hadde noensinne måttet oppleve noe slikt. Ingen var i tvil om at dette var sant alt sammen, like fullt var en liten opprydding å anbefale, noe direktøren sa seg hundre prosent enig i, det var jo hans forslag.

Flere fra resepsjonen kom nå til og de konfererte lavmælt sammen. Samtlige egyptere til stede begynte å snakke i munnen på hverandre, mer og mer høyrøstet for å bli hørt, det var som en usynlig hånd skrudde opp volumet jevnt og sikkert. Hver eneste en av dem hadde noe på hjertet som alle absolutt måtte høre. Det manglet ikke på teorier og forklaringer, beklagelsene ble gjentatt i det uendelige. Ansatte ved hotellet var helt sikkert blitt utnyttet av de som fant frem til graven først. Flere hadde sluttet av ren og slett overtro - de mente selve sc stedet var forbannet, ikke bare personene i denne gruppen med egyptologer. De ville at en av

imamene skulle komme til hotellet og lese fra koranen – men da hadde direksjonen satt to streker for det hele. Deretter hadde han som kom med forslaget sluttet, så fulgte andre. Siden mange av dem var i familie med hverandre fikk direksjonen det travelt med å skaffe nye folk.

Alle spiste alt de orket under denne utleggingen. Ingen stilte spørsmål. frateren nøyde seg med sine to croissanter, eplet og youghurten. Så ble det med ett helt stille – alle så i samme retning. En av frokostsalongens ansvarshavende var nettopp kommet med nyheten om at et nytt skybrudd var blitt varslet, det var i rask anmarsj. Det kom østfra og hadde gjort store skader i Hurgada-området.

Andreas ble besluttsom igjen:

- Vi må dra over og se på graven øyeblikkelig! Mer vann kan bety store ødeleggelser – alt gravgodset kan bli ødelagt, for ikke å tale om mumien selv!

De dro av sted så snart de kunne.

Foran inngangen til palasset var det vanlige spetakkelet i full gang. Hestedrosjer kom ilende straks noen turister kom ut fra hotellet, feluccakapteiner gjorde det samme, drosjer var det færre å se av, men det lyktes dem omsider å få deres oppmerksomhet mens de holdt de andre på avstand. Samtidig begynte det å blåse fra øst, først kom vinden med moderat kraft, senere ble den heftigere. Mange så opp mot skyene som ble tykkere for hvert minutt. Jason, Pratt og Schwartz kom seg inn i en drosje i det de første dråpene begynte å falle. Rafael og Andreas tok den neste. Ingen myndighetspersoner fulgte med, de ville nok vente på ordrer fra høyere hold.

*

Under reisen til Vestbredden åpnet himmelens sluser seg på ny. Sjøføren måtte sette ned farten betraktelig og stenge alle vinduer. Dyr og mennesker var blitt totalt overrumplet av styrtregnet, dråpene falt som kuler fra himmelen: Esler hylte, noen kameler nektet å gå videre, biler skled av veien, fotgjengere løp for livet som om de hadde noen i hælene, noen de for alt i verden ikke ønsket å møte. Langsom bar det fremover. Bilhornene tutet overalt. Vannet laget en jevn og dyster dur som kunne ha varslet dommedag eller en invasjon av fremmede fra en annen planet. Alt var uvirkelig, om mulig verre enn regnet som hadde rammet dem dagen før. Det plasket slik at ingen kunne si om vannet kom fra bakken og opp eller omvendt, det lot til å regne begge veier samtidig.

Da de omsider kom frem til Kongenes Dal, var denne stengt, som sist, men de slapp inn. Porten ble åpnet så de kunne kjøre helt opp til gravene. De som åpnet, så ut som druknede dyr alle sammen. Det strømmet vann fra topp til tå, fra hår, munn, bryst, hender, kjortel – det var som om skoene var blitt forvandlet til fontener. Det ble skreket og ropt, noen i uniformer sendte ut beskjeder og kommandorop, men ingen hørte på dem. Mange løp omkring og så fullstendig rådville ut. Dette var i meste laget for hva en egyptisk psyke kunne tåle. Mange ga opp og satt seg ned på bakken – den var blitt forvandlet til en elv der vannet stadig steg. Turistene hadde de klart å holde orden på, ved å hindre dem i å gå ut av gravene de befant seg i da vannet kom. Men disse hylte og skrek siden vannet fosset inn og ned i de uthuggede passasjene og korridorene. Noen fra fjernere himmelstrøk hadde tatt med seg små parasoller som vern mot solen. Disse ble nå farlige stikkvåpen som de brukte mot sine fangevoktere. De sistnevnte rev disse

improviserte våpnene fra dem og kastet dem ut i vannet utenfor, hvor de raskt forsvant ned mot inngangen hvor biler og busser begynte å skli av sted som i en spøkelsesfilm. Fra basaren like ved kom fæle lyder fra fortvilte menneskestruper. Det hele minnet om et scenario fra en apokalypsefilm, slike som moderne mennesker aldri ser seg mette på.

Den lille troppen fra Vinterpalasset klarte å bevare fatningen. Først søkte de ly i kafeen som lå ved piazzaen i sentrum av Dalen, like vis-'a-vis kong Tuts grav, i håp om at skybruddet ville gi seg. Det gjorde det ikke. De ble nødt til å løpe av alle krefter til grav 10, helst med det samme. Den eneste av dem som hadde tenkt på å ta med seg et hodeplagg var frateren. Hans stolte tropehjelm, kjøpt på basaren i Kairo, lignet mer og mer på en eller annen slags pute, den var i full oppløsning.

Vel fremme ved inngangen kunne de se vannet fosse inn, det kom fra alle kanter, ovenfra, fra fjellet bak, fra rundt omkring. Det gjorde det også ved de andre gravene, så vidt de kunne se. Noen vakter kom med sandsekker, men ikke til grav nummer 10, den var jo ikke åpen for turister, dessuten ble den ikke regnet for viktig, dekorert var den heller ikke. Vel innenfor ble jernporten stengt av vakter som fulgte med dem inn, samt et par politimenn i søkkvåte hvite uniformer.

I samlet tropp skyndte de seg ned mot stedet der de hadde demontert veggen og hvor vannet hadde forsvunnet dagen før, der de hadde gått inn og ved enden av en synkende og nyhugget korridor hadde funnet Nefertitis grav – og Joos van Baalens. Denne gangen kom de ikke lenger enn et par meter innenfor åpningen – taket var rast sammen, det lå hauger av små og store stener på gulvet. Det forbauset ingen av dem, tatt i betraktning alt vannet som nå dryppet fra fjellet over dem, det var langt mer porøst enn

noen hadde vært klar over, kanskje sto også grav nummer 10 i fare for å rase sammen.

Men det var vannet på bakken som opptok dem mest. Det fosset inn mellom føttene deres, i strie strømmer. De lyste så godt det lot seg gjøre innover i den nyhugne korridoren, men så ikke annet enn stenmasser. Men Jason mente å høre rop – fortvilte, hysteriske rop – fra den andre enden et sted. Lord Pratt løsnet et skudd for å signalisere at her var folk. Det skulle han ikke gjort, for resultatet ble at nye stener falt fra taket. De løp ut i gravens gamle korridor så raskt de kunne. Litt vann fortsatte nedover mot det siste kammeret mens nesten alt forsvant inn denne sideåpningen som nå var stengt. Ett var sikkert – Nefertitis grav måtte være temmelig oversvømt, århundrets arkeologiske funn var i ferd med å ødelegges før verden hadde sett den.

Hva gjorde de nå?

Svaret kom innenfra, nedenfra, der Nefertiti lå med alle sine skatter, det kom i form av et tungt drønn, mest lik torden. Det måtte være fjellet som raste sammen der nede. Dit kom de aldri mer, det var ingen av dem i tvil om.

- Kom – vi må vekk her fra! Lord Pratt tok kommandoen slik han hadde gjort det utallige ganger under tjeneste i Afghanistan og andre land i regionen. - Er alle i god behold?

lot til at så var tilfelle. Alle var våte, men ingen skadet, samtlige kunne gå på egne ben. Gjennom grav nummer 10 bar det, for siste gang. Noen så seg tilbake, som om det kom noen etter dem. Men det gjorde det ikke. Så gikk lyset – all elektrisitet i Dalen hadde brutt sammen. Politiet hadde tatt med et par lommelykter, de tok hånd om evakueringen og geleidet alle mot

utgangen. Andreas kom sist av dem alle. Han snudde seg ofte og så inn i mørket bak dem, et mørke som formelig vokste etter dem, som forfulgte dem på ett vis, som forsøkte det å innhente dem og trekke dem tilbake til gravens innerste kamre.

Så gikk de ut i det som skulle ha vært dagslys, men som var et illevarslende mørke, her hersket rene solformørkelsen. De sto ved gravens utgang og så på vannet som kom mot dem overalt fra. Ingen sa noe. Det var Lord Pratt som først brøt tausheten:

- Du sa at du hørte lyden av stemmer innenfra?
- Ja – jeg er helt sikker – jeg har meget skarp hørsel ... det var stemmer å høre innenfra et sted ... fra den nyhugne korridoren et sted ... tror det er folk der! Jason så svært brøtmry ut.
- Da er det tale om gravrøverne selv!
- Hvem ellers?
- De ser aldri mer dagens lys ...
- Nei ...
- De dør av mangel på oksygen ...
- Og mat ...
- Men ikke vann!
- Andreas – vis nå litt respekt! Rafael dunket ham i siden med albuen. Frateren så temmelig fortvilet ut der han sto med sin stolte tropehjelm i hånden, et plagg som nesten var blitt ugjenkjennelig.
- Trøst deg med at du fikk rett denne gangen – som ikke er den første!
- Omm Sety fikk rett, *padre*, æres den som æres bør ...
- Men hvordan i all verden har det seg at andre enn du fant frem til graven?
- Det er det jeg gjerne skulle likt å vite – svært gjerne.

- Kan det ha noe med Omm Sety å gjøre?
- Neppe – de har fulgt andre metoder ...
- Hvilke?
- Aner ikke ... kanskje har de instrumenter som kan måle nedover i fjellet? Det er utrolig hva moderne teknologi kan oppvise ...
- Har vannet fått dem til å søke hit i natt en gang, tror du?
- Ville anta det ... noen av vaktene i Dalen burde stilles til ansvar for dette!
- Egypt er ikke slik – og det er ikke Norge heller, det vet du godt ...

Ingen av de andre ante hva de to klosterbrødrene sto og snakket om, ikke brød de seg større om det heller. Det eneste de tenkte på var å komme seg ut av graven og til et tørt sted. Minuttene gikk. Så avtok utbruddet nok til at de kunne løpe tilbake til kafeen, der var det fullt av folk. Også her var det stillheten som rådet.

En kopp søt te gjorde underverk på legeme og sjel. Mange tente seg en røyk. Andreas ble budt på en liten sigar av pater Rafael, av den typen hadde pleide å røke etter middag, bare en hver dag, en nytelse frateren bare unnet seg hver juledag og påskedag. Sant å si smakte det med litt nikotin. Andreas inhalerte dypt de første dragene, så fortsatte litt munnrøking, som han kalte det. Tropehjelmene var ødelagt – et begredelig syn – sant å si var den helt ugjenkjennelig nå, formløs og uelegant. Vel, han fant sikkert en ny i Kairo. Samtalen begynte å flyte igjen, de fleste fant noe å kommentere.

Med ett lysnet det – regnet opphørte – skybruddet var dratt forbi. Nå herjet det sikkert i landsbyene langs elven, stakkars egyptere! Dro det videre vestover, møt ørkenen? De som levde der hadde lite å forsvare seg med, mange dyr ville sikkert stryke med.

Så begynte samtalen langsomt å ta seg opp igjen. Alle så på Jason. Hadde han virkelig hørt rop innenfra graven? Hadde det vært folk der da det raste fra taket? I så fall kunne de ha vært der en god stund. Men de var håpløst fortapt, hvem de enn var, disse gravrøverne. Sannsynligvis var de knust i hjel alle sammen. Det ble opp til politiet å finne frem til savnete personer rundt om, deres identitet og bosted.

Det verste var gravgodset, mente de fleste - Nefertitis skatter, de verden bare hadde sett smakebiter av. Og samtalen begynte å få et heftigere preg, temperaturen steg med ett, alle hadde meninger eller formodninger på dette punktet. Dr. Zakarias kjederøkte sigaretter, han tenkte furiøst og var rødsprengt i ansiktet. Dr. Anwar forsikret ham om at de nå visste hvor de skulle lete og kunne grave seg ned fra yttersiden av kong Tuts grav. Det beroliget ham bare måtelig.

- Alt er sikkert ødelagt der inne! Der er kanskje ikke gravkamre lengre ... bare sammenrast fjell ...
- Vent å se ... vi gir ikke opp!
- Først må vi pumpe ut masse vann!
- Det er et mindre problem ...
- Problemet er fjellet, ikke vannet ...

Jason var helt sikker i sin sak nå – han hadde hørt rop innenfra, ikke utenfra, der var det bare lyden av regn å høre.

I Vinterpalasset var skadene av regnskylllet minimale, ifølge folk i resepsjonen, det var mest av alt hagen som var blitt rammet. Det store svømmebassenget hadde gått over sine bredder og omskapt den nedre hageseksjonen til en innsjø. Ute på terrassen som vendte mot Nilen lå alt hulter til bulter: bord, stoler, knuste serviser, veltede parasoller, og så videre. Overalt løp ansatte frem og tilbake mens de prøvde å gjenopprette alt slik det hadde vært før styrtregnet kom. Noen av dem visste at dette var Allahs straff for Vinterpalassets syndige gjester, disse utlendingene som kom til Egypt av de forskjelligste grunner. Noen av dem ønsket seg bare hvile og historiske eventyr, andre søkte sex med de innfødte, andre igjen å stjele antikviteter og selge dem på den internasjonale svartebørsen for svimlende summer. Nei – dette var et tegn fra oven på at himmelen misbilliget alt dette, at turistene burde dra hjem alle sammen, at Egypt burde få være Egypt uten innblanding utenfra, fra vanntro hunder.

Slik tenkte i hvert fall Abdel, en 25-årig egypter med gyllenbrun hud og kullsvarte øyne, slank, høy og atletisk å se til. Han hadde arbeidet her siden han var 17, da begynte han som assistent ved svømmebassenget i hagen. Siden var han blitt værelsesgutt og nå servitør i hotellets forskjellige restauranter. I øyeblikket drev han og ryddet på terrassen sammen med de andre. Overalt hadde han følt turistenes hungrige blikk, han visste at de kledde av ham med øynene enten de var kvinner eller menn, han hadde måttet tåle mange tilnærmelser. De andre guttene som arbeidet her tjente store penger på slik handel. De anså ham for å være dum. I virkeligheten var det de som var dumme. Han hadde opparbeidet et direkte hat til turistene, alle disse rike menneskene som aldri arbeidet, men bare reiste verden rundt og levde et liv i luksus, med høyt forbruk av alkohol og nikotin, egentlig handlet livet deres om fysisk nytelse av alle slag.

Denne gruppen fra Kairo hadde utelukkende bestått av egyptologer, fikk han vite, de var på jakt etter dronning Nefertitis grav, hadde han hørt nevnt. Han ønsket derfor å skremme dem bort før de fant graven og tok alle gjenstandene med seg hjem. Han hadde funnet måten å gjøre dette på. For en dag gikk han igjennom underetasjen og kikket inn i de mange værelser, kott og skap som fantes der nede. Hvorfor visste han ikke helt, men en ubeskrivelig nysgjerrighet var kommet over ham. I et av kottene var et varemagasin for en suvenirbutikk som holdt til ved inngangen. Og det var blant suvenirene – bilder, byster, statuer, gudene i dyrefasonger – at han kom over mumien, den stod et hjørne lenet opp mot veggen og så ut som den nettopp hadde stått opp etter lang tids hvile.

Denne var det han tok med seg opp i annen etasje, på et tidspunkt da hele selskapet spiste i middagssalongen, og før værelsesguttene hadde begynt på kveldens arbeid. Han gjemte den døde så lenge, i et klesskap i et vaskekott – døren inn til dette ville aldri noen oppdage. Der sto den første kvelden etter at han hadde bestemt seg for å skremme dem bort, disse som kalte seg egyptologer men i virkeligheten var tyver. Dessverre hadde han feilberegnet sitt publikum. For egyptologene bodde i borterste delen av etasjen, en gruppe fra Argentina i den nærmeste. Og det var denne siste som fikk føle hans vrede først. Den gikk ut over en uskyldig femtiårig kvinne som var på vei bort til naborommet. Hun så seg ikke for, og kom derfor rett mot ham i det han hadde løftet mumien ut av skapet i kottet. Akkompagnert av passende lyder beveget han seg langsomt i retning av kvinnen. Hun mistet fatningen fullstendig og ble stående og hyle og skrike inntil de andre kom. Da var han på plass tilbake i kottet og fikk lukket mumien inn der.

Men det var feil gruppe! – Han hadde valgt motsatt ende av korridoren fra egyptologenes, en feil som ikke skulle gjenta seg. Likevel var ikke tabben større enn at den var forsøket verd, for dagen etter begynte gruppen med argentinerne å reise hjem – de tålte ikke skrømt.

Neste forsøk gikk bedre – inntil en av dem trakk frem en revolver og skjøt på ham. Kula streifet bare skulderen hans og han klarte på noen få sekunder å komme seg ned branntrappen med mumien i hendene; den var ikke tung. Men hevn var søt, hadde han bestemt, for her var kvelder nok å ta av før de reiste hjem igjen. Og så prøvde han seg på ny. En kveld, mens egyptologene spiste nede i middagssalen, gikk han inn på værelset til en av dem – den yngste i gruppen – og la mumien på sengen hans. Dette viste seg å være et klokt trekk som førte til det resultatet han ønsket. Mer leven fulgte, flere fra resepsjonen og administrasjonen ble innblandet, noen av de andre guttene sluttet på dagen, de kom fra landsbyene på Vestbredden, slike tåler heller ikke skrømt, selv når de bare har hørt om det. Men egyptologene reiste ikke, de var tydeligvis vant til mumier. Dessuten ble mumien borte – forsvant. Han ante ikke hva de hadde gjort med den.

En kveld oppsto en helt ny situasjon – da kom noen fra Vestbredden, fjerne slektninger, med en større og tyngre mumie og ba ham plassere den på et bestemt værelse nederst i korridoren. Han krevde en godtgjørelse for tjenesten. Og den fortjente han til overmål. For nå møtte han problemer. Han hadde knapt kommet seg inn i værelset nederst da en ung munk kom ut av rommet på andre siden av korridoren. Han var spe av vekst, så ikke særlig sterk ut, og hadde et litt uvennlig drag om munnen. Denne fulgte etter ham inn i rommet der mumien skulle plasseres. Han gikk til angrep, prøvde å ta klenodiet fra ham. Han trakk sogar en kniv opp av strømpen på venstre fot. Da fikk Abdel nok av morderiske munker. Han sparket kniven

fra ham, kastet seg på gulvet og fikk tak i denne, og med et elegant sprang var han på benene igjen og klarte å plante kniven i brystet på munken før denne skjønnte hva som skjedde. Derpå plasserte han ham i stående posisjon i et av de to klesskapene ved sengen og la på sprang.

Så ble det spetakkel på ny – mumien var nemlig ikke død, den levde. Mye leven fulgte, enda flere sluttet i jobben, noen fra resepsjonen klarte ikke mer og gikk hjem for dagen. Administrasjonen ble koblet inn. For mumien viste seg å være enda en europeisk arkeolog – en kvinne! Hun overlevde nemlig det som slett ikke var noen mumifisering, men en slags total bandasjering. Han så henne forlate hotellet en times tid senere, da var han et ærende nede ved resepsjonen. Hun gikk uten sko, men så ellers uskadd ut. Men munken var død, han hadde plantet kniven rett i hjertet hans.

Gruppen lot seg imidlertid ikke skremme bort. Ryktene om mumien i Vinterpalasset gikk nå Luxor rundt. En lokalavis hadde et førstesides oppslag om begivenheten, men bildet de brukte var av en annen mumie, selvsagt. – Hva skulle han finne på nå? Den yngste av egyptologene, han med tropehjelm, lot seg kanskje skremme? Han så så troskyldig ut.

*

Mikael Johannes Palaiologos var nær ved å gi opp. Han hadde fått plassert liket av Pimen på sykehuset for så å få fløyet kisten med seg fra Luxor til Sharm el Sheikh hvor et par av brødrene fra klosteret på Sinai ville vente på dem. Hans mot var på det aller laveste, hva ville abbeden si? Han hadde vært hans gode venn og vert i flere år allerede, han så det som sin soleklare

plikt å beskytte den siste rettmessige keiser av Bysants. Og nå hadde vennskapet kostet ham en av de yngre munkene, en av de beste han hadde.

De hadde kommet til Luxor for å se de berømte kongegravene, faraoenes mumier hadde han besøkt i det store museet i Kairo. Mens de var i Kairo hadde ryktene om en ny grav nådd ham etter en gudstjeneste i den greske katedralen. Det var biskopen selv som hadde meddelt ham nyheten under en liten kaffepause etter gudstjenesten der både han og Pimen var invitert. Pimen var en kjenner av bysantinske manuskripter og hadde kommet over mye verdifulle tekster i patriarkatets bibliotek. Ryktene om en ny grav var helt fra starten av knyttet til dronning Nefertitis navn, Amarnadronningen, kong Akhnatons første hustru, kjent som verdens vakreste kvinne takket være bysten som ble funnet av tyske arkeologer for over hundre år tilbake, den som står i Berlin. Dronningen var ikke mor til kong Tut, men hun var førstedronning da han vokste opp i Amarna - Akhetaten, som byen ble kalt - og hun kunne ha levd lenge nok til å bli med ham til Luxor da de etter Akhnatons død flyttet tilbake dit. Men hun forsvant med ett fra alle offentlige kilder, noe som resulterte i at spekulasjonene om hennes siste leveår var så tallrike til enhver tid. Det gjaldt selvsagt all informasjon om hennes død og gravleggelse. Hun ble bare borte fra historiens scene, følgelig ble teoriene så mange. Hver gang noen mente at de var på sporet av en ny kongelig grav - uansett i hvilken av dalene på Vestbredden, det var hele tre av dem - ble hennes navn nevnt.

Nå dukket hun altså frem igjen fra historiens glemsel. Gjenstander med hennes navn dukket opp her og der, hadde han latt seg fortelle, ting som måtte stamme fra en grav.

Og slik kom de til Luxor - og til Vinterpalasset.

Der ble de godt mottatt og innkvartert i palassets mest berømt etasje, etasjen der så mange berømteter hadde bodd før dem. Her likte han seg, her følte han seg hjemme, her levde han i et historisk sus som til tilkom en størrelse som ham selv. Men her bodde også andre i denne etasjen, nærmere bestemt en gruppe egyptologer på visitt fra Kairo, en internasjonal gruppe. Og stor var hans forbauselse over å finne at disse to karmelittmunkene som han kjente fra Konstantinopel – byen som tyrkerne nå kalte Istanbul – var del av gruppen. De to var fra et kloster i Oslo, den ene av dem var spansk adelsmann, den andre en oslogutt. Det var egentlig bare en av dem han kunne si at han kjente, nemlig oslogutten, de kalte ham frater Andreas, flere navn ville han aldri ut med.

Frater Andreas hadde vært en slags ledsager for ham under oppholdet i Konstantinopel. Sant å si hadde de hatt det hyggelig sammen. Det tok bare slutt den dagen frateren konfronterte ham med at han skulle ha tatt livet av en rekke grekere i Byen, grekere som han selv anså for å være mulige rivaler til keisertittelen, representanter for de gamle greske familiene, etterlevninger av familier som Laskaris, Dukas og andre. Mer enn en utveksling om emnet var det ikke blitt, frateren hadde aldri kontaktet myndighetene, men han hadde gjort ham til en kriminell i vanlig forstand, redusert ham til en forbryter, dratt ham ned i den gjørmen som kjennetegner vår moderne tid.

Nå bodde de under samme tak.

Han følte seg aldri trygg på denne munken, for frateren hadde vært øyenvitne til det han kalte mord fra palaiologens hånd. Hva ville skje dersom frater gikk til myndighetene her nede? Ville de utlevere ham til Tyrkia? Tyrkerne var alltid interessert i å fange opp farlige kristne og sette dem i buret. Men det var greske statsborgere han angivelig skulle ha drept

– ville egypterne heller utlevere ham til Hellas? Der var fengslene bedre enn i Tyrkia. Det aller beste ville være å kvitte seg med denne munkegutten fra Oslo – før han dro tilbake til Sinai.

Lektor Helle, som frateren kalte ham, lå i sin seng i Vinterpalasset og stirret i taket. Vinduet ut mot hagen sto åpent for om mulig å slippe inn litt av den aftenbrisen som pleide prege kveldene her nede. Temperaturen var likevel høy, godt over tredve grader. Han så toppen av noen palmer, og bak disse en stjernehimmel lik den han var vant med fra Sinai. Pimens død hadde fått ham til å be frateren om å være hans vakt neste dag, den siste for begges vedkommende. Men han visste ikke hvor klokt det hadde vært.

Likevel var det siste og eneste sjanse til å bli kvitt denne irriterende munketypen.

Det var nærmere midnatt. Han fikk se hva det ble til neste morgen.

I det han skulle legge seg, hørte han bråk ute fra korridoren – hva var det nå igjen? Skulle de aldri få fred på dette hotellet?

Han grep stokken og gikk mot døren.

*

Etter en *nightcup* på balkongen hos Rafael gikk frater Andreas inn til seg selv. Neste dag ville han gå tilbake til Kongenes Dal, for siste gang, og ta farvel med konger og med dronning Nefertiti. Formodentlig ville historien deres være å lese i verdenspressen morgenen etter.

Han våknet av at noen var i rommet, fornemmelsen var ikke til å ta feil av. Han ble liggende helt stille og se fremfor seg. Noe beveget seg ved andre side av sengen, nå kom bevegelsen nærmere – noen gikk mot siden han lå på, venstre side, snart ville han se hva det var i halvmørket. Lyset som sivet inn utenfra var mer enn sterkt nok til at han kunne se omrisset av en mannsperson som nærmet seg synsfeltet hans. Nå så han skarpere.

Det var en mannsperson, men ikke en hvilken som helst. – Det var en farao som sto der og så på ham.

Hodepylden var den klassiske med et fargerikt dekke som bar gribbe og kobra øverst, med to folder som gikk ned mot skuldrene. Fra hodepylden og langs kinnene gikk bånd som festet det kunstige skjegget nederst, det var smalt, langt og gjort i briljante farger. På overarmene og rundt håndleddene var det prydgjenstander, store ringer innsatt med stener som funklet i den dunkle belysningen. Overkroppen var naken, midjen var dekket av en kilt i stivt lin, etter det han kunne se, lår og legger var nakne, på føttene hadde han sandaler. Viktigst av alt: I høyre hånd holdt han en stor kniv, nærmest et lite sverd. Og hånden hevet seg, klar til hugg.

Andreas var lys våken nå. I det sverdet skulle treffe offeret i sengen skjøt en arm frem fra under sengeteppet, grep fatt i faraos skjegg og dro til av all kraft. Resultatet var at hele hodepylden falt av og et moderne egyptisk hode sto der og så på ham med et fullstendig forfjamsset uttrykk i ansiktet. Andreas kastet stasen fra seg mens han slo til hånden som holdt sverdet med all den kraft han hadde i sin liggende posisjon. Sverdet falt på gulvteppet med en dump lyd. Det som var igjen av farao snudde og tok flukten. Men det gikk ikke som ønsket, for nå hadde frateren reist seg såpass opp i sengen at han kunne bevege seg friere. Med et lite sprang sto han på gulvet og løp etter farao som var på vei mot døren i fullt firsprang.

Da han fikk fatt i håndtaket hadde Andreas akkurat rukket å gripe fatt i kilten han bar om midjen, det var ikke annet å ta fatt i. Kiltens åpnet seg og ble i hånden hans mens en naken farao pilte ut i korridoren så fort han bare kunne.

Men der var han kommet fra asken til ilden. For utenfor sto Helle i slåbrok med stokken sin pekende mot Abdels strupe. Stokken var med ett forvandlet til et sylskarpt sverd som kunne gjøre det av med ham på et øyeblikk.

Andreas kom nå ut i korridoren iført sin pyjamas og med faraos kilt i hånden. Keiseren så spørrende på ham – frateren så spørrende tilbake. Ingen av dem lot til å skjønne stort av det hele. Midt mellom dem sto en splitter naken egypter, ung, muskuløs, velskapt, gyllenbrun og vakker, med brede smykker på overarmer og legger. Så lot det til at den bysantinske majesteten våknet:

- Hva er det du driver med midt på natten?

Andreas ble svar skyldig.

- Underholder du deg med de innfødte?!
- Hva er det du sier? slapp det ut av en ytterst forfjamset Andreas.
- Vent til greven den får vite om dette!
- Du misforstår ...
- Jeg har øyne i hode, unge mann, jeg vet hva en munk er – hadde forresten håpet at den romerske kirke holdt litt mer nivå!
- Nei – du tar feil!
- Gjør jeg det?!
- Ja, du gjør det!
- Dette kan ikke bortforklares!

Abdel sto der i sin fulle skam, avkledd og med keiserens sverd pekende mot strupen. Han turde ikke forsøke å stikke av, dette kunne være farlig, og keiseren så rasende ut.

- Ring resepsjonen øyeblikkelig!
- Vent, lektor Helle, jeg tror vi må sikre bytte først.
- Han stikker vel ikke av fra deg?! Freste majesteteten.
- Jo, han gjør nok det ...

Andreas forsvant et øyeblikk og kom tilbake med et skjerf som han brukte til å bakbinde det som engang hadde vært farao. Så gikk han og hentet utstyret hans for at lektor Helle skulle få se selv. Men dette bet han heller ikke på.

- Dere har lekt maskerade, ser jeg?!
- Nei!
- Å jo, da. Jeg er ikke så dum som du tror.
- Han må ha gjemt seg for å skremme meg, denne gangen som farao siden mumien ikke virket.
- Tro det den som kan! Still dere begge langs veggen!

Sverdet så livsfarlig ut og de turde ikke annet. De hadde snakket lavmælt for ikke å vekke de andre, men ikke lavmælt nok. For nå dukket Jason opp, med revolver i hånd. Da han fikk se en halvnaken Andreas i pyjamasbukse og en helnaken egypter ved hans side begynte han å le høyt.

- Munker nå til dags ...! Ha, ha, ha! Han pekte med revolveren mot Abdels edlere kroppsdeler, unge og frodige som disse var. Den tidligere farao utstøtte et høyt skrik – han trodde Jason skulle skyte ham i underlivet.

Abdel skalv som et aspeløv, han var fullstendig vettskremt. Nå kom Lord Pratt med nok et skytevåpen.

- Hva i heiteste er det dere driver med ...?!

Det ville gjerne også pater Rafael vite, han hadde våknet av alt livet og sto ved siden av Jason og Pratt. Inne i ham vekslet følelsene mellom forskrekkelse og sorg over fraterens tapte jomfruelighet. Han så ned heller enn på sin medbror.

- Sønner av Sodoma og Babylon! freste majestetet. Dette var stilet til begge de unge.
- Vent, sa Andreas bestemt.

Et par øyeblikk senere kom han tilbake – ikledd hele stasen som Abdel hadde brukt.

- Se her: Han brukte dette for å skremme meg!
- Og det vil du vi skal tro?! Helle var stadig rasende. – Dere har kledd dere ut som farao og hans elsker!

Andreas protesterte forgjeves. Men ordene falt for døve ører.

- Romerske munkar eier verken dyd, skam eller ydmykhet nå til dags – sannferdighet og anger har de ikke engang hørt om!

sto fortsatt med nedslått blikk. Abdel hadde satt seg på gulvet, han var helt ferdig nå, nær ved å besvime. I det samme kom Hanno Cornelius Schwartz i en stilig silkeslåbrok, med sin lille revolver. Deretter kom de resterende: Le Roy, Bloom, Levi og Rosati. Alle sto de nå i en sirkel rundt Abdel som skjulte ansiktet i hendene mens han hulket høyt, samtidig som han prøvde å skjule sin manndom ved å presse knærne mot hverandre, noe som egentlig virket mot sin hensikt, men det så han ikke selv. Andreas

syntes så synd på gutten at han stilte seg ved siden av ham – med hele den faraoiske stasen på – og la en hånd om skulderen på offeret. Det gjorde at flere gikk og hentet sine kamera for å forevige øyeblikket, dette ville avisene like!

Ingen av dem hadde tillit til hotellets folk. Jason gikk derfor og ringte direkte til politiet, noe Rafael forgjeves forsøkte å forhindre. Hvitklede og bevæpnede kom de løpende opp den store trappen og trengte seg gjennom sirkelen som sto rundt frateren og hans påståtte farao. Andreas forklarte og forklarte uten å bli trodd, Abdel gråt og gråt. Rafael forsøkte å komme Andreas til unnsetning ved å bedyre hans uskyld, men det virket mot sin hensikt. Alt så stygt ut nå. Men politiet kunne bare opplyse om at slike handlinger voksne menn imellom ikke er kriminalisert i Egypt – da ville temmelig nøyaktig halve befolkningen sitte inne, lo den ene av dem. Den andre politimannen sendte ham et bebreidende blick. De kunne heller ikke arrestere Abdel siden han arbeidet i palasset og måtte ha blitt invitert inn av frateren.

Så skjedde noe helt uventet. En av politiets menn fikk øye på sverdet til Helle.

- Hva er det du har der?!
- Min spaserstokk!

Han forlangte å få se nærmere på den. Keiseren demonstrerte hvordan mekanismen fungerte. Det skulle han ikke ha gjort.

- Men slike er ikke tillatt i Egypt! Den må vi ta hånd om. Han fjernet våpenet fra hånden til majesteten før denne fikk ord for seg.
- Hvor har du den fra?
- Konstantinopel!

- Har aldri hørt om stedet ...
- Istanbul, skyndte Jason seg å forklare.
- Tatt ulovlig inn i landet! Fastslo den andre.

Politiet besluttet der og da å ta med seg keiseren til avhør. Han gjorde så mye motstand som han bare orket, men da den ene av de to trakk en revolver og pekte på hodet hans, ga han opp. Så tok de Helle mellom seg, ønsket selskapet god natt og forsvant ned trappen.

De andre forsvant hver til sitt værelse. Rafael og Andreas ble værende alene med en ulykkelig Abdel. De fant klærne hans i det klesskapet der han hadde gjemt seg i fraterens værelse. Den faraoiske stasen la de i en bærepose og ga ham i retur. Så fulgte de ham til utgangen ved resepsjonen og ønsket god natt. Så måtte Andreas forklare for pateren hva som egentlig hadde gått for seg. Dette skjedde inne hos Andreas, han kunne illustrere det hele best der, mente han. Pateren lot seg lett overbevise og de to skiltes som venner og brødre.

Mer skjedde ikke i Vinterpalasset den natten. Ingen fra resepsjonen hadde orket å gå opp i etasjen over for å finne ut hva alt bråket handlet om denne gangen, selv ikke da politiet kom. De hadde fått nok av egyptologer fra utlandet, orket ikke mer, når sant skulle sies. Ville de absolutt skremme eller drepe hverandre, fikk de heller gjøre det.

6 +

Hermine var i krigshumør, ikke såret, ikke redd, men rasende.

Hun var ikke ventet. De av familien Babassuols mannlige medlemmer som fortsatt var hjemme, kjente hun godt, noen av dem svært godt, særlig den unge og vakre Ali. Det var han som åpnet døren for henne. Han ble straks likblek, utstøtte et skrik og løp inn i huset igjen uten å lukke døren etter seg. – Hermine fulgte etter.

Etter en kort korridor med dører til begge sider kom hun til en hall som var opplyst av mange vinduer fra en kuppel i taket. Vinduene hadde alle farget glass – som i kuplene i en hamam – men disse var større. De ga interiøret et eksotisk og eventyraktig preg. På divaner langs veggene lå rikt broderte puter i kostelige stoffer, skamler og bord i sentrum var også av det kostbare slaget. På veggene hang utsøkt orientalsk og egyptisk kunst. Teppene hun gikk på var dype og behagelige å trå på. Hun hadde tatt av skoene og bar dem i hånden. Hun hadde vært her før, men under helt andre omstendigheter.

Det gikk i en dør. Det var ikke Ali som kom tilbake, det var en av kvinnene i huset. Hun så alvorlig ut og gransket Hermine nøye. Før hun rakk å hilse spurte hun:

- *Hvem er De?*
- *Dr. van der Meer – og jeg har vært her før!*
- *Hva vil de oss?*
- *Hvor er brødrene?*

- Ingen vet – guttene er også borte – vi har ventet på dem i hele dag.
De kom ikke hjem i natt, ikke i morges, ikke til middag ...
- Hvor dro de i går kveld?
- Vet ikke – vi får aldri skikkelig beskjed, mennene våre gjøre som de vil ...

Hermine snakket godt arabisk og samtalen dem imellom fløt lett. Hun visste at hun kanskje var i dødsfare her inne, men etter det hun hadde vært igjennom spilte det ingen rolle. Dessuten hadde hun en liten revolver i jakkelommen i fall de skulle prøve seg på ny. Kvinnen gjorde tegn til at de skulle sette seg. Te? Hermine ristet på hodet – hun stolte ikke på dette vertskapet.

- Når var de ventet hjem igjen?
- I natt – eller tidlig i morges ...
- Er De datter eller hustru?
- Ingen av delene – jeg er gift med Zaid. – Dette var nytt.
- Har dere barn?

Hun ristet på hodet til svar.

- Doktor sier at vi ikke kan få barn ... Vi har vært i templet til Hathor og bedt – til Isis – til alle de mektige ... vi har vært hos Miriam i Mar Girgis ... ingenting hjelper ... Allah vil ikke at vi skal ha barn!

Typisk for egyptere: Når livet ikke fungerer slik det skal, går de til de gamle guder – etter først å ha prøvd de kristne! De finner ofte frem til de mest obskure guder og gudinner – men har aldri hørt om Priapus!

- Hvor er Ali nå?
- Vet ikke ... han er sikkert gått for å hente noen andre i familien ... vi er mange.

Klokken var nå 06.00. Det var noe som ikke stemte her. Hvor lenge skulle hun vente?

- Har dere ikke kontaktet dem per telefon?
- Får ikke kontakt ... har prøvd igjen og igjen – de er utenfor rekkevidde ...
- Utenfor Luxor, mener De?
- Kanskje – eller under jorden ...

I det samme ringte hennes egen mobiltelefon.

- Det var politiet. Sto alt bra til? Hvor var hun? Det var raskt forklart. Kunne de komme? Jada, bare kom, men skynd dere!

Så ringte telefonen på ny. Denne gangen var det fra museet, de ønsket å treffe henne – snarest.

- Bare kom! – hun forklarte hvor de kunne finne henne.

I det samme sto Ali i døren sammen med to ungdommer hun aldri hadde sett før. Kvinnen på sofaen reiste seg i det samme.

- Nei! Ikke kom hit – vi snakker sammen!
- Det ser vi ... Ali stakk hånden i lommen på den hvite kjortelen han bar. Men han var for langsom, Hermine kom ham i forkjøpet:
- Sett deg der! Sa hun og pekte på ham med revolveren sin. De to unge snudde i døren og løp.
- Legg våpenet på bordet foran deg – vær forsiktig, jeg skyter svært godt!

Kvinnen forsøkte å reise seg, men fikk tegn til å bli sittende. Så gikk hun bort og tok våpenet Ali meget motvillig hadde lagt fra seg. Nå satt hun med en revolver i hver hånd og pekte på begge samtidig.

- *Hvor har dere gravgodset?*

Ingen svarte.

- *Jeg gjentar: Hvor har dere gravgodset?*

Ingen reaksjon å spore. Nå sendte hun et første prosjektil mot veggen bak Ali, det knuste et eller annet kunstverk til småbiter.

- *Svar! Nå fulgte kule nummer to, den landet over hodet på kvinnen og fikk nok et kunstverk til å gå i oppløsning.*

Hun var nå så skremt at hun pekte mot en dør bak Hermine, som nå gjorde tegn til at hun skulle reise seg.

I det samme for Ali opp. Det skulle han ikke ha gjort, for i samme øyeblikk plasserte Hermine en kule i leggen hans. Han falt om på gulvet med et skrik.

- *Hold kjeft, Ali – du var heldig som ikke ble truffet i skrittet ...!*

Igjen prøvde han å hale seg opp, men en ny kule stanset ham, denne gang i albuen. Hermine hadde selvsagt rett: Ali egnet seg bedre som elsker enn som banditt, og hun likte ham langt bedre i den første rollen. Nå lå han der og var bare patetisk.

Kvinnen i sofaen gråt nå, høyt og hysterisk. Hun reiste seg, åpnet døren til et værelse bak dem og Hermine vinket henne inn mens hun holdt et av våpnene mot ryggstøtten hennes. Inngangsdøren åpnet seg på gløtt og del av et ungt hode viste seg i sprekken. Det kom han raskt til å angre, for en ny kule streifet issen hans og han smalt døren igjen med et brøl.

- *Slå på lyset! Gå over til hjørnet og stå der!*

Her var det gravgods i mengder, pent oppstilt på hyller langs veggene. Gjennom døren som sto åpen kunne hun se at Ali var besvimt, eller lot som. Her var verdier for enorme summer, sannsynligvis kommet fra samme grav, men det var rom for muligheten av at flere graver var blitt plyndret. Hermine selv var direkte ansvarlig for den ene av dem – den de gikk inn i fra grav 10 – for hun hadde antydnet at her lå en mulighet. Men forutsetningen hadde selvsagt vært at myndighetene skulle overta straks funnet var gjort. Og her hadde hun forregnet seg.

Hun var også ansvarlig for dr. van Baalens død. Han hadde trolig også insistert på myndighetens nærvær, og de hadde kvittet seg med ham. At hun selv overlevde denne mumifiseringen deres, gikk selvsagt over deres forstand, men ikke over hennes. Kunsten var å venne seg til å puste riktig med alle disse bandasjene – noe hun til slutt mestret.

De gikk bort til Ali. Kvinnen var helt oppløst ved synet av ham. Hermine var klar til å gi ham en ny ladning om så skulle kreves.

Men det gjorde det aldri.

For i det samme kunne lyden av biler høres utenfra. Politiet var her. Dernest kom de fra museet. En ambulanse hadde tatt hånd om Ali – de to ungdommene var som sunket i jorden.

*

Hun røykte hele tre store sigarer mens hun forklarte. Historien hennes begynte noen år tilbake, da hun og van Baalen begynte å interessere seg for mysteriet rundt Nefertitis grav. Begge var overbevist om at dronningen ikke var

identisk med noen av de kvinnene som var dukket opp, særlig ikke de som ble funnet i grav nummer 35 eller i 55, til tross for at identifiseringer som disse var nokså populære. Om hun døde i Amarna eller Luxor var umulig å si, men hun fikk en egen grav i Kongenes Dal, det hadde de grunn til å tro. Og slik gikk det til at hun selv anbefalte dr. van Baalen å kontakte familien Babassoul siden de hadde store kunnskaper om hele regionen og dessuten hadde oppdaget viktige graver i tidligere år; det var de som fant klippegraven med mer enn 50 mumier, det skjedde i 1881, og det er disse man ser i Kairo arkeologiske museum. Men de hadde fortsatt å lete. Hvorfor ikke, regjeringen hadde aldri råd til å gjøre slikt, og de utenlandske arkeologene var alltid opptatt her og der? Derfor sendte hun van Baalen til dem. Men da de fant graven og fikk se hvor utrolig rik denne var, var de ikke lenger interessert i å slippe myndighetene til. De ville selv bestemme hva som skulle skje med gjenstandene og hva pengene skulle gå til. Og fra da av gikk alt galt. Først måtte de kvitte seg med professoren, siden henne selv.

Nyhetene fra graven kom som et sjokk på henne.

- Er de døde alle sammen?
- Sannsynligvis ...
- Er graven virkelig tapt?
- Det ser slik ut ...
- Herregud ... lar det seg ikke gjøre å ta seg inn dit fra en annen kant?
- Ikke slik det ser ut i øyeblikket ...
- Men hvordan kom dere på å lete i grav nummer 10?
- Vel – det var ikke vi ...
- Hvem var det da?

Røkringene hadde nesten dekket rommet under kuppelen. I lyset fra de fargete vinduene fikk taket nå et eventyrlig preg, noe ut fra en orientalsk fantasiverden. Den grå sigarrøken reflekterte alle fargene på en gang.

Det var direktøren for museet som forklarte.

Det var en av disse besøkende fra Kairo som hadde luftet teorien om Nefertitis grav – på bakgrunn av noe han hadde lest om Omm Sety! Han sa selv at han hverken var arkeolog eller egyptolog, men en katolsk munk fra Oslo. Han kom fra Kairo sammen med en annen munk, men denne viste seg raskt å være en spansk greve, medlem av kongefamilien og spesialist i orientalske studier. Disse to hadde kommet til Luxor som del av den gruppen som hadde tatt inn på Vinterpalasset for en ukes tid. Gruppen besto av en del egyptologer og noen eventyrere. Men de fleste av dem hadde hørt ryktene om et sensasjonelt gravfunn, noen hadde sogar sett gjenstander som angivelig skrev seg fra funnet. De var alle knyttet til viktige kulturinstitusjoner i sine hjemland, særlig museene i New York, London, Berlin, Paris, Roma og så videre. De var med andre ord kommet for å finne ut av hva saken dreide seg om og kanskje også få del i litt av byttet.

Den eneste av dem som hadde vist initiativ i sakens anledning var denne munken fra Norge – ikke greven – som for øvrig hevdet å være kokk! De to hadde sikkert tilknytning til Vatikanmuseet og var her for å spionere. Israel hadde også satt en Mossad-agent på sporet, i frykt for at funnet illegalt skulle omsettes til penger som ville havne i klørne på Hamas eller Hizbollah. Ingen av dem ante hvor stort dette funnet var, men de skjønte at det var stort. Og slik havnet de i grav nummer 10 – den samme som Babassoulfamilien hadde brukt, med stort hell.

Nå var alt ødelagt – graven var rast sammen grunnet mye regn, regn som hadde trengt gjennom fjellet og knust det hele. Verden ville aldri få se det

disse hadde sett. Joos van Baalen var blant de heldige, men bare for en kort stund. Denne familien, i hvis hus de satt, hadde hatt funnet for seg selv i litt over et år. Det var i løpet av denne perioden at mindre gjenstander dukket opp her og der. De hadde gitt en slik – en usjakti – til van Baalen for å få hans hjelp med identifisering og evaluering. Men det var her de hadde forregnet seg, og slik gikk tingene fra galt til verre.

- Hvorfor tror dere at disse brødrene og deres medhjelpere befinner seg inne i graven? Hermine satt der med noen ubesvarte spørsmål, og dette var det første av dem. Røkringene ble hyppigere.
- De er nok der inne – døde eller levende – for da vi kom dit i morges, var det noen som mente at de hørte stemmer dypt innenfra et sted.
- Og graven kan ikke reddes?
- Nei ... den er i alle fall full av vann, så vidt vi kan skjønne ...
- Hva vet media?
- Ingenting ...
- Vil de få en orientering?
- Tror ikke det er klokt – kulturdepartementet forbød oss å ha kontakt med journalister.
- Men grav nummer 10 – er den også ødelagt?
- Bare den nederste delen. Men denne graven er ikke utsmykket og ingen besøker den – derfor var det lett å arbeide der.
- Men hvem har sett graven før den ble ødelagt – vannet begynte jo først i går?
- Det var disse munkene og to engelske arkeologer, Halloway og Crisby, som vi alle kjenner, som kom seg inn og oppdaget passasjen Ramassoul-brødrene hadde grav under letingen etter Nefertitis grav. Dette skjedde i går. De gikk inn i graven, åpnet sarkofagen og fant

van Baalen, tilkalte hjelp og dro tilbake til Luxor. Men de har sett mye gravgods der nede.

- Hvem hadde gitt dem tillatelse, hva med nøkler og den slags?
- Det fikk de av meg ...
- De som vil høre om funnet der nede, kan altså henvende seg til to munkar fra Norge og to engelskmenn?
- Ja – samt ambulansfolkene som gikk ned og hentet frem van Baalen ...
- Har dere snakket med dem i dag?
- Jada, for da regnet begynte på nytt, gikk vi alle sammen ned igjen - inntil vi måtte flykte på grunn av rasfare. Vi hadde ikke nådd frem til inngangen før det hele begynte å rakne.
- Med familien herfra på innsiden?
- Ja – de fant Nefertiti og klarte samtidig å begrave seg selv ... Allah!
- Det kan du trygt si ...

Hermine viste dem rommet med funngjenstandene.

Så tente hun en sigar til. Hennes elskede unge egyptiske menn lå nå begravd i Kongenes Dal. Hun syntes de fortjente det, både på godt og på ondt. De hadde jo ikke bare elsket henne, men også forsøkt å drepe henne. – Måtte de hvile i fred!

SYVENDE DAG

HVILEDAG

Siste dag i Luxor – avreise morgenen etter.

Kairogruppen satt ved et av langbordene i frokostsalen og lot dagens viktigste aviser gå fra hånd til hånd. Grunnen til dette var oppslaget om funnet av Nefertitis grav og om ødeleggelsene i samme. Kildene var anonyme, sto det, men pålitelige. En lokalavis kunne dessuten skilte med bildet av frater Andreas utkledd som farao mens han holder sin hånd om skulderen på en splitter naken Abdel. Undertittelen lød: Karneval i Vinterpalasset. Både Levi og Rosati hadde gitt frateren trøstende ord da de hilste på hverandre denne morgenen:

- Kjempeuflaks – bedre lykke neste gang! – Dette kom fra dr. Levi.
- Ikke ta dette så tungt, unge mann – alle kan gjøre feil! Dr. Rosati la en varm hånd på skulderen hans.

Jason bare lo ved synet av bildet og av og sa tørt:

- Du kommer ikke i fengsel for dette ... ha, ha, ha!!

Lord Pratt og Hanno uttrykte forbauselse om munken allsidighet, men var på ingen måte fordømmende, til nød litt spydig:

- Du har god smak, unge mann – men jeg ville ikke paradere den omkring dersom jeg var deg!
- Hvordan gikk det med stakkaren? Håper du tok deg av ham – det gjorde du sikkert!
- Hvorfor stakk han av og løp ut i korridoren?
- Ble han skremt?
- Du ble vel ikke for brutal?

Andreas gadd ikke en gang se opp. Rafael satt ved siden av frateren som forsøkte å konsentrere seg om morgenkaffen.

- Ikke svar dem, lille bror, bare spis frokosten din. Jeg skal forklare alt sammen før avreise i morgen. Jeg har aldri opplevd maken i hele mitt liv, selv ikke i Oxford! Snart er vi hjemme – du treffer aldri noen av disse folkene igjen! Han skjenket frateren litt mer kaffe og la noen ekstra croissanter på tallerkenen hans.

Men det ble visst ikke fred for frater Andreas likevel. Nå kom politimesteren i Luxor med et lite følge og ville veksle ord med ham. De tok ham med seg til et bord i et hjørne av den store salen og begynte å forklare hva saken gjaldt. Kairogruppen satt lamslått tilbake – var det straffbart i Egypt å ha omgang med innfødte av samme kjønn? Neppe – dette måtte handle om graven i Kongenes Dal.

Andreas var forberedt på hva som helst da han satte seg. Det viste seg at de var kommet for å forhøre seg litt om lektor Helle – ingen av dem visste at farao på bildet i avisen var frateren, takk og pris for det: ingen kommentarer – ingen spydigheter.

- Denne selvbestaltede keiseren er ettersøkt av Interpol i alle land! Han skal ha rømt fra et fengsel i Norge der han har drept en av

fangevokterne. Han sonet et mord på en slektning. – Vet du hvem han er?

- Sikkert og visst ...
- Er han farlig?
- Svært!
- Hvor kjenner du ham fra?
- Istanbul ...
- Hvordan kom du i kontakt med ham?
- Rene tilfeldigheter.
- Hvordan vet du at han er farlig?
- Jeg så ting med egne øyne ...

Politimesteren forklarte at Egypt ikke hadde noen utleveringsavtale med Norge og at de følgelig ikke kom til å sende ham dit. Helle hadde oppgitt Sta Katarinaklosteret på Sinai som hjemsted, noe klosteret bekreftet, og han ville stå fritt til å dra dit når politiet valgte å sette ham fri. Ulovlig våpenbesittelse var ingen stor forseelse i Egypt og han slapp fri mot å betale en mindre bot.

- Hva med stokken?
- Stokken?
- Våpenet hans! – Har dere tenkt å levere det tilbake?
- Nei – selvfølgelig ikke, det er farlig!
- Han skaffer seg nok et nytt ...
- Det kan ikke vi forhindre, men politiet i Sharm el Sheik er varslet om tilfellet Helle.
- Er klosteret ekstraterritorialt – suverent område, egen stat?
- Det er nok det ...
- Ingen kan arrestere ham?

- Ingen ...
- Da er han helt trygg og har ordnet seg meget listig!

Politiet takket for seg og forlot frokostsalen. Levi og Sordi forsøkte å få dem i tale og komme Andreas til forsvar, men ingen av politiets menn ante hva de snakket om:

- Er denne Andreas også farlig?!
- Nei – det er det han ikke er! Han har bare vært litt tankeløs!
- Hvordan da?
- Det er det jo dere som vet – om det som skjedde sist natt, om ham og egypteren, som kom løpende ut i korridoren uten klær ...
- Nei – vi vet ingenting om ham, det er en annen vi er kommet for å forhøre oss om!
- Helt sikkert?
- Helt sikkert – vi kan ikke passe på hvem som har klær på seg eller ikke!
- Beklaget, vi har nok tatt feil!
- Spiller ingen rolle – ha en god dag!

*

Denne siste dagen sto gruppen fri til å gå hvor de ville, hver for seg eller i mindre grupper.

De av dem som hadde fulgt dramaet omkring Nefertiti, valgte å bli med Andreas og Rafael på en siste visitt til Kongenes Dal. Disse var: Hanno, Pratt og Jason. Stedet var blitt et annet for dem etter det som var hendt.

Noe sa dem at Dalen vokter over sine hemmeligheter på en måte som kunne være farlig for inntrengere. Her var 85 graver og groper rundt regnet. Av disse var bare 25 kongegraver, resten var for diverse medlemmer av kongefamilien eller høye embedsmenn. Bare 28 av alle disse var dekorert, til gjengjeld representerer de det fineste innen gammel egyptisk kunst. Men de lå der ikke trygt, viste det seg igjen og igjen. For det første taper kunsten seg på grunn av alle besøkende, disse gravene må restaureres. For det annet står noen av dem i fare for å rase sammen, grunnet fjellets beskaffenhet – og problemet vann.

Folk pilte ut og inn av gravene som om de var fast inventar i Egypts historiske arv, og for så vidt var de jo det. Men ingen av dem tenkte på at snart måtte de stenge, en etter en, på grunn av nettopp turistene. Kopier ville bli bygget annensteds, og da ville originalene endelig få fri. Dette arbeidet var allerede i full gang. Likevel var her nok av graver å oppsøke, og folk løp fra den ene til den annen uten å gi seg tid til å få med seg mer enn et førsteinntrykk. Få av dem hadde tid til å stanse opp og nyte kunsten på vegger og i tak. Enda færre hadde med seg en som kunne oversette tekstene. De fleste guidene identifiserte raskt gudene som var avbildet, samt noen ekstra symboler. Og det var det.

Men et unntak fra denne monotonien var en guide som leste fra dagens avis for gruppen sin.

- De har nettopp funnet en grav til – en stor sensasjon!
- Hvor?
- Midt i Dalen, står det.

Han leste høyt:

- "En dyptliggende grav er funnet nær graven til kong Tut. Angivelig skal den ha tilhørt ingen ringere enn dronning Nefertiti. Hennes siste hvilested har vært et mysterium for arkeologene i lengre tid. Nå er den endelig funnet! Men hva skjer så? *Acts of God!* De store regnskyllene de siste dagene skal ha oversvømmet graven fullstendig, med det resultat at det porøse fjellet falt sammen og dekket det hele. Få er de som fikk se all herligheten før den ble borte. Hvem som fant frem til graven vites ikke, bare at det ikke var arkeologer. Lokale eventyrere antas å være de heldige (eller skal vi si: dyktige) finnere. Men anonyme kilder hevder at noen europeiske egyptologer også fant frem til graven. De rakk så vidt å få et gløtte av hele herligheten før den ble skjult av stenmassene".

Guiden skulle til å folde avisen sammen da han så bildet med Andreas utkledd som farao og den helt avkledd Abdel – "Natteliv i Vinterpalasset!" sto det under. Vel, tidene har endret seg siden Agatha Christie bodde der, tenkte han med seg.

- Dersom det er tale om Nefertitis grav, er dette sensasjonelt! - kommentaren kom fra en av turistene like ved.
- Det kan du trygt si!
- Ingen har vel gitt opp å redde det som er tilbake?
- Vi får vente og se – dette blir raskt internasjonalt stoff.
- Hvor ligger graven?
- Like der borte, etter avisenes kommentarer å dømme. – Guiden pekte mot et sted like ved kong Tuts grav. – Kom så ser vi!

Gruppen beveget seg i retning av det som måtte være stedet.

- Og hvordan kommer man seg inn hit?

- Ved å benytte seg av en annen grav – de kan ha gravd seg nedover i fjellet fra flere mulige – se der borte, de ligger på rekke og rad!

Flere av vaktene var kommet til nå og ville vite hva som foregikk.

- Vi har grunn til å tro at Nefertitis grav ligger her et sted! Svarte guiden. Les selv! Han holdt avisen opp foran øynene deres. Nå ble det mye snakking, roping og gestikulering fra vaktene. Flere turister kom til – hva var det som foregikk? Etter mye frem og tilbake forlot alle stedet og fortsatte til de andre gravene som lå rundt om. Her var nok å se, men alle spurte og grov om denne nykommeren blant kongegravene. Hvorfor hadde man plassert Nefertiti her og ikke i Droningenes Dal, eller dalen mot vest? For alle turistene denne morgenen ble nyheten om funnet hovedtema for ekskursjonen til Kongenes Dal.

*

Jason, Hanno, Pratt, Andraes og Rafael hadde gått på måfå i det de bare kalte Dalen, som en siste farvelvisitt. Resten av gruppen fra Kairo hadde gått ned til Karnak eller til museene. De hadde lest avisoppslagene og nøyde seg med det. De hadde selvsagt snakket med "de fem" – som de ble kalt – under frokosten, og hadde sikkert visst å sende rapporter hjem til sine respektive institusjoner i hjemlandet.

Det var de "fem" som nå satt i kafeen på piazzaen i Dalen og diskuterte frem og tilbake om hva som kunne gjøres for å gjenvinne skattene, mumien fremfor alt. Dessuten måtte det bli avklart hvem som hadde gravd seg ned her først – og hvor de hadde fått ideen fra. Det ble nok atskillig mer nyheter å lese i den internasjonale presse i ukene fremover.

Sjefen for vaktene hadde, sammen med politieskorte, latt dem få ta et kort besøk i grav 10. Vannet hadde forsvunnet nå, men her luktet fortsatt fuktig, nesten muggent. De løftet forsiktig på et par av plankene som lå over den dype gropen som skulle ha fungert som hinder for eventuelle gravrøvere. Den var gjenfylt av nylig uthugne fjellmasser – det var her avfallet fra tyvenes nye korridor hadde havnet. – Ikke dumt.

Jason la ikke skjul på at han var glad det hele var over. Hans oppgave hadde vært å se på muligheten for at gravgodset falt på feile hender, noe som alltid var en reell mulighet her nede. Pratt var den som først hadde antydnet at godset kunne bli brukt til å finansiere farlige grupperinger i Midt-Østen, særlig i Libanon. Og Jasons nærvær var jo et slags bevis på at dette ikke var ren spekulasjon, skjønt han fortsatt insisterte på at han var dr. Levis livvakt, skjønt han virket mer opptatt av graven enn av å passe på henne. Lorden sto der i sitt kakiantrekk og kunne tas for hvilken som helst av de store engelske eventyrerne fra hundre år tilbake. Den store og romantiske mustasjen bidro bare til å forsterke dette inntrykket. Han bar alltid skuldervesken av lær med seg, den inneholdt noen faglige guidebøker, og et par vannflasker, formodentlig også den lille revolveren han av og til hadde hatt bruk for. Han sto der og myste inn i åpningen til den passasjen eller korridoren som tyvene hadde rukket å grave ut før vannet kom og fjellet sprakk. Hanno så ettertenksom ut, han tygget på et eller annet spørsmål mens han pusset monokkelen. Nå satte han den på plass i høyre øyet og så rett på frater Andreas:

- Men hvordan i all verden visste de hvor graven lå?
- Det gadd jeg også vite!
- Ingenting tilsier at de skulle grave seg ned her ...
- Ikke ut fra vanlige kilder ...

Det var helt stille der nede hvor Nefertiti hvilte. Dersom Jason hadde hørt riktig og det var stemmer som var kommet derfra, så var disse nå forstummet. Hvem hadde de i så fall tilhørt? Pater Rafael så fra den ene til den andre – dette ble det politiets oppgave å finne ut. Nå så han strengt på frateren:

- Hørte du det, unge mann?
- Jada, *padre*, jeg hører og skjønner ...
- Men?
- Men – jeg reiser ikke hjem igjen før jeg har løst gåten ...
- Hva sa du?!
- Det du hørte ... Frateren la sin høyre hånd på Rafaels jakkeerme før han fortsatte:
- Du kjenner meg godt nok til å vite at jeg aldri gir meg ...

Fraterens klassiske safarihat fra basaren i Kairo hadde fått en avløser – han hadde kjøpt den på basaren i Luxor like etter frokost. Den var lik å se til, bortsett fra at den var mørkere, gjort i et solid beige stoff. Med hatten på hodet og de mørke solbrillene i munnviken så han svært besluttosom ut der han sto. Mysteriet omkring Nefertitis grav hadde vokst seg inn i hans indre og lot seg ikke avfeie av storebror Rafael. Han pekte fremover mot enden av grav 10:

- Kom – følg meg!

Nå gikk de fem helt ned til enden av graven, her var fortsatt litt vann på gulvet. Vaktene hadde lommelykter som gjorde god tjeneste i mørket her nede. Det som interesserte frateren var disse sidekapellene, sideganger nærmest, som lå til høyre og til venstre for hovedkorridoren. Han lånte Hannos stakk – av ibenholt – og slo på veggen i enden av hver av dem. Kunne de føre inn til andre korridorer – kunne de gamle ha gravd seg ned

til graven nederst fra en av disse? Ingen av veggene ga fra seg en etterklang eller ekko, det var fjellet selv han sto der og slo på. – Forresten, vent litt! Han konsentrerte seg nå om en åpning på høyre side av korridoren. Var det ikke en annerledes lyd som kom fra denne veggen? Han gjorde tegn til vaktene at de skulle komme. Nå la de øret inntil mens han gjentatte ganger slo med stokken på fjellveggen. Nå så de på hverandre, dernest på frateren.

- Nei – ingenting her! Vi har funnet det som er.
- Jeg er ferdig, *padre* – det er nettopp det jeg er ...

*

De fem la veien over fjellet på tilbaketuren. De fikk heller skaffe seg transport hjem fra Hatshepsuts tempel.

For siste gang sto de ved hyttene som gravbyggerne hadde benyttet for natten. Det ble for langt å gå hver kveld tilbake til landsbyen på andre siden, det kunne de gjøre i helgene. Her oppe hadde de spist og sovet etter en lang dag med arbeid i gravene: Noen hadde bygget, noen hadde tegnet, andre hadde malt. De var dyktige håndverkere, og enda dyktigere billedkunstnere, disse gamle egypterne, det var noe en hel verden hadde lært med tiden. Bare de færreste gravene var malt, til gjengjeld var kvaliteten her så forbøffende at man aldri så seg mett på kunsten deres. Fargene hadde nesten trolldomsakt, når sant skulle sies. Mennesker og dyr var tegnet i perfekte proporsjoner. Tekstene var først blitt tegnet av de skrivekyndige, dernest malt av malerne, av og til hadde hieroglyfene hver sin farge, noe som gjorde tekstene til litt av et eventyr å se på. Men meningen var at de ikke skulle sees etter at gravene var lukket. All

utsmykningen var det bare gudene og de døde som fikk se. Dersom disse kunstnerne hadde stått opp fra de døde og fått se alle turistene som kom og gikk der nede i dalen, ville de fått seg et sjokk.

Utsikten herfra var praktfull. De hadde Kongenes Dal i ryggen. Snudde de seg mot den, kunne de se hovedgaten med alle gravene, inngangene var lett å få øye på. Overalt var det folk å se: Lik maur pilte de rundt, inn og ut av gravene, opp og ned langs hovedåren. Snudde de seg 180 grader, var det sletten med Nilen som dominerte synsbildet. Minnetemplene for de mest berømte kongene lå på rekke og rad like nedenfor fjellet: Hatshepsut, Seti I, Ramses II, Mernemtah, Ramses III. På andre siden av elven kunne de skimte Vinterpalasset til høyre, Karnak lå til venstre.

Jason ringte dr. Levi for å høre at alt var vel. Det var det for så vidt, men her var et så stort oppbud av politi at noen fryktet at det skyldtes spesielle grunner – men hvilke var de? Jason beroliget henne med at Kairogruppen sikkert var blitt vist en slik gunst fra myndighetenes side, det var skikk og bruk og signaliserte ikke fare.

I det samme hørtes et sort smell i telefonen han holdt i hånden. Lyden måtte komme fra Karnak, gjennom dr. Levis telefon.

- Hallo! Hallo!! Hallo!!!

Han prøvde forgjeves å få kontakt med Levi. Det var en annen stemme enn hennes som omsider besvarte hans rop:

- Hvem er der? Det var en amerikansk stemme som spurte.
- Jason – Levis livvakt!
- Da skulle du vært her!
- Hva er skjedd?

- En bombe gikk av like ved oss – her er et fryktelig røre!
- Hvem snakker jeg med?
- Det er dr. Bloom, fra samme gruppe som deg.
- Ser du dr. Levi? Jason begynte å kaldsvette nå, dersom noe hadde skjedd henne mens han var på Vestbredden, lå han tynt an og kunne vente seg bråk hjemme.
- Ja, hun sitter med ryggen mot en av de store søylene ... hun ser ikke skadet ut, dr. Rosati er hos henne, hun kan ikke snakke, hun vil ikke drikke av vannflasken ... noen kjenner på pulsen hennes.
- Kan du gi telefonen til Rosati?
- Jada – et øyeblikk bare.
- Hallo?
- Dr. Rosati?
- Ja!
- Det er Jason – hvordan går det med dere?
- Det gikk bra, tror jeg - dr. Levi ser ikke skadet ut.
- Men hva skjedde?
- Noen prøver å skape terror – frykt! Det er sikkert turismen de vil til livs.

Nå hørtes tydelig lyden av ambulanser i det fjerne, det kom både fra Luxor og fra telefonen. De andre fire sto nå rundt Jason mens han snakket, de håpet å få med deg det meste.

- Hvordan da?
- Noen har plantet en bombe i et av hjørnene i den store søylehallen – den har gjort en del skade, men ikke så mye som ønsket – søylehallen står, men en del gjenstander føk omkring i det det smalt ... Noen ble rammet av disse – noen er trolig døde ... her er et virvar av politi og

vakter ... helsepersonell er på vei, får vi vite. – Nå kommer de for å ta oss til et annet sted, utenfor søylehallen ... Dr. Levi vil ikke stå på benene, hun kan ikke åpne øynene – nå bærer de henne bort i sittende stilling – Gud! Hun har et stort sår i bakhodet, blod fosser ut ... Hun overlever ikke dette!

- Hør: ring meg på dette nummeret straks dere vet mer!
- *Si – certo!*

Jason var blitt matt i hele kroppen. Han lot armen med telefonen synke og så tomt fremfor seg – det verste er alltid sant ... Det var her, stedet der de fem sto, at terrorister i 1997 hadde likvidert turister på vei inn i templet like under dem, Hatshepsuts tempel. De hadde meiet dem ned ovenfra. Målet var selvsagt å skremme bort turister for lang tid – noe som også skjedde. Ti år tok det før de var på plass igjen.

Hans nærvær i Karnak hadde ikke gjort noen forskjell fra eller til, bortsett fra at han kunne vært blant de drepte. Viktigst var imidlertid dette: Levde dr. Levi?

Det gjorde hun ikke. Telefonen kunne meddele ham dette noen minutter senere. Hun gjenvant aldri bevisstheten etter å ha blitt truffet i bakhodet av en splint eller sten. Det var også andre døde, men ikke av deres gruppe. Fra Østbredden kunne de tydelig høre lyden av sirener, stadig flere. – Det var bare å komme seg hjem til hotellet snarest og få med seg hva som var skjedd.

Fraater Andreas absenterte seg, som han kalte det. Han ville ha en liten prat med Hermine før han vendte nesen hjemover. Mens de andre fire forsvant inn i en drosje, tok han bene veien til stedet der den nederlandske staben holdt til. Det dreide seg om et gammelt og romslig hus, ikke så langt fra Hatshepsuts tempel. Han gikk dit på en drøy halvtime. Solen var nå på

sitt varmeste og han måtte proviantere mer vann, det fant han i en sjapp nær inngangen til templet. Takk og pris at han hadde funnet seg en ny tropehjelm.

*

I Vinterpalasset hersket stor forvirring. Bomben i Karnak hadde tatt livet av mange, viste det seg. Gjester kunne fortelle om et skrekksenario der borte. Flere steder lå det løsrevne legemsdeler - blodet fløt. Fjernsynet hadde innfunnet seg og alle kunne se for seg selv. Ingen hadde så langt tatt på seg ansvaret for ugjerningen, men den var ikke enestående i Egypts historie, og det sto alltid noen anarkistiske grupper bak som ville skade regjeringen.

Rafael forsøkte å samle gruppen deres i resepsjonen, men oppdaget til alles forferdelse at Le Roy var savnet. Ingen hadde sett ham siden eksplosjonen, ingen hadde heller tenkt på å se etter ham. Dr. Levi var død og fraktet til nærmeste sykehus, Jason var dratt dit for å identifisere henne. Politiet kom nettopp og ville at en av dem skulle ble med tilbake til Karnak for å se om en ihjelklemmt mannsperson under en søyle kunne være den savnete professoren fra Louvre. Frederic Bloom sa seg villig til å bli med. Forresten – hvor var munken, frateren, kokken, elskereren? Rafael kunne berolige alle med at han fortsatt var på Vestbredden og gjorde noen undersøkelser på egen hånd. Han var forresten ingen elsker, det som skjedde kvelden før var alt sammen en eneste stor misforståelse. Han la all sin autoritet i dette, og siden han var greve, ble han trodd, ikke fordi han var prest.

Så satt de der, de som var igjen av Kairogruppen, og styrket seg på litt konjakk som hotellet skaffet til veie. Guiden deres dukket opp i det samme og var svært oppskaket. Hun hadde hatt fri denne dagen og hadde hørt på nyhetene om det som var skjedd. Hun var synlig sjokkert og fryktet det verste for turismen i lang tid fremover. Da de fortalte om dr. Levi og om Le Roy som var savnet, ble det for mye for henne – hun besvimte der hun satt i en dyp lenestol.

Borte ved resepsjonen var det full fart, hele tiden. Gjester sto i kø for å melde avreise dagen etter. Hotellets direksjon hadde innfunnet seg for å dele gjestenes fortvilelse, de gjorde alt de kunne for å få dem til å skjønne at dette rammet dem alle, hele Egypt, alle var de sørgende denne dagen. De skyldige ville helt sikkert bli tatt, dømt og hengt, som fortjent. Dette bidro ikke til å gjøre stemningen bedre. Nå kom det bud om at en annen av gjestene var savnet, en ung japaner som sammen med tre venner hadde bodd her i noen døgn. Da han ikke hadde kommet tilbake til avtalt tid, var de blitt engstelige og kontaktet politiet. Deretter hadde de blitt med til sykehuset hvor de skadede og omkomne lå. Der fant de ham, hodet var smadret av en tung stenblokk. Nå ville de hjem til Tokyo snarest og ta deres døde kamerat med seg.

Og slik fortsatte det. De fleste store hotellene var rammet.

Kveldsnyhetene på Alarabiyas engelsktalende kanal dekket det hele. Der fikk de vite at det var hittil funnet fjorten døde, over førti var sendt til sykehus for skader, større eller mindre. Egypts president talte til folket og til forbryterne. Han lovet de sørgende sin aller største medfølelse, og de skyldige lovet han en klekkelig straff. Han var ikke bare president, men også øverste general for landets militære styrker, de var store og sterke. Grensene mot Libya var stengt, likeså de mot Gaza. Fra Sinai var det umulig

å komme inn i Israel eller Jordan. Alle flyavganger var midlertidig innstilt. Hele det internasjonale fellesskapet fulgte begivenhetene med årvåkent blikk og ville gjøre alt de kunne for å hjelpe den egyptiske stat i denne krisesituasjonen.

Utenfor hotellet var oppbudet av politi mangedoblet. Ingen kunne komme inn eller ut uten å bli kroppsvisitert. Det var også utplassert ekstra vakter i den store hagen. Svømmebassenget var stengt inntil videre. Hestedrosjer, båtfolk og drosjer fikk ikke stanse utenfor inngangen, men ble dirigert videre. Helikoptere kunne høres her og der, alle luftballongene ble satt på bakken, fergen over Nilen hadde politieskorte ved hver avgang. Samtlige historiske monumenter var stengt, det var også museene.

*

Etter middagen ble de gjenlevende fra Kairogruppen sittende i hotellets foye for å diskutere ukens begivenheter. Guiden deres var gått hjem og hennes plass var tatt av en øvrighetsperson som ville vise regjeringens omsorg for sine gjester. Han ble også med dem under middagen og utover kvelden for å sørge for at alt som kunne gjøres for gjestene ble gjort.

*

Pater Rafael var uten kontakt med Andreas. Lille bror hadde ikke tatt med seg mobiltelefonen da han gikk for å treffe Hermine – typisk! Han hadde ingen tanke for dem som følte omsorg for ham. Han var selvstendigheten

selv, uavhengig og egenrådig. Han skulle vel få høre det når han engang kom hjem. I mellomtiden satt pateren på balkongen og reflekterte over dagens begivenheter. Han hadde bistått gruppen så godt han kunne med råd og trøst, uten at noen av dem hadde bedt ham om det. Sant å si fantes det ikke religion i denne gjengen, bare fag. Unntaket var selvsagt dr. Rosati, fra Roma. Hun var både glad og takknemlig for paterens bistand. Når sant skulle sies var hun svært oppskaket over det som var hendt. Hun visste at slikt hadde skjedd her nede før – nettopp i Luxor – men det var noe annet å oppleve det selv. Hun hadde vært hos dr. Levi da denne blødde i hjel. Hun hadde varsomt og kjærlig lukket øynene hennes da hun skjønnte at hun var død, øyne som stirret uforstående og uskyldig frem for seg uten å kunne feste blikket lenger.

Pateren fant en miniatyrflaske med konjakk i baren på værelset og skjenket seg et glass. Han drakk langsomt og følte at denne kostbare eliksiren hjalp ham å slappe av.

Hele uken passerte revy for øynene hans hver gang han lukket dem. Han fant trøst i heller å se bort på den flombelyste Vestbredden, der Andreas trolig befant seg. Så gjenopplevde han dag for dag, hvordan begivenhetene hadde utfoldet seg etter sin egen ubønnhørlige logikk.

Først hadde de søkt etter en mulig innfallsport til Nefertitis grav, samtidig som de konstaterte at ryktene her nede bekreftet at denne fantes. De hadde oppsøkt museumspersonell her og der og fått låne nøkler til gravene. Hele tiden var det frateren som presset på, hadde han først fått en ide i hodet var det umulig å stagge ham. Sannelig hadde han klart å samle en liten gruppe av deltagerne og dratt dem med seg ned i fjellet under Kongenes Dal, dødens dal som de trygt kunne kalle den.

Hele uken i Luxor – hele ferieuken deres – var gått med til å utforske dette sporet som Andreas hadde tatt med seg fra Norge, uten at noen visste dette. De hadde oppdaget en nedgang fra grav nummer 10, den var nylig hugget ut. Denne førte dem rett til gravkammeret hvor Nefertiti hvilte i sin sarkofag. Men hun var ikke alene der inne. For der lå også van Balen. Nå ble det stor oppstandelse og mange kom til. De fikk ikke sett stort under dette første besøket, og da de kom tilbake dagen etter var det under et regnskyll han selv aldri hadde sett maken til. Graven var i ferd med å bli oversvømt, de måtte slå retrett og heller satse på å komme tilbake dagen etter.

Vinterpalasset hadde sitt eget drama å by på ved siden av alt dette. Mumier som vandret rundt for å skremme, mumier som forsvant og som dukket opp igjen. Han hadde sogar måtte sove med en mumie i værelset – på hyllen i klesskapet, riktig nok med Andreas som vakt. Siste eskapade på hotellet var denne idioten av en værelsesgutt som hadde forsøkt å skremme bort frateren ved å kle seg ut som farao selv. Der tok han grundig feil – det var farao som ble skremt og som rømte for livet, uten en tråd, ut i en korridor der den siste bysantinske keiser ventet på ham med sverd i hånd.

Dagen etter bar det tilbake til dødens dal, og der ventet en ny syndflod på dem. Da hadde noen trengt inn i graven, de som hadde vært der før dem, og som nå var fanget der inne. Det skyldtes at vannet hadde fått taket i den nye korridoren til å løsne og rase ned. De som hadde gravd seg ned hit hadde ikke sikret den nye korridoren, ikke med treverk og ikke med metallstativer. De hadde gått løs på fjellet selv – og fjellet hadde svart dem. Sannsynligvis var hele Nefertitis grav ødelagt nå, og alt den rommet. Om myndighetene ville prøve å ta seg ned dit, gjensto å se. De hadde sett smakebiter på alle skattene som lå der, skatter som verden så gjerne skulle

tilranet seg. Men det var jo en slags logikk i det hele – alt i graven, dr. van Balen unntatt, tilhørte jo ikke den moderne, grådige verden. De tilhørte dronningen som hvilte der, og som trengte dem for sitt liv i det hinsidige.

De innfødte ville selvsagt tilskrive det hele en forbannelse som hvilte over graven – det gjorde de alltid dersom noe skjedde i kjølvannet av et funn. På sett og vis hadde de rett: Det var farlig å trenge ned i de dødes rike, levende mennesker hadde ikke noe der å gjøre. Minst like farlig var det å ville tilrane seg de dødes eiendeler, deres gravgods. For på denne måten oppsto en forveksling av levende og døde: Tyvene kunne lett skifte identitet – og dø. De innfødte tenkte slik, alle unntatt gravrøverne selv. Nå lå de trolig begravd sammen med skattene de mente tilhørte dem. Hvem de var tiltenkt, var det ingen som visste.

Og her var det gruppen fra Kairo kom inn i bildet.

De var alle som en interessert i funnet, selv om de prøvde å kamuflere dette så godt de kunne. Men frateren hadde gjennomskuet dem – alle var de knyttet til institusjoner som lever for og av sin egyptologi – egyptomani ville vært et bedre ord. Igjen så han Andreas for seg med hatten, solbrillene, skuldervesken og kakiutstyret, den kjente og kjære kokken hjemmefra som var forvandlet til en eventyrer, utforsker og hobbyegyptolog, aldri i ro, alltid på leting, drevet av en indre bevegelse som han selv knapt skjønt større av – hvor i all verden befant han seg akkurat nå? Forhåpentlig satt han på den kommunale fergen over Nilen og drømte om mat og drikke, samt en trygg seng å sove i. Men Rafael klarte ikke å føle seg trygg på dette før han selv så ham. - Hvorfor ble han så sen? Han aktet ikke å legge seg før han hadde sett ham trygt i hus.

Hvorfor i all verden hadde han latt ham gå alene? Fordi han insisterte på det. Rafael angret på at han hadde gått med på dette. Men han hadde

angret slike avgjørelser mange ganger før under deres eskapader i utlandet – hvorfor skulle noe gå galt denne gangen? Hittebarnet fra Gamlebyen i Oslo hadde englevakt, det hadde pateren aldri vært i tvil om. Måtte englene aldri ta fri, særlig ikke Andreas' egne engler.

Han lot blikket streife den flombelyste Vestbredden. Minnetempler, graver for konger, dronninger og embedsmenn – han så rett mot de dødes verden, en verden alle søkte å livnære seg av: de som bodde der så vel som de som kom på besøk. Han lot fingrene leke med rosenkransen han hadde lagt på bordet foran seg. Det ble ikke mer enn en lek, Rafael var for urolig til å be – han ventet bare. Hvem av dem hjemme ville tro noe av det hele? Ikke brødrene i klosteret i Gamlebyen, det følte han seg nokså trygg på.

Telefoner fra Vatikanet hadde ikke uteblitt, selvfølgelig ikke. Rafael kunne bare bekrefte det som avisene nå skrev om, først nyheten om graven som ble funnet og som gikk tapt igjen, dernest om terroranslaget i Karnaktemplet. I alt tre av ekspedisjonens medlemmer var døde nå. Og Andreas – hvor var han?

- På vei hjem fra Vestbredden.
- Alene?
- Alene ...
- Hva gjorde han der?
- Konfererte med noen nederlandske arkeologer.
- Hvorfor det?
- Han mener de har noe med funnet av graven å gjøre!
- Ser vi det ... hva tror du selv?
- Jeg tror ingenting – tør ikke – her er for mange faremomenter!
- Hva med avisbildet av Andreas som farao?
- Hva vet dere om det?

- Italiensk skandalepresse fikk tak i det fra en egyptisk skandaleavis ...
Kirkelig privatdetektiv med sitt offer står det under bildet – hvor i all verden har de dette fra?
- En eller annen antiklerikal person i gruppen vår ... det er til enhver tid nok av dem som vil skade Kirken ... de går ikke av veien for noen knep, selv ikke de skitneste!
- Men hvem er dette offeret – han er jo splitter naken!
- Abdel heter han ...
- Jeg spurte ikke om navn – hvilken rolle har han i det hele?
- Ingen som helst rolle, overhode ikke, på ingen måte, aldeles ikke – han hadde bare et lite uhell da han forsøkte å skremme frateren vår ...
- Uhell, sa du?
- Ja – han mistet klærne ...
- Ærlig talt!
- Slapp av – alt er i skjønneste orden!
- Sier du ...
- Jeg er helt sikker!
- Helt?
- Helt. – Kom til Oslo neste gang du har fri og vi skal forklare deg hva som skjedde i Luxor denne uken, til den grad vi forstår noen av det hele ... *Ciao! Buona notte!*

Det var sant – Abdel! Hvor var det blitt av ham? I all sannsynlighet hadde han fått sparken i det historien kom direksjonen for øret. De så neppe mer til ham.

Rafael ble ved å stirre mot Vestbredden inntil han sovnet i stolen. Der fant Andreas ham da han omsider kom tilbake til Vinterpalasset. Pater hadde glemt å lukke døren - eller hadde han ikke det?

7 +

Frater Andreas spaserte over til stedet der nederlenderne holdt til. Nyheten fra Karnak hadde gjort ham urolig. Moderne terrorisme var en realitet de alle lett glemte å forholde seg til, men hvordan kan man verne seg mot slikt? Han syntes oppriktig synd på Jason som sikkert ville bli holdt ansvarlig for dr. Levis død. Han kunne bare håpe at de andre i gruppen var i trygghet.

Hermine var hjemme. Hennes egyptiske stuepike åpnet døren for frateren og lot ham komme innenfor, hun husket ham fra sist han var her.

- Kom inn, jeg skal sette frem litt te til dere.

I det samme sto Hermine i døren som førte fra gangen og inn til det store kontoret hennes. Hun holdt en tent sigar i høyre hånd og smilte bredt:

- Indiana Jones den yngre! For en hyggelig overraskelse – kom inn!

De var alene denne gangen. Frateren følte seg målt og veid, Hermine hadde et skarpt blikk for unge menn. Men det var ikke noe ubehagelig ved hennes måte å utforske ham på, hun utstrålte vennlighet. Dessuten var det noe som sa ham at litt selskap var nettopp det hun mest av alt trengte denne aftenstunden. Ute var det i ferd med å mørkne, solen var forsvunnet under horisonten for der å begynne sin nattlige og begivenhetsrike ferd mot en ny morgen, en ferd full av farer og utfordringer. – Forhåpentlig ble ikke fraterens ferd hit av det samme begivenhetsrike slaget.

Først utvekslet de nyheter i anledning terrorangrepet i Karnak. Hermine var like oppgitt over hendelsen som alle andre. Nei, hun kjente ikke dr. Levi, men husket godt Jason, han med revolver i armhulen. Han hadde det nok ikke lett denne kvelden.

Te kom som bestilt. Begge satte seg godt til rette i de store stolene borte ved bordet i hjørnet av kontoret. Tjenestepiken gikk en liten runde i værelset og tente litt lys her og der, så de ikke skulle bli sittende helt i mørket. Hermine rakte ham selv sukkerkoppen og ville vite hvor mange skjeer han ønsket i teen.

- Ingen, takk! Jeg liker ikke søtt ...

Hun skiftet øyeblikkelig tema:

- Hvorfor kommer du - hva vil du?
- Spørre deg – under fire øyne – om noe jeg har gått og tenkt på hele denne uken.
- Ja?
- Du må ha en viss kjennskap til hvem disse gravrøverne er – nå ligger de der sammen med Nefertiti og all stasen hennes, etter det vi kan skjønne.
- Hvorfor skulle jeg det?
- Fordi du lever her, bor her, taler arabisk, kjenner de innfødte, og så videre. Ingen har bedre oversikt over terrenget enn du, sies det, enten det gjelder mennesker eller steder.
- Og hvis jeg sier hvem det er – hva så?
- Da kommer vi til det egentlige spørsmålet mitt: Hvordan fant de frem til graven? Det er jo ingen vitenskapelige bevis for at den er der?

Svaret kom helt overraskende på frateren:

- *Det skal jeg si deg dersom du er villig til å fortelle meg om hvordan dere fant den? – Jeg antar at vi har brukt samme kilder ...*
- *Hvorfor tror du det?*
- *Fordi det ikke finnes andre muligheter!*
- *Men er ikke du vitenskapskvinne?*
- *Ikke bare – jeg er også kvinne, med mine intuisjoner og kvinnelige teft.*
- *Tampen brenner ...*

Andreas tømte det som var tilbake i koppen. Ville han ikke ha en sigar og holde henne med selskap i nytelsenes verden? Til sin store overraskelse takket han ja før han fikk tenkt seg om. Han likte denne arkeologen som var så mye mer enn bare sitt fag. Pass på, unge mann – ikke inhalere disse, da blir du syk! Han passet seg, røken steg til himmels fra to store sigarer på samme tid. Det svake lyset utenfra gjorde røkringene litt spøkelsesaktige, de levde likesom sitt eget liv, hver av dem, de danset i et fritt rom, svang seg rundt og oppover. De ble sittende å blåse røkringer og le av dem og seg selv før samtalen tok seg opp igjen.

- *Og hvilken kilde er det vår kjære Indy sikter til, sa Hermine med et polisk smil.*
- *En jeg oppdaget ved en tilfeldighet på et offentlig bibliotek i Oslo ...*

Nå gikk det engler gjennom rommet – det ble helt stille. De to så på hverandre. Ingen turde si ordet først. Det ble vertinnen som ofret stoltheten og slapp ut med det, litt motvillig:

- *Omm Sety!*

- Riktig! – Frateren så henne skarpt inn i øynene – for ham var dette en større triumf. Men han ville vite mer.
- Og hvordan hittet dere på grav nummer 10, Amenmesses grav?
- Det sier seg selv straks du aksepterer plasseringen.
- Har du vært der selv?
- Nei – de kidnappet meg før jeg kom så langt – men jeg er skyld i van Balens død ... et stort tap for egyptologien. – Men du var der?
- Ja – sammen med noen av de andre.
- Er graven gått tapt, tror du, på grunn av fjellmasser og regn?
- Ja, jeg ville tro det ... med mindre myndighetene insisterer på å grave seg ned dit ovenfra. Hva tror du?
- Umulig å si – det ville ligne dem å prøve seg.
- Og tyvene – du kjenner dem, ikke sant: Er de blitt borte sammen med skattene? Har noen sett mer til dem?
- Nei – ingen ...
- Du tror at de var der inne da vannet kom og fjellet ga etter?
- Ja ... jeg gjør vel det ... Hun sa det uten at stemmen lød hevnjerrig eller dømmesyk.

De fortsatte å utdype detaljer i bildet, de ga seg god tid, det ble drukket mer te og røkt flere sigarer. Det var så mange sider ved saken at det gjaldt ikke å glemme tiden, Andreas skulle jo tilbake til Vinterpalasset. Han spurte og grov om alle slags egyptologiske spørsmål, han fikk alltid kompetent svar. Han trivdes i Hermines selskap, liten tvil om det.

Så tok samtalen en litt uventet vending.

- Det er bilde av deg som farao i avisen!
- Meg?
- Ja, deg! – Jeg så det med en gang.

- *Det betyr ikke det du tror ... Andreas sendte enda noen røkringer opp mot taket. – Han prøvde å skremme meg – men endte opp som den som ble skremt, hvis du skjønner hva jeg mener?*

Nei – Hermine skjønnte ikke, eller ville ikke skjønne.

- *Men det er jo Abdel!*
- *Kjenner du ham?*
- *Sikkert og visst – han kommer hit av og til for å gjøre litt arbeid i biblioteket, tørke støv, bære bøker – den slags ... og litt til. Hennes smil var underfundig i det hun sa dette.*

Frateren lot temaet i bero. Nå reiste han seg og gjorde seg klar til å gå. Hun åpnet døren fra biblioteket og lovet å skaffe ham skyss ned til fergen. I det han rakte hånden frem til farvel, skjedde det han minst av alt hadde ventet. Hermine grep begge skuldrene hans, så la hun armene rundt halsen hans, presset sine lepper mot fraterens og kysset ham inderlig og heftig. Etter dette ble de stående å se på hverandre et øyeblikk, et øyeblikk som varte lenger enn øyeblikk skal.

Så snudde han seg mot bilen som ventet og ble borte i natten.

HJEMREISE

HJEMREISE

Morgenen etter ble temmelig hektisk for alle de overlevende i gruppen fra Kairo. De skulle tilbake til sitt, hver og en, og de tok fly fra Luxor, byttet i Kairo, fløy så videre til München, Wien eller Zürich for videre omstigninger. De døde ville bli fraktet med egne sendinger litt senere. Jason ville følge båren til dr. Levi, noen fra ambassaden ville ta seg av dr. Bloom.

Frokostsalen gjenlød av opphissete stemmer, alle var oppskaket – alle ville hjem fra dette forferdelige landet. Hotellets ansatte gjorde sitt ytterste for å beklage det som var skjedd dagen før, de kondolerte med tapet av Levi og Bloom, personellet visste ikke hva godt de skulle gjøre for dem. Her var satt frem ekstra godbiter: ferske dadler, fikener, meloner, mango, og så videre.

Appetitten var ikke på topp for noen av dem. Frater Andreas satt ved enden av gruppens langbord og konsentrerte seg om kaffen. Hanno og Pratt satte seg på hver side av ham i håp om å få en siste utveksling om begivenhetene i Kongenes Dal, men forgjeves. Frateren ble svar skyldig, han konsentrerte seg helt om kaffen – eller om noe annet. Nå ba han om påfyll fra kelneren som gikk rundt med kannen. Et stort fat med croissanter ble båret fra bord til bord og ble fort tømt; like etter kom de med enda ett.

Avisene handlet stort sett om reportasjer fra Karnak. Ingen hadde ennå tatt på seg skylden for terroraksjonen, men det ville trolig komme i løpet av dagen – anonym terror tjente ingen. Skadene på templet var ikke

særlig store, viste det seg, og kunne raskt repareres. For øyeblikket var hele området stengt. Hva verre var: Turistene reiste hjem igjen. Alle fly og togavganger var stappfulle for de neste dagene og det var ikke mer materiell å sette inn. Alt i alt var det tolv døde, fra mange land. Hvor lenge det ville ta for turismen i Luxor tok seg opp igjen, visste ingen, men det dreiede seg sikkert om flere år. Dessuten ville det få konsekvenser for Kairos turistnæring, kanskje også for turismen langs Rødehavskysten og på Sinai. Landets president hadde talt til nasjonen kvelden før og forsikret alle om at lov og orden ville bli håndhevet, at gårsdagens terrorister ville bli straffet, og at alt ville vende tilbake til det vante.

Nefertitis grav måtte nøye seg med et beskjedent oppslag denne morgenen. Hvorvidt myndighetene aktet å grave seg ned dit, var svært usikkert. Forresten var det meldt savnet en del mannlige medlemmer av familien Babassoul – kunne det være disse som hadde funnet graven før et team av internasjonale forskere var kommet seg ned dit? Var de der da graven falt sammen? Ligger deres avsjelete legemer fortsatt der inne hvordan skulle de da komme i jorden, kanskje ville de flakke om i Dalen til evig tid? Mest av alt lurte en hel verden på hvordan de fant på å grave akkurat der? Aviser i utlandet bombarderte dem med viktige spørsmål, spørsmål de ikke kunne svare på. Lokalavisen hadde ikke flere godbiter fra Vinterpalasset å by på. Til gjengjeld hadde de forsøkt å komme i kontakt med den nakne, mange hadde hevdet å gjenkjenne det uskyldige offeret. Men han var som sunket i jorden, hotellet kunne ikke hjelpe. Men de fant ham nok til sist, det gjaldt bare å ikke gi opp. Palasset hadde ikke vært imøtekommende på dette punktet, de ville heller ikke si hvem det var som hadde kledd seg ut som farao, bildet var for utydelig, sa de.

Pratt var den som først var frempå:

- Hva hadde Hermine for godt å si i går da?
- Det var en privat høflighetsvisitt ... uten interesse for offentligheten ...
- Men visste hun ikke hvem det var som hadde kidnappet henne og surret henne i mumiestoffer?
- Nei – jeg fikk ikke inntrykk av det ...
- Hun må da ha hatt en viss peiling?
- Ikke så vidt jeg vet ...

Andras satte kaffekoppen fra seg og begynte å ta til seg av croissantene. Hanno var minst like nysgjerrig som lorden hadde vært det:

- Hun vet nok mer enn hun vil ut med, husk hun bor her nede – vi reiser hjem igjen og hun skal leve videre med disse menneskene?
- Hun har et godt forhold til lokalbefolkningen, fikk jeg inntrykk av ...
- Da vet hun sikkert hvem som er savnet i øyeblikket?
- Sikkert og sikkert ...
- Snakket dere overhode ikke om slikt?
- Nei, egentlig ikke ...
- Men noe må dere da ha snakket om?

Andreas så fra den ene til den andre, spiste enda en croissant, tok en slurk juice og rensset stemmen.

- Det som opptok oss var hvordan de fant på å lete akkurat der de gjorde – uansett hvem de var ...
- Og hva mente hun da?
- At noe vitenskapelig svar ikke var tilgjengelig ...
- Hvilket betyr?
- At de må ha benyttet seg av andre metoder ...

- Som for eksempel?!

Hanno så skarpt på frateren. Han var nok på sporet, orientlisten fra Berlin, men ville åpenbart ikke si det rett ut.

- Det forblir en hemmelighet mellom henne og meg!

Andreas var ikke til å rokke. De to andre ga opp. Ville han ikke, så ville han ikke.

*

På flyplassen i Luxor var det mye folk. Alle ville bort fra dette livsfarlige stedet, helst så raskt som mulig. Køene foran billettlukeene var lange – de som ikke hadde ordnet hjemturen på forhånd måtte belage seg på å vente.

- Hvem har vi her?! Frateren dunket Rafael i siden med albuen, så pekte han mot en som var på vei til innsjekking, akkurat som de selv.
- Lektor Helle! Sannelig ... De har latt ham gå!
- Han skal med flyet til Sharm el Sheikh – ser du?
- Ja, sannelig ...
- Og stokken?
- Den er ikke å se – de må ha beslaglagt den!
- Han får seg nok en ny ...
- Kanskje ligger den i bagasjen – han får den sikkert tilbake mot å love å ikke bruke den i Egypt!
- Se der, han får problemer i passkontrollen!
- Det er hans navn og titler de ikke forstår noe av!
- Nå kommer det flere til!
- Høyere politioffiserer, later det til.

- De tror han er en VIP – de hilser dypt og geleider ham rett gjennom alle sperringer ... ser du?
- Ja, forsyne meg ...
- Den mannen er en skurk tvers igjennom!
- Jeg tar ditt ord for det ...

På flyplassen i Kairo hadde de god tid før flyet til Frankfurt skulle ta av. De ble sittende i en kafeteria og drikke te mens opplevelsene i Luxor langsomt ble fjernere. Internasjonal presse skrev mye om terroranslaget i Karnak, Nefertiti var kommet helt i bakgrunnen. De hadde tatt farvel med Lord Pratt og Hanno Cornelius Schwartz på hotellet, de skulle med et senere fly til Kairo og bli der natten over.

Så skjedde noe uventet – de ble ropt opp over høytalerne:

- Pater Rafael og frater Andreas, vil dere venneligst gå til skranken med en gang!

Der ventet en representant for Alitalia. Han introduserte seg høflig og bad dem komme litt avsides. De var blitt omplassert til et fly for Roma:

- Her har dere papirer og litt penger ...
- Hvem i all verden har gjort dette?! Pateren lød både forbauset og forarget.
- Vatikanet, later det til – dere blir møtt på Fiumicino av noen som gjerne vil snakke med dere om et eller annet som er skjedd her nede.

De to brødrene så på hverandre – dette var uhørt! Men de kunne ikke annet enn å følge med. For alle tilfellers skyld tok Andreas en telefon hjem til brødrene i Gamlebyen – for at ikke en av dem skulle komme forgjeves til Gardermoen for å hente dem. Det viste seg at de allerede var informert.

- Tenkte jeg det ikke ...

Alitalia kunne by på gratis *spumante* – så mye de bare ville. Nå løsnet tungebåndet på frateren.

- Hermine er ikke bare vitenskap, *padre* – hun er åpen for mange dimensjoner ...
- Kan du være litt presis, broder?
- Husker du Omm Sety?
- Jada – hva med henne?
- Vel, Hermine har også lest sine egyptiske klassikere, for å si det slik ...
- Var det denne historien fra drømmene som fikk henne til å tro på graven?
- *Yes!*

Rafael satte glasset fra seg på bordet foran ham. Dette var nytt! Andreas satt og kikket litt fraværende ut vinduet på venstre hånd.

- Hvorfor har du ikke sagt dette før?!
- Var ikke sikker ... Nå vendte han seg mot pateren igjen.
- Men nå er du det?
- Ja – helt ... Han så Rafael rett inn i øynene med et stort smil.
- Bravo, frater – godt levert! Skål!

*

I Roma ventet pater Emilio på dem.

- Velkommen til Den evige stad!

- Kom, så går vi og spiser i Trastevere, på et sted jeg liker. Dere kan overnatte like ved Porta Sant' Anna. – I morgen vil Den hellige far gjerne treffe dere.
- Hvorfor det?? Først så de på pater Emilio, dernest på hverandre.
- Han har et aldri så lite oppdrag til dere ...
- Hva??! Nå hadde de vendt seg mot Emilio igjen.
- Hvor da?
- Det sa han ikke – men jeg tror det er nærmere Norge denne gangen ...
- Kan vi takke nei?
- Beklager – den muligheten foreligger ikke ... Kom, så spiser vi!

EPILOG

Samme kveld ble Anubis sett på ny i Kongenes Dal.

Denne gangen kom han stillferdig ned fra fjellet, akkurat som sist, men virket langt fredeligere. Det var over midnatt og vaktene kunne verken høre brøl eller knurring. Så hevdet de i hvert fall i ettertid. Guden med menneskekropp og sjakalhode var kommet til det som var hans egen verden. Han bar en praktfull kilt om livet, store ringer i kostelig metall prydet både over- og underarmene, samt anklene. De var innsatt med kostelige stener. Han kom for å ta Dalen i øyesyn, lot det til, ikke for å skremme og protestere. Han gikk langsomt og lot til å være full av selvtillit.

De som så ham trengte seg likevel sammen, av frykt for hva som kunne skje. Men ingenting skjedde.

Han fulgte den samme ruten som sist og stanset opp ved kong Tuts grav. Så vendte han seg mot grav nummer 10 og gikk bort til inngangen. Der ble han borte. Ingen så mer til han denne natten.